DINSDAG 5 MEI 2009

VOORZITTER: MARTINE ROURE

Ondervoorzitter

1. Opening van de vergadering

(De vergadering wordt om 9.05 uur geopend)

- 2. Debatten over gevallen van schending van de mensenrechten, de democratie en de rechtsstaat (bekendmaking van de ingediende ontwerpresoluties): zie notulen
- 3. Elektronische-communicatienetwerken en -diensten, privacybescherming en consumentenbescherming Elektronische-communicatienetwerken en -diensten Orgaan van regelgevende instanties voor elektronische communicatie (BEREC) en het Bureau Voor mobiele communicatie beschikbaar te stellen frequentiebanden (debat)

De Voorzitter. – Aan de orde is de gecombineerde behandeling van:

- de aanbeveling voor de tweede lezing (A6-0257/2009) van Malcolm Harbour, namens de Commissie interne markt en consumentenbescherming, over het gemeenschappelijk standpunt van de Raad met het oog op de aanneming van een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad tot wijziging van Richtlijn 2002/22/EG inzake de universele dienst en gebruikersrechten met betrekking tot elektronische-communicatienetwerken en -diensten, Richtlijn 2002/58/EG betreffende de verwerking van persoonsgegevens en de bescherming van de persoonlijke levenssfeer in de sector elektronische communicatie en Verordening (EG) nr. 2006/2004 betreffende samenwerking tussen de nationale instanties die verantwoordelijk zijn voor handhaving van de wetgeving inzake consumentenbescherming (16497/1/2008 C6-0068/2009 2007/0248(COD)),
- de aanbeveling voor de tweede lezing (A6-0272/2009) van Catherine Trautmann, namens de Commissie industrie, onderzoek en energie, betreffende het gemeenschappelijk standpunt, door de Raad vastgesteld met het oog op de aanneming van een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad tot wijziging van Richtlijn 2002/21/EG inzake een gemeenschappelijk regelgevingskader voor elektronische-communicatienetwerken en -diensten, Richtlijn 2002/19/EG inzake de toegang tot en interconnectie van elektronische-communicatienetwerken en bijbehorende faciliteiten, en Richtlijn 2002/20/EG betreffende de machtiging voor elektronische-communicatienetwerken en -diensten (16496/1/2008 C6-0066/2009 2007/0247(COD)),
- de aanbeveling voor de tweede lezing (A6-0271/2009) van Pilar del Castillo Vera, namens de Commissie industrie, onderzoek en energie, over het gemeenschappelijk standpunt, door de Raad vastgesteld met het oog op de aanneming van een verordening van het Europees Parlement en de Raad tot oprichting van de Europees Groep van regelgevende instanties voor telecommunicatie (GERT) (16498/1/2008 C6-0067/2009 2007/0249(COD)), en
- het verslag (A6-0276/2009) van Francisca Pleguezuelos Aguilar, namens de Commissie industrie, onderzoek en energie, over het voorstel voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad tot wijziging van Richtlijn 87/372/EEG van de Raad inzake de voor een gecoördineerde invoering van openbare pan-Europese digitale cellulaire mobiele communicatie te land in de Gemeenschap beschikbaar te stellen frequentiebanden (COM(2008)0762 C6-0452/2008 2008/0214(COD)).

Malcolm Harbour, *rapporteur*. – (EN) Mevrouw de Voorzitter, het is mij een voorrecht deze morgen het spits te mogen afbijten in dit bijzonder belangrijke debat en de collega's om steun te vragen voor de hervorming van het telecompakket dat nu op tafel ligt.

Ik wil benadrukken dat het gaat om een hervorming. U weet inmiddels dat er door vier rapporteurs aan het pakket is gewerkt. Ten aanzien van de belangrijkste hervorming bedank ik collega's Catherine Trautmann en Pilar del Castillo Vera voor de goede samenwerking om het pakket rond te krijgen.

Het gaat om een belangrijke hervorming, want het bestaande pakket waaraan ik in 2001 en 2002 met een aantal collega's heb gewerkt, is goed geweest voor de Europese economie. We hebben een goed draaiende, dynamische communicatiesector met actieve consumenten. Maar deze hervorming zorgt dat het pakket voldoet aan de huidige maatstaven. Mijn collega's zullen dit aan de hand van hun eigen beleidsterreinen nog nader toelichten. Het belangrijkste is nu, dat het gaat om een sterk pakket dat het komende decennium nog mee kan gaan. Verder heeft het Parlement in deze tweede lezing een aantal belangrijke verbeteringen aangebracht.

Ik wil, mede namens de beide andere collega's, het Franse voorzitterschap bedanken voor het gemeenschappelijk standpunt van november vorig jaar. Hierdoor kunnen wij u vandaag, tijdens de laatste zitting van deze mandaatsperiode, een verbeterd pakket presenteren. Het is belangrijk voor de Europese consument en de Europese economie dat wij ons morgen in de stemming vierkant achter dit pakket scharen.

Zoals altijd bij dit soort ingewikkelde kwesties had ik niet gekund zonder de geweldige steun en medewerking van mijn eigen team van schaduwrapporteurs – Bernadette Vergnaud, Cristian Buşoi en Heide Rühle. Ik wil ook het team van de Commissie burgerlijke vrijheden, justitie en binnenlandse zaken, onder leiding van Alexander Alvora, bedanken. Een belangrijk onderdeel van mijn hervormingen wordt gevormd door de richtlijn betreffende privacy en elektronische communicatie, waaraan zij hebben gewerkt.

In mijn vier minuten spreektijd van deze morgen kan ik onmogelijk punt voor punt alle verbeteringen met u doornemen. In een later stadium komen we daar nog uitgebreid op terug. Ik wil u nu enkel een indruk geven van wat we hebben bereikt en wat ons nog voor ogen staat.

We hebben met deze richtlijn de rechtspositie van consumenten en die van gebruikers in de elektronische wereld aanmerkelijk verbeterd. De bedoeling is dat consumenten op basis van informatie een keuze kunnen maken uit de aangeboden communicatiediensten. Zij hebben recht op eerlijke voorwaarden in overeenkomsten met exploitanten waar zij niet voor een heel lange periode aan vastzitten. Ze hebben recht op hoogwaardige noodhulpdiensten, op toegang tot sociale-informatiediensten via het internet en via spraaktelefonie. Bovenal hebben zij recht op bescherming van hun persoonsgegevens in de wereld van de elektronische communicatie. Daar horen straks nog meer over. Verder moeten we toezichthoudende autoriteiten de bevoegdheid geven om deze rechten adequaat te handhaven. Dat staat allemaal in dit voorstel.

Het is heel belangrijk om te benadrukken dat het voorstel de consument niet alleen rechten geeft, maar ook de middelen aanreikt om deze af te dwingen. De rechten die mensen op het internet hebben en de diensten in het algemeen worden door het voorstel in geen enkel opzicht beperkt. We willen dat de consument in staat wordt gesteld om daadwerkelijk eigen keuzes te maken en de gewenste diensten af te nemen.

Tot slot van mijn eerste toespraak wil ik u nog het volgende zeggen: aan dit voorstel is door heel veel mensen gewerkt en we hebben kunnen putten uit een schat aan menselijke hulpbronnen en financiële middelen. Met name noem ik hier Peter Traung van de Commissie interne markt en consumentenbescherming, Luca Vusaggio, onze juridisch adviseur, en Lindsay Gilbert van onze fractie. Zij hebben allen nauw samengewerkt met mijn eigen assistente, Sheena Gooroochurn. Verder hebben we ook veel hulp gekregen vanuit de Commissie, van Peter Rodford, van de commissaris zelf en haar team, en ook het secretariaat van de Raad, onder leiding van Eva Veivo, heeft ons heel goed geholpen. Ik zeg dit, omdat veel buitenstaanders volgens mij geen idee hebben hoe ingewikkeld het is om aan zo'n tekst te werken en hoeveel mensen je daarvoor nodig hebt. Ik hoop op uw steun bij de stemming van morgen, want die is belangrijk voor de toekomst van ons allemaal

Catherine Trautmann, rapporteur. – (FR) Mevrouw de Voorzitter, mevrouw de commissaris, dames en heren, morgen zullen we gaan stemmen over het telecompakket, wat de laatste stap is in een maandenlang proces van hard werken en onderhandelen, dat uiteindelijk heeft geleid tot dit compromis dat na hevige strijd met de Raad tot stand is gekomen, in een context waarin de drie instellingen aanvankelijk zeer verschillende standpunten innamen.

Ik wil graag eerst mevrouw Del Castillo Vera, de heer Harbour, mevrouw Pleguezuelos Aguilar, de schaduwrapporteurs, de fracties, de voorzitters van de commissies en hun secretariaten, het voorzitterschap van de Raad en de Europese Commissie oprecht dankzeggen voor hun niet-aflatende inspanningen in deze lange maanden, en ik dank alle collega's die me hun vertrouwen en hun steun hebben gegeven.

Dit pakket betekent een vooruitgang op velerlei gebied. Het is belangrijk voor consumenten, omdat het betere diensten biedt voor billijker prijzen. Telecommunicatie heeft immers als kenmerk dat het dagelijks

leven er sterk door wordt beïnvloed en speelt een zeer duidelijke sociale rol als middel voor de totstandbrenging van ontwikkeling en groei.

De telecommunicatiesector alleen al is goed voor meer dan 3,5 miljoen banen en vertegenwoordigt een steeds groter deel van de Europese economie, momenteel zo'n 3,5 procent. Een goed gereguleerde concurrentie zorgt voor evenwicht tussen bestaande en nieuwe marktdeelnemers en verzekert de sector van een aanzienlijke groei dankzij een rechtszekerheid die op zijn beurt een gunstig klimaat schept voor investeringen.

Daarom hebben we gedurende de lange reeks van onderhandelingen samen met de collega-rapporteurs en schaduwrapporteurs gevochten voor een regelgevingskader dat voordelen biedt aan allen. In april heeft de Commissie industrie, onderzoek en energie de voorlaatste stap in het wetgevend proces gezet door het brede compromis over mijn verslag en dat van mevrouw Del Castillo Vera met overgrote meerderheid goed te keuren.

We hebben de grondslagen gelegd voor een solide compromis, dat, naar ik hoop, net als de verslagen van de heer Harbour en mevrouw Pleguezuelos Aguilar morgen tijdens de stemming uw steun zal ontvangen.

Ook zou ik willen terugkomen op amendement 138/46 en nader willen ingaan op de betekenis en de draagwijdte van de tekst die ten grondslag ligt aan het akkoord van het Parlement en de Raad, het zogenaamde "compromis van de laatste kans". Al direct na de stemming over dit amendement in eerste lezing en ook daarna heeft de Raad het radicaal afgewezen door het niet in zijn gemeenschappelijk standpunt op te nemen en te weigeren het in de overwegingen of in de artikelen te noemen.

Het Europees Parlement heeft getoond zeer aan dit amendement te hechten door in het compromis de sleutelelementen van amendement 46 op te nemen: verdediging van de vrijheden, recht op een uitspraak van en op beroep bij een rechtbank – een formulering die het meest strookt met die van de rechterlijke autoriteit – en het heeft twee aanvullende bepalingen voor internetgebruikers toegevoegd: de bevestiging dat internet onontbeerlijk is voor het in de praktijk toepassen van de fundamentele rechten en vrijheden en de uitdrukkelijke verwijzing naar het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden.

Op deze wijze zijn de geest en de letter van amendement 46 gerespecteerd en uitgebreid ten gunste van de gebruikers en zo is voorkomen dat dit amendement door de lidstaten wordt verworpen op grond van het feit dat het Europees Parlement hun geen wijziging van hun binnenlandse rechterlijke organisatie kan opleggen, iets wat voor het toepassen van dit amendement noodzakelijk zou zijn.

De plaats ervan in artikel 1 – dat betrekking heeft op het toepassingsgebied en de doelstelling – maakt dit voorstel in wezen tot een principe dat geldt voor alle richtlijnen van het pakket, in het bijzonder wat betreft toegang en diensten. Zo wordt het geringe juridische gewicht gecompenseerd dat resulteerde uit het koppelen van amendement 46 aan artikel 8, dat de taken van de nationale regelgevingsinstanties definieert.

Dames en heren, we staan voor een keuze: ofwel we steunen amendement 46 zoals het nu is, met als gevolg dat het gehele telecompakket aan een bemiddelingsprocedure zal worden onderworpen, wat een heropening zal betekenen van de discussie over alle punten waarover tijdens de onderhandelingen overeenstemming is bereikt, en zal leiden tot intrekking ervan vanwege de grote bezwaren van de lidstaten tegen dit amendement, ofwel we steunen de nieuwe formulering ervan, die de eerbiediging van de fundamentele vrijheden waarborgt, waardoor wordt bevestigd hetgeen het Parlement bij de stemming over het verslag-Lambrinidis heeft aangenomen.

Ik voeg hier nog aan toe dat bij het omzetten van de richtlijn rekening zal moeten worden gehouden met de aanwezigheid van artikel 1, lid 3, onder a en zijn overweging en dat deze het Parlement in staat zullen stellen later tot wetgeving over te gaan.

Gesteld voor deze onmogelijke keuze vraag ik u, dames en heren, te denken aan de toekomst van ons werk in de komende zittingsperiode, waarbij we ons onder meer zullen gaan bezighouden met de universele dienst, maar ook met de inhoud en de intellectuele eigendom, en daarom verzoek ik u het nieuwe voorstel te steunen, met het oog op gelijkgerechtigdheid van werknemers, artiesten en internetgebruikers.

Pilar del Castillo Vera, *rapporteur.* – (*ES*) Mevrouw de Voorzitter, om te beginnen wil ik net als de andere rapporteurs, Catherine Trautmann en Malcolm Harbour, op de eerste plaats mijn dank uitspreken voor de buitengewone gelegenheid die mij is geboden om samen met hen te mogen werken aan deze herziening van de Europese telecomregelgeving. Naar mijn mening en in mijn nog korte ervaring als lid van het Parlement,

was dit een voorbeeldige samenwerking tussen verschillende afgevaardigden uit verschillende fracties. Daarvoor mijn hartelijke dank.

Natuurlijk wil ik vervolgens iedereen bedanken die heeft deelgenomen aan dit proces: de schaduwrapporteurs en in het bijzonder het secretariaat van de Commissie industrie, onderzoek en energie, dat naar mijn mening een essentiële rol heeft gespeeld bij het bereiken van dit punt. Ook wil ik de commissaris en de Commissie bedanken, omdat zij de moeizame onderhandelingen tussen de instellingen steeds hebben bevorderd.

Ik wil ook de inspanningen van het Tsjechische voorzitterschap niet onvermeld laten, dat vanaf de eerste onzekere momenten tot nu een werkelijke leidersrol binnen de Raad heeft vervuld. Voor die inspanningen wil ik het voorzitterschap uitdrukkelijk danken.

Mevrouw de Voorzitter, mevrouw de commissaris, geachte afgevaardigden, we staan voor de herziening van een regelgeving die gevolgen zal hebben voor een sector die van vitaal belang is voor de toekomst van Europa, meer in het bijzonder voor het welzijn van onze burgers en om uit de diepe crisis te geraken waarin onze economieën zich bevinden, in Europa en elders, maar nu praten we over de Europese Unie.

Als er een sector is die werkelijk als katalysator, als motor kan fungeren om uit deze crisis te geraken, dan is het wel de sector van de informatie- en communicatietechnologie, dat wil zeggen: de sector elektronische en telecommunicatie. Daarom is het zo immens belangrijk dat we dit akkoord hebben bereikt, omdat dit akkoord ons feitelijk in staat zal stellen verder te gaan met een benadering die ik van cruciaal belang acht en die erop neerkomt dat we ons niet binnen onze eigen muren opsluiten, dat we vooruit kijken, en dat we het protectionisme afwijzen en juist vóór concurrentie en competitie zijn. Deze sector is daarvoor van vitaal belang.

Wat het pakket betreft – verscheidene aspecten van de verschillende verslagen zijn al ter sprake gebracht – wil ik nu alleen ingaan op de oprichting van een nieuw orgaan van Europese regelgevingsinstanties in de sector elektronische communicatie, omdat ik de rapporteur van het desbetreffende verslag ben. Dit orgaan wordt een essentieel instrument om ervoor te zorgen dat de nieuwe regelgeving die we morgen gaan goedkeuren, overal in de Europese Unie consistent wordt toegepast, zodat er in de praktijk sprake zal zijn van een dusdanige harmonisering dat een echte interne markt met volledige mededinging kan worden gecreëerd en ontwikkeld. Zo'n markt is voor consumenten de beste garantie dat ze hun voordeel kunnen doen, omdat dan de beste diensten tegen de beste prijzen worden aangeboden.

Het is concurrentie, en niets anders, die dit eindresultaat garandeert, dit voordeel voor consumenten en onze economieën. Laten we dus 'nee' zeggen tegen elke vorm van protectionisme en 'ja' tegen openheid en concurrentie. De sector die daar het beste voor kan zorgen is de sector elektronische communicatie, de telecommarkt. We hebben dus reden om te vieren.

Francisca Pleguezuelos Aguilar, *rapporteur.* – (*ES*) Mevrouw de Voorzitter, ik wil net als de rest van mijn collega's de geachte afgevaardigden en de commissaris bedanken voor het werk dat ze gezamenlijk hebben verricht. Ik geloof dat we ons daar zelf mee mogen feliciteren.

Ik wil ook dankzeggen voor de onvoorwaardelijke steun die ik als rapporteur voor de GSM-richtlijn heb gekregen, met name aan de schaduwrapporteurs die met mij hebben samengewerkt, en aan commissaris Reding, voor de flexibiliteit die zij gedurende het hele proces aan den dag heeft gelegd door het Parlement weer de rol te geven die het had opgeëist, namelijk participatie in de strategische planning van het radiospectrum. En ik dank natuurlijk ook het Tsjechische voorzitterschap, omdat het duidelijk te kennen heeft gegeven deze richtlijn samen met de rest van het pakket voor het einde van zijn termijn te willen afhandelen.

Als rapporteur van deze richtlijn geloof ik dat we de juiste keuze hebben gemaakt door de strategische planning van het spectrum op Europees niveau op te nemen in de toekomstige meerjarenprogramma's voor het radiospectrumbeleid en te koppelen aan de kaderrichtlijn. De juiste keuze omdat we zo erkennen dat het spectrum als schaars openbaar goed de controle van de wetgever behoeft maar dat ook strategische planning nodig is bij de ontwikkeling van nieuwe netwerken – het draadloos netwerk en het glasvezelnet – die, zoals we hebben aangegeven, de toekomst zijn, een toekomst waarvoor we exploitanten juridische zekerheid moeten geven, zodat ze bereid zijn om te investeren en de Europese Unie weer de leiderspositie krijgt die ze ooit had.

Wat ook erg belangrijk is, en ik zeg dit met nadruk, is dat we in dit algemene kader het beginsel van technologische neutraliteit voor het netwerk hebben ingevoerd omdat, aangezien dit een uitzondering op

dat beginsel was, we het optreden van het Parlement in situaties van deze omvang op deze manier dubbel rechtvaardigen.

Ik geloof dat deze richtlijn in deze context een goed voorbeeld is van de wijze waarop het spectrumbeheer een grotere flexibiliteit kan worden gegeven, zoals met de herziening van dit telecompakket wordt beoogd.

We mogen niet vergeten – en ik zeg dit net als enkele van mijn collega's met nadruk – dat in de Europese Unie diensten die gebruik maken van het radiospectrum een omzet van ongeveer 300 miljard euro genereren, dat is 1,2 procent van het bbp van de Gemeenschap.

Een beter beheer van dit schaarse, openbare middel levert daarom ongetwijfeld belangrijke baten op, zeker in deze tijd van economische crisis, en zal ons zeker helpen om uit deze crisis te geraken. Ik denk dat dit voor ondernemingen een kans is om te investeren in nieuwe diensten die opnieuw de vraag kunnen aanwakkeren en die ook helpen de openbare diensten voor onze burgers te verbeteren.

Kortom: een efficiënt Europees spectrumbeleid dat ons in staat stelt de grootst mogelijke maatschappelijke en economische baten uit deze hulpbron te halen, wat we tegen de laagst mogelijke kosten willen doen, en dat dienstverleners meer ondernemingskansen biedt.

Zonder enige twijfel willen we ook allemaal meer en betere diensten voor de consument, wat uiteindelijk de reden is waarom we wetten maken, en in het bijzonder willen we een betere openbare dienstverlening voor de burger. Met andere woorden: we willen kunnen samenwerken om te komen tot een grotere sociale en geografische integratie van de Europese burgers.

Dames en heren, ik meen dat we ons vandaag mogen feliciteren met de voltooiing van een uitermate noodzakelijk werk voor de telecomsector, een sector die in 2008 opnieuw een reële groei vertoonde van 1,3 procent, terwijl de reële groei van het totale bbp bleef steken op 1 procent. Ik verzoek alle afgevaardigden ons werk morgen te steunen, zodat we dit wetgevingskader eindelijk kunnen implementeren.

Viviane Reding, *lid van de Commissie.* – (EN) Mevrouw de Voorzitter, dit was echt het toonbeeld van goede samenwerking tussen de partijen die hier zijn vertegenwoordigd: de schaduwrapporteurs, de rapporteurs, het Tsjechische voorzitterschap en al onze medewerkers. Ik wil hen dan ook van harte feliciteren. U hebt werkelijk uitstekend werk verricht.

Dit uitstekende werk is het resultaat van het akkoord dat hier vandaag op tafel ligt. Het was de Commissie die het pakket in 2007 heeft gepresenteerd. Tot de resultaten behoren nieuwe consumentenrechten, waaronder het recht om binnen één werkdag te veranderen van telefonie-exploitant, de oprichting van een Europese telecommunicatieautoriteit, een grotere onderlinge afhankelijkheid van nationale toezichthouders, maatregelen om meer Europeanen toegang te geven tot het breedbandinternet, openstelling van het radiospectrum ten behoeve van nieuwe draadloze diensten, functionele scheiding als nieuw instrument om de concurrentie te stimuleren en de consument meer keuzemogelijkheden te bieden, een duidelijke, concurrentiebevorderende regeling voor het investeren in breedbandnetwerken met hoge snelheid, een sterkere rechtspositie en nieuwe garanties voor consumenten, procedures om overtredingen in verband met persoonsgegevens aan te pakken enzovoorts. Dat zijn heel belangrijke maatregelen voor een sector waar meer dan 300 miljard euro in omgaat en die zorgt dat Europa vooroploopt op het gebied van mobiele telefonie en snel internet.

Als het Parlement vóór het pakket stemt, dan moet dit in 2010 in nationaal recht zijn omgezet. De nieuwe telecommunicatieautoriteit zal dan rond de zomer van dit jaar het levenslicht zien. De aanneming van het pakket door het Europees Parlement is heel goed nieuws voor de Europese consument. Ten aanzien van roaming hebben we een einde gemaakt aan een verschijnsel dat het gevolg was van het ontbreken van een Europese interne telecommunicatiemarkt. De hervorming pakt de kern van het probleem aan door de weg naar een echte interne markt te effenen voor zowel telecommunicatie-exploitanten als consumenten. Dat is heel belangrijk voor onze industrie.

De wettekst biedt een evenwichtig rechtskader dat investeringen en innovatie mogelijk maakt en zorgt voor de consistente regelgeving die de industrie nodig heeft voor het ontwikkelen van nieuwe bedrijfsstrategieën. In het licht van de huidige economische onrust is dit eens te meer belangrijk, want we moeten er nu voor zorgen dat deze sector maximaal bijdraagt aan de productiviteit en de groei van de economie als geheel. Ik moet heel duidelijk zeggen dat het Parlement op dit punt niet is weggelopen voor zijn verantwoordelijkheden.

De economie is natuurlijk ook heel belangrijk voor de consument. Ik zou dan ook alleen maar willen zeggen dat voor de toegang tot noodhulpdiensten, minder belemmeringen om binnen één dag van telefonie-exploitant

te veranderen, bescherming van de persoonlijke levenssfeer als het gaat om persoonsgegevens – voor al deze punten een oplossing is gevonden.

Ik juich het toe dat het Parlement de regels voor het gebruik van cookies en soortgelijke middelen aanscherpt. De internetgebruikers worden niet alleen beter geïnformeerd over wat er gebeurt met hun persoonsgegevens, maar het wordt voor hen ook makkelijker om controle uit te oefenen over die gegevens. Ik ben blij met de steun voor de meldingsplicht bij inbreuken met betrekking tot persoonsgegevens. Het is voor het eerst dat op communautair niveau een dergelijke verplichting wordt ingevoerd.

Ook doet het mij deugd – het Parlement heeft zich hier altijd voor ingezet – dat mensen met een handicap een sterkere positie krijgen. Ik ben vooral blij dat consumenten nu garanties krijgen in verband met de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, de vrijheid van meningsuiting en de toegang tot informatie. Dit alles zal – hetzij door goedkeuring van harmonisatiemaatregelen, hetzij door meer toezicht op de rechtsmiddelen die de nationale toezichthouders kiezen – zorgen voor meer consistentie in de interne markt. Ook zal het de nieuwe autoriteit, die een sleutelrol vervult in dit proces, in staat stellen om de expertise en de ervaring van 27 nationale toezichthouders te bundelen en om de laatste obstakels op weg naar een daadwerkelijk grenzenloos Europa te slechten.

Ik ben heel blij dat het Parlement een belangrijke bijdrage heeft geleverd aan het vergroten van de rol van de meerjarenprogramma's voor het radiospectrumbeleid. De Commissie komt met voorstellen voor deze programma's, maar voor het eerst heeft nu ook het Parlement zeggenschap op dit gebied. Voordat de richtlijn betere regelgeving in werking treedt, zullen we de besluiten van de Commissie inzake de Beleidsgroep radiospectrum (RSPG) zodanig aanpassen, dat deze beleidsgroep rechtstreeks verslag kan uitbrengen aan de Raad en aan het Parlement.

Verder ben ik ingenomen met de steun van het Parlement voor de beginselen van technologie- en dienstenneutraliteit en met het feit dat het Parlement ermee instemt dat frequentiebanden kunnen worden geharmoniseerd waar gebruiksrechten kunnen worden verhandeld. Dit is van cruciaal belang voor de investeringen in netwerken van de volgende generatie (NGN's) en voor de terugverdientijd, waarbij terdege rekening wordt gehouden met de bestaande risico's. Het vormt ook een heel belangrijke leidraad voor de Commissie bij het uitwerken van gedetailleerdere richtsnoeren inzake de toegangsnetwerken van de volgende generatie (NGA).

Ik wil nog twee verklaringen afleggen in verband met punten die door Parlementsleden zijn aangedragen. Ten eerste pleit de Commissie voor een breed debat over de omvang van de universele dienst en zal zij, waar nodig, al in een vroeg stadium met voorstellen komen. Ten tweede zal de Commissie onverwijld een brede raadpleging houden en met voorstellen komen om in andere sectoren de eisen betreffende de meldingen van inbreuken in verband met gegevens aan te scherpen.

Het andere document dat vandaag op de agenda staat is de GSM-richtlijn. De Commissie kan zich helemaal vinden in de wijzigingen, die beogen te verduidelijken welke frequentiebanden onder de wijzigingsrichtlijn vallen. Ik wil er met nadruk op wijzen dat alleen al deze richtlijn leidt tot een besparing van 1,6 miljard euro voor de mobiele sector. Daaruit blijkt heel duidelijk dat het Parlement in staat is om met afgewogen besluiten voor de dag te komen – besluiten die gunstig zijn voor de economie, voor de industrie en voor de consument. We hebben het al met al over een heel goed pakket dat van groot belang is voor Europa.

Verklaring van de Commissie

- inzake de universele dienst (Overweging 3 bis)

De Commissie neemt nota van de tekst van overweging 3 bis die door het Europees Parlement en de Raad is vastgesteld.

De Commissie bevestigt in dit verband haar standpunt, zoals uiteengezet in haar mededeling van 25 september 2008 inzake de omvang van de universele dienst met betrekking tot elektronische-communicatienetwerken en –diensten (COM (2008) 572); in de loop van 2009 zal zij een breed debat op EU-niveau genereren waarin een groot aantal verschillende benaderingen zal worden besproken en tevens alle belanghebbende partijen hun standpunt kenbaar kunnen maken.

De Commissie zal het debat samenvatten in een mededeling aan het Europees Parlement en de Raad en zal vóór 1 mei 2010 zo nodig met voorstellen komen met betrekking tot de universeledienstrichtlijn.

- inzake de meldingsplicht bij inbreuken met betrekking tot gegevens (artikel 2, lid h en lid 4, onder 3 – richtlijn betreffende privacy en elektronische communicatie)

Met de hervorming van het regelgevingskader inzake elektronische communicatie wordt een nieuw concept ingevoerd voor de Europese wetgeving inzake gegevensbescherming en privacy: een meldingsplicht voor aanbieders van elektronische-communicatiediensten en -netwerken. Dit is een belangrijke stap op weg naar meer veiligheid en een betere bescherming van de privacy, al beperkt het zich in dit stadium tot de elektronische-communicatiesector.

De Commissie neemt kennis van de wens van het Europees Parlement om de meldingsplicht bij inbreuken met betrekking tot persoonsgegevens niet te beperken tot de elektronische-communicatiesector, maar ook op te leggen aan andere entiteiten, bijvoorbeeld aanbieders van diensten van de informatiemaatschappij. Een dergelijke aanpak zou volledig in lijn zijn met het algemene doel van het overheidsbeleid om de persoonsgegevens van EU-burgers beter te beschermen.

In dit verband bevestigt de Commissie haar standpunt, zoals uiteengezet tijdens de onderhandelingen over de hervorming van het regelgevingskader, namelijk dat de meldingsplicht voor aanbieders van openbare elektronische-communicatiediensten bij inbreuken met betrekking tot persoonsgegevens de weg effent voor een breder debat over algemeen toepasselijke vereisten met betrekking tot het melden van inbreuken op de privacy.

De Commissie zal derhalve onverwijld beginnen met de voorbereidende werkzaamheden, opdat zij uiterlijk in 2011 zo nodig met passende voorstellen op dit gebied kan komen. In dat verband zal de Commissie onder meer de belanghebbenden raadplegen. Verder zal de Commissie overleg plegen met de Groep voor de bescherming van personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens – de Groep artikel 29 – alsook met de Europese Toezichthouder voor Gegevensbescherming (EDPS). Aan de hand van deze gesprekken wil de Commissie bepalen in hoeverre er ruimte bestaat om de beginselen die zijn neergelegd in de bepalingen van Richtlijn 2002/58/EG ook op andere sectoren van toepassing te verklaren, ongeacht de sector of het soort gegevens waar het om gaat.

Angelika Niebler, namens de PPE-DE-Fractie. – (DE) Mevrouw de Voorzitter, geachte mevrouw de commissaris, geachte collega's, ook ik wil ten eerste al diegenen bedanken die er mede voor hebben gezorgd dat we uiteindelijk een goed compromis over het telecompakket hebben kunnen bereiken. Mijn dank gaat ten eerste uit naar mijn collega's: de rapporteurs, Malcolm Harbour, Pilar del Castillo Vera, Catherine Trautmann in eerste instantie en natuurlijk ook Francisca Pleguezuelos Aguilar. Ook hartelijk dank, mevrouw de commissaris, voor de uitstekende samenwerking met de Commissie. U bent zelf zeer vaak bij de trialoogonderhandelingen aanwezig geweest. Dat is ook een goed teken. U hebt werkelijk op constructieve wijze uw medewerking verleend, samen met het Tsjechische voorzitterschap van de Raad, zodat we uiteindelijk dit compromis hebben kunnen bereiken.

Het is een goed compromis geworden, en ik hoop van harte dat het morgen bij de stemming op omvangrijke steun zal kunnen rekenen. Zoals reeds genoemd, behoort de gehele telecommunicatiesector tot de best presterende sectoren van onze Europese economie en juist in tijden van financiële en economische crisis is het van bijzonder belang op dit gebied algemene voorwaarden te creëren, zodat deze banenmotor in Europa weer kan starten en draaien. Met de telecomsector zijn vele arbeidsplaatsen gemoeid en met het rechtskader dat we aannemen, hebben we de voorwaarden gecreëerd waaronder deze sector zich goed verder kan ontwikkelen.

Waarom is het telecompakket zo belangrijk? Ik wil graag een punt naar voren halen dat in mijn visie het belangrijkst is. We hebben behoefte aan een snelle toegang tot internet in heel Europa en niet alleen in de grote steden, maar vooral ook in de plattelandsgebieden. Met wij bedoel ik de jonge mensen die wereldwijd communiceren. Met wij bedoel ik onze ondernemingen die op mondiaal niveau actief zijn en die een internationale structuur hebben en natuurlijk ook onze overheidsinstanties en administratieve voorzieningen. Wat wordt er in dit opzicht bereikt door het telecompakket? Het creëert het noodzakelijke rechtskader, zodat de ondernemingen kunnen investeren in de uitbreiding van de breedbandnetwerken over het gehele grondgebied. We hebben met dit pakket en de daarin opgenomen investeringsbescherming enerzijds zinvolle stimulansen gecreëerd, maar anderzijds via de vereisten in deze regulering ervoor gezorgd dat nieuwe markten niet worden dichtgemetseld. De risico's bij de ontwikkeling van nieuwe netwerken zijn correct en eerlijk verdeeld.

Wat wordt er verder in het telecompakket gereguleerd? Ten eerste de effectieve benutting van frequenties, ook dat is belangrijk voor de uitbreiding van breedbandnetwerken over het gehele grondgebied. In het pakket

breken we een lans voor een meer flexibel beleid in Europa. De frequenties die vrijkomen door de overgang naar digitale televisie, de zogenaamde digitale dividenden, moeten ook beschikbaar zijn voor mobiele breedbanddiensten, die met name hiaten in plattelandsgebieden kunnen dichten. We hebben tegelijkertijd echter ook de bijzondere rol erkend die radio speelt bij het waarborgen van de vrije meningsvorming in onze democratische samenlevingen. Al met al is het dus een goed compromis en ik hoop dat het morgen breed wordt gesteund!

Erika Mann, namens de PSE-Fractie. – (EN) Mevrouw de Voorzitter, het is fascinerend om dit debat te volgen. De collega's hebben de voornaamste zaken al genoemd en de commissaris heeft haar standpunt toegelicht. Het feit dat de Raad schittert door afwezigheid, maakt echter nog eens duidelijk hoe het er in de Europese Unie bij tijd en wijle aan toegaat. Ik vind dit echt onaanvaardbaar. We zitten in een van de ergste crises die de Europese Unie en de wereld ooit hebben meegemaakt, we spreken hier over een onderwerp dat zo relevant en belangrijk is voor het creëren van banen – een van de gebieden die nog behoorlijk stabiel zijn – en dan moeten we vaststellen dat de Raad hier vandaag niet aanwezig is om met ons in debat te gaan. In mijn ogen is dat heel veelzeggend. Ik hoop wel dat het volgende voorzitterschap van de Raad vaker acte de présence geeft, want op deze voet kunnen we niet doorgaan.

Ik wil twee dingen zeggen. Allereerst wil ik de schaduwrapporteur, Pilar del Castillo Vera, bedanken voor al het werk dat zij heeft verzet. In het begin was het heel moeilijk en wisten we niet of het ons wel zou lukken om op dit gebied een sterkere Europese dimensie te creëren. We lijken nu een aanvaardbaar compromis te hebben bereikt waardoor de nationale regelgevingsinstanties beter kunnen samenwerken en van elkaar kunnen leren. Dit is een belangrijke doorbraak, vooral voor de nieuwe lidstaten.

Dan wil ik nog ingaan op twee zaken die ook de commissaris gelukkig al heeft genoemd: ten eerste de investeringen in een nieuwe infrastructuur. We hebben nu een nieuw kader met mededingingsregels. Ondanks bestaande verschillen in die regels zal het mogelijk zijn om te investeren in deze sector; ten tweede de richtsnoeren inzake de toegangsnetwerken van de volgende generatie (NGA's) die binnenkort bekend zullen worden gemaakt. Ik hoop dat deze richtsnoeren de filosofie volgen die in dit Parlement is vastgelegd en dat de commissaris niet zal afwijken van de richtsnoeren.

Wat betreft de universele dienst, hoop ik dat de commissaris ervoor kan zorgen dat de telecommunicatie-exploitanten, die nu voordeel halen uit nieuwe investeringsmogelijkheden, op hun beurt ook zelf zullen investeren, zodat alle burgers in de toekomst toegang hebben tot het breedbandinternet. Ik hoop dat dit door de universeledienstrichtlijn in de tweede helft van dit jaar zal worden afgedekt.

Tot slot dring ik er bij dit Parlement, mijn collega's en de Commissie op aan – en ik hoop dat ook de Raad dit ter harte zal nemen – om nog eens goed te kijken naar de gebieden waar we compromissen hebben kunnen sluiten, want we zijn nog niet helemaal tevreden met het bereikte resultaat. Ik heb het dan met name over internetkwesties, zoals de manier waarop landen het internet kunnen blokkeren als zij van mening zijn dat burgers zich op onrechtmatige wijze toegang verschaffen tot internetinhoud – in Duitsland noemen we dit *"Internet sparen"* – en netwerkbeheer. Ik hoop dat we deze kwesties in de tweede helft van het jaar nader onder de loep kunnen nemen om zo het kader te scheppen voor een grotere consensus tussen ons en de burger, die in belangrijke mate afhankelijk is van ons.

Cristian Silviu Buşoi, *namens de ALDE-Fractie.* – (EN) Mevrouw de Voorzitter, als schaduwrapporteur van de Alliantie van Liberalen en Democraten voor Europa fractie wil ik Malcolm Harbour en mijn andere collega's bedanken voor de uitstekende samenwerking. Dit dossier is van groot belang voor alle gebruikers van elektronische communicatie in de Europese Unie. Het compromis dat we met de Raad uiteindelijk hebben kunnen sluiten – en de voorafgaande onderhandelingen waren bepaald niet makkelijk – is evenwichtig.

De onderhandelingen met de Raad hebben geleid tot enkele belangrijke resultaten. Een van de grote verbeteringen ten opzichte van de eerste lezing houdt verband met de toegang tot het Europese noodnummer 112. De exploitanten van vaste en mobiele telefonie krijgen, ongeacht de vraag of dit technisch haalbaar is, de verplichting om informatie over de locatie van de beller ter beschikking te stellen. Dat betekent een enorme vooruitgang, want het stelt noodhulpdiensten in staat om doelmatiger te reageren en zorgt voor een betere bescherming van het leven van alle burgers, waar ze zich ook bevinden in de Europese Unie.

De bepalingen ten aanzien van het beleid inzake verkeersbeheer vormden een omstreden element in het verslag, maar ik ben ervan overtuigd dat het compromis bescherming biedt aan het recht van gebruikers om toegang te krijgen tot inhoud en gebruik te maken van de diensten van hun keuze. Niemand in dit Parlement is er ooit op uit geweest om de toegang tot het internet te beperken. Maar we hebben er, voor zover nodig, door procedures inzake verkeersbeheer wel voor willen zorgen dat de eindgebruiker zo goed mogelijk gebruik

kan maken van het internet, zo lang de procedures de concurrentie tussen dienstverleners niet in de weg staan. Naar mijn mening strookt het compromis in alle opzichten met deze doelstelling. Daarom sta ik er ook helemaal achter.

Ik denk ook dat alle maatregelen in verband met de toegang tot en het gebruik van diensten de fundamentele rechten en vrijheden van alle burgers dienen te eerbiedigen. In het verslag is dit ook veiliggesteld. Misschien is niet iedereen hier even blij met dit compromis, maar ik wil benadrukken dat dit, ondanks de tekortkomingen, het beste resultaat is dat we samen met de Raad konden bereiken. Ik roep u allen dan ook op om morgen vóór het verslag te stemmen.

Rebecca Harms, namens de Verts/ALE-Fractie. – (DE) Mevrouw de Voorzitter, ik kan mij op één punt uitdrukkelijk aansluiten bij de lof van de vorige spreekster. Ik vind het zeer goed dat commissaris Reding afstand heeft genomen van bepaalde punten van haar voorstel. Zoals het rechtskader nu zal worden vormgegeven, is de omgang met frequenties veel evenwichtiger dan oorspronkelijk was bepaald in het voorstel van de Commissie.

Naar mijn mening wordt er, binnen de overeenkomst die we nu hebben, met frequentiebanden veel meer rekening gehouden met de publieke belangen ten gunste van radio. Ik ben van mening dat we, gezien het huidige debat over de financiële markten, met onze discussie daadwerkelijk problemen hebben voorkomen. Er wordt in het voorstel op een beduidend evenwichtiger manier rekening gehouden met de verhouding tussen de markt en wat de markt kan creëren, en de taken van de overheid. Ik ben van oordeel dat onze democratie met dit voorstel verder gewaarborgd wordt en dat het ook op een waardevolle manier kan bijdragen aan de cultuur.

Hoewel we hier binnen de fractie nog over zullen spreken, wil ik hier toch zeggen dat ik helemaal niet tevreden ben met het compromis betreffende de beperking van de rechten van internetgebruikers in gevallen waarin overtredingen worden vermoed.

Ik weet dat het oorspronkelijke amendement 138 juridisch gezien niet de optimale vorm had. Ik zie echter dat het compromis dat nu is bereikt niet garandeert dat er, voordat de grondrechten van een burger in de Europese Unie worden beperkt, een rechter wordt betrokken bij de beslissing om grondrechten te beperken. Ik zou graag willen weten, mevrouw de commissaris, hoe u het compromis interpreteert, en met name ook wat het compromis dat we hier nu voor ons hebben, naar uw mening betekent voor het Franse Hadopi-model.

Ik ben van oordeel dat we twee verschillende situaties zullen creëren voor de inachtneming van grondrechten. In de ene lidstaat zal het wellicht beter verlopen dan in de andere. Ik vind dat dit een zeer ongelukkige compromisformulering is. Wij als Parlement zouden dat beter moeten kunnen doen. Wat betreft de rechten van kunstenaars, mevrouw de Voorzitter, sluit ik mij aan bij mevrouw Mann. Auteursrechten moeten in een andere verordening worden gereguleerd en niet in het kader van een marktregulering.

Eva-Britt Svensson, *namens de GUE/NGL-Fractie.* – (*SV*) Dank u, mevrouw de Voorzitter. Wat we vandaag zien, is de opkomst van een nieuwe samenleving. We zien technologische vernieuwing in de maatschappij waarbij het oude type eenrichtingscommunicatie, het type "één spreekt en alle anderen luisteren", wordt vervangen door een multidimensionele communicatie, een soort participatiecommunicatie, en velen van ons hebben zich deze vrijheidscultuur eigen gemaakt. Het gaat om interactie, vrijheid van meningsuiting, creativiteit en het plezier van het scheppen. Het gaat om een uitwisseling van informatie die vaak onafhankelijk is van commerciële belangen, maar helaas voelen de oude machtsstructuren zich bedreigd en daarom willen ze ingrijpen en wat op het internet gebeurt aan regels en controles onderwerpen.

Onder het mom van de strijd tegen georganiseerde misdaad en terrorisme probeert men onze burgerrechten in te perken, maar dat mag niet gebeuren. Daarom heb ik samen met mijn collega's van de Confederale Fractie Europees Unitair Links/Noords Groen Links een aantal amendementen ter ondersteuning van burgerrechten opgesteld, om de rechten van de burgers op het internet te beschermen. Ik dien opnieuw mijn amendement 166 in, dat in de vorige lezing werd aangenomen. Dat amendement heeft ten doel ervoor te zorgen dat de eindgebruikers van elektronische communicatie, met andere woorden wij als burgers, de mogelijkheid zullen hebben om zonder ongerechtvaardigde beperkingen toegang te krijgen tot diensten en toepassingen. We moeten een evenwicht vinden tussen het recht van mensen op vrijheid van meningsuiting, privacy, bescherming van persoonsgegevens, en vrijheden en rechten van anderen, waaronder het intellectuele-eigendomsrecht en de bescherming en de veiligheid van de burger.

In bepaalde landen wil de regering nieuwe, strengere wetten invoeren die internetaanbieders de mogelijkheid geeft om mensen van het internet af te sluiten. Wij vinden dat niemand van het internet mag worden afgesloten

zonder gerechtelijke tussenkomst. Als burger moet ik ook de vrijheid hebben om naar verschillende sites op het internet te surfen en me zeker te voelen dat particuliere bedrijven niet de mogelijkheid hebben om die informatie te weten te komen. Degenen van ons die werkelijk van het internet en zijn mogelijkheden houden, zeggen dat de rechten van de gebruikers bepaald moeten worden door waar wij ons abonnement voor gebruiken. Wij willen niet tot consumenten gereduceerd worden, waarbij onze rechten uitsluitend worden bepaald door wat er in ons abonnementscontract staat. Helaas maken zowel het gemeenschappelijk standpunt van de Raad als het compromis dat mogelijk, maar wij willen burgers zijn op het internet, niet alleen maar klanten en consumenten. Het internet is een ontmoetingsplaats, een forum voor vrije informatie, een soort gemeenschappelijke grond. Gaan we dat forum nu reguleren en het aanpassen aan de belangen van commerciële vertegenwoordigers? Nee, dat lijkt me niet. De vraag is, in welke samenleving we willen leven. Willen we in een toezichtssamenleving leven, of willen we een samenleving waarin mensen er zeker van kunnen zijn dat de rechtszekerheid wordt geëerbiedigd? Een samenleving waarin mensen weten dat hun privacy wordt gerespecteerd en een samenleving waarin vrijheid van meningsuiting belangrijker wordt gevonden dan controle van het leven van mensen. Dat is het soort samenleving waar ik in wil leven en ik wil me ervoor inzetten om zo een samenleving te krijgen. Steunt u daarom de amendementen van mijzelf en van de Confederale Fractie Europees Unitair Links/Noords Groen Links ter bescherming van de burgerrechten.

Kathy Sinnott, *namens de IND/DEM-Fractie.* – (EN) Mevrouw de Voorzitter, het internet heeft onze wereld ingrijpend veranderd. Informatie die vroeger niet of nauwelijks te vinden was, is nu nog maar enkele muisklikken van ons vandaan. Maar het karakter van het internet wordt niet bepaald door snelheid en technologie, maar door vrijheid: de vrijheid van meningsuiting, vrijheid om ideeën uit te wisselen en vrijheid om informatie te delen.

Sommigen willen beperkingen opleggen voor de toekomst. In dit scenario wordt het vrije verkeer van gegevens aan banden gelegd, gaat het grote geld ten koste van innovaties en ontpoppen internetproviders zich tot poortwachters. We hebben dit al eens eerder gezien – in China.

Ik hoop dat wij ervoor zullen kiezen om de vrijheid in ere te houden die ons zoveel voorspoed heeft gebracht en onze wereld ten goede heeft veranderd. Juist in een tijd waarin de economie alle zeilen moet bijzetten, is het belangrijk dat we openheid betrachten om vooruitgang te boeken en ons niet laten verleiden tot protectionisme om op korte termijn winst te behalen. Namens mijn kiesdistrict zal ik stemmen vóór onze vrijheid van informatie en vóór behoud van de vrije toegang tot het internet ten behoeve van legaal gebruik. Daarmee stem ik vóór de democratie en vóór een economie met kansen voor iedereen.

Bruno Gollnisch (NI). – (*FR*) Mevrouw de Voorzitter, ondanks het legitieme motief van de bescherming van de artistieke schepping dat eraan ten grondslag ligt, is de zogeheten "Hadopi"-wet, die in Parijs wordt voorbereid, in feite een wet die de vrijheid aan banden legt.

Immers, deze tekst moedigt het maken van artistieke scheppingen niet aan, maar voorziet slechts in het organiseren van alomtegenwoordig toezicht op de activiteiten van internetgebruikers. De tekst bevat geen enkel concreet voorstel ter verbetering van het legale aanbod van cultuurgoed. Het is bijna aandoenlijk te zien hoe achterhaald de tekst is, als het gaat om de technische mogelijkheden om een IP-adres af te schermen of zich zo'n adres onrechtmatig toe te eigenen. De tekst betekent een achteruitgang ten aanzien van het recht op privékopieën, waarvoor iedereen in elk geval een belasting op digitale gegevensdragers betaalt. De tekst kent aan een zuiver administratieve autoriteit een buitensporig zware bevoegdheid toe om te vervolgen en te bestraffen. Bovendien wordt opnieuw de dubbele straf ingevoerd voor internetgebruikers die van internet zijn afgesloten, maar toch worden gesommeerd hun abonnement te betalen. Ten slotte is de tekst een aanfluiting van het beginsel van het vermoeden van onschuld en het recht om zich te verdedigen.

Door vandaag mee te werken aan het doen mislukken van deze wet, die je eerder zou verwachten van communistisch China of een ander totalitair regime en die de heer Sarkozy met geweld wil doordrukken, zou dit Parlement ieders recht op eerbiediging van de privacy, op toegang tot informatie, op vrijheid van meningsuiting en op eerlijke gerechtelijke procedures opnieuw bevestigen. En dat is iets wat absoluut noodzakelijk is.

Bernadette Vergnaud (PSE). – (*FR*) Mevrouw de Voorzitter, mevrouw de commissaris, dames en heren, allereerst wil ik de rapporteurs en schaduwrapporteurs bedanken en complimenteren. Deze laatste maanden hebben we allemaal hard gewerkt om te komen tot een naar ik meen samenhangend pakket van hoge kwaliteit.

De onderhandelingen binnen het Parlement en met de Raad en de Commissie waren beslist niet gemakkelijk, maar sinds de eerste stemming in de parlementaire commissie, waarbij kwesties die te maken hadden met

de inhoud, de overige onderdelen van dit pakket volledig in de schaduw stelden, hebben de diverse opvattingen een grote ontwikkeling doorgemaakt.

Zo werd in het verslag van de heer Harbour nauwelijks melding gemaakt van de vooruitgang op velerlei gebied voor de consument. Ik hoop dat het ditmaal anders zal zijn, niet alleen omdat de bereikte compromissen ten aanzien van de fundamentele vrijheden en de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer goede compromissen zijn, maar ook omdat dit dossier zowel voor de consument als voor de telecommunicatiesectoren en hun werknemers oneindig veel mogelijkheden biedt. De compromissen over de kaderrichtlijn en de universeledienstrichtlijn verwijzen duidelijk naar de verplichting voor de lidstaten om de beginselen van het recht op een eerlijk proces te eerbiedigen, wat de tegenstanders van het Franse wetsvoorstel om sancties te laten opleggen door een administratief orgaan alleen maar zal geruststellen. Deze teksten zijn allesbehalve een paard van Troje van het aangepaste antwoord en staan zelfs lijnrecht tegenover het beginsel daarvan.

Een ander punt van zorg betreft de neutraliteit van internet en de kwestie van de toegangsbeperkingen. De definitieve versie van de tekst is hierover zeer duidelijk. Elk beleid op het gebied van netwerkbeheer vindt slechts zijn rechtvaardiging in het feit dat het een minimaal kwaliteitsniveau voor diensten handhaaft en niet leidt tot discriminatie tussen diensten en toepassingen, waarbij dit alles dient te worden gecontroleerd door nationale toezichthoudende autoriteiten.

Ik wil ook met nadruk wijzen op wat we voor de consument hebben bereikt in het kader van de universeledienstrichtlijn. Voortaan zal het voor een exploitant die geen betrouwbare toegang tot noodhulpdiensten en tot de plaatsbepaling van een gebruiker van nummer 112 wenst te verschaffen, onmogelijk zijn zich te verschuilen achter zaken als technische haalbaarheid. Dit punt, dat essentieel is voor de veiligheid van Europese burgers, zal eindelijk worden geregeld, terwijl dat al jaren technisch mogelijk is; autoriteiten en exploitanten hebben er echter de voorkeur aan gegeven de veiligheid te offeren op het altaar van besparingen op investeringen.

Verder wijs ik op de verbetering van de transparantie en van de kwaliteit van de informatie over contracten die verplicht en regelmatig dient te worden verschaft. Consumenten zullen kunnen profiteren van tariefinformatie die aan hun verbruiksprofiel is aangepast, of van waarschuwingen in geval van abnormale overschrijding van het vaste bedrag dat ze voor hun pakket betalen, wat bijzonder nuttig is met het oog op de speciale tarieven in het buitenland of voor jongeren, die grootgebruikers zijn van zwaar belaste sms-berichten. De duur van contracten zal voortaan beperkt zijn tot vierentwintig maanden, met de verplichting voor de exploitanten om contracten van twaalf maanden aan te bieden, en overstappen naar een andere exploitant dient in één dag te kunnen worden geregeld. We hebben een maximale toegang voor gehandicapte gebruikers verkregen, alsmede een zodanige herziening van het toepassingsgebied van de universele dienst, dat deze binnen een jaar tot met name gsm's wordt uitgebreid.

Dames en heren, ik hoop dat we over deze definitieve tekst, die het resultaat is van maanden onderhandelen, gaan stemmen zonder ons te laten afleiden door bezwaren die, hoe begrijpelijk ook, in het licht van het grote belang ...

(Spreekster wordt door de Voorzitter onderbroken)

Alexander Alvaro (ALDE). - (*DE*) Mevrouw de Voorzitter, als rapporteur voor de richtlijn betreffende privacy en elektronische communicatie wil ik met name Malcolm Harbour bedanken, die het begrip verbeterde samenwerking werkelijk recht heeft gedaan. Het was niet de eerste procedure van deze soort, maar wel de meest vruchtbare. Ook wil ik commissaris Reding bedanken, die bij ieder trialoogoverleg aanwezig was en zich persoonlijk heeft ingezet, wat tegenwoordig ook niet van alle commissarissen gezegd kan worden.

Ik denk dat we hebben kunnen aantonen dat de beste consumentenbescherming in alle gevallen een effectieve gegevensbescherming is. Juist in tijden waarin mensen zich op het internet bewegen en niet precies weten wat er achter hun beeldschermen gebeurt, is het belangrijk dat ze daarover geïnformeerd worden. We hebben het voorstel van de Commissie om de kennisgeving bij beveiligingsincidenten verplicht te maken opgepakt en verbeterd. Het is een procedure die in fasen zal worden geïmplementeerd en die is ontwikkeld in samenwerking met nationale regelgevers, aanbieders van telecommunicatiediensten en de politiek. Ik ben zeer ingenomen met de aankondiging van de Commissie dat hiertoe voor eind 2011 een horizontale richtlijn moet worden ingediend, aangezien het geen nut heeft om deze kwestie alleen op het gebied van elektronische communicatie aan te pakken.

Tegelijkertijd hebben we bereikt dat het verplicht wordt de toestemming van de gebruiker te verkrijgen voor de opslag van programma's of applicaties, waaronder ook persoonlijke gegevens, die zich op de harde schijf bevinden. Hierbij wil ik ook nog als terzijde opmerken dat we de oorspronkelijke voorstellen in nauwe samenwerking met de betrokken sector hebben uitgewerkt. Voor sommige delen van de sector ging het niet ver genoeg, terwijl het voor andere delen te ver ging. Ze hebben toen onrust en verwarring in de Raad en de Commissie gesticht, maar wilden uiteindelijk toch weer terughebben wat in eerste instantie was voorgesteld, omdat de compromisvoorstellen hun niet bevielen. De les die we uit de geschiedenis moeten trekken is dat we als instellingen er onderling op zouden moeten vertrouwen dat we goed samenwerken en geen wig tussen ons laten drijven door diegenen die andere belangen vertegenwoordigen.

Tot slot wil ik toch nog eens verwijzen naar het door collega Trautmann opgestelde verslag. Sommigen binnen mijn fractie en anderen zullen niet instemmen met een soort "three strikes – out"-wetgeving. Wij vinden het noodzakelijk dat rechterlijke toetsing wordt toegepast, voordat de toegang tot internet wordt geblokkeerd.

David Hammerstein (Verts/ALE). - (ES) Mevrouw de Voorzitter, ik dank mevrouw de commissaris. Het was een genoegen om aan dit meeslepende proces te mogen deelnemen. En ik dank ook de rapporteurs.

Juist op dit moment is de heer Sarkozy bezig met een partijtje armworstelen met de Europese instellingen over de toekomst van het internet. Wat is ons antwoord? Kijken we stilzwijgend toe? Wat is het standpunt van de Europese Unie en de Commissie ten aanzien van de nieuwe Franse wet inzake de hoge autoriteit voor de verspreiding van werken en de bescherming van rechten op het internet (Hadopi-wet), die voorziet in een gegradueerde reactie?

We moeten luisteren naar de grote meerderheid van de Europeanen, vooral de jongeren die in het digitale tijdperk zijn opgegroeid. Die willen geen poortwachters, die willen niet dat de uitwisseling van kennis, cultuur en gegevens op het internet aan een kluister wordt gelegd.

De grote meerderheid wil vrijheid, wil privacy, wil zonder angst of spanning toegang tot cultuur, wil dat het internet neutraal blijft en niet dat het gegevensverkeer wordt gefilterd of het voorwerp van discriminatoire handelingen wordt.

Wat de enorme meerderheid niet wil, zijn exploitanten die optreden als digitale politieagenten en spionnen en tegelijkertijd dienst doen als rechter en aanklager, die buiten de normale gerechtelijke procedures van een rechtsstaat handelen. Laat dat duidelijk zijn.

Daarom vragen we de rapporteur, mevrouw Trautmann, de stemlijst te veranderen, zodat we voorafgaande aan de stemming over het compromis, dat feitelijk al door tachtig procent van het Parlement is aangenomen, tenminste nog kunnen stemmen vóór internetrechten en vóór een amendement dat ertoe strekt dat de opheffing van deze rechten uitsluitend kan plaatsvinden na een voorafgaand rechterlijk besluit.

De neutraliteit van het internet is in gevaar, niet alleen hierdoor, maar ook door wat bekend staat als "verkeersbeheer", en ik ben bang dat het verslag-Harbour elementen bevat met betrekking tot universele diensten waarbij deze neutraliteit niet eenduidig is beschermd.

Consumenten moeten niet alleen in contracten worden geïnformeerd.

Mary Lou McDonald (GUE/NGL). – (EN) Mevrouw de Voorzitter, dit telecompakket is niet alleen van groot belang voor veel burgers in mijn geboorteland Ierland, maar natuurlijk ook voor de Europese Unie als geheel. Ik hoop dat wij als Parlementsleden aan alle betrokken burgers heel duidelijk het signaal kunnen afgeven dat we voorstander zijn van een vrij internet, waar de persoonlijke levenssfeer en de rechten van de gebruiker volledig worden geëerbiedigd. We moeten ons scharen achter het ingediende blok amendementen over burgerrechten, want dat is de beste manier om op te komen voor de rechten van onze burgers.

Goedkeuring van deze amendementen zal leiden tot een zeker evenwicht tussen enerzijds de rechten en vrijheden van de eindgebruiker en anderzijds de rechten en vrijheden van anderen. Het gaat dan ook om bescherming van de intellectuele-eigendomsrechten en om het recht op bescherming van de persoonlijke levenssfeer. Met dit voorstel willen we bescherming bieden aan hen die deze nodig hebben, maar willen we ook de rechtspositie versterken van de burger die zich binnen de grenzen van de wet toegang tot informatie verschaft, waar en wanneer hij dit wil. Serviceproviders dienen te allen tijde transparant te zijn in hun manier van werken. Indien in uitzonderlijke gevallen toch beperkingen op de toegang vereist zijn, dan moeten de serviceproviders volledige openheid van zaken geven met betrekking tot de redenen die deze beperkingen rechtvaardigen. Verder dienen nationale autoriteiten toezicht uit te oefenen op iedere beperking die door serviceproviders wordt opgelegd.

Tot slot hoop ik dat wij als Parlement deze week het amendementenpakket over de rechten van de burgers zullen steunen. Wij tonen ons daarmee voorstander van de vrijheid van internetgebruikers en van de burgerlijke vrijheden in de hele Unie.

Hanne Dahl, (IND/DEM). - (DA) Mevrouw de Voorzitter, mevrouw de commissaris, ik vind het compromis niet goed genoeg waar het de rechten van burgers betreft. Het baart mij zorgen dat de Franse minister van Cultuur nog steeds van mening is dat het mogelijk zou moeten zijn om de toegang tot internet na "three strikes", ofwel drie overtredingen, administratief af te sluiten. Daarom hebben een aantal collega's en ik de amendementen waar dit Parlement reeds een keer over heeft gestemd opnieuw ingediend. Echter, zoals de stemlijst er nu uitziet, zal het niet mogelijk zijn om over deze amendementen te stemmen, aangezien we eerst over het compromis moeten stemmen. Derhalve verzoek ik mijn collega's om in te stemmen met een wijziging van de volgorde van de stemmingen, zodat we eerst over deze amendementen aangaande de rechten van burgers kunnen stemmen, voordat we over de compromistekst in zijn geheel stemmen.

Luca Romagnoli (NI). – (*IT*) Mevrouw de Voorzitter, dames en heren, internet moet naar mijn mening zijn open karakter behouden. Als beheerder van de doorgifte van data controleert de communicatiesector in feite het democratisch debat en de toegang tot kennis; hij controleert feitelijk de toegang tot de handel en meer in het algemeen controleert hij de verspreiding van informatie.

Volgens de bepalingen van het telecompakket zoals dat nu uit de onderhandelingen is gekomen, zullen internetproviders de toegang tot websites, bepaalde inhoud, applicaties en nog zo wat zaken kunnen blokkeren. Wanneer een nationale overheid, zoals dreigde te gebeuren in Italië, of de communicatiesector de verantwoordelijkheid naar zich toe kan trekken om naar eigen inzicht webpagina's uit de lucht te halen, ongeacht de inhoud daarvan, of die nu illegaal is of niet, dan ligt het gevaar op de loer dat de vrijheid van pers, van gedachte, van meningsuiting en van vereniging – die overigens verankerd is in het Handvest van de grondrechten van de EU – wordt ingeperkt. Ik heb daar in een van mijn recente vragen al op gewezen. Wat hier vooral wringt is het feit dat een website uit de lucht kan worden gehaald ook als er geen enkele sprake is van een misdrijf, noch van een misdrijf dat al begaan is, noch van de aanzet ertoe.

Het is zonder meer goed om de nationale rol in het beheer van het radiospectrum te beschermen. De eigen kenmerken van de nationale stelsels moeten immers gewaarborgd en naar behoren in aanmerking genomen worden. De compromistekst die wij in april hebben goedgekeurd, bevat echter enkele zeer positieve elementen op het gebied van consumentenbescherming en meer in het algemeen van de privacy, de bestrijding van spam – ik rond af – enzovoort. Ik blijf er dan ook van overtuigd dat amendement 138 absoluut steun verdient en dus ...

(Spreker wordt door de Voorzitter onderbroken)

Gunnar Hökmark (PPE-DE). – (*SV*) Dank u, mevrouw de Voorzitter. De telecomsector is een van de meest toonaangevende dynamische sectoren van Europa. Hij vergt investeringen, mededinging en voortdurende innovaties om de burgers zo de grootste mogelijkheden te bieden op economisch gebied maar ook op het vlak van informatie, democratie en diversiteit. In dit pakket zien we dat we duidelijkere regels krijgen voor mededinging, en een duidelijkere rol voor de Europese instantie om ervoor te zorgen dat de markt openstaat voor concurrenten. We behandelen aangelegenheden zoals frequentieplannen en het digitaal dividend, de nieuwe ruimte die wordt gecreëerd voor meer diensten en meer exploitanten. Dat alles, mevrouw de Voorzitter, leidt tot grotere vrijheid voor de consumenten, tot grotere mogelijkheden. Als ik bijvoorbeeld naar mijn eigen land, Zweden, kijk, betekent dit dat de dominante positie die Telia, de oude monopolist, heeft kunnen hebben met betrekking tot de concurrentie voor het verlenen van diensten aan huishoudens, nu doorbroken wordt, want nu zal er open concurrentie zijn tot bij de mensen thuis. Dat is een succes: het zal meer keuzemogelijkheden bieden, betere concurrentie inhouden en de macht van individuele consumenten en daardoor ook de vrijheid van het individu met betrekking tot internet en breedbandverbindingen versterken.

Mevrouw de Voorzitter, in dit Parlement is een debat gevoerd over de kwestie van vrijheid op het internet. Soms verbaast het mij dat degenen die tegen de Europese Unie zijn en degenen die tegen het Verdrag van Lissabon zijn, een hogere instantie dan de lidstaten eisen, waar ze in alle andere samenhangen tegen stemmen. Ik hoorde mijn collega van de linkerzijde, mevrouw Svensson, vandaag een amendement bepleiten dat betekent dat de EU rechtstreeks in moet grijpen in de visie van de lidstaten op de rechtsgang. Dat is een afwijking van de momenteel geldende Verdragen en van het Verdrag van Lissabon waar we over praten, en het is een vorm van supranationalisme die eigenlijk nog door niemand is besproken. In de inleiding van de wetgevingstekst hebben we een duidelijke scheidslijn aangebracht tussen wat juridische instanties moeten doen en wat internetaanbieders moeten doen. We hebben verzekerd dat niemand de vrijheid van de individuele

gebruiker van het internet met voeten kan treden zonder een wettelijk en juridisch proces dat aan de basisvereisten voldoet. Daarmee is voldaan aan de eisen van amendement 138 en is een einde gemaakt aan de diverse dreigingen die bestonden. Ik vind dat een succes waar we tevreden over moeten zijn omdat we er tezelfdertijd voor zorgen dat de Europese telecommarkt geopend wordt voor meer vrijheid, meer diversiteit en meer concurrentie en we zodoende de basis leggen om de sector ook in de toekomst dynamisch en een wereldleider te laten zijn.

Reino Paasilinna (PSE). – (*FI*) Mevrouw de Voorzitter, dames en heren, ik wil natuurlijk vooral mevrouw Trautmann bedanken, maar ook de andere rapporteurs. Ik wil in het bijzonder commissaris Reding bedanken voor de al zo lang durende uitstekende samenwerking met haar. Wij hebben veel commissarissen, maar, zoals gezegd, u bent zeker de beste wat de samenwerking met ons betreft.

Wij willen de positie verbeteren van groepen waarvoor nieuwe technologie mogelijkheden met zich meebrengt, maar die hen ook buiten de informatiemaatschappij kan plaatsen wanneer hun rechten niet in de gaten worden gehouden. Zulke groepen zijn ouderen en gehandicapten. De rechten van klanten moeten zodanig worden gewaarborgd, dat oneerlijke concurrentie hen er niet van weerhoudt gebruik te maken van nieuwe diensten. Uiteindelijk keurde de Raad bijna al onze voorstellen met betrekking tot consumentenbescherming goed en dat is een goede zaak.

Meer dan tien jaar lang hebben wij de wetgeving hervormd die de informatiemaatschappij en recentelijk de ontwikkelde maatschappij stuurt. Vandaag nemen wij een besluit over de gedachte dat het gebruik van internet een burgerrecht is. Dat gebruik moet worden beschermd en gediversifieerd. Wij besloten al eerder dat informatie een burgerrecht is.

De zorg is dat elektronische communicatiemiddelen die een breed publiek bereiken steeds oppervlakkiger en gewoonweg hersenloze rotzooi worden. Een ontwikkelde maatschappij is echter een doel dat zoveel vergt, dat wij het eenvoudigweg niet kunnen bereiken met het soort inhoud dat wij nu hebben. Met onze uitstekende technische instrumenten leiden wij de mensheid naar onwetendheid in de informatiemaatschappij en onbeschaafdheid in de ontwikkelde maatschappij. Een slecht boek is slecht, hoe goed de druk of het papier ook is. Zoals een misdaad ook een misdaad is op internet is, is rotzooi ook rotzooi op internet.

Leiden intelligente netwerken dus tot domheid? Dames en heren, met dit soort inhoud kunnen wij echt niet de leidende op kennis gebaseerde economie of samenleving ter wereld worden. Onze kennis is daar simpelweg ontoereikend voor. Ik wil de commissaris vragen wat wij, nu wij over zeer doeltreffende instrumenten beschikken, kunnen doen om de kwaliteit van inhoud op het niveau van een ontwikkelde maatschappij te brengen.

Fiona Hall (ALDE). – (*EN*) Mevrouw de Voorzitter, ik ben ingenomen met het akkoord over het telecompakket, want dit akkoord leidt tot een ander akkoord inzake een kwestie waarover nog niet veel is gesproken: de intrekking van de GSM-richtlijn.

Het is begrijpelijk dat de mobiele communicatiesector graag toegang wil hebben tot de bandbreedte in het radiospectrum die op dit moment is voorbehouden aan het GSM-netwerk. De sector beoogt op die manier haar concurrentiepositie veilig te stellen. Maar de Parlementsleden hechten eraan dat de democratische verantwoording met betrekking tot het gebruik van het radiospectrum behouden blijft.

Eerdere stukken wetgeving inzake het radiospectrum, bijvoorbeeld de Beschikking mobiele satellietdiensten, hebben duidelijk gemaakt dat veel zaken die de Commissie bestempelt als technische kwesties wel degelijk ook politieke gevolgen hebben. Technische zaken kunnen in de praktijk van invloed zijn op de beginselen van samenhang en toegang voor iedereen. Ik ben dan ook blij dat de Parlementsleden nu via het telecompakket toezicht kunnen uitoefenen op de spectrumtoewijzing.

Ik zal vóór het telecompakket stemmen, maar doe dit met enige aarzeling. Ik denk namelijk dat er op het hoogste niveau verraad is gepleegd aan het fundamentele beginsel van de liberalisering van de telecomsector waar het in deze richtlijn om te doen was. Ik verwijs naar de woorden in artikel 8 over de toegang voor gevestigde telecommunicatie-exploitanten en hun benadering van de markt. Ik heb de indruk dat de bewoordingen van dit artikel, waarover premier Gordon Brown en bondskanselier Merkel in een persoonlijk onderonsje afspraken hebben gemaakt, de gevestigde telecommunicatie-exploitanten als Deutsche Telekom op een enorme voorsprong hebben gezet. We weten niet wat dit premier Brown heeft opgeleverd. Maar ik denk niet dat de persoonlijke afspraken die leiders achter gesloten deuren met elkaar maken de manier zijn waarop we EU-wetgeving moeten ontwikkelen. Ik vind het jammer dat dit wel is gebeurd.

Godfrey Bloom (IND/DEM). – (EN) Mevrouw de Voorzitter, een paar opmerkingen. Ik heb geen vertrouwen in de Commissie, ik heb geen vertrouwen in niet-gekozen bureaucraten die achter gesloten deuren vergaderingen houden waar ik geen notulen van krijg. Ik heb geen vertrouwen in dit Parlement, dat grotendeels bestaat uit ambtenaren die een democratische schijnvertoning opvoeren, maar in feite niet meer zijn dan partijpolitieke marionetten.

Naar mijn idee gaat het hier om een soort politiek-redactionele controle over zaken op het internet – het nieuwe medium. Als het gaat om China, veroordelen we zulke controle. Het bevalt me niet. Er zit een luchtje aan. Ik weet niet wat zich achter de schermen afspeelt, zoals de vorige spreker zei, en ik heb ook geen idee wat voor afspraken er worden gemaakt waar we niets van afweten.

We hebben een prima auteursrecht. We hebben prima gegevensbeschermingswetgeving. Dat moet genoeg zijn. Ik wil niet dat deze louche en corrupte instelling nog meer controle naar zich toetrekt.

Paul Rübig (PPE-DE). - (*DE*) Mevrouw de Voorzitter, geachte dames en heren, ik kan mijn collega alleen maar aanraden zich niet meer verkiesbaar te stellen voor dit Parlement, dan heeft hij zijn taak goed vervuld.

Ik wil commissaris Reding, maar ook het Tsjechische voorzitterschap van de Raad zeer hartelijk bedanken, omdat zij samen met onze rapporteurs opnieuw een grote stap voorwaarts hebben gezet voor de burgers van Europa. Het concept van de interne markt leidt juist op het gebied van telecommunicatie tot grote vooruitgang voor burgers, evenals op alle gebieden waar we voorheen met monopolies werden geconfronteerd. Bij de roamingverordening hebben we ook reeds gezien dat er voor huishoudens aanzienlijke besparingen mogelijk zijn en dat de burgers worden beschermd.

In het bijzonder is de toegang tot de markt voor kleine en middelgrote ondernemingen een absoluut essentiële basisvoorwaarde voor het bieden van goede service, voor de verwezenlijking van netwerkneutraliteit en ook voor het feit dat we natuurlijk ook de onafhankelijke regelgevende instanties in de afzonderlijke lidstaten de bevoegdheid geven om hun sector, hun ondernemingen, maar ook hun consumenten in andere Europese landen te vertegenwoordigen.

De handhaving van de rechten van burgers van een natie in andere lidstaten is voor de kleine en middelgrote ondernemingen van zeer bijzondere betekenis. We moeten ons ervoor inzetten dat ook in de toekomst breedband ten gunste van de bevolking wordt gebruikt en dat de prijzen lager worden, omdat we met de momenteel zeer dynamische ontwikkeling van breedbanddiensten en het internet met name op het gebied van telefonie volledig nieuwe mogelijkheden voor de toepassing van breedband hebben. Daarom juich ik het toe dat de GSM900-frequentie nu ook voor UMTS beschikbaar is en dat nu voor het eerst ook wordt nagedacht over netwerken van de vierde generatie, die hopelijk in de toekomst ook door de Commissie zullen worden gesteund, zodat we een volledige dekking van de ondersteuning voor breedbanddiensten tot stand kunnen brengen, met name in plattelandsgebieden.

Ook de consumentenbescherming wordt binnen deze wetgeving op uitstekende wijze gereguleerd. Het is een grote stap voorwaarts dat de rechtbanken zich ervoor inspannen om het Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens overeenkomstig toe te passen, zodat we op dit gebied enerzijds een grote kans hebben om, met de toekenning van frequenties, het internet zonder beperkingen en hindernissen te gebruiken en anderzijds tegelijkertijd beschermd worden door het feit dat rechtbanken erover beslissen of er beperkingen moeten worden opgelegd.

Evelyne Gebhardt (PSE). - (*DE*) Mevrouw de Voorzitter, geachte collega's, ik wil alle collega's graag bedanken voor het uitstekende werk dat is verricht. Ik had ook graag de Raad bedankt, maar ik zie dat de Raad niet aanwezig is; de commissaris daarentegen wel. Ik ben van mening dat we een positief resultaat hebben bereikt.

Mijnheer Habour, u was rapporteur in de Commissie interne markt en consumentenbescherming en ik moet zeggen dat ik de samenwerking met u en onze gezamenlijke inspanningen als zeer positief heb ervaren. We hebben veel voor de burgers bereikt, wat met name op het gebied van de universele dienst voor ons sociaaldemocraten van bijzonder belang is. Dit telecompakket is veel klantvriendelijker gemaakt en daarmee hebben we een belangrijke bijdrage aan de consumentenbescherming geleverd. Zo moeten aanbieders van telecommunicatiediensten in de toekomst ook contracten met een looptijd van slechts twaalf maanden aanbieden, wat van groot belang is. Tot nu toe zijn er veel aanbieders die uitsluitend contracten van 24 maanden aanbieden, wat een zeer lange looptijd is en verhindert dat mensen vroegtijdig van hun contract af kunnen. Dat is een zeer belangrijke bijdrage. Bij het veranderen van aanbieder moet het eigen nummer binnen een dag mee kunnen worden genomen. Tot nu toe leiden langere wachttijden er vaak toe dat mensen

afzien van de overstap naar een gunstigere aanbieder en wordt de mededinging op dit gebied door de wachttijden verstoord. Ook in dit opzicht hebben we grote winst geboekt.

De Sociaal-democratische Fractie heeft zich er bovendien voor ingezet dat bij een noodoproep vanaf een mobiele telefoon de locatie van de beller automatisch wordt doorgegeven, waardoor het mogelijk wordt om snel hulp te verlenen. Ook op dit punt hebben we er lang voor moeten strijden om het voorstel aangenomen te krijgen, aangezien velen in eerste instantie beweerden dat zoiets helemaal niet mogelijk was. Gebleken is dat het wel mogelijk is en dan moet het ook worden uitgevoerd, aangezien het de burgers enorm helpt.

Ook mensen met een handicap zullen het binnenkort gemakkelijker hebben. Voor hen moet de ongehinderde toegang tot telecommunicatiemiddelen worden gewaarborgd. Ook op dit gebied moeten we er, juist wanneer het om universele diensten gaat, voor zorgen dat er vooruitgang wordt geboekt en ook dat is zeer positief.

Er was een punt dat tot op het laatst omstreden was: hoe gaan we met de strafvervolging om in die gevallen waarin er vragen ten aanzien van strafbare feiten of civielrechtelijke vragen rijzen? Met het compromis dat we vandaag met de Raad hebben bereikt, hebben we een belangrijke stap voorwaarts gezet, aangezien we ook dwingende rechterlijke bevoegdheid hebben opgenomen. Dwingende rechterlijke bevoegdheid wil zeggen dat we het niet alleen aan de ondernemingen overlaten om te beslissen welke sancties opgelegd worden, maar dat we er met de rechten zoals die in het Europees Verdrag voor de rechten van de mens zijn vastgelegd, voor hebben gezorgd dat ook consumenten zich kunnen weren en dienstenaanbieders geen buitensporige macht hebben. Dat is van het allergrootste belang!

Anne Laperrouze (ALDE). – (FR) Mevrouw de commissaris, dames en heren, staat u mij toe allereerst mijn erkentelijkheid uit te spreken voor het werk van onze collega-rapporteurs ten aanzien van dit telecompakket, waarover morgen wordt gestemd, want het is een goede tekst. Een tekst die rekening houdt met alle aspecten van de revolutie op communicatiegebied die we momenteel doormaken: telecommunicatienetwerken, regulering, economische aspecten, consumentenrecht en toegang tot internet.

Wat dit laatste punt betreft echter moet ik u zeggen dat de delegatie van Mouvement Démocrate teleurgesteld is. Het compromis dat vorige week over het verslag van mevrouw Trautmann over juist deze kwestie is bereikt, is onvoldoende. De zwakte van dit verslag zit hem in het feit dat op geen enkele wijze rekening is gehouden met de jurisprudentie ten aanzien van artikel 6 van het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens. Dit verslag legitimeert in feite slechts de pogingen van de Franse regering om haar concept van een hoge administratieve autoriteit, de veelbesproken "Hadopi", dwingend in te voeren.

Er zijn mensen die bang zijn voor internet, mensen die niets begrijpen van de ontwikkeling en het belang ervan. Zij zeggen vaak dat op internet rechteloosheid heerst.

Juist om dat tegen te gaan is de delegatie van Mouvement Démocrate van mening dat het afsluiten van personen van internet niet afhankelijk dient te zijn van een administratieve, maar van een rechterlijke beslissing. Internet is voor iedereen een middel bij uitstek om zijn fundamentele rechten uit te oefenen.

Sommigen menen dat administratief beheer de oplossing is. Daaruit kunnen we afleiden hoe belangrijk zij de fundamentele rechten vinden. De regels voor de vrijheid van communicatie tussen mensen zijn tijdloos en hangen niet af van welk medium dan ook. Aan het recht op een gerechtelijke procedure mag onder geen enkel voorwendsel worden getornd.

Bernard Wojciechowski (IND/DEM). – (PL) Mevrouw de Voorzitter, de mensen vrezen dat maatregelen zoals het telecompakket hun vrijheid zullen beperken. Ik heb honderden brieven over dit onderwerp ontvangen en niet alleen uit Polen. In een van deze brieven staat het volgende: "Het Europees Parlement stelt voor om de wetgeving te herzien, hetgeen van invloed is op mijn toegang tot internet en wat het gebruik van bepaalde internetpagina's kan beperken of daaraan bepaalde voorwaarden kan stellen. De legislatieve wijzigingen die door het Europees Parlement worden voorgesteld, bieden mijn internetprovider de mogelijkheid om mij beperkte diensten te verlenen of daar voorwaarden aan te verbinden. Ik vrees dat dergelijke wijzigingen internet de das om zullen doen en ongewenste gevolgen voor de economie in de Europese Unie zullen hebben."

Dit is de stem van Europa, de stem van het electoraat. Ik sta achter hen. Ik adviseer mensen om zorgvuldig te stemmen, met name als het gaat om kandidaten uit Polen, waar zowel het Burgerplatform als de "Wet en Rechtvaardigheid"-partij geen idee hebben waar dit allemaal over gaat.

(EN) Weet u, collega Harbour, volgens mij zijn er bij het Burgerplatform en in de kringen van Wet en Rechtvaardigheid een paar dwazen die zeehonden en apen belangrijker vinden dan mensen.

Giles Chichester (PPE-DE). - (EN) Mevrouw de Voorzitter, men kan wel stellen dat de telecommunicatiesector binnen de EU een succesverhaal is, waardoor het opzetten van een juist regelgevingskader des te belangrijker is geworden. Ik wil de rapporteurs graag bedanken voor hun werk, en in het bijzonder mijn collega Pilar del Castillo Vera voor de grote verbeteringen die ze heeft aangebracht in het Commissievoorstel voor de regelgevers, door het om te zetten in het Orgaan van Europese regelgevende instanties voor elektronische communicatie (BEREC).

Het is zonde dat een debat over het internet en internetcensuur en de wettelijke bevoegdheden van de lidstaten de aandacht hebben weggeleid van de inhoud van dit pakket. Ik wil graag mijn collega, Malcolm Harbour, complimenteren met het feit dat hij erin geslaagd is met de Raad tot een compromistekst te komen over het omstreden amendement 138.

Dit deel van het pakket heeft vooral voor een stortvloed aan e-mails van belangengroepen gezorgd en ik moet de personen die denken dat grote hoeveelheden e-mails en veel woorden de overhand zullen krijgen, vertellen dat zij al snel averechts werken. Wat gemakkelijk in een seconde kan worden verzonden kan even gemakkelijk in een seconde worden verwijderd, maar helaas moet er te veel tijd worden besteed aan het naar beneden scrollen op zoek naar iets anders dan spam.

Ik hoop van harte dat de regelgevers zich volledig toegerust zullen voelen om voor meer concurrentie te zorgen, alsook voor gelijke mededingingsvoorwaarden en sterk verbeterde consumentenrechten. Daarnaast hoop ik dat het juiste evenwicht wordt gevonden om investeringen en innovaties te stimuleren zodat Europa voorop blijft lopen.

Een ander belangrijk punt van dit pakket zijn de verbeterde consumentenrechten, vooral de nummerportabiliteit binnen één werkdag en een grotere transparantie bij contracten en facturen. Dit zijn praktische zaken die belangrijk zijn voor de individuele consument.

Hannes Swoboda (PSE). - (*DE*) Mevrouw de Voorzitter, geachte collega's, ik wil eerst natuurlijk alle betrokkenen bedanken voor hun belangwekkende werk.

Ik weet dat de commissie en met name mevrouw Trautmann zich met zeer veel betrokkenheid ingespannen hebben om twee doelstellingen te bereiken. Ten eerste dat de basis wordt gelegd voor modernisering, voor de voortzetting van de technische revolutie in Europa in de zin dat er nieuwe arbeidsplaatsen worden gecreëerd en ook in termen van het concurrentievermogen van ons continent – wat betekent dat dit tevens wezenlijk bijdraagt aan de Lissabondoelstellingen. De tweede doelstelling is de bescherming van de rechten van consumenten, die meerdere sprekers eerder reeds aan de orde hebben gesteld.

Ik ben van oordeel dat beide doelstellingen bereikt zijn. De vrijgave van bepaalde frequenties in de toekomst, wanneer we naar het digitale systeem overgaan, creëert meer mogelijkheden, meer innovatie. Hier wordt een essentiële bijdrage aan een innovatieve maatschappij geleverd, waarvoor hartelijk dank!

Natuurlijke waren er ook enkele omstreden kwesties. Aangezien ik zelf het internet intensief gebruik en een blog schrijf en actief ben op Facebook en Twitter, weet ik dat er soms problemen optreden. Desondanks ben ik van mening dat we niet mogen ingrijpen zonder rechterlijke toetsing. Dat zou niet alleen principieel onjuist zijn, maar ook een verkeerd signaal afgeven aan met name onze jongeren, die doorlopend op het internet te vinden zijn en zeer frequent gebruik maken van deze moderne communicatiemiddelen.

Daarom verheugt het mij ten zeerste dat onder andere ook in de overwegingen er duidelijk op wordt gewezen dat we enerzijds natuurlijk niet bereid zijn om criminele activiteiten te accepteren, maar dat we anderzijds ook niet bereid zijn om toe te staan dat er zonder gerechtelijke toetsing, zonder rechtsgrond wordt ingegrepen. Dat is voor mij een wezenlijk beginsel, dat gerespecteerd moet worden. Ik ben mijn collega mevrouw Trautmann en alle anderen er zeer erkentelijk voor dat zij op dit punt hebben doorgezet en een duidelijke lijn hebben gevonden.

Sophia in 't Veld (ALDE). - Voorzitter, allereerst ook van mijn kant de complimenten en dank aan de rapporteurs voor het vele werk. Maar ik vrees dat ik toch moeite heb met het pakket. Er zitten veel goede dingen in en er is duidelijk ook regulering nodig voor deze sector.

Wat we hier gewonnen hebben, is bijvoorbeeld veel betere consumentenbescherming, en de toezegging van de Commissie dat er voorstellen komen voor een algemene meldingsplicht in het geval van verlies van data. Toch heb ik een probleem met dit pakket. Dat zit in het punt wat al door veel van mijn collega's is aangesproken, o.a. mijn Franse collega, namelijk dat de regeringen toch hebben geprobeerd om in het

compromis via een achterdeur het element van de *three strikes out* erin te brengen, wat eigenlijk met de richtlijn helemaal niets te maken heeft. Dat irriteert mij mateloos, moet ik zeggen.

Ik vind dit compromis dus niet aanvaardbaar, en ik zou de collega's daarom willen oproepen om te stemmen voor het amendement van mijn collega's Alvaro en Schmidt. Dat is voor mij absoluut voorwaarde om mijn steun te kunnen geven aan dit pakket. Ik zou het buitengewoon jammer vinden als dit amendement niet wordt aangenomen.

Natuurlijk willen wij een compromis met de Europese Raad, maar niet tegen elke prijs. Ik vind het ook vervelend dat de Raad ons elke keer met de rug tegen de muur zet, en dat wij alleen nog maar kunnen slikken of stikken. De Raad is net zo verantwoordelijk voor het bereiken van een compromis als het Europees Parlement. Dit Europees Parlement heeft een reputatie op te houden als het gaat om de bescherming van de burgerrechten, en zeker in de laatste jaren. Ik hoop dat het Europees Parlement morgen die reputatie waarmaakt bij de stemming.

Tenslotte, Voorzitter, zou ook ik even een woord willen wijden aan de lobby. Ik moet zeggen dat ik me, hoewel ik het inhoudelijk niet eens ben met de heer Chichester, ook heb geërgerd aan de enorme stroom van soms redelijk bedreigende e-mails. Ik ben al overtuigd en ik vind ...

(Spreekster wordt door de Voorzitter onderbroken)

Erna Hennicot-Schoepges (PPE-DE). – (*FR*) Mevrouw de Voorzitter, ik wil graag de rapporteurs, de Commissie, mevrouw Trautmann en de heer Harbour complimenteren, die er op het laatste moment in zijn geslaagd een compromis tot stand te brengen. Na twee jaar van intensieve arbeid hebben we dit compromis bereikt op een gebied dat bepalend zal zijn voor de toekomst van een industriële topsector.

Het voorstel van de Commissie met betrekking tot het gebruik van het spectrum is in de goede richting gewijzigd, met inachtneming van de vooruitgang die op het vlak van de satelliettechnologie is geboekt, en de aankondiging door de Commissie van een toekomstig debat over de universele dienst en de andere juridische problemen die er nog zijn, geeft aan dat het werk zal doorgaan. Dit is dus nog maar een eerste stap op weg naar andere regelingen.

Dit project zal burgers op buitengewone wijze toegang verschaffen tot informatie en cultuur. Er zijn echter nog heel wat problemen op te lossen op het gebied van infrastructuur en kwaliteit, want toegang met dezelfde kwaliteit voor allen is nog niet gegarandeerd, als we kijken naar het grote aantal technische problemen op het gebied van draadloze communicatie dat nog om een oplossing vraagt.

Kwesties als de vrije toegang tot internet, problemen op het gebied van auteursrechten en vertrouwelijkheid, gevoegd bij aandachtspunten als bescherming tegen criminaliteit, bescherming van ethische normen en bescherming van de jeugd, is dat niet wat te veel om in één keer aan te pakken? Overigens, het is maar de vraag of degenen die sceptisch staan tegenover dit compromis, in staat zijn een kant-en-klare oplossing voor te stellen die onmiddellijk kan worden toegepast.

Ik denk dat dit project een grote stap voorwaarts betekent. Laten we de regelgevingsinstanties die we in het leven roepen, dus een kans geven en dan zullen de sceptici hun pijlen kunnen richten op deze nieuwe instellingen, die alleen maar blijk hoeven te geven van hun efficiëntie.

Edit Herczog (PSE). - (EN) Mevrouw de Voorzitter, er is twee jaar lang aan dit pakket gewerkt en mijn felicitaties aan u allen voor dit uitstekende werk. Het telecompakket vormt een belangrijke bijdrage aan de Lissabonstrategie, aangezien de sector 4 procent van het bbp en 25 procent van de bbp-groei voor zijn rekening neemt. Het is een van de belangrijkste sectoren voor de Europese economische macht.

Het telecompakket levert een enorme bijdrage aan een kenniseconomie, niet alleen door middel van de sector zelf, maar ook door het vergroten van de mogelijkheden voor gebruikers, of dat nu bedrijven zijn, vooral kleine en middelgrote ondernemingen, of individuen. Iedereen kan er voordeel uit halen.

Het telecompakket levert een enorme bijdrage aan het Europees economisch herstelplan doordat het voor de ontwikkeling van het netwerk zorgt. Het telecompakket levert een enorme bijdrage aan het versterken van de rechten van de consument en de mogelijkheden van de consument, aangezien meer en meer consumenten er gebruik van kunnen maken. Het telecompakket levert echter ook een enorme bijdrage aan de groei van de democratie. Het maakt telecommunicatie toegankelijk voor elke Europeaan en zorgt voor nieuwe manieren waarop we onze rechten kunnen uitoefenen en onze plichten kunnen vervullen. Het is echter ook een balans die het regelgevingsorgaan heeft vastgesteld: een balans tussen enerzijds het geven

van een instrument aan Europa om een werkelijke interne markt binnen de telecommunicatiesector tot stand te brengen, en anderzijds het gebruiken van de beschikbare kennis op een nationaal regelgevingsniveau.

Mijn felicitaties aan de rapporteurs en aan de Commissie. In de komende vijf jaar zullen we een begin maken, waarna de rest moet volgen.

VOORZITTER: MECHTILD ROTHE

Ondervoorzitter

Silvia-Adriana Țicău (PSE). – (RO) Om te beginnen wil ik graag de rapporteurs feliciteren die al meer dan een jaar zeer intensief aan dit pakket werken. Dit is werkelijk een belangrijk pakket voor de burgers van de Europese Unie.

Dit pakket bestaat uit vele documenten. Ik denk dat het van belang is dat ik hier allereerst verwijs naar het verslag van mevrouw Trautmann, waarin het regelgevingskader voor de elektronische-communicatiesector wordt vastgesteld en waarin een aantal zeer belangrijke aspecten aan bod komt, zoals functionele scheiding, spectrumbeleid en het gebruik en de bevordering van nieuwegeneratienetwerken. Ik ben blij met het feit dat functionele scheiding is aangenomen en geaccepteerd als urgente speciale maatregel.

Bovendien vind ik het van cruciaal belang dat wij hier benadrukken dat de rechten van consumenten moeten worden beschermd. Daarom werden deze aspecten behandeld in het verslag van de heer Harbour en heeft onze collega Reino Paasilinna met succes het standpunt van de Europese socialisten verdedigd, namelijk dat de consument hier centraal moet staan. Het is belangrijk hoe de contractuele bepalingen tot stand worden gebracht, zodat alle consumenten kunnen worden beschermd.

Wat betreft de technologische neutraliteit is het nuttig dat er op deze wijze voor iedereen een breed scala aan technische opties beschikbaar wordt gesteld. Ik wil echter benadrukken dat internet enorme mogelijkheden biedt. Het is belangrijk dat consumenten en gebruikers worden beschermd en dat er niet wordt geknoeid met persoonsgegevens, die eveneens moeten worden beschermd. Bovenal moeten we de intellectuele eigendom beschermen, maar dan wel zodanig dat dit de belangen van consumenten niet schaadt.

(Spreekster wordt door de Voorzitter onderbroken)

Charlotte Cederschiöld (PPE-DE). – (SV) Dank u, mevrouw de commissaris. We hebben behoefte aan meer harmonisering op het gebied van elektronische communicatie en aan duidelijkere en eenvoudigere regels, en die harmonisering moet bijdragen tot een goed werkende interne markt. Het hoofddoel is het tot stand brengen van meer concurrentie die tot een ruimer aanbod, lagere prijzen en betere kwaliteit voor de eindgebruiker leidt. Om daarin te slagen moeten veel verschillende belangen af worden gewogen en goed in evenwicht worden gebracht. Het telecompakket mag niet bedoeld zijn en is niet bedoeld om voor het strafrecht, strafrechtelijke sancties of voor het beïnvloeden van het procesrecht van de lidstaten te worden gebruikt. Sterkere concurrentie moet in het middelpunt staan. Alle burgers moeten hun zaak door een rechtbank kunnen laten beoordelen; dat mag niet worden overgelaten aan commerciële krachten. Ik hoop daarom dat de collega's het compromis nu zullen steunen.

Privacyproblemen duiken op bij commerciële wetgeving, opslag van gegevens, strafrechtelijke wetgeving en transparantiewetgeving. De Unie heeft nog geen gemeenschappelijke benadering gevonden, met gemeenschappelijke beginselen die op alle drie de gebieden toegepast kunnen worden, en deze synthese zal noodzakelijk zijn om op termijn tegenstrijdige wetgeving te vermijden. Het is voor de toekomst nog altijd een uitdaging om een evenwicht te vinden tussen de belangen van de politie, voorvechters van transparantie, beschermers van de privacy en, natuurlijk, IT-bedrijven.

De Commissie zou kunnen bijdragen door een gemeenschappelijke taskforce op te richten om gemeenschappelijke beginselen en een evenwicht tussen de diverse belangen op dit belangrijke gebied te vinden.

Tot slot wil ik mevrouw Reding en de rapporteurs feliciteren met het goede werk.

Jacques Toubon (PPE-DE). - (*FR*) Mevrouw de Voorzitter, allereerst wil ik mijn dank uitspreken aan mevrouw Reding, onze commissaris, het Franse voorzitterschap, dat in december een zeer weldoordacht gemeenschappelijk standpunt heeft bewerkstelligd, en het Tsjechische voorzitterschap, dat onlangs zijn doel heeft bereikt. In het bijzonder wil ik onze drie rapporteurs, Malcolm Harbour, Catherine Trautmann en Pilar del Castillo Vera, bedanken en feliciteren met het voortreffelijke werk dat zij hebben geleverd.

Het pakket waar we vandaag over stemmen, bestaat uit bepalingen die volledig aansluiten bij wat ons voor de ontwikkeling van de telecommunicatiemarkt voor ogen staat, op een geordende manier en in het voordeel van iedereen: een Europese regeling voor een orgaan van regelgevende instanties voor elektronische communicatie met een gemengde financiering, zonder veto, een balans tussen concurrentie en de noodzaak van nieuwe investeringen (de functionele scheiding is beperkt tot uitzonderingsgevallen), aandacht voor de rol van openbare diensten in het beheer van het spectrum, nieuwe diensten, nieuwe en vrije toegangsmogelijkheden en – vooral met dank aan Malcolm Harbour – een aanzienlijke uitbreiding van het consumentenrecht. Alleen betreur ik de afwijzing van de *must carry*-verplichting.

Wat Frankrijk betreft is deze tekst uitermate evenwichtig en vormt deze een goed eindcompromis. Ik wil in dit kader opmerken dat het voorstel dat aan het einde naar aanleiding van de controversiële amendementen is gedaan, op mij een weldoordachte indruk maakt omdat het de mogelijkheid biedt intellectuele eigendom op internet te doen gelden zonder de vrije toegang in gevaar te brengen. Voor internet geldt de wet op dit gebied net als op elk ander gebied. De virtuele wereld is geen wetteloze wereld en mag niet volledig overgeleverd zijn aan de krachten van de reclame die door de beheerders en de aanbieders van internettoegang wordt gegenereerd. Daarom deel ik het standpunt van Catherine Trautmann. Het compromis zorgt ervoor dat werknemers, kunstenaars en internetgebruikers gelijke rechten krijgen en dat is een goede zaak.

Syed Kamall (PPE-DE). - (*EN*) Mevrouw de Voorzitter, ik wil beginnen met hulde te brengen aan de Commissie en haar diensten, en ook alle rapporteurs, voor al het harde werk dat zij hebben verricht. Toen het onderdeel digitale privacy uit het pakket werd besproken, was ik een van de schaduwrapporteurs van de Commissie burgerlijke vrijheden, justitie en binnenlandse zaken, en in die hoedanigheid voer ik het woord. Ik zou ook graag mijn waardering willen uitspreken voor het werk van Alexander Alvaro en de andere schaduwrapporteurs, waaronder de heer Lambrinidis van de Sociaal-democratische Fractie.

We hebben allemaal heel hard gewerkt om een evenwicht te bereiken tussen gegevensbescherming – iets wat we allemaal erg belangrijk vinden – en het recht van bedrijven om beveiligingsprogramma's te ontwikkelen om ervoor te zorgen dat onze netwerken veilig zijn en diegenen aan te pakken die kwaadaardige software en virussen binnen de netwerken proberen te activeren. Dit is iets waarbij soms het gegevensverkeer moet worden onderzocht.

Dit is echter niet hetzelfde als het "three strikes and you're out"-plan (een maatregel waarbij men bij drie overtredingen van het internet wordt afgesloten). Erg weinig mensen hier steunen deze maatregel, en het is erg ongelukkig dat enkelen buiten dit Huis hebben geprobeerd om het resultaat dat nu op tafel ligt als "three strikes and you're out" te bestempelen.

Nu we het over gegevenspakketten hebben, wil ik me wenden tot de kwestie van netneutraliteit. Ik denk dat we moeten toegeven dat een zekere mate van netwerkbeheer noodzakelijk is. Terwijl bedrijven bredere pijpen bouwen, ontstaan er nieuwe bedrijven die deze pijpen vullen en dit kan tot verstoppingsproblemen leiden. Wie had een paar jaar geleden kunnen bedenken dat we diensten zouden hebben als de BBC iPlayer of YouTube? Daarom is het belangrijk dat aanbieders hun netwerken kunnen beheren. De notie van "als eerste pakket eriin, als eerste pakket eruit" zou weleens nadelig kunnen uitpakken, vooral als noodhulpdiensten worden onderbroken door verkeersopstoppingen.

Ik zou alle rapporteurs die zich met dit onderwerp bezig hebben gehouden willen bedanken voor hun pogingen om de juiste balans te vinden. Daarnaast zou ik de lobbyisten buiten dit Huis willen vragen om dit resultaat niet af te schilderen als "three strikes and you're out"; schilder het alstublieft niet af als een fundamentele aanval op onze vrijheden. We proberen alleen maar de juiste balans te vinden.

Christofer Fjellner (PPE-DE). – (SV) Dank u wel, mevrouw de Voorzitter. Het spijt me dat ik wat laat ben. Ik zou om te beginnen willen zeggen dat het volgens mij belangrijk is erop te wijzen dat het telecompakket, zoals het er vandaag voor de stemming van morgen uit ziet, in wezen goed is. Het versterkt de concurrentie en de rechten van de gebruikers, en het is belangrijk dit te benadrukken omdat het iets is wat volgens mij vaak over het hoofd wordt gezien in het debat. Men staart zich haast blind op details en verliest het ruime beeld uit het oog, en per slot van rekening is het toch dat waar het telecompakket over gaat: het versterken van de concurrentie en de rechten van de gebruikers.

Maar de bedreigingen voor de vrijheden en rechten van onze burgers op het internet en voor de open en vrije structuren van het internet zijn momenteel legio. Ze zijn nooit zo duidelijk geweest als in het debat over de vraag of men gebruikers van het internet kan afsluiten zonder gerechtelijke tussenkomst. Ik ben erg trots dat wij het er hier in het Parlement over eens zijn geworden dat we dat niet aanvaardbaar vinden. Mensen mogen niet van het internet afgesloten worden zonder gerechtelijke tussenkomst. Dat is belangrijk omdat

het een zeer ernstige beperking van de vrijheden en rechten van de burgers is. Bovendien zet het de rechtsbeginselen op hun kop, wat we in een ander verband nooit zouden aanvaarden. Wie een fiets heeft gestolen, verbieden we niet om de weg te gebruiken. Daarom ben ik blij dat we morgen duidelijk nee zullen zeggen tegen dit soort voorstellen.

Tegelijk ruimt het pakket niet alle bedreigingen voor het internet uit de weg. Er zijn veel andere kwesties die verder besproken zullen worden en ik kijk uit naar die debatten. Er zijn bepaalde gebieden waarop ik zou willen dat we een stukje verder konden gaan, maar door de bank genomen is het pakket een stap in de goede richting. Ik ben er trots op dat we morgen ondubbelzinnig duidelijk zullen maken dat we opkomen voor de vrijheden en rechten van de burgers op het internet, dat het Europees Parlement met name nee zegt tegen de mogelijkheid van het internet afgesloten te worden zonder gerechtelijke tussenkomst.

Helga Trüpel (Verts/ALE). - (*DE*) Mevrouw de Voorzitter, ik wil graag opmerken dat het debat van vandaag wordt gedomineerd door de vraag hoe we een evenwicht tot stand kunnen brengen tussen vrijheid op het internet, vrije toegang, bescherming van auteursrechten en handhaving van de grondrechten. Als we het juiste evenwicht weten te vinden, hebben we de toverformule in feite gevonden.

Ik wil benadrukken dat het niet om het willekeurig blokkeren van het internet gaat. Het kan niet zo zijn dat, zoals in Turkije, YouTube wordt afgesloten, omdat er kennelijk een belediging van Atatürk op te vinden was. We willen geen situatie zoals in China. Natuurlijk kunnen websites niet willekeurig om politieke redenen worden afgesloten. Echter, ik wil daar wel duidelijk bij zeggen dat er natuurlijk ook geen onbeperkt burgerrecht op het onbeperkt illegaal downloaden mag zijn! Dat is geen punt waarover hier kan worden onderhandeld. We moeten daarentegen ervoor zorgen – en hier gaat het om het evenwicht dat we zoeken en dat we nog niet hebben gevonden – dat producenten van creatieve inhoud, wier werken op het internet opduiken, een passende vergoeding ontvangen. Daar hebben we een nieuw model voor nodig en dat is niet het Franse model. We willen een dwingende rechterlijke bevoegdheid, een rechterlijke beslissing over grondrechten. Echter, dit maatschappelijk contract binnen de kennissamenleving tussen auteursrecht en de bescherming van grondrechten moeten we nog steeds zien te vinden.

Viviane Reding, *lid van de Commissie.* – (FR) Mevrouw de Voorzitter, dank aan allen die ervoor hebben gezorgd dat dit – zeer belangrijke – pakket tot stand heeft kunnen komen. Ik denk uiteraard aan de rapporteurs en hun medewerkers, maar ook aan het Tsjechische voorzitterschap, dat ik hierbij officieel wil laten weten dat mevrouw de ambassadeur Jana Reinišová fantastisch met het Parlement en de Commissie heeft samengewerkt om dit project mogelijk te maken.

We beschikken nu over een evenwichtige tekst die openstelling van de markt, investeringen, vrijheid van internet en recht op internet mogelijk maakt. Deze tekst biedt mogelijkheden voor de ontwikkeling van de industrie – en daarmee voor het behoud en de ontwikkeling van werkgelegenheid – en voor de gebruikers. De tekst brengt de Lissabonstrategie voor groei en werkgelegenheid enerzijds en talloze voordelen voor de rechten van consumenten die internet gebruiken anderzijds, met elkaar in evenwicht.

(EN) Ik zal een paar van de gestelde vragen beantwoorden.

Een van de vragen ging over investeringen in toegangsnetwerken van de volgende generatie door ervoor te zorgen dat telecomaanbieders een eerlijke opbrengst krijgen uit de investeringen, rekening houdend met het daaraan verbonden risico. Het is onder de huidige regels al mogelijk dat verschillende bedrijven het investeringsrisico delen. De nieuwe regels bevestigen dit en schrijven tegelijkertijd voor dat de regels omtrent effectieve concurrentie en non-discriminatie worden gehandhaafd. Dit is erg belangrijk. Ik wil dit benadrukken, omdat ik soms maar een deel van het verhaal hoor, terwijl het gehele verhaal over investeringen in de praktijk moet worden toegepast.

De tweede vraag gaat over inbreuken in verband met persoonsgegevens. Aanbieders moeten de verantwoordelijkheid die de verwerking en opslag van deze enorme lading informatie met zich meebrengt, op zich nemen. Vandaar dat er met de nieuwe regels, voor de eerste keer in het Europees recht, een verplichte berichtgeving van inbreuken in verband met persoonsgegevens wordt ingevoerd. Dit betekent dat communicatieaanbieders verplicht zijn om de overheid en hun klanten op de hoogte te brengen van inbreuken die betrekking hebben op hun persoonsgegevens. Bovendien worden de regels aangaande privacy en gegevensbescherming versterkt op gebieden als het gebruik van cookies en dergelijke. Internetgebruikers zullen beter op de hoogte worden gehouden van wat er met hun persoonsgegevens gebeurt en zullen het in de praktijk makkelijker vinden om controle te houden over hun persoonlijke informatie.

Een derde punt gaat over een opener en neutraler internet voor de consument. Europese consumenten zullen een nog grotere keuze hebben tussen de beschikbare concurrerende leveranciers van breedbanddiensten. Internetdienstverleners hebben krachtige middelen tot hun beschikking om de verschillende soorten gegevensoverdracht op het internet te onderscheiden, zoals spraak- of peer-to-peer-communicatie. Hoewel verkeersbeheer kan zorgen voor de groei van hoogwaardige diensten van hoge kwaliteit en een veilige communicatie kan helpen waarborgen, kunnen dezelfde technieken ook worden gebruikt om de kwaliteit van communicatie of andere diensten te verlagen naar onaanvaardbaar lage niveaus. Daarom zullen de nationale telecomautoriteiten, onder de nieuwe EU-regelgeving, de bevoegdheid hebben om een minimaal kwaliteitsniveau voor transmissiediensten in het netwerk vast te stellen, zodat netneutraliteit en netvrijheden voor de Europese burgers worden bevorderd.

In de nieuwe tekst hebben we nieuwe transparantievereisten toegevoegd die van uiterst belang zijn.

Het vierde punt dat ik zou willen bespreken is de erkenning van het recht op toegang tot internet. De nieuwe regels erkennen expliciet dat toegang tot internet een fundamenteel recht is, net zoals de vrijheid van meningsuiting en de vrije toegang tot informatie. De regels schrijven daarom voor dat elke maatregel die wordt genomen met betrekking tot de toegang tot, of het gebruik van, diensten en toepassingen de fundamentele rechten en vrijheden van natuurlijke personen moet eerbiedigen, waaronder het waarborgen van de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, de vrijheid van meningsuiting, de vrije toegang tot informatie en onderwijs alsook het recht op een eerlijk proces.

(FR) Mevrouw de Voorzitter, ik denk dat het zeer belangrijk is deze grondrechten te benadrukken omdat ze de basis vormen van onze Europese waarden, die ook berusten op de nieuwe regels voor telecommunicatie.

Daarnaast wil ik graag nog iets zeggen over de vrijheid van internet, omdat al veel Parlementsleden zich daarover hebben uitgelaten. Het bereikte compromis is een overwinning voor de vrijheid van burgers en internetgebruikers.

Ten eerste bevestigt het compromis zeer duidelijk de vrijheden van onze burgers die in het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie zijn vastgelegd, waaronder het recht op internettoegang, dat een wezenlijk onderdeel vormt van de vrijheid van meningsuiting en van informatie. Ten tweede benadrukt het compromis dat de disproportionele oplossingen die zijn voorgesteld om het recht van internetgebruikers te beperken, onwettig zijn. Ten derde bevestigt het compromis dat altijd de mogelijkheid moet worden geboden zich tot een rechter te wenden, een onafhankelijk en onpartijdig gerecht waarvan de uitspraak in acht moet worden genomen.

Dit alles is in het compromis opgenomen en ik denk dat het voor de werkzaamheden waaraan de Commissie en het Parlement zich in de zeer nabije toekomst zullen wijden, een degelijke basis vormt die de rechten van onze burgers en de intrinsieke waarden van ons Europa benadrukt.

Dit gezegd hebbende wil ik de Raad verzoeken snel tot actie over te gaan zodat de definitieve versie van de tekst, die hopelijk morgen zal worden aangenomen, op zo kort mogelijke termijn en zonder uitstel kan worden gepresenteerd.

Malcolm Harbour, *rapporteur*. – (*EN*) Mevrouw de Voorzitter, allereerst zou ik iedereen die deelgenomen heeft aan dit debat willen bedanken. Het was een heel constructief debat. Ik ben in het bijzonder blij met de steun die het Parlement mij en mijn collega's van de Commissie interne markt en consumentenbescherming heeft gegeven, voor de wezenlijke verbeteringen die we binnen de richtlijn tot stand hebben gebracht voor wat betreft de rechten van gebruikers en gegevensbescherming.

Ik was verrukt dat gedurende de loop van het debat iedereen op die aspecten inging. Ze zijn belangrijk voor elke consument. Nu de verkiezingen eraan komen hoop ik dat u allemaal zult spreken over het werk dat u in dit Huis heeft gedaan voor de consument in de wereld van het internet, omdat het van uiterst belang is.

Mijn tweede – en belangrijke – opmerking is dat internet zelf, het hele gebied van elektronische communicatie, de sector zelf, een bloeiende, evoluerende en dynamische sector is. Onze taak als regelgevers is om die dynamiek, die innovatie, te laten voortbestaan. We voeren een regelgevingskader in om ervoor te zorgen dat consumenten zich hiermee kunnen bezighouden, om ze het recht te geven om te weten van het bestaan van die diensten, om ze in staat te stellen hier gebruik van te maken – dat is zeer belangrijk. Het internet is een bloeiende gemeenschap – en u hebt aan de e-mails die u over dit voorstel hebt gekregen kunnen zien hoe dynamisch het is. Maar dat is het niet omdat wij activiteiten op het internet hebben beperkt of omdat we nieuwe bedrijfsmodellen hebben opgelegd, of omdat we mensen in hun activiteiten hebben belemmerd.

We willen juist dat er nieuwe deelnemers bij komen, we willen kleine ondernemingen, we willen grote ondernemingen, we willen investeringen.

Het is dat besef van dynamiek en urgentie dat we moeten stimuleren. Mevrouw Reding heeft gelijk: we moeten de lidstaten aanmoedigen om deze verbeteringen zo snel mogelijk in te voeren. We willen dat de nieuwe BEREC aan de slag gaat; we willen dat het nieuwe regelgevende orgaan de handen ineenslaat met ons in het Parlement, om ervoor te zorgen dat deze dingen zo snel mogelijk gebeuren.

Laten we hierop voortbouwen en ons op de toekomst richten. Dank u, commissaris, voor uw belangrijke verklaringen op het gebied van gegevensbescherming en universele dienstverlening, die ons in staat zullen stellen om met u samen te werken om vooruitgang te boeken binnen deze cruciale gebieden.

Catherine Trautmann, *rapporteur*. – (*FR*) Mevrouw de Voorzitter, hartelijk dank, mevrouw de commissaris, voor uw verklaring, die het gevoerde debat op zeer positieve wijze verheldert, en dank aan alle collega's die het woord hebben gevoerd.

Ik wil opmerken dat ons Parlement met de goedkeuring van dit compromis over het pakket voor telecommunicatie duidelijk een keuze maakt, namelijk voor een gereguleerde markt en tegen ongebreidelde concurrentie. Daarnaast geeft het compromis blijk van een ontwikkelingsstrategie die nuttig is met het oog op de crisis en de Europese samenleving voorbereidt op het digitale tijdperk. Deze goedkeuring zorgt ook voor evenwicht tussen het prerogatief van lidstaten en de bevoegdheden van de Commissie en, dankzij bepalingen ter bescherming van het beginsel van non-discriminatie, tussen de oude beheerders en de nieuwe marktdeelnemers. Bovendien duidt de goedkeuring voor het Europees Parlement zelf op vooruitgang in de uitoefening van zijn medebeslissingsrecht, vooral op het gebied van het beleid voor toewijzing van het spectrum als publiek goed, en in de steun aan omroepen en diensten waaraan nogmaals uitdrukking wordt gegeven.

Veel collega's hebben zich uitgelaten over het vraagstuk van internet als publieke ruimte die als zodanig vrijheid en veiligheid vergt – en daarover ben ik het met hen eens – hetgeen verklaart waarom de relatie tussen internettoegang en de grondrechten van burgers via de nieuwe versie van amendement 46 voor het eerst in een richtlijn is opgenomen.

In feite speelt de uitdrukking *measures taken* de rol van ontbrekende schakel tussen alle maatregelen die voor de elektronische-communicatienetwerken worden genomen, of het nu om blokkades of filters gaat, en de grondrechten van de gebruikers. En wat betreft de twijfels van collega's over de wil van de rapporteur om een rechterlijke uitspraak vóór enige blokkade te verdedigen, ben ik van mening dat de uitdrukking 'onafhankelijk en onpartijdig gerecht' internetgebruikers de garantie biedt dat ze een beroep kunnen doen op deze uitspraak.

Het feit dat de Franse Haute Autorité pour la diffusion des oeuvres et la protection des droits sur Internet (Hadopi) een onafhankelijk en onpartijdig gerecht zou moeten zijn, toont aan dat deze hoge autoriteit dezelfde verplichtingen worden opgelegd waaraan een rechter moet voldoen: het recht van verweer, procedure op tegenspraak, openbaarheid. Dit zou natuurlijk leiden tot de implosie van een systeem dat onder de Franse wetgeving zoals besproken per definitie berust op de automatisering en massificatie van aanklachten en straffen. Ik verzoek de Europese Commissie dan ook zo alert mogelijk te zijn bij de komende omzetting van dit pakket voor telecommunicatie.

Wanneer een fundamenteel beginsel is vastgelegd in een communautaire tekst waarover een compromis is bereikt tussen de Raad en het Europees Parlement in hun hoedanigheid van medewetgevers, moet dit op de juiste wijze in de nationale wetgeving worden omgezet.

Ten slotte wil ik opmerken, dames en heren, dat ik blij ben met de mogelijkheid van een grootschalige openbare raadpleging in de vorm van een samenwerkingsverband tussen meerdere partnerschappen, dat ons de gelegenheid biedt direct op onze intensieve werkzaamheden voort te bouwen in het kader van een compromis dat het in amendement 46 geformuleerde recht in acht neemt en toepasbaar maakt.

Pilar del Castillo Vera, *rapporteur*. – (*ES*) Mevrouw de Voorzitter, ik wil nogmaals mijn dank betuigen aan iedereen die heeft deelgenomen aan dit nu al lange proces van debatten over het telecompakket: de commissaris, de andere rapporteurs, kortom: iedereen die naast het fungerend voorzitterschap van de Raad heeft deelgenomen.

Ik zal kort de drie hoofdargumenten voor dit besluit samenvatten, die naar mijn mening de kernvoordelen weergeven van dit besluit, dat we morgen denk ik met grote meerderheid zullen aannemen. Deze herziening van het wetgevingskader voor de telecomsector heeft drie onmiddellijke gevolgen.

Het eerste is dat met deze herziening de ontwikkeling van de netwerken van de nieuwe generatie wordt bevorderd en deze zo tot voordeel van de consumenten zal strekken, omdat het verkrijgen van toegang tot het internet, het internetten zelf en het verrichten van transacties op het internet sneller, veiliger en in alle opzichten voordeliger wordt, niet alleen voor afzonderlijke consumenten, maar bijvoorbeeld ook voor kleine en middelgrote ondernemingen, waarvoor het internet eveneens van essentieel belang is.

Het tweede gevolg is dat de mededinging op de interne markt zal toenemen, wat eveneens in het voordeel zal zijn van de consument, of het nu particulieren of ondernemingen zijn. Het voordeel zit hem in de lagere prijzen, de betere producten en de grotere innovatie waar meer en daadwerkelijke mededinging toe leidt.

Tot slot, dit zal allemaal gebeuren – en laat niemand buiten dit Parlement en in heel Europa daaraan twijfelen – met inachtneming van de fundamentele rechten. Er is geen ruimte voor een nationale regel die met deze rechten in strijd is, omdat Europa heeft besloten dat aan deze herziening het beginsel ten grondslag ligt dat toegang tot het internet een fundamenteel recht is.

Francisca Pleguezuelos Aguilar, *rapporteur.* – (*ES*) Mevrouw de Voorzitter, ik wil nogmaals alle collega's bedanken voor hun inbreng in dit zeer positieve debat.

Ik denk dat met deze herziening ongetwijfeld een grote bijdrage wordt geleverd aan de huidige innovatiegerichte maatschappij. We hebben de basis gelegd voor nieuwe mogelijkheden voor de telecomsector, een sector die als motor fungeert van de economische en sociale ontwikkeling van de Europese Unie, en vooral ook voor de bescherming van de consument.

Ik weet zeker, en dat is volgens mij ook gebleken uit dit debat, dat er veel meer zonnige dan schaduwkanten aan dit pakket zitten, hoewel die laatste er misschien ook zijn, zoals het debat over inhoud, dat hier niet thuishoort, zoals de commissaris zelf en ook enkele collega's al te kennen hebben gegeven.

Maar ik denk dat in het compromis ook voor dit aspect een goede oplossing is gevonden, omdat, zoals gezegd, wat het toepassingsgebied van de twee richtlijnen betreft (artikel 1), voor het eerst het bestaan van fundamentele rechten en vrijheden wordt erkend, waaronder het recht op toegang tot het internet.

En laat duidelijk zijn dat ik voornemens ben mijn steun te geven aan het verzoek van mevrouw Trautmann dat wanneer de lidstaten het recht op privacy, vrijheid van meningsuiting, vrijheid van informatie, en in het algemeen alle in het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden vervatte rechten moeten garanderen, de Europese Commissie er strikt op toeziet dat die rechten ook inderdaad worden gegarandeerd. Volgens mij is de controle van de Commissie op dit moment naast de controle van het Parlement de beste garantie dat de vrijheid op het internet wordt gezien als een beginsel dat moet worden afgewogen tegen de overige fundamentele vrijheden.

Dat was het. Dank u, dames en heren. Ik geloof dat we goed werk hebben verricht en dat we onszelf daarmee kunnen feliciteren. Ik verzoek u daarom morgen vóór te stemmen.

De Voorzitter. – Hartelijk dank. De gecombineerde behandeling is nu gesloten.

De stemming vindt morgen, woensdag, plaats.

000

Carl Schlyter (Verts/ALE). -(SV) Ik stel vast dat de Raad niet aanwezig is om het akkoord van commentaar te voorzien. Ik zou willen dat u eiste dat de Raad aanwezig zou zijn voor de stemming morgen. Ik denk dat er in Europa veel burgers zijn die van de Raad een antwoord zouden willen over waarom hij zich verzet tegen een tekst die uitdrukkelijk zegt dat niemand van het internet mag worden afgesloten zonder voorafgaande rechterlijke uitspraak. Ik zou graag zien dat de Raad het woord nam en zijn verzet toelichtte. Ik denk dat duizenden Europeanen willen weten waarom.

De Voorzitter. – Wij zullen uw verzoek doorspelen.

Schriftelijke verklaringen (artikel 142)

Lidia Joanna Geringer de Oedenberg (PSE), schriftelijk. – (PL) Het regelgevingskader van de Europese Unie ten aanzien van telecommunicatie is in de jaren negentig ontstaan en was bedoeld om de interne markten die werden gedomineerd door monopolies te liberaliseren. Inmiddels hebben we getuige kunnen zijn van revolutionaire technologische veranderingen in de ontwikkeling van mobiele telefonie en internet. Met de ontwerpverslagen inzake regelgeving op het gebied van de telecommunicatiemarkt in de EU, waar het Parlement morgen over zal stemmen, wordt beoogd de communautaire wetgeving aan deze veranderingen aan te passen, onder andere door de positie van consumenten op de markt voor elektronische diensten te verbeteren.

Persoonlijk ben ik van mening dat toegang tot internet een wezenlijke factor is die het scholingsproces ondersteunt en waaruit blijkt dat mensen in staat zijn om gebruik te maken van hun recht op vrijheid van meningsuiting en dat ze toegang hebben tot informatie en de arbeidsmarkt. Internetgebruikers mag de toegang tot internet niet worden ontzegd of beperkt zonder voorafgaande beoordeling door een deskundige rechterlijke instantie. Daarom ben ik heel sterk van mening dat de twee belangrijkste amendementen, nummer 138 en nummer 166, die in de eerste lezing in september 2008 door het Parlement waren aangenomen, opnieuw moeten worden opgenomen. Deze amendementen zouden de garantie van gebruikersrechten herstellen, de monitoring van interne regelgevende instanties bindend maken en het willekeurig blokkeren en beperken van de toegang van burgers tot toepassingen, diensten en inhoud op internet illegaal maken.

In de vorm waarin beide amendementen, die ogenschijnlijk slechts zijn aangepast maar die in wezen drastisch zijn gewijzigd, zijn ingediend voor de tweede lezing op 6 mei, zijn ze een ernstige bedreiging voor de vrijheid van meningsuiting, de vrijheid van toegang tot internet en het recht op informatie – de pijlers van een moderne, democratische en burgermaatschappij.

Katrin Saks (PSE), schriftelijk. – (ET) De nieuwe regels die in het nieuwe telecommunicatiepakket staan, zullen helpen de telecommunicatiemarkt te reguleren en consumentenbescherming te bevorderen. Het zal voor consumenten aanzienlijk gemakkelijker worden informatie van hun dienstaanbieders te krijgen en van dienstaanbieder te wisselen. De informatie voorafgaand aan een contract moet aangeven of de consument voor een bepaalde periode aan het contract vastzit. Daarnaast kunnen dienstaanbieders klanten niet langer dan 24 maanden aan zich binden. Het overzetten van een telefoonnummer van een dienstaanbieder naar een andere moet binnen één werkdag gebeuren. De transparantie van het aanbieden van diensten is verbeterd, consumenten kunnen op websites prijzen vergelijken en lokale aanbieders kunnen worden verplicht diensten voor gehandicapten aan te bieden. Consumenten kunnen vragen om het vaststellen van een maximumprijsniveau als hun maandelijkse verbruik een bepaald niveau haalt. Als een dienstaanbieder onopzettelijk iemands persoonlijke gegevens op internet openbaar maakt, dan moeten zij de persoon daarvan naar behoren op de hoogte brengen.

De nieuwe regels zullen ook helpen de telecommunicatiemarkt te reguleren en de komst van nieuwe diensten op de markt te vergemakkelijken. De coördinatie van het radiospectrum in de Europese Unie schept de mogelijkheid compleet nieuwe diensten aan te bieden en neemt de belemmeringen weg die tot nu toe bestaan, bijvoorbeeld voor het bekijken van televisieprogramma's op mobiele telefoons. De rechten van regelgevende overheidsinstanties zijn vergroot en er is een nieuwe Europese regelgevende instantie in het leven geroepen met het doel het toezicht op de onafhankelijke markt te verbeteren, wat de consumenten zeker ten goede zal komen. Dank u wel.

4. Vermelding van het energieverbruik en het verbruik van andere hulpbronnen op de etikettering en in de standaard-productinformatie van energiegerelateerde producten (herschikking) (debat)

De Voorzitter. – Aan de orde is het verslag (A6-0146/2009) van Anni Podimata, namens de Commissie industrie, onderzoek en energie, over het voorstel voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad betreffende de vermelding van het energieverbruik en het verbruik van andere hulpbronnen op de etikettering en in de standaard-productinformatie van energiegerelateerde producten (herschikking) [COM(2008)0778 – C6-0412/2008 – 2008/0222(COD)].

Anni Podimata, rapporteur. – (EL) Mevrouw de Voorzitter, mijnheer de commissaris, geachte collega's, ik wil allereerst zeggen dat ik het voorstel van de Commissie tot herschikking van de richtlijn inzake energie-etikettering toejuich. Het hoofddoel is de werkingssfeer van de richtlijn uit te breiden tot alle energieverbruikende apparaten voor huishoudelijk, commercieel of industrieel gebruik en daarin ook energiegerelateerde producten op te nemen. De richtlijn maakt deel uit van een pakket wetgevingsvoorstellen

dat tot doel heeft energie-efficiëntie te bevorderen. Energie-efficiëntie is een hoofdprioriteit van de Unie omdat deze van doorslaggevend belang kan zijn bij de verbetering van de energiezekerheid, de vermindering van de kooldioxide-uitstoot maar ook bij de pogingen om de Europese economie nieuw leven in te blazen en sneller uit de recessie en crisis te helpen.

Ik dank alle collega's hartelijk voor hun voorstellen maar in het bijzonder de schaduwrapporteurs, het secretariaat van de PSE-Fractie en van de Commissie industrie, onderzoek en energie. Dankzij hun hulp zijn wij er denk ik in geslaagd om de richtlijn inzake energie-etikettering te versterken. Daarom zijn voor ons de bepalingen betreffende overheidsopdrachten en de vaststelling van stimulerende maatregelen voor de bevordering van efficiëntere apparaten zo belangrijk, en daarom ook willen wij de bepalingen met betrekking tot controle en markttoezicht aanscherpen.

Ik zal mij beperken tot de twee vraagstukken die hevige meningsverschillen hebben veroorzaakt. Het eerste vraagstuk betreft ons voorstel om het energieverbruik in reclame te vermelden. Dit heeft bij de Europese vereniging van uitgevers maar ook bij eigenaars van radio- en televisieorganisaties buitensporig heftige reacties losgemaakt. Ik zeg 'buitensporig' omdat er extreme argumenten naar voren zijn gebracht, zoals 'de persvrijheid wordt beknot', 'de reclame-inkomsten lopen terug in de gevoelige mediasector' en tot slot 'de financiering van een vrije en onafhankelijke pers wordt ondermijnd'. Laten wij echter eens nagaan hoe de vork echt in de steel zit, wat er echt in ons verslag wordt voorgesteld. Wij zijn van mening dat enkel en alleen als in reclame voor energiegerelateerde producten wordt verwezen naar technische normen of inlichtingen, daarin ook melding moet worden gemaakt van hetzij het energieverbruik, hetzij de energiebesparing, hetzij de etiketteringsklasse. Als in de reclame dergelijke verwijzigen niet voorkomen, is het vermelden van het energieverbruik absoluut niet verplicht.

Ik heb het vraagstuk van de lay-out van het energie-etiket tot het laatst bewaard omdat dit het heetste hangijzer van de richtlijn is gebleken te zijn. Deze richtlijn zou haar doel niet bereiken en zou, met andere woorden, niet effectief zijn, indien het energie-etiket voor de consumenten niet gemakkelijk herkenbaar en vergelijkbaar zou zijn. Het etiket is immers in eerste instantie gericht tot de consumenten en moet hen helpen optimale keuzes te maken. Wij hebben nu een succesvol model voor energie-etikettering met een klassenindeling van A tot G, waarin A het meest efficiënte en G het minst efficiënte product is. Deze indeling wordt nu in veel landen buiten de Europese Unie als norm gehanteerd. Het lijdt geen twijfel dat deze indeling zeer succesvol en herkenbaar is en in aanzienlijke mate heeft bijgedragen aan energiebesparing. Natuurlijk kleven ook hier aanzienlijke problemen aan. Een van de grootste problemen, of liever gezegd de hoofdoorzaak van deze problemen houdt verband met het feit dat het etiket niet vergezeld gaat van een vermelding van de geldigheidsduur van het etiket. Laten wij zeggen dat een product in klasse A is opgenomen. Als niet op het etiket staat hoe lang het etiket geldig is, zal het product zijn hele leven lang in deze klasse blijven, ofschoon misschien inmiddels op de markt veel energie-efficiëntere producten zijn verschenen. Het lijdt geen twijfel dat wij dan verwarrende signalen afgeven. Hoe kunnen wij dit probleem aanpakken? Wel, met de verplichting om de geldigheidsduur van het etiket te beperken tot laten wij zeggen drie à vijf jaar en om, na het verstrijken van die periode, de energie-efficiëntieklasse te herzien aan de hand van de vooruitging in de bewuste productcategorie.

Tot slot wil ik, mevrouw de Voorzitter, mijnheer de commissaris, dames en heren, nog zeggen dat ik er vast van overtuigd ben dat wij tijdens de hierop volgende besprekingen met het oog op een akkoord in tweede lezing de best mogelijke oplossing zullen vinden en dat die oplossing herkenbaar zal zijn voor de consumenten en innovatie in de Europese industrie zal bevorderen.

Andris Piebalgs, *lid van de Commissie*. – (EN) Mevrouw de Voorzitter, we zijn in 1992 met energie-etikettering begonnen met als doel om energiebesparingen voor producten in de huishoudsector tot stand te brengen. Dit initiatief is erg succesvol en heeft de EU-burger de afgelopen vijftien jaar veel voordelen gebracht.

1992 is echter al een tijd geleden. Sindsdien is er het een en ander gebeurd en de Commissie heeft besloten om een voorstel in te dienen voor een herschikking van de richtlijn inzake de energie-etikettering. Hierdoor zouden er meer voordelen komen voor Europese burgers, het bedrijfsleven en ook voor de overheid, ten eerste door de reikwijdte van de richtlijn uit te breiden naar alle energiegerelateerde producten, ten tweede door het markttoezicht te versterken en ten derde door energie-efficiënte openbare aanbestedingen en stimulansen aan te moedigen.

Ik ben de rapporteur, mevrouw Podimata, erg dankbaar voor het verslag dat zij in korte tijd heeft vervaardigd over een uiterst complex voorstel, waardoor een akkoord in tweede lezing mogelijk wordt, wanneer de Raad daadwerkelijk deel kan nemen aan de discussie. Ik zou ook graag de schaduwrapporteurs en alle leden van de Commissie industrie, onderzoek en energie (ITRE) willen bedanken voor het zorgvuldig bestuderen van dit voorstel

Het verslag zal zeker een aantal wezenlijke verbeteringen aanbrengen in het oorspronkelijke voorstel, waar de Commissie heel blij mee is. De rapporteur heeft terecht de nadruk op twee punten gelegd die de hoeksteen zullen vormen van toekomstige debatten tussen de Raad en het Parlement. Het eerste punt betreft de reclame en de vraag tot hoever de bevordering van verkooppraktijken voor energie-efficiënte producten mag gaan, zonder dat de rol van burgervrijheden of de persvrijheid wordt belemmerd. Het tweede punt betreft de opmaak van het etiket – de vraag of het een etiket met gesloten schaalaanduiding of met een open schaal moet zijn.

Toen ik vanochtend op weg was naar het Parlement, vond ik enkele folders in de liften die aantoonden dat deze ogenschijnlijk eenvoudige etiketteringskwestie helemaal niet zo eenvoudig is. Aan de ene kant hebben we consumentenorganisaties en aan de andere kant producenten, die ook hetzelfde doel zouden willen nastreven, namelijk meer energie-efficiënte producten aan de consument leveren.

In eerste lezing werd er binnen de Commissie ITRE uitvoerig gedebatteerd, en we moeten de beste oplossing zien te vinden voor de kwesties die de rapporteur in tweede lezing heeft opgeworpen. Ik kan u verzekeren dat de Commissie haar best zal doen om verschillende gezichtspunten met elkaar te verzoenen omdat ze in het belang van de consument en de maatschappij werkt. Etiketten moeten doeltreffend en krachtig zijn, en tegelijkertijd moet er in de juiste stimulansen worden voorzien voor de producenten om efficiëntere producten te ontwikkelen.

Ik dank u voor het verslag. Ik ben de rapporteur echt dankbaar voor al het werk dat ze in dit verslag heeft gestoken.

Jan Březina, *namens de PPE-DE-Fractie*. – (EN) Mevrouw de Voorzitter, we zijn het verslag inzake energie-etikettering aan het bespreken, dat van cruciaal belang is om een aantal redenen.

Ten eerste leidt een hogere energie-efficiëntie tot een snelle en zeer kostenefficiënte beperking van de uitstoot van broeikasgassen. Ten tweede kan energie-efficiëntie een rol spelen bij de oplossing van de huidige economische recessie: het aanpakken van de vraag en het gebruik van energie kan bijdragen aan het scheppen van duurzame groei en degelijke arbeidsmogelijkheden.

Ik ben het eens met het voornemen om de eindgebruiker volledige informatie te verschaffen aan de hand van het productetiket, zelfs als het product op afstand is gekocht, via het internet of telemarketing. Hetzelfde geldt voor het voornemen om de voorschriften inzake marktcontrole te verscherpen, teneinde een adequate, op EU-niveau geharmoniseerde handhaving van de richtlijn inzake energie-etikettering en haar uitvoeringsmaatregelen te garanderen.

Er zijn echter twee punten waar ik me sterk tegen moet verzetten. In de eerste plaats zou ik willen waarschuwen dat amendement 32, mocht het worden aangenomen, de onafhankelijkheid van de media in het gedrang zou brengen. Het moet worden beklemtoond dat reclame de sleutel is voor vrije, onafhankelijke, pluralistische en hoogwaardige media. Onze fractie heeft daarom een alternatief amendement bedacht – amendement 2 dat is voorgelegd aan de plenaire vergadering – dat recht doet aan het belang van vrije en pluralistische media voor de democratie. Onze oplossing is om producenten en detailhandelaren de mogelijkheid te geven om specifieke informatie te verschaffen over energiebesparingsaspecten.

Ten tweede roep ik op tot de verwerping van twee ontwerpresoluties over de uitvoeringsmaatregelen, waarin uitvoeringsmaatregelen ten aanzien van televisies en koelkasten van de hand worden gewezen. Dit initiatief, waar het bedrijfsleven, de Commissie en de Raad zich tegen verzetten, zou afbreuk doen aan de samenhang van de nieuwe energie-etiketteringswetgeving als geheel.

Ik wil afsluiten door te benadrukken dat het verslag over energie-etikettering heel belangrijke wetgeving is die het waard is om te worden aangenomen, op voorwaarde dat de reclamekwestie op een passende manier wordt aangepakt.

Silvia-Adriana Țicău, *namens de PSE-Fractie.* – (RO) Allereerst wil ik graag de rapporteur, mevrouw Podimata, feliciteren met haar verslag.

Ik vind dat de richtlijn inzake etikettering en informatievoorziening aan consumenten over het energieverbruik van producten van het grootste belang is. De Europese Unie heeft voorgesteld het energieverbruik met 20 procent te verlagen. Als we erin slagen consumenten correct te informeren, zodat zij een keuze kunnen

maken op basis van de informatie die zij ontvangen, kunnen we zelfs het energieverbruik verminderen van producten die momenteel al worden gebruikt.

Wat betreft de etikettering: het is zeer belangrijk dat deze eenvoudig is. Ook moet de etikettering volledig zijn en consumenten natuurlijk de informatie bieden die zij nodig hebben om de benodigde investering te kunnen doen. Daarom denk ik dat het belangrijk is dat het etiket informatie bevat over het energieverbruik of de energiebesparing die ermee kan worden gerealiseerd.

Bovendien denk ik dat belangrijk is om deze schaal van A tot G te gebruiken, die eenvoudig is. Ik wil echter vermelden dat ik het ook belangrijk vind dat de geldigheidsduur wordt aangegeven, zodat de consument zelfs al vanaf het moment dat er voor bepaalde producten wordt geadverteerd over informatie beschikt. Ik denk niet dat de verplichting om informatie over het energieverbruik te verstrekken op enige wijze de vrijheid van meningsuiting en de bepalingen met betrekking tot massamedia zal schaden. Ik denk dat het in het belang van ieder van ons is om ervoor te zorgen dat consumenten goed zijn voorgelicht, zodat zij een rationele beslissing kunnen nemen over de beperking van hun energieverbruik.

Ik wil de rapporteur graag feliciteren met dit zeer belangrijke document dat deel uitmaakt van een pakket voor energie-efficiëntie. Ook in tweede lezing zal ik het voeren van een interessant debat blijven steunen.

Satu Hassi, *namens de Verts/ALE-Fractie.* – (FI) Mevrouw de Voorzitter, dames en heren, mijn hartelijke dank gaat uit naar mevrouw Podimata voor haar uitstekende werk, waar ik volledig achter sta. De Commissie industrie, onderzoek en energie steunt duidelijke, consumentvriendelijke energie-etikettering, die ik, net als onze commissie, wil behouden.

Het is belangrijk dat de consument er altijd op kan vertrouwen dat een apparaat van categorie A altijd op elk moment de beste technologie – de energiezuinigste technologie – vertegenwoordigt die er op de markt bestaat. Het Europese energielabel is een succes. Het heeft de meest energieverslindende apparaten van de markt geweerd en dit model is overgenomen in landen als Brazilië, China, Argentinië, Iran, Israël en Zuid-Afrika. Het is zeer te betreuren dat de fabrikanten van apparaten nu van dit succesvolle en duidelijke etiketteringsysteem een vage categorie willen maken en dat de Commissie geneigd is dit te steunen.

Het nieuwe model dat de fabrikanten voorstaan is te vergelijken met een situatie waarin wij in de sport voortdurend een record van decennia geleden het wereldrecord noemen en als het record wordt verbroken, wij dat het wereldrecord min 5 procent, het wereldrecord min 10 procent, het wereldrecord min 20 procent enz. noemen. Dit slaat nergens op. Dezelfde duidelijkheid die wij gebruiken wanneer wij over wereldrecords in de sport spreken, moet ook voor energie-etikettering blijven bestaan.

Herbert Reul (PPE-DE). - (*DE*) Mevrouw de Voorzitter, geachte collega's, ten eerste is het tot stand brengen van energie-efficiëntie en meer energiebesparingen een goed en belangrijk project. Het is goed dat we gebruik maken van methoden die we op andere gebieden helaas niet inzetten, namelijk door met behulp van etikettering de consument te helpen kiezen voor energie-efficiënte producten en tegelijkertijd de concurrentie in efficiënte apparaten te stimuleren. Dit is een wijs, verstandig besluit.

De huidige procedure was ook zinnig en heeft ook goed gefunctioneerd. In dit opzicht ben ik van mening dat dit systeem van etikettering met de klassen A–G, dat meer dan vijftien jaar goed heeft gefunctioneerd en enkele jaren geleden is uitgebreid met de categorieën A+ en A++, nu logischerwijs ook uitgebreid en gewijzigd moet worden, omdat we met nieuwe uitdagingen te maken hebben.

Niettemin moeten we deze kwestie zorgvuldig onderzoeken en ik wil ook de bedenkingen die de Commissie naar voren heeft gebracht graag serieus overwegen. Als we dat doen wat de meerderheid in het Parlement in de commissie heeft voorgesteld, namelijk eenvoudigweg bij A–G blijven, vrees ik dat oude apparaten dan nog in klasse A zijn ingedeeld, terwijl nieuwe, meer energie-efficiënte apparaten al in klasse B worden geplaatst. We zullen dus ofwel een overgangsperiode hebben, wat tot verwarring zal leiden, ofwel een permanente verandering, een permanente nieuwe etikettering.

Derhalve is het voorstel om met mintekens te werken veel eenvoudiger en meer begrijpelijk. We hebben immers behoefte aan een procedure die begrijpelijk is voor de consumenten, die geaccepteerd wordt en ertoe leidt dat de consumenten dat wat tot nu toe geaccepteerd is, ook in de toekomst ondersteunen. We hebben behoefte aan een systeem dat ook de producenten stimuleert te investeren in ecodesign. Daarom ben ik van mening dat het voorstel van de Commissie slimmer, verstandiger is.

Ten tweede wil ik in het kort nog iets zeggen over iets dat naar mijn mening ook belangrijk is: ik ben van oordeel dat alles wat hier voorgesteld is ten aanzien van het belasten van mediareclame met verplichte

informatie verkeerd is en onacceptabel. Ik ben van mening dat we dit niet moeten doen, omdat het geen zin heeft en ook helemaal niet nodig is. We hebben het niet nodig, de informatie op het etiket is voldoende.

Claude Turmes (Verts/ALE). - (*DE*) Mevrouw de Voorzitter, geachte commissaris, ik heb de indruk dat u zich vandaag niet zo op uw gemak voelt en ik weet ook waarom, namelijk omdat de Commissie hier een standpunt vertegenwoordigt dat eerder een standpunt van de sectorlobby is dan een standpunt dat de consumenten- en milieubescherming in Europa vereenvoudigt.

Ik heb de wetgevingen aangaande etikettering in de laatste vijftien jaar gevolgd. Wat staat er in de etiketteringsrichtlijn van begin jaren negentig? Dat de categorieën A tot G regelmatig worden geactualiseerd, zodat in de A-klasse alleen maar de beste producten zitten. Wat heeft de sector gedaan? Die heeft einde jaren negentig deze updating verhinderd. Begin 2000 zaten meer dan 50 procent van alle apparaten in klasse A. Vervolgens bent u met die truc van A+ en A++ gekomen en nu komt u met de truc van A-20, A-40, A-60 aan

De heer Reul staat altijd aan de zijde van de sectorlobby. Daarom verbaast het me niet dat hij de sector verdedigt, maar kom op, mijnheer de commissaris! A tot G is eenvoudig te begrijpen. Wat we hier zien gebeuren is vijftien jaar onbeschaamd gelobby van verschillende kringen binnen de sector om het Europese etiketteringssysteem uit te hollen. Morgen moeten wij, als Parlement, een einde maken aan deze nachtmerrie.

Miloslav Ransdorf (GUE/NGL). - (CS) Mevrouw de Voorzitter, ik heb hier in dit Parlement reeds meerdere malen over energievraagstukken gesproken en dit is misschien wel mijn laatste bijdrage van dit mandaat. Ik denk dat het op zijn plaats is onze dank uit te spreken aan commissaris Piebalgs. Hij had een niet erg eenvoudige taak. Te proberen 27 individuele markten in de EU om te vormen tot een Europese energiemarkt is iets dat onze bewondering verdient. Dat was een ware sisyfusarbeid die ook met het einde van dit mandaat niet stopt. Er blijft voor onze opvolgers nog een enorme hoop werk te verzetten. Ik kan u vertellen dat de heer Piebalgs in de Commissie industrie, onderzoek en energie een van de meest geliefde commissarissen was, een van de commissarissen waar we veel van geleerd hebben en die we bewonderden om hun nauwe betrokkenheid. We hopen dat we de commissaris niet te veel belast hebben, want ik ben ervan overtuigd dat wij hem nog tegen zullen komen tijdens volgende zittingsperiodes. De heer Piebalgs heeft zich werkelijk enorm ingezet om ervoor te zorgen dat we überhaupt spreken kunnen over een Europese energiemarkt. Ik ben voorstander van etikettering aangaande het energieverbruik. Deze norm hebben we echt nodig en ik denk dat verwijten in de trant van wie wel en wie niet bij deze of gene industriële lobby hoort volledig achterwege kunnen worden gelaten. Evenzeer acht ik het betreurenswaardig dat dit Parlement de afgelopen maanden een plaats is geworden waar gehandeld werd in angst. Ons gaat het om concrete oplossingen op basis van feiten.

Andris Piebalgs, lid van de Commissie. – (EN) Mevrouw de Voorzitter, het ligt ingewikkeld. Ik dank de heer Ransdorf voor zijn zeer vriendelijke woorden, maar ik denk dat het verkeerd is om iemand te beschuldigen – het bedrijfsleven, lobbyisten of niet – want het bedrijfsleven zorgt voor banen en schept groei. Het bedrijfsleven zoekt ook naar manieren om energie-efficiëntere apparaten te produceren en op de markt te brengen. Tegelijkertijd is "A-G" bij de consument goed bekend. Er bestaat een sterke behoefte om de kennis over "A-G" te vergroten en het bedrijfsleven erbij te betrekken, niet met dwang maar door ze echt betrokken te laten zijn. Dat probeert de Commissie voor elkaar te krijgen.

In dit debat zijn er twee dingen die misschien een beetje verwarrend waren. Ten eerste de kaderrichtlijn, en dat is precies waar het verslag van mevrouw Podimata over gaat. Ik weet dat de Raad, het Parlement en de Commissie in tweede lezing hard zullen moeten werken om de juiste balans te vinden tussen deze twee aspecten: aan de ene kant de belangen van het bedrijfsleven en aan de andere kant de positieve ervaringen die we met dit energie-etiket hebben.

Het tweede punt ging over de maatregel voor ecologisch ontwerp voor koelkasten en televisies. Het is geen perfecte oplossing, maar het is ten minste een oplossing die deze twee producten binnen het etiketteringssysteem brengt, want vandaag de dag hebben we geen etikettering voor televisies en bovendien is de situatie rond koelkasten verwarrend: elke koelkast valt onder een categorie. We hebben deze maatregel daarom voorgesteld en goedgekeurd als een tijdelijke maatregel totdat we kaderrichtlijnen hebben die duidelijke regels vaststellen. Dit komt niet doordat we aan de leiband van het bedrijfsleven lopen, maar omdat dit de beste manier was om beide benaderingen te verenigen.

Het is niet zo dat we op zoek zijn naar vijanden: we proberen de positieve ervaringen te versterken maar ook het bedrijfsleven erbij te halen. Het bedrijfsleven is er niet echt op tegen, maar zou mijns inziens soms de sterkere inbreng van de consument moeten accepteren en werkelijk de voordelen hiervan inzien.

Het verslag biedt op dit moment geen volledige oplossing. Er bestaan verschillende meningen, maar we zijn goed op weg en zoals altijd wordt de meest ingewikkelde wetgeving met compromissen en consensus aangenomen. We zullen eraan moeten blijven werken, maar mensen die energie-efficiëntie bestrijden geen etiket opplakken, want etikettering is de eenvoudigste manier om onze doelen met betrekking tot energie-efficiëntie te verwezenlijken. Mensen maken weloverwogen keuzen over hun gebruik op een manier die overeenkomt met het belang van de internationale samenleving. Dit is de beste manier en die moeten we stimuleren.

Ik zou het jammer vinden als we in mineur zouden moeten afsluiten door te zeggen dat we ons op de rand van een soort catastrofe bevinden: nee, we werken samen. We zouden allemaal hetzelfde resultaat willen behalen, maar op dit moment hebben we nog niet het geschikte compromis gevonden dat al onze krachten verenigt om deze kwestie op te lossen.

Bedankt voor het debat. Ik weet dat de meningen uiteenliepen, maar de Commissie is toegewijd om verder te werken aan een snelle oplossing in tweede lezing.

Anni Podimata, *rapporteur*. – (*EL*) Mevrouw de Voorzitter, ik wil allereerst alle collega´s bedanken voor hun opmerkingen. Ik dank ook de commissaris voor zijn inleiding en voor zijn interventie ter afsluiting van het debat.

Ik wil twee heel korte opmerkingen maken. Wat ten eerste de brandende kwestie van de energie-etikettering betreft wil ik erop wijzen dat de indeling in klassen van A tot G, waarvan wij allen vinden dat deze zeer succesvol en herkenbaar is en in belangrijke mate heeft bijgedragen aan energiebesparing, overduidelijk problemen heeft en dat heb ik, mijnheer Reul, in mijn inleidende opmerkingen ook gezegd. Ik zei namelijk dat deze indeling moet worden geactualiseerd. Het fundamentele probleem met de bestaande energie-etikettering is dat er geen "levensduur" aan gekoppeld is, waardoor wij in de situatie verzeild zijn geraakt die u beschreef, namelijk dat wij op de energiemarkt energieproducten hebben met dezelfde etiketten maar uiteenlopende prestaties op het gebied van energie-efficiëntie. Waar het om gaat is dat wij een bepaalde levensduur vaststellen voor energie-etikettering – van A tot G – en dat we deze indicatoren voor energie-efficiëntie om de drie à vijf jaar actualiseren aan de hand van de op de markt gemaakte vooruitgang.

Tot slot ben ik van mening dat wij een heel eenvoudige conclusie moeten trekken. Wij erkennen allen dat wij een beproefd en succesvol recept hebben voor energie-etikettering en dit recept wordt ook in andere landen, buiten de Europese Unie, als voorbeeld genomen. Als men een succesvol recept heeft en als blijkt dat dit dat na verloop van tijd achterhaald is, schaf je dat recept niet af. Dan werk je het bij, want als je het afschaft en vervangt door iets nieuws, loop je het risico heel de toegevoegde waarde te verliezen die je met de toepassing van het voor energie-etikettering gekozen stelsel in de afgelopen jaren hebt gecreëerd. De boodschap van Europa aan de consumenten was in al deze jaren: kies prestatieklasse A. Wij mogen deze boodschap niet door eigen toedoen ondermijnen.

De Voorzitter. – Het debat is gesloten.

De stemming vindt vandaag om 12.00 uur plaats.

(In afwachting van de stemmingen wordt de vergadering om 11.35 uur onderbroken en om 12.00 uur hervat)

VOORZITTER: HANS-GERT PÖTTERING

Voorzitter

5. Stemmingen

De Voorzitter. – Aan de orde zijn de stemmingen.

(Uitslagen en nadere bijzonderheden betreffende de stemmingen: zie notulen)

5.1. Wijziging van Verordening (EG) nr. 1234/2007 houdende een gemeenschappelijke ordening van de landbouwmarkten, met betrekking tot de handelsnormen voor vlees van pluimvee (A6-0223/2009, Ilda Figueiredo)

Ilda Figueiredo, *rapporteur.* – (*PT*) Voorzitter, collega's, slechts een korte toelichting, om erop te wijzen dat in dit verslag de amendementen zijn opgenomen die unaniem zijn goedgekeurd in de Commissie landbouw en plattelandsontwikkeling, in vervolg op de resolutie die dit Parlement op 19 juni 2008 heeft aangenomen, waarin het voorstel van de Europese Commissie werd afgewezen om toestemming te verlenen voor het in de handel brengen van vlees van pluimvee voor menselijke consumptie nadat het een antibacteriële behandeling heeft ondergaan.

Ik wil iedereen bedanken die heeft bijgedragen aan het tot stand komen van dit verslag, waaronder ook de collega's en de rapporteur voor advies van de Commissie milieubeheer, volksgezondheid en voedselveiligheid.

We hopen dat de Europese Commissie en de Raad, in het belang van de volksgezondheid, de voedselveiligheid en de producenten van vlees van pluimvee in de Europese Unie, dit verslag en de mening van het Europees Parlement ter harte zullen nemen.

- 5.2. Verzoek om verdediging van de immuniteit en de voorrechten van Aldo Patriciello (A6-0286/2009, Aloyzas Sakalas)
- 5.3. Verzoek om verdediging van de immuniteit en de voorrechten van Umberto Bossi (A6-0269/2009, Klaus-Heiner Lehne)
- 5.4. Beschikbaarstelling van middelen uit het Europees Fonds voor aanpassing aan de globalisering (A6-0266/2009, Reimer Böge)
- 5.5. Aanbeveling aan de Commissie inzake klacht 185/2005/ELB (A6-0201/2009, Miguel Angel Martínez Martínez)
- 5.6. Benzinedampterugwinning tijdens het bijtanken van motorvoertuigen in benzinestations (A6-0208/2009, Dimitrios Papadimoulis)

Vóór de stemming

Dimitrios Papadimoulis, *rapporteur.* – (*EL*) Mijnheer de Voorzitter, aangezien er om technische redenen geen debat heeft plaatsgevonden, wil ik graag, met uw permissie, vóór de stemming kort iets zeggen. Na intensieve onderhandelingen met de Raad en de Commissie zijn wij erin geslaagd om in eerste lezing een mijns inziens goed compromis te bereiken. Met de bijdrage van het Europees Parlement zijn wij erin geslaagd de toepassing van de richtlijn met een jaar te vervroegen, de werkingssfeer ervan uit te breiden en ervoor te zorgen dat in het geval van benzinestations in bewoonde gebieden de mechanismen voor informatie en inspectie van installaties en voor informatie van burgers werden versterkt.

Met de toepassing van deze wijziging zal de luchtkwaliteit verbeterd worden en de broeikasgasuitstoot die verantwoordelijk is voor de klimaatverandering, aanzienlijk worden verminderd. De Commissie heeft, op voorstel van het Parlement, toegezegd om na een zekere tijd een voorstel in te dienen voor herziening, zodat wij de verbeterde technologie kunnen benutten en in de toekomst nog betere resultaten kunnen bereiken.

Het uiteindelijk compromis wordt ondersteund door alle fracties en mijns inziens blijkt hieruit dat wij goed werk hebben verricht.

5.7. Toegang van het publiek tot documenten van het Europees Parlement, de Raad en de Commissie (herschikking) (A6-0077/2009, Michael Cashman)

Vóór de stemming

Michael Cashman, *rapporteur.* – (*EN*) Mijnheer de Voorzitter, ik heb van het Huis de opdracht gekregen om in onderhandeling te treden met de andere instellingen over dit belangrijke dossier. Ik moet helaas mededelen dat de onderhandelingen niet vruchtbaar waren. Daarom stel ik vandaag aan het Huis voor om niet te stemmen en om het besluit omtrent dit belangrijke dossier door schuiven naar het nieuwe Parlement, wanneer de Commissie naar ik verwacht in de herfst van dit jaar een nieuw voorstel zal uitbrengen.

Andris Piebalgs, lid van de Commissie. – (EN) Mijnheer de Voorzitter, de Commissie neemt kennis van het besluit van het Parlement om de stemming over de wetgevingsresolutie die is toegevoegd aan het verslag van de heer Cashman, uit te stellen tot de nieuwe zittingsperiode van het Parlement. Hoewel de Commissie het besluit van het Parlement volkomen respecteert, is zij er niet van overtuigd dat de handen van het nieuwe Parlement gebonden zouden zijn als het Parlement de eerste lezing zou afsluiten met het stemmen over deze resolutie. Daarom zal de Commissie haar voorstel pas heroverwegen als de twee takken van de wetgevende macht hun standpunten hebben ingenomen. In de tussentijd is zij van plan om een opbouwende dialoog te blijven voeren met beide instellingen en zij bevestigt haar bereidheid om met het Parlement en de Raad tot een compromis te komen.

Michael Cashman, *rapporteur.* – (*EN*) Mijnheer de Voorzitter, dit onderstreept weer eens hoe belangrijk het is dat het volgende Parlement elk prerogatief dat het maar heeft, gebruikt. Een dialoog wil zeggen dat elke instelling moet luisteren. Tot nu toe luistert geen van de instellingen naar het Parlement. Daarom moeten we nu geen stemming houden, maar het volgende Parlement in staat stellen een volledig besluit te nemen over dit onderwerp.

(Applaus)

(Het Parlement willigt het verzoek in)

(Deze zaak wordt naar de bevoegde commissie terugverwezen)

De Voorzitter. – Ik weet niet of we de heer Cashman nu moeten feliciteren. Ja? Dan feliciteren we hem.

5.8. Organisatie van de arbeidstijd van personen die mobiele werkzaamheden in het wegvervoer uitoefenen (A6-0120/2009, Marie Panayotopoulos-Cassiotou)

Vóór de stemming

Stephen Hughes (PSE). - (EN) Mijnheer de Voorzitter, aangezien ik de stemming straks niet wil onderbreken, wil ik het Parlement hierbij meedelen dat de Sociaal-democratische Fractie in het Europees Parlement het derde deel van amendement 62 intrekt, dat is dus het gedeelte over de punten b en c van artikel 2, lid 1.

(Het Parlement verwerpt het voorstel van de Commissie)

Antonio Tajani, *vicevoorzitter van de Commissie.* – (*IT*) Mijnheer de Voorzitter, geachte afgevaardigden, de Commissie neemt nota van het standpunt dat het Europees Parlement vandaag heeft ingenomen en zal, gezien de verplichtingen die zij tegenover deze vergadering op zich heeft genomen, passende conclusies trekken uit de verwerping van het Commissievoorstel, waarbij zij ook rekening zal houden met het standpunt van de Raad.

De Commissie zal zich erop beraden hoe het gewenste resultaat het best bereikt kan worden, dat wil zeggen, het waarborgen van de sociale bescherming van werknemers zonder dat daarbij de administratieve last in het wegvervoer toeneemt.

(De zaak wordt overeenkomstig artikel 52, lid 3, van het Reglement naar de bevoegde commissie terugverwezen)

5.9. Handel in zeehondenproducten (A6-0118/2009, Diana Wallis)

Vóór de stemming

Hartmut Nassauer (PPE-DE). - (*DE*) Mijnheer de Voorzitter, ik wil er graag op wijzen dat er in de stemlijst van de Fractie van de Europese Volkspartij (Christen-democraten) en Europese Democraten een fout is geslopen. In de eindstemming over zowel het gewijzigde voorstel als de wetgevingsresolutie moet er in feite *"free votes"* staan. Ik verzoek u – en tegelijk ook de fractie – om hier rekening mee te houden.

Hans-Peter Martin (NI). - (*DE*) Mijnheer de Voorzitter, ik wil u vragen in overeenstemming met welk artikel de fracties hier hun stemlijsten met uw toestemming nog kunnen corrigeren. Dat is misbruik van de parlementaire onafhankelijkheid van de individuele afgevaardigde!

5.10. Bescherming van dieren die voor wetenschappelijke doeleinden worden gebruikt (A6-0240/2009, Neil Parish)

Vóór de stemming

Neil Parish, *rapporteur.* – (EN) Mijnheer de Voorzitter, ik wil graag alle schaduwrapporteurs bedanken voor de grote bereidwilligheid die ze aan den dag hebben gelegd, om samen met mij aan dit onvoorstelbaar technische en moeilijke dossier te werken. Door deze samenwerking zijn we er naar mijn mening in geslaagd een goed compromis te bereiken.

Het onderwerp dierproeven is een zeer controversieel en emotioneel beladen onderwerp, waarbij er sprake is van een moreel dilemma. We hebben ons best gedaan om tot een standpunt te komen waarbij de verbetering van het welzijn van proefdieren wordt gewaarborgd en waarbij tegelijkertijd wordt gegarandeerd dat hoogwaardig en betrouwbaar medisch onderzoek in Europa voortgang kan vinden. We hebben ons op veel punten gebaseerd op het voorstel van de Commissie en nog belangrijker is, dat we de klassen van ernst van experimenten hebben verduidelijkt. We hebben een goed compromis gesloten met de Commissie landbouw en plattelandsontwikkeling, dat in dit stadium niet meer uit elkaar moet worden gehaald.

We willen allemaal samenwerken om ervoor te zorgen dat dierproeven worden verfijnd, verminderd en vervangen. Daarbij moeten we echter niet uit het oog verliezen, dat veel vaccins en geneesmiddelen zijn ontwikkeld met behulp van dierproeven, in het bijzonder bij primaten. Vaccins voor polio, difterie, hepatitis B en diepe hersenstimulatie voor de ziekte van Parkinson zijn voorbeelden van de voordelen van onderzoek bij dieren. Veel leden zijn bezorgd over het gebruik van embryonale stamcellen. Om deze bezorgdheid te temperen, kan ik u zeggen dat amendement 170, mits dit wordt aangenomen, zal waarborgen dat ethische beslissingen in deze aangelegenheid door de lidstaten zelf zullen worden genomen, en niet door de Commissie.

Er wordt ons hier een enorme kans geboden om de wetgeving op het gebied van het dierenwelzijn en het onderzoek bij dieren te verbeteren. We moeten de verschillen tussen de partijen aan de kant schuiven en onze steun uitspreken voor dit verslag. Het bedrijfsleven, organisaties op het gebied van medisch onderzoek en dierenwelzijnsorganisaties zijn ervan overtuigd dat dit een stap in de goede richting is en dat we de huidige wetgeving zullen herzien en verbeteren. Als we deze kwestie niet tijdens deze zittingsperiode behandelen, kan de nieuwe wetgeving nog eens minstens twee jaar vertraging oplopen. Dat zou een stap in de verkeerde richting zijn. Ik wil de Parlementsleden dringend verzoeken dit verslag te ondersteunen.

Dit is waarschijnlijk de laatste keer dat ik het woord voer in dit Parlement, aangezien ik de nationale politiek inga. Daarom wil ik u tot besluit bedanken voor de voorkomendheid waarmee u mij altijd hebt behandeld. Ook wil ik de leden van het Parlement bedanken voor het feit dat ook zij mij altijd bijzonder voorkomend hebben behandeld.

(Applaus)

De Voorzitter. – Hartelijk dank, mijnheer Parish. Wij hopen dat u aan uw werk als lid van uw nationaal parlement evenveel plezier zult beleven als u hier in het Europees Parlement hebt beleefd!

- 5.11. Verontreiniging vanaf schepen en sancties voor inbreuken (A6-0080/2009, Luis de Grandes Pascual)
- 5.12. Vermelding van het energieverbruik en het verbruik van andere hulpbronnen op de etikettering en in de standaard-productinformatie van energiegerelateerde producten (herschikking) (A6-0146/2009, Anni Podimata)
- 5.13. Raming van de inkomsten en uitgaven van het Europees Parlement voor het begrotingsjaar 2010 (A6-0275/2009, Vladimír Maňka)

Vóór de stemming over de ontwerpresolutie

De Voorzitter. – Wat ik zojuist wilde zeggen, is dat dit de laatste stemming onder mijn voorzitterschap is. Ik zou graag een speciaal woord van dank willen richten tot Paul Dunstan, aan mijn linkerhand, die zijn werk door de jaren heen voortreffelijk heeft gedaan!

(Levendig applaus)

Paul, wat ik nog zou willen zeggen, is dat we samen weinig fouten hebben gemaakt. Sommige zijn door mij gemaakt, andere door jou. Maar we waren als team onverslaanbaar. Daarvoor wil ik je hartelijk danken.

VOORZITTER: MARIO MAURO

Ondervoorzitter

6. Stemverklaringen

Mondelinge stemverklaringen

Verslag-Martínez Martínez (A6-0201/2009)

David Sumberg (PPE-DE). - (EN) Mijnheer de Voorzitter, ik dank u dat u mij het woord geeft. Ik heb dit verslag gesteund, maar aangezien ik na de verkiezingen geen deel meer uit zal maken van dit Parlement, wil ik deze gelegenheid aangrijpen om voor de laatste keer de krachtige boodschap te onderstrepen, die de fungerend voorzitter van de Raad, de president van de Tsjechische Republiek, onlangs tot dit Parlement richtte, namelijk dat we nu een nieuw mandaat van de burger vragen. In werkelijkheid worden de burgers echter niet echt vertegenwoordigd door dit Parlement. Zoals de fungerend voorzitter van de Raad al zei, bestaat er hier geen oppositie tegen het Europese project.

De mensen – de mannen en vrouwen in onze kiesdistricten, vooral in Groot-Brittannië – willen helemaal geen Europese Grondwet. Ze willen geen verdrag dat hun wordt opgedrongen. Ze willen alleen maar het recht om te stemmen. Ik hoop dat ze daartoe, het liefst zo spoedig mogelijk, in de gelegenheid worden gesteld.

- Verslag-Papdimoulis (A6-0208/2009)

Richard Corbett (PSE). - (*EN*) Mijnheer de Voorzitter, ik ben tevreden dat het verslag is aangenomen. Mijn fractie en ik hebben voor het verslag gestemd. Het Parlement heeft hiermee een zeer belangrijk signaal afgegeven. Nu is het echter de tijd om passende maatregelen te nemen.

- Verslag-Panayotopoulos-Cassiotou (A6-0120/2009)

Ewa Tomaszewska (UEN). – (*PL*) Mijnheer de Voorzitter, de asociale houding van werkgevers dwingt werknemers om zelfstandige ondernemers te worden, en dat geldt onder meer voor werknemers die chauffeur zijn en mensen die transportdiensten verlenen. Werkgevers willen besparen op de kosten voor sociale verzekeringen en een grotere mate van flexibiliteit creëren, maar dat heeft ertoe geleid dat we onder druk van deze asociale houding moeten stemmen.

Daarom moeten we dit verslag afkeuren, want de omvang van dit asociale gedrag is te groot. Het vormt niet alleen een bedreiging voor de hygiëne op de arbeidsplaats, het vormt boven alles een gevaar voor de veiligheid in het wegverkeer en kan feitelijk ieder van ons en de situatie van iedereen op de weg treffen, of het nu gaat om automobilisten of voetgangers. Dat is een heel duidelijke reden waarom we heel serieus met dit probleem moeten omgaan en waarom we hierop terug moeten komen, want de voorgestelde oplossing biedt geen soelaas in deze situatie.

- Verslag-Wallis (A6-0118/2009)

Michl Ebner (PPE-DE). – (*IT*) Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, ik heb voor het verslag gestemd, ook al zijn onze twee amendementen niet overgenomen.

Mijns inziens zou het een zeer goed idee zijn geweest als we eraan hadden bijgedragen dat de Eskimo's in alle vrede en rust hun bestaanswijze, hun levenswijze en hun jachtgewoonten konden voortzetten en ook als er beter rekening was gehouden met de Leader-programma's van de Europese Unie zelf voor de Scandinavische landen wat betreft de zeehondenjacht. Verder wil ik graag de gelegenheid te baat nemen om op te merken dat wat er in Canada buiten de Eskimo's om gebeurt niet is wat wij onder 'jacht' verstaan, maar het afslachten van dieren, en geen jacht in de ware zin des woords. Ik vind het belangrijk dat we deze twee zaken onderscheiden, welk standpunt we ook innemen. Tevens ben ik van mening dat dit onderwerp beter behandeld had kunnen worden na de verkiezingen, en niet ervoor, zoals nu het geval is.

Zuzana Roithová (PPE-DE). - (CS) Geachte Voorzitter, ook ik heb met vreugde kennisgenomen van het feit dat het Europees Parlement zich met zijn verbod op de invoer van zeehondenproducten in de Europese Unie heeft aangesloten bij de Verenigde Staten en ook Rusland. Dit is wat mij betreft een duidelijk signaal van onze kant dat de Canadese regering de methodes waarmee zij toeziet op naleving van de wet met betrekking tot een humane behandeling van deze dieren bij de jacht, zal moeten verbeteren. Tegelijkertijd is het voor mij duidelijk dat traditionele inwoners van zowel Europa als buiten de Europese Unie met ons voorstel verder kunnen jagen op zeehonden, volgens hun traditionele regels. Ik zou graag iedereen en met name het Tsjechisch voorzitterschap willen bedanken voor het feit dat er op 24 april een compromis tot stand is gekomen tussen het Parlement en de Raad dat we nu vandaag hebben mogen goedkeuren.

Richard Corbett (PSE). - (EN) Mijnheer de Voorzitter, ik ben ontzettend blij dat dit verslag met een overweldigende meerderheid is aangenomen en dat we een verbod op de invoer van zeehondenproducten in de Europese Unie tegemoet kunnen zien.

Ik heb tot mijn verdriet moeten constateren dat onze rapporteur, de liberaal-democraat Diana Wallis, niet volledig achter deze maatregelen stond. Als rapporteur had ze de opvattingen van de commissie moeten vertegenwoordigen, waar een duidelijke meerderheid bestond, en had ze niet moeten proberen, op verschillende manieren de overduidelijke wil van een grote meerderheid in dit Parlement om te buigen. Niettemin ben ik blij dat een duidelijke meerderheid in het Parlement ten aanzien van deze kwestie blijk heeft gegeven van grote vastberadenheid om tot het besluit te komen dat we nu hebben genomen.

Daniel Hannan (NI). - (*EN*) Mijnheer de Voorzitter, ik zag mij door dit verslag voor een dilemma geplaatst. Het selecteren van zeehonden voor een speciale behandeling komt op mij niet over als een rationele maatregel. Het is geen bedreigde diersoort – zelfs het Wereldnatuurfonds is dat met mij eens. Als het over wespen, pissebedden, veelvraten of wormen gaat, wordt er bepaald niet zoveel ophef gemaakt als nu in het geval van de zeehondenjacht.

Aan de andere kant is democratie natuurlijk niet altijd rationeel en zijn mensen geen voorspelbare machines. Zoals evolutiebiologen zouden stellen, zit het wellicht in onze genen dat we bij het zien van de kinderlijke gelaatstrekken van zeehondjes – hun grote ogen, enzovoorts – de neiging hebben ons hun lot aan te trekken. Ik weet het niet. Waar het om gaat, is dat u een gevaarlijke weg inslaat, als u zegt dat de kiezers de plank misslaan, alleen maar omdat hun bezwaren tegen de zeehondenjacht eerder esthetisch zijn dan rationeel of ethisch. Als u die weg eenmaal bent ingeslagen, is het nog maar een kleine stap naar de uitspraak dat de kiezers de plank misslaan, omdat ze het niet eens zijn met de Europese Grondwet of het Verdrag van Lissabon, of wat dan ook maar.

Na rijp beraad ben ik ten aanzien van dit verslag tot het volgende standpunt gekomen: aangezien deze kwestie voor een aantal kiezers klaarblijkelijk dermate belangrijk en gevoelig is, moet de besluitvorming over deze kwestie niet op Europees niveau plaatsvinden, maar moet elke lidstaat hierover met behulp van zijn eigen nationale, democratische mechanismen en procedures een weloverwogen besluit nemen.

Neena Gill (PSE). - (EN) Mijnheer de Voorzitter, ik ben bijzonder trots op het feit dat dit Parlement met een overweldigende meerderheid voor het verslag heeft gestemd. Ik heb voor dit verslag gestemd, omdat ik blij ben dat we een krachtige en volledige verklaring afgeven over de handel in zeehondenproducten in de Europese Unie.

Veel kiezers in mijn kiesdistrict hebben ons benaderd – miljoenen mensen voelen zich hierbij betrokken – om ons te laten weten dat ze van mening zijn dat mooie dieren hier op een bijzonder weerzinwekkende en wrede manier worden gedood. Ik weet dat er mensen zijn die zeggen dat deze stemmen alleen klinken omdat zeehonden aantrekkelijke dieren zijn, maar als je video's onder ogen krijgt van de methoden die worden gebruikt, besef je dat in het bijzonder het afmaken van zeehonden voor commerciële doeleinden niet nodig is. Er zijn immers veel alternatieven beschikbaar.

Ik ben erg blij dat een overweldigende meerderheid voor de afschaffing van deze wrede handel heeft gestemd.

Peter Skinner (PSE). - (EN) Mijnheer de Voorzitter, dit verbod is een enorme vooruitgang en een ware triomf voor activisten in met name het zuidoosten van Engeland – zoals u zich kunt voorstellen – en in de Europese Unie. Veel van deze activisten hebben ons schriftelijk verzocht een einde te maken aan deze wrede handel.

Het feit dat de commissievoorzitter die de leiding had over deze campagne afkomstig is uit de Britse Labourpartij, is doorslaggevend geweest voor het behalen van dit goede resultaat. Er werd tijdens de campagne hevige druk op hem uitgeoefend door de mensen die zich aan deze wrede en weerzinwekkende handel schuldig maken. Zoals de heer Richard Corbett naar voren heeft gebracht, was het niet het slappe origineel dat werd aangenomen, maar het verbod werd na kritische amendementen van Arlene McCarthy goedgekeurd in de commissie en nu ook in het Parlement.

Ik vond het intrigerend dat de heer Hannan van de Britse Conservatieve Partij zojuist suggereerde dat de bespreking en besluitvorming ten aanzien van dit thema een aangelegenheid van de afzonderlijke lidstaten zouden moeten zijn. Als we ons vertrouwen op die bewuste route hadden moeten stellen, zouden maar acht landen dit specifieke verbod hebben ondersteund, in plaats van de 27 landen die het verbod nu ondersteunen door middel van deze goedkeuring in het Europees Parlement. Dit maakt duidelijk dat handel verenigbaar is met het welzijn van dieren. Daar moeten we blij mee zijn.

Cristiana Muscardini (UEN). - (*IT*) Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, (...) het verslag-Wallis betekent een stap in de goede richting voor de algemene bescherming van dierenrechten, omdat het grote beperkingen oplegt aan de invoer van zeehondenproducten in de Unie.

De Unie heeft op dit gebied een beschaafde keuze gemaakt en we hopen dat andere landen dit voorbeeld zullen volgen, al hadden we liever gezien dat de Commissietekst de tekst was geweest die was ingediend over de interne markt. Daarin werden de mogelijke uitzonderingen op de verkoop van dergelijke producten namelijk ondubbelzinnig beperkt tot producten die nodig zijn voor het levensonderhoud van de Eskimo's. Ons geweten is nu lang genoeg beledigd door bepaalde nutteloze en wrede praktijken van de mens en het heeft een lange strijd gekost om die praktijken strafbaar te stellen. Tenzij de douaneautoriteiten adequate controles uitvoeren, zouden als gevolg van nieuwe uitzonderingen gevaarlijke mazen kunnen ontstaan die het mogelijk maken deze maatregel te omzeilen.

Ik hoop dat de stap in de goede richting die wij vandaag zetten niet op zichzelf staat, en dat er intensiever wordt nagedacht over manieren waarop voorkomen kan worden dat onze landen producten invoeren die afkomstig zijn van dieren die onder ongelooflijk lijden zijn gedood. In aansluiting hierop wijs ik u tevens op het walgelijke feit dat in Europa nog steeds de praktijk wordt gesteund dat dieren zonder verdoving worden geslacht door ze dood te laten bloeden.

- Verslag-Parish (A6-0240/2009)

Hiltrud Breyer, *namens de Verts/ALE-Fractie*. – (*DE*) Mijnheer de Voorzitter, zo succesvol als de stemming over de zeehondenjacht was – wat mij ten zeerste verheugt – zo weinig ingenomen ben ik met de stemming over het verslag-Parish. Ik had gewenst dat we ook op dit gebied een duidelijk standpunt ten gunste van dierenbescherming zouden hebben ingenomen, een progressief standpunt, dat de toon aangeeft en duidelijk maakt dat we behoefte hebben aan alternatieven voor dierproeven. Dierenproeven zouden tot het verleden moeten behoren. Echter, er waren kennelijk substantiële belangen aan de zijde van het bedrijfsleven, in het bijzonder de farmaceutische sector, en derhalve zijn mijn fractie en ik zeer teleurgesteld dat we er niet in zijn geslaagd een einde te maken aan de verdubbeling van de dierproeven en de barbaarse omstandigheden waaronder dieren worden gehouden.

We zijn er helaas niet in geslaagd de knieval die de Commissie reeds bij het duidelijke verbod van dierproeven op mensapen heeft gemaakt te corrigeren. Dit vervult mij met droefenis, want een samenleving moet zich ook steeds laten beoordelen naar de manier waarop zij met dieren omgaat, en de Europese Unie mag niet langer symbool staan voor onnodige dierproeven. Om deze reden had ik graag gezien dat de beoordeling van dierproefvrije alternatieven een grotere rol had gespeeld in deze ontwerprichtlijn, aangezien alleen de duidelijke ondersteuning van alternatieven voor dierproeven ertoe zal leiden dat er een einde komt aan deze barbaarse en onnodige dierproeven in de Europese Unie.

Dat kan niet worden bereikt met intentieverklaringen, maar alleen door de betekenis van alternatieven voor dierproeven te onderstrepen en door ook passende middelen voor onderzoek beschikbaar te stellen. We kunnen niet over alternatieven voor dierproeven spreken en vervolgens niet de ontwikkeling en snelle erkenning van deze alternatieven ondersteunen. We mogen met andere woorden niet toestaan dat de financieringsbronnen voor dierproefvrije alternatieven opdrogen. Het goede ontwerp van de Europese Commissie had meer steun van het Parlement moeten krijgen.

Kathy Sinnott (IND/DEM). - (*EN*) Mijnheer de Voorzitter, ik ben blij dat het verslag-Parish over dierproeven inclusief amendement 170 is aangenomen. Hierdoor wordt voorkomen dat het gebruik van cellen van menselijke embryo's en foetussen in deze richtlijn als alternatief voor het gebruik van dieren wordt beschouwd. Maar het is voor mij een schrale troost dat het amendement de ethische beslissingen aan de lidstaten overlaat,

aangezien de Ierse regering en rechterlijke macht consequent weigeren embryo's te beschermen. Bovendien is mij verzekerd dat we in Ierland voor onderzoeksdoeleinden ook cellen van geaborteerde foetussen importeren.

Het is goed dat we maatregelen hebben genomen ter bescherming van zeehonden. Ook hebben we enkele maatregelen genomen om grenzen te stellen aan het gebruik van dierproeven en om het aantal dierproeven te verminderen. Daaraan moeten we een vervolg geven, maar we mogen daarbij nooit het uitgangspunt uit het oog verliezen, dat we mensen niet als alternatief voor andere vormen van onderzoek mogen gebruiken. Het aantal dierproeven moet worden verminderd, maar we mogen mensen niet als het alternatief beschouwen.

Richard Corbett (PSE). - (EN) Mijnheer de Voorzitter, hoewel dit een goede dag was voor het dierenwelzijn als het om zeehonden gaat, was het een minder goede dag als het gaat om de manier waarop we zojuist over dierproeven hebben gestemd.

Eerder deze maand had ik het genoegen een bezoek te kunnen brengen aan een bedrijf in mijn kiesdistrict, namelijk het bedrijf Simcyp. Dit bedrijf heeft onlangs een nationale prijs gewonnen van de Dr Hadwen Trust voor het ontwikkelen van alternatieven voor onderzoek bij dieren. Het bedrijf heeft bewezen dat het mogelijk is, geschikte alternatieven te ontwikkelen. Sterker nog, het heeft ook aangetoond dat uit de resultaten van onderzoek bij dieren, als het om medisch onderzoek gaat, vaak niet per definitie gegevens zijn te herleiden over de betrouwbaarheid van het onderzoek voor de toepassing bij mensen.

Simcyp is begonnen met het ontwikkelen van alternatieven voor dierproeven. Het is mogelijk om verdergaande maatregelen te nemen. Dat hadden we vandaag moeten doen. Nu is het maar bij een kleine stap gebleven. We moeten veel meer doen.

Neena Gill (PSE). - (EN) Mijnheer de Voorzitter, ik heb mij bij dit verslag van stemming onthouden, omdat ik al sinds jaar en dag actie voer voor de rechten van dieren. Dit is een van de kwesties waarvan het belangrijk is dat de EU zich erop concentreert als we een evenwicht willen vinden tussen recht en de interne markt. Daarbij moeten we vasthouden aan ethische waarden.

Ik heb over deze kwestie een aantal brieven ontvangen, waarin mensen in mijn kiesdistrict hun verbijstering onder woorden brengen. Zij zijn van mening dat dieren die voor wetenschappelijke doeleinden worden gebruikt, beter moeten worden beschermd.

Ik heb mij van stemming onthouden, omdat ik een einde wilde maken aan het vangen van apen in het wild ten behoeve van de fok, en ik steun daarom de tekst van de Commissie. Ook stond ik niet achter de amendementen die voorzagen in de afschaffing van de verplichting voor gebruikende inrichtingen om nauwkeurige registers bij te houden. Bovendien ben ik van mening dat de amendementen die de verplichtingen ten aanzien van de drie 'V'-woorden – vervanging, vermindering en verfijning – versoepelen, steun hadden moeten krijgen. Ik vind ook dat de huisvesting moet zijn aangepast aan het experiment en moet worden meegewogen in de toelatingsprocedure voor projecten. Ik wil dierenleed voorkomen en waarborgen dat dieren op een humane wijze worden gedood of op z'n minst met behulp van een minder pijnlijke methode. Dat is een van de redenen waarom ik mij van stemming heb onthouden. Ik was van mening dat het verslag niet ver genoeg ging.

- Verslag-Wallis (A6-0118/2009)

Inese Vaidere (UEN). – (LV) Dank u, mijnheer de Voorzitter. Als voormalig minister van Milieu in Letland maak ik me al geruime tijd zorgen over wat er op dit gebied gebeurt, over de opmerkelijke wreedheid ten opzichte van dieren en over het feit dat deze verschrikkelijke wreedheden op industriële schaal plaatsvinden. Dat heeft mijns inziens helemaal niets te maken met de traditionele leefwijze van de Inuit, aangezien deze leefwijze zich niet bezighoudt met het op industriële schaal afslachten van dieren om vervolgens de hele wereld te voorzien van zeehondenproducten. Ik heb me bij het gewijzigde voorstel van stemming onthouden, omdat er mijns inziens geen compromissen nodig zijn in dit vraagstuk. Ik heb daarentegen resoluut vóór de wetgevingsresolutie gestemd en ik ben bijzonder ingenomen met het feit dat het Parlement zich heeft geschaard achter het prijzenswaardige besluit van Europese burgers ten aanzien van het verbod op de handel in zeehondenproducten. Dank u.

- Verslag-Podimata (A6-0146/2009)

Inese Vaidere (UEN). - (LV) Dank u, mijnheer de Voorzitter. Ten aanzien van het verslag-Podimata wil ik opmerken dat we zowel de voorstellen van de Commissie en het verslag van de Commissie industrie,

onderzoek en energie, als de voorstellen van de Fractie De Groenen/Vrije Europese Alliantie en andere fracties kunnen steunen, daar de voornaamste belangen die in het verslag worden behandeld, de belangen van de consumenten zijn. Belangrijkste punt is dat de consumenten met betrekking tot deze elektrische apparaten weten welke het voordeligst zijn en welke het minst schadelijk voor het milieu. Door mijn stem tracht ik daarom een evenwichtige benadering te tonen en in dit geval het belang van de Europese consumenten te onderstrepen.

- Verslag-Maňka (A6-0275/2009)

Richard Corbett (PSE). - (EN) Mijnheer de Voorzitter, op dit moment is er op de Britse radiozender Radio 5 Live een live-uitzending te horen over het Europees Parlement. Deze uitzending is al de hele ochtend bezig. Luisteraars kunnen via de telefoon vragen stellen. Een van de vragen die steeds weer worden gesteld, gaat over de kosten van het Europees Parlement. Hoeveel kost dit Parlement, en kan het deze kosten verantwoorden?

Zoals ik onlangs naar voren heb gebracht, kost het Parlement, als je de kosten afzet tegen het aantal inwoners, 1,74 pond per inwoner per jaar. Dat komt overeen met de prijs van een pintje bier. Daartegenover kost het Hogerhuis 1,77 pond en het Lagerhuis 5,79 pond per jaar. Dat is dus een veel hoger bedrag per inwoner. Dit Parlement heeft een breed electoraat, hetgeen natuurlijk voor veelomvattende kosten zorgt. De lidstaten brengen ons kosten in rekening in verband met de drie vestigingsplaatsen en de 23 talen. Geen enkel nationaal parlement hoeft dergelijke kosten in zijn begroting op te nemen. Ondanks dat slagen we er toch in kosteneffectief te zijn.

Christopher Heaton-Harris (PPE-DE). - (*EN*) Mijnheer de Voorzitter, ik zal de cijfers die de heer Corbett zojuist heeft genoemd, niet in twijfel trekken. Het maakt me niet echt uit of dit Parlement minder geld kost per hoofd van de bevolking dan andere parlementen. Hoewel er volgens mij wel wat meer mensen in de Europese Unie wonen dan in het Verenigd Koninkrijk.

Waar ik me zorgen over maak, is dat dit verslag een gemiste kans is. In het verslag wordt aandacht besteed aan veel dure regelingen, die wij allen in onze tijd hier hebben gezien – ik zit net als u al tien jaar in het Parlement, mijnheer de Voorzitter. Het is bijvoorbeeld interessant dat de centrale bibliotheek van het Europees Parlement in Luxemburg is gevestigd. Onbereikbaar dus voor de leden van het Parlement, aangezien zij heen en weer reizen tussen Brussel, Straatsburg en hun eigen woonplaats.

We hebben in dit Parlement veel kansen gemist. Dit verslag is er daar zeker een van. In deze tijd, waarin alle kiezers de broekriem aan moeten halen, hadden we in dit verslag te kennen moeten geven dat ook wij bereid zijn dit te doen. Maar dat hebben we niet gedaan. Dat is een gemiste kans.

De Voorzitter. – Bedankt, mijnheer Heaton-Harris. Als u in de volgende zittingsperiode hier bent, kunt u ons helpen om het beter te doen.

Schriftelijke stemverklaringen

- Verslag-Figueiredo (A6-0223/2009)

Alessandro Battilocchio (PSE), schriftelijk. – (IT) Ik sta achter dit verslag.

Volgens Verordening (EG) nr. 1234/2007 mag het vlees van pluimvee ook op de internationale markt worden verkocht als het antimicrobiële behandelingen heeft ondergaan. In juni 2008 slaagde het Europees Parlement er na diverse pogingen in een resolutie aan te nemen die een dergelijke handel verbood.

De Commissie heeft de resolutie echter naast zich neergelegd, aangezien de Verenigde Staten uitsluitend vlees van pluimvee naar de EU uitvoeren dat behandeld is met chemische of antimicrobiële stoffen. Deze strategie is in strijd met de investeringen die de pluimveesector op dit gebied heeft gedaan. Deze investeringen zijn uitgevoerd conform de communautaire wetgeving, die bepaalt dat, om het risico van verontreiniging van vlees terug te dringen, alleen beschermingsmethoden moeten worden toegepast waarover men het eens is in de EU, zoals koudebehandeling.

Wij steunen dan ook de volgende voorstellen tot wijziging van Verordening (EG) nr. 1234/2007: 1) schrapping van overweging 5 van de Commissie, die luidt: "De in de huidige definitie van "vlees van pluimvee" vervatte uitsluitende verwijzing naar koudebehandeling is te beperkt in het licht van de technologische ontwikkelingen. Deze definitie moet derhalve worden aangepast."; 2) vervanging van overweging 5 door een andere die

voorziet in de controle van de herkomst van vlees teneinde de consument te informeren en de transparantie te waarborgen; 3) handhaving van koudebehandeling als de enige beschermingsmethode.

Călin Cătălin Chiriță (PPE-DE), schriftelijk. – (RO) lk heb voor deze ontwerpwetgevingsresolutie gestemd omdat ik vind dat de werkingssfeer van handelsnormen voor vlees van pluimvee moet worden uitgebreid, zodat deze ook gaan gelden voor bereidingen en producten op basis van pluimvee, alsook voor gepekeld vlees van pluimvee, wat steeds vaker wordt verhandeld.

We moeten in gedachten houden dat wanneer vlees van pluimvee wordt verkocht als vers, de consument ervan uitgaat dat het nog nooit is diepgevroren, ook niet slechts kort, hetgeen voor de consument een kwaliteitsgarantie betekent. Daarom moet de huidige regel dat vlees van pluimvee dat als vers wordt verkocht niet eerder bevroren kan zijn geweest, worden versterkt en ook gaan gelden voor bereidingen en producten op basis van vlees van pluimvee.

Hierbij dient opgemerkt te worden dat dit voorstel niet van invloed is op de begroting van de Gemeenschap.

Šarūnas Birutis (ALDE), schriftelijk. – (LT) De handelsnormen voor vlees van pluimvee zijn bedoeld om de stabiliteit van de marktprijzen in de sector te waarborgen, de afzet te vergemakkelijken en de veiligheid van de consument en hoge kwaliteitsstandaards te waarborgen. De handelsnormen voor vlees van pluimvee moeten worden herzien in het licht van de technologische ontwikkelingen en met het oog op de opneming van bereidingen op basis van pluimvee, omdat de consumptiepatronen sinds de jaren negentig veranderd zijn. De regel dat vlees van pluimvee dat als vers wordt verkocht niet eerder is bevroren moet ook gaan gelden voor bereidingen en producten op basis van vlees van pluimvee, en daar ben ik het mee eens.

Edite Estrela (PSE), *schriftelijk.* – (*PT*) Ik heb voor het voorstel gestemd over de handelsnormen voor vlees van pluimvee. Het doel van dit voorstel is het aan de nieuwe realiteit van de markt aanpassen van de normen die sinds 1990 bestaan ten aanzien van het in de handel brengen van vlees van pluimvee. Het is tevens bedoeld om de stabiliteit van de marktprijzen in de sector te waarborgen, de afzet te vergemakkelijken en de veiligheid van de consument en hoge kwaliteitsstandaards van levensmiddelen te waarborgen.

Ik vind het behandelen van vlees van pluimvee met ontsmettingsmiddelen onacceptabel en heb daarom voor koudebehandeling gepleit.

Hélène Goudin en Nils Lundgren (IND/DEM), schriftelijk. – (SV) Wij hebben voor de amendementen van de Commissie landbouw en plattelandsontwikkeling van het Europees Parlement gestemd omdat ze de formuleringen over de etikettering en met name de aanduiding van de oorsprong van vlees van pluimvee versterken. Dat vinden wij goed.

De amendementen van de Commissie landbouw en plattelandsontwikkeling bevatten echter ook een aantal formuleringen die volgens ons op administratief niveau zouden moeten worden behandeld. Omdat alles in één keer in stemming werd gebracht, hebben wij niet tegen die voorstellen kunnen stemmen.

Dat we voor de amendementen over de etikettering en met name de oorsprongsaanduiding hebben gestemd, betekent natuurlijk niet dat wij op welke manier dan ook het gemeenschappelijk landbouwbeleid zouden steunen.

Véronique Mathieu (PPE-DE), *schriftelijk.* – (*FR*) We hebben een goed compromis over dit verslag bereikt, waardoor er een evenwichtige verordening kan komen die voldoet aan de eisen van de Europese Unie op het gebied van voedselveiligheid.

Met het verbod op de handel in vlees van pluimvee dat onder de benaming 'vers product' wordt ingevroren, de afwijzing van het gebruik van giftige stoffen zoals chloor voor het ontsmetten van pluimvleekarkassen en de keuze voor duidelijke etikettering met een aanduiding van de herkomst en slachtdatum van het dier, heeft het gezond verstand gezegevierd en hebben we ervoor gekozen in de eerste plaats de belangen van de Europese consument te verdedigen.

Door de resolutie van juni 2008 aan te nemen, heeft het Parlement al op krachtige wijze aangegeven tegen de handel in chloorkippen op de Europese markt te zijn; het is daarin gevolgd door de ministers van Landbouw tijdens de bijeenkomst van de Raad van afgelopen december.

Met de stemming van vandaag hebben we bevestigd dat we er, van boer tot bord, voor willen zorgen dat de consument in de Europese Unie de veiligst mogelijke voeding wordt geboden.

Zdzisław Zbigniew Podkański (UEN), *schriftelijk.* – (*PL*) De zaak lijkt duidelijk te zijn. De onderhavige resolutie is de tweede op rij die erop is gericht de handel in vlees van pluimvee voor menselijke consumptie dat is behandeld met antimicrobiële stoffen toe te staan. Deze keer is de resolutie op voorstel van de VS ingediend, die bang zijn dat er een verbod op de import van hun vlees in Europa wordt ingevoerd.

Nu onderzoek heeft aangetoond dat de toepassing van antimicrobiële stoffen niet bijdraagt aan een verlaging van het percentage bacteriële infecties en nu Europa streeft naar gezond voedsel, moeten wij eensgezind van ons laten horen. Dat geldt eveneens ten aanzien van GMO's. Het is jammer dat dit met betrekking tot genetisch gemodificeerde organismen niet voor iedereen duidelijk is.

- Verslag-Böge (A6-0266/2009)

Neena Gill (PSE), *schriftelijk.* – (EN) Ik verwelkom dit verslag omdat het om een kwestie gaat waaraan ik nu al een tijdje werk. Tijdens een bezoek aan de Michelin-fabriek in Stoke-on-Trent hebben het management en de vakbonden mij uitgelegd waarom ze gebruikmaking van middelen uit het Europees Fonds voor aanpassing aan de globalisering steunen.

Intussen heb ik naar de minister voor het Bedrijfsleven in het Verenigd Koninkrijk, Lord Mandelson, geschreven om te vragen of hij een verzoek aan de EU om beschikbaarstelling van middelen uit het aanpassingsfonds in overweging wil nemen. Het lijkt mij, net als de mensen die ik bij Michelin heb ontmoet, dat dit fonds zo snel mogelijk operationeel moet worden. Dit is precies de soort zaak waarvoor de EU werd opgezet: om gezamenlijk de lidstaten, en wat het belangrijkste is, hun werknemers in moeilijke tijden te helpen.

Het gaat er bij dit fonds namelijk niet eenvoudigweg om dat bedrijven van de ondergang worden gered door financiële injecties; het gaat erom dat een strategie wordt ondersteund die tot duurzame groei en werkgelegenheid voor de toekomst zal leiden. De centrale aandacht in het verslag voor het belang van kleine en middelgrote ondernemingen voor economisch herstel en de nadruk die het fonds legt op vaardigheden en scholing, zal er in hoge mate toe bijdragen dat mensen die hun baan verliezen opnieuw in de arbeidsmarkt geïntegreerd zullen worden.

Hélène Goudin en Nils Lundgren (IND/DEM), schriftelijk. – (SV) Wij zijn erg kritisch ten aanzien van de gedachtegang achter de oprichting van een fonds voor aanpassing aan de globalisering. Om te beginnen wordt ervan uitgegaan dat de globalisering als dusdanig een probleem vormt. Wij zien de globalisering als een weg naar meer welvaart, vooral ook voor ontwikkelingslanden, op voorwaarde dat belangrijke economische actoren, zoals de EU en de VS, hun respectieve protectionistische standpunten inzake handelsbeleid in de Wereldhandelsorganisatie herzien.

De lidstaten van de EU zijn in staat nationale maatregelen te nemen om sectoren te helpen waarvan ze vinden dat ze economische hulp nodig hebben. Een speciaal EU-fonds staat garant voor willekeur, ineffectiviteit, bureaucratie en ongerechtvaardigde uitgaven. Hoe zal de Commissie op relevante manier beoordelen of een sector te lijden heeft gehad onder de globalisering? Daarenboven tonen de huidige bedragen aan dat dit fonds bijna als pr-stunt van de EU moet worden gezien.

Om deze redenen hebben wij tegen het onderhavige verslag gestemd.

- Verslag-Papadimoulis (A6-0208/2009)

 \check{S} ar \check{u} nas \check{B} irutis (ALDE), schriftelijk. – (LT) De noodzaak van zuiverder lucht wordt al sinds tientallen jaren erkend, en er zijn maatregelen op nationaal en Europees niveau voor genomen, en ook aan de hand van internationale overeenkomsten.

Betere kwaliteit van de omgevingslucht blijft een van de voornaamste uitdagingen voor het beleid. Luchtvervuiling is een probleem waarvoor alleen op lange termijn en in Europees verband een oplossing gevonden kan worden, vooral door strengere maatregelen met grensoverschrijdende reikwijdte. Het voorstel van de Europese Commissie is een noodzaak, aangezien er verdere beheersing van vluchtige organische verbindingen nodig is om de kwaliteit van de lucht en de algemene levensomstandigheden te verbeteren, zowel op plaatselijk als regionaal niveau, om de systemen voor de opvang van benzinedamp in fase II in heel de wereld met succes te laten invoeren, en de technische mogelijkheden tot stand te brengen om de uitstoot bij het tanken met 95 procent te verminderen.

Martin Callanan (PPE-DE), *schriftelijk.* – (*EN*) Dit stuk wetgeving is wederom een voorbeeld van hoe de EU het op de automobielindustrie heeft gemunt en van de manier waarop de EU gewoonlijk zeer disproportionele wetgeving probeert op te leggen om een relatief onbelangrijk probleem op te lossen.

De Commissie milieubeheer, volksgezondheid en voedselveiligheid heeft ervóór gestemd om de datum te vervroegen waarop garages aan de nieuwe maatregelen moeten voldoen om de hoeveelheid benzinedamp te beperken die in de atmosfeer vrijkomt wanneer auto's worden bijgetankt. De commissie heeft er ook vóór gestemd om de drempel van de verkochte hoeveelheid benzine te verlagen om zo veel meer garages onder de voorgestelde wet te laten vallen.

Een dergelijke focus op kleine onafhankelijke garages zou een domino-effect op andere bedrijven in de omgeving hebben, nauwelijks enige milieuvoordelen opleveren en de uitstoot van uitlaatgassen mogelijk doen toenemen als chauffeurs verder moeten rijden om te tanken als een tankstation in de buurt gesloten is. De kosten van het verbeteren van het materieel in kapitaal en misgelopen klandizie vanwege een tijdelijke sluiting zouden aanzienlijk zijn.

Edite Estrela (PSE), *schriftelijk.* – (*PT*) Ik heb voor het voorstel over benzinedampterugwinning gestemd. Benzine bevat vluchtige organische bestanddelen, die in de benzinetank vervliegen en de lege ruimte boven de brandstof in de tank innemen. Als een voertuig tankt, worden die dampen naar buiten gedrukt door de nieuwe brandstof die in de tank vloeit, en als ze niet opgevangen worden, ontsnappen ze langs de mond van de benzinepijp in de atmosfeer.

Het voorstel van de Europese Commissie is bedoeld om de benzinedamp op te vangen die vrijkomt in de atmosfeer als personenwagens bij een tankstation tanken. Het invoeren van systemen voor de opvang van benzinedampen bij tankstations om de efficiëntie van de opvang te vergroten, is van groot belang voor de verbetering van de luchtkwaliteit.

- Verslag-Cashman (A6-0077/2009)

Šarūnas Birutis (ALDE), *schriftelijk.* – (*LT*)? Transparantie is een grondbeginsel van de Europese Unie. Dit staat duidelijk in artikel 255 van het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap (EG-Verdrag): "Iedere burger van de Unie en iedere natuurlijke of rechtspersoon met verblijfplaats of statutaire zetel in een lidstaat heeft recht op toegang tot documenten van het Europees Parlement, de Raad en de Commissie".

Met de onderhavige Verordening (EG) nr. 1049/2001 werd een belangrijke stap gezet naar meer openheid. In de zes jaar dat de verordening nu wordt toegepast, heeft zij mede gezorgd voor een meer transparante bestuurscultuur bij de Europese instellingen. Mijns inziens is het juist de transparantie op dit punt die ertoe bijdraagt om aan de instellingen een grotere legitimiteit te verlenen in de ogen van de Europese burgers en hun vertrouwen erin te vergroten.

Carlos Coelho (PPE-DE), schriftelijk. – (PT) Transparantie is een van de grondbeginselen van de EU. Besluiten moeten zo open mogelijk en zo dicht mogelijk bij de burger genomen worden. Dit vergroot de legitimiteit van de instellingen in de ogen van de burger en doet het vertrouwen toenemen.

De verordening die in 2001 van kracht werd was zonder meer een belangrijke stap in die richting, maar verschillende wijzigingen blijken noodzakelijk, die het Europese besluitvormingsproces beter begrijpelijk moeten maken, de transparantie verhogen en de gang van zaken bij de instellingen verbeteren.

Het huidige voorstel beoogt deze verbeteringen in te voeren. Hoewel er een paar positieve voorstellen in staan, worden deze helaas overschaduwd door voorstellen die het Europees Parlement negatief acht.

Het overgrote deel van de wijzigingen waar het Parlement in zijn resolutie van april 2006 om gevraagd heeft, is genegeerd. Dit geldt bijvoorbeeld voor de voorstellen omtrent de mogelijkheden die het Parlement moet hebben om zijn democratische controle uit te oefenen, door toegang tot gevoelige documenten.

Ik steun daarom het voorstel van de rapporteur – Michael Cashman – om dit initiatief terug te sturen naar de Commissie burgerlijke vrijheden, justitie en binnenlandse zaken.

Andreas Mölzer (NI), schriftelijk. – (DE) Debatten in alle talen over het Verdrag van Lissabon worden in de begroting opgenomen, maar het nee tegen de herziene EU-grondwet wordt niet geaccepteerd en referenda worden vermeden. Verder wordt op de internetpagina's van de EU zelf het belang van meertaligheid hoog geprezen, terwijl dit niet tot uiting komt in de vormgeving van de website van de EU. Deze is niet consequent beschikbaar in de drie werktalen Duits, Engels en Frans, waarmee we een groot deel van de bevolking zouden kunnen bereiken. Ook het huidige voorzitterschap van de Raad vindt dit niet de moeite waard. Momenteel breekt de EU zich het hoofd over de toegang tot haar documenten, terwijl ze tegelijkertijd de Europese aanbestedingen in nationale kranten, en daarmee in alle moedertalen, wil afschaffen.

Niettemin bevat het verslag enkele goede methoden om de toegang tot documenten te verbeteren en daarom heb ik voor het verslag gestemd.

- Verslag-Panayotopoulos-Cassiotou (A6-0120/2009)

Guy Bono (PSE), *schriftelijk.* – (FR) Ik heb gestemd tegen het verslag van mijn Griekse collega van de Fractie van de Europese Volkspartij (Christen-democraten) en Europese Democraten Marie Panayotopoulos-Cassiotou betreffende de organisatie van de arbeidstijd van personen die mobiele werkzaamheden in het wegvervoer uitoefenen.

De reden daarvoor is dat dit verslag, dat tot doel heeft de arbeidstijd van personen die mobiele werkzaamheden in het wegvervoer uitoefenen te organiseren, in de praktijk tot gevolg zou hebben gehad dat zelfstandige bestuurders worden uitgesloten van de Europese wetgeving betreffende de organisatie van de arbeidstijd.

Ik deel met mijn socialistische collega's de mening dat we niet tweeledige sociale wetgeving kunnen aanvaarden: wetgeving die bepaalde personen beschermt maar transporteurs langs de kant van de weg laat staan.

De goedkeuring van het voorstel van de Commissie zou tot onaanvaardbare discriminatie tussen bestuurders in loondienst, die door de Europese regelgeving worden beschermd, en zelfstandige bestuurders leiden. Het Parlement heeft akte genomen van onze voorbehouden. Het is nu aan het volgende gekozen Parlement om een oordeel te vellen tijdens de nieuwe zittingsperiode.

Edite Estrela (PSE), *schriftelijk.* – (*PT*) Ik heb voor de verwerping van het voorstel van de Europese Commissie gestemd over de organisatie van de arbeidstijd van personen die mobiele werkzaamheden in het wegvervoer uitoefenen, omdat ik het onacceptabel en discriminerend vind dat dit voorstel niet van betrekking is op zelfstandige mobiele werknemers.

Iedereen die mobiele werkzaamheden in het wegvervoer uitoefent moet beschermd worden door de communautaire regelgeving betreffende de maximale wekelijkse arbeidstijd. Het gaat hier immers om de bescherming van de gezondheid en de veiligheid van deze bestuurders én om de veiligheid van het wegvervoer.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), schriftelijk. – (PT) Het is van groot belang dat een meerderheid in het Europees Parlement dit voorstel heeft gesteund om de door de Europese Commissie voorgestelde richtlijn af te wijzen over de organisatie van de arbeidstijd van personen die mobiele werkzaamheden in het wegvervoer uitoefenen. De voorgestelde richtlijn zou een achteruitgang betekenen ten opzichte van de huidige richtlijn, zowel wat betreft zelfstandige bestuurders en schijnzelfstandigen als wat betreft de arbeidstijden, met name de nachtarbeid.

Dit voorstel was al gedaan in de Commissie werkgelegenheid en sociale zaken, waar het de steun kreeg van de meerderheid. De rapporteur (van de PPE-DE) stond er echter op dit verslag voor te leggen aan de plenaire vergadering en de aanval op de grondrechten van werknemers door te zetten. Het is daarom van groot belang dat dit verslag nu in de plenaire vergadering is afgewezen en dat de huidige verordening daardoor van kracht blijft, die bepaalt dat op zelfstandigen dezelfde arbeidswetgeving van toepassing is.

Mathieu Grosch (PPE-DE), *schriftelijk.* – (*DE*) Naar aanleiding van het debat in de Commissie vervoer en toerisme heb ik twee amendementen ingediend, die betrekking hebben op alle werknemers binnen het vervoer. Het is mijn ogen gunstig voor een geharmoniseerd sociaal en werkgelegenheidsbeleid in Europa dat arbeidsomstandigheden gelijkelijk van belang zijn voor alle werknemers. Het idee om zelfstandigen in de richtlijn op te nemen is onrealistisch. Het is eenvoudigweg onmogelijk om controle uit te oefenen op de werktijden van zelfstandigen. Wat betreft de veiligheid moeten alle chauffeurs, ook de zelfstandigen, zich houden aan de rij- en rusttijdenregels in bussen en vrachtauto's boven de 3,5 ton. Het zou belangrijker voor de veiligheid zijn, indien de regels voor rij- en rusttijden zouden worden uitgebreid, zodat ze ook gelden voor chauffeurs in vrachtauto's onder de 3,5 ton. De Commissie zou dit moeten onderzoeken, maar heeft nog geen voorstel ingediend. Ik hoop dat het nieuwe Parlement deze voorstellen oppakt.

Pedro Guerreiro (GUE/NGL), *schriftelijk.* – (*PT*) We zijn verheugd over de verwerping – die het resultaat is van ons voorstel daartoe – van het voorstel van de Europese Commissie, onder voorzitterschap van de heer Durão Barroso, om zogenaamde zelfstandige bestuurders in het wegvervoer uit te sluiten van de richtlijn betreffende de organisatie van de arbeidstijd van personen die mobiele werkzaamheden in het wegvervoer uitoefenen.

Overigens hadden we in de Commissie vervoer en toerisme al in februari van dit jaar het voorstel gedaan om dit onacceptabele initiatief van de Commissie te verwerpen.

Dit is het beste antwoord op weer een poging om de concurrentie tussen en de uitbuiting van personen die werkzaam zijn in het wegvervoer op te voeren, waardoor hun rechten en de veiligheid in het wegvervoer in gevaar komen.

De rechten en arbeidsvoorwaarden van personen die werkzaam zijn in het wegvervoer moeten beschermd en verbeterd worden, door het bestrijden van onzeker werk, het respecteren van de rusttijden – zonder verlies van salaris – en van de arbeidswetgeving en de collectieve arbeidsovereenkomsten die in de lidstaten van kracht zijn.

We moeten ervoor zorgen dat de regels voor de arbeidstijd en de rij- en rusttijden van toepassing zijn op alle beroepsbestuurders, óók de zelfstandige, om hun veiligheid en de veiligheid in het wegvervoer te waarborgen en om extreem lange werkdagen en inadequate rustperiodes of arbeidspatronen te voorkomen.

Carl Lang (NI), *schriftelijk.* – (*FR*) In het verslag van mevrouw Panayotopoulos-Cassiotou wordt aanbevolen het voorstel van de Commissie af te wijzen, dat tot doel heeft de richtlijn van het Europees Parlement en de Raad betreffende de organisatie van de arbeidstijd van personen die mobiele werkzaamheden in het wegvervoer uitoefenen, te wijzigen.

Ik heb voor dit verslag gestemd, waarin wordt aanbevolen een voorstel van de Europese Commissie af te wijzen dat niet de mogelijkheid biedt de tekortkomingen recht te zetten die zijn vastgesteld bij de tenuitvoerlegging en controle van de regels betreffende de rij- en rusttijden die direct verband houden met de veiligheid en de sociale rechten. Bovendien wordt er in het geheel geen opheldering verschaft over het toepassingsgebied van deze richtlijn en de mogelijke controles. In ieder geval moeten de lidstaten zelf volledige zeggenschap op dit gebied behouden.

Ten slotte worden in dit voorstel de begrippen 'mobiele werknemers' en 'zelfstandige bestuurders' niet beter gedefinieerd. En niet zonder reden! Dat is immers de werkelijke inzet van deze richtlijn. Moeten alle zelfstandige bestuurders van deze richtlijn worden uitgesloten? Dit blijft een open vraag, want het gaat om een ingewikkeld probleem.

Feitelijk is er sprake van een wijdverbreide praktijk van 'schijnzelfstandigen', in werkelijkheid werknemers van ondernemingen die om redenen van rendabiliteit de regels betreffende de rij- en rusttijden omzeilen.

Mary Lou McDonald (GUE/NGL), *schriftelijk.* – (EN) Er zijn talloze redenen waarom het voorstel van de Commissie om zelfstandige chauffeurs niet onder deze richtlijn te laten vallen verworpen moest worden.

In mijn stem tegen het voorstel van de Commissie heb ik gestemd vóór veiligheid op de wegen, vóór de uitbanning van discriminatie op het gebied van gezondheid en veiligheid, loon en arbeidsomstandigheden voor chauffeurs, en vóór de garantie op *fair play* voor werkgevers en werknemers in de wegvervoerssector.

Dimitrios Papadimoulis (GUE/NGL), schriftelijk. – (EL) Ik heb voor amendement 54 gestemd omdat daarmee een belangrijke politieke boodschap wordt gegeven aan de Commissie en de Raad. Het Europees Parlement geeft steun aan de rechten van bestuurders en wijst elke wedijver tussen loontrekkende en zelfstandige bestuurders van de hand. Met dit voorstel zouden zelfstandige bestuurders van het toepassingsgebied van de bestaande richtlijn worden uitgezonderd en zou voor het eerst in de Europese wetgeving een onderscheid worden gemaakt tussen echte zelfstandigen en zogenaamde zelfstandigen. Dat onderscheid laat echter te wensen over en opent de doos van Pandora wat de uitlegging van andere bepalingen van het communautair recht betreft. Dit is een overwinning voor de verkeersveiligheid en het sociaal Europa.

Bilyana Ilieva Raeva (ALDE), *schriftelijk*. – (*BG*) Het feit dat de richtlijn van het Europees Parlement betreffende de organisatie van de arbeidstijd van personen die mobiele werkzaamheden in het wegvervoer uitoefenen, is verworpen door de Sociaal-democratische Fractie in het Europees Parlement, de Fractie De Groenen/Vrije Europese Alliantie en extreem links, zal leiden tot een minder gunstige concurrentiepositie voor de zelfstandige mobiele werknemer.

De onverantwoorde verwerping van het voorstel van de Europese Commissie betekent dat het voor zelfstandige werknemers geen zin meer heeft om zo nog langer door te gaan. Ze zijn niet meer vrij om zelf de duur van hun arbeidstijd te bepalen.

Geen enkele andere sector kent zulke regelgeving. Dit besluit zal een onomkeerbare negatieve invloed hebben op het concurrentievermogen van de Europese economie.

In tegenstelling tot werknemers in loondienst werken zelfstandige werknemers binnen de vervoerssector niet op basis van een arbeidscontract, maar bepalen zij vrijelijk hun eigen klanten en verzendingen. Wat ze verdienen hangt niet af van hun werkuren, maar van het aantal en soort verzendingen. Het vastleggen van hun arbeidstijd op basis van de nieuwe richtlijn beperkt hun "ondernemingsvrijheid".

Als gevolg van de stemming van vandaag is de lidstaten de mogelijkheid ontnomen om voor zichzelf het tijdskader te bepalen waarin de nachtperiode wordt vastgelegd, en daardoor de mogelijkheid om het aantal werkuren voor het vervoer van passagiers of goederen te maximaliseren naar gelang van de verschillen in daglichtomstandigheden in de verschillende lidstaten.

De verwerping van de richtlijn brengt het concurrentievermogen in gevaar. Kleine vervoersbedrijven en zelfstandigen zullen het hardst worden getroffen. Ze zullen worden gedwongen om de eisen die voor werknemers van grote vervoersbedrijven gelden uit te voeren, hetgeen onvermijdelijk zal leiden tot de bedreiging van hun marktposities.

Georgios Toussas (GUE/NGL), schriftelijk. – (EL) De verwerping van de ontwerprichtlijn van de Commissie is een manoeuvre van de krachten van het "Europees eenrichtingsverkeer" die hun oog gericht houden op de Europese verkiezingen. De Communistische Partij van Griekenland heeft zich van meet af aan tegen het voorstel van de Commissie gekant en daartegen gestemd zowel in de bevoegde commissie als in de plenaire vergadering van het Europees Parlement. Zij heeft de werknemers geïnformeerd en steun gegeven aan hun acties. De uitzondering van zelfstandige bestuurders dient alleen de monopolistische ondernemingen in de vervoerssector, is een aanslag op de belangen van werknemers en zelfstandige beroepskrachten en veroorzaakt enorme gevaren voor de verkeersveiligheid. De arbeidsomstandigheden van bestuurders zullen daarmee nog verder achteruit gaan, de arbeidstijd zal aanzienlijk langer worden en zelfs kunnen oplopen tot 84 uur per week en de loontrekkende bestuurders zullen tot het uiterste worden uitgebuit.

De acties van de werknemers en de angst om tijdens de Europese verkiezingen veroordeeld te worden, heeft een groot deel van de Europese afgevaardigden die tot de partijen van het Europese eenrichtingsverkeer behoren, ertoe aangezet voor de verwerping van het voorstel te stemmen. De werknemers moeten echter wel beseffen dat de monopolies snel weer van zich zullen laten horen en hun eisen zullen opleggen, wel wetend dat de partijen van het kapitaal naar hun pijpen zullen dansen. Deze verworvenheid toont aan hoe sterk de werknemers staan en hoe belangrijk hun strijd is. Wij willen er echter op wijzen dat deze wel eens een kort leven beschoren zou kunnen zijn, als de arbeiders- en volksbeweging haar tegenaanval niet organiseert en geen voorwaarden creëert om radicale veranderingen teweeg te brengen in de macht en de economie.

- Verslag-Wallis (A6-0118/2009)

Jan Andersson, Göran Färm, Anna Hedh, Inger Segelström en Åsa Westlund (PSE), schriftelijk - (SV) Wij, Zweedse sociaaldemocraten, hebben besloten om voor het met de Raad onderhandelde compromis te stemmen omdat de negatieve gevolgen die wij voor de Zweedse jacht vreesden volgens onze interpretatie verdwijnen door de uitzondering die in artikel 3, lid 2 vermeld wordt. Wij waren allemaal geschokt door de beelden van de jacht op zeehonden in Canada.

De meeste consumenten willen daarom af van producten die afkomstig zijn van de jacht op zeehonden die in de verste verte niet voldoet aan overeenkomstige vereisten die aan de jacht in Zweden worden gesteld, onnodig lijden veroorzaakt en die op grote schaal ongecontroleerd gebeurt.

Wij zijn er principieel tegen dat de EU zich direct of indirect bemoeit met kwesties op het gebied van de jacht, die een nationale aangelegenheid is, met name wanneer dat de goed werkende Zweedse regels ondergraaft. In dit geval hebben wij ervoor gekozen een oordeel te vellen op basis van het geheel. In die omstandigheden hebben wij het compromis aanvaard, omdat het een duidelijk signaal geeft dat het Parlement niet aanvaardt dat men dieren om het even hoe behandelt.

Šarūnas Birutis (ALDE), schriftelijk. – (LT) Ik ben er vast van overtuigd dat de zeehondenjacht verboden moet worden, waarbij specifieke uitzonderingen voor lokale gemeenschappen gelden. We mogen evenmin het feit negeren dat uit een aantal opiniepeilingen in de lidstaten van de EU blijkt dat een overweldigende meerderheid van de EU-burgers gekant is tegen de grootschalige commerciële jacht en de methoden die daarbij worden gebruikt, en dat een duidelijke meerderheid voorts een volledig verbod op zeehondenproducten steunt.

Niels Busk, Anne E. Jensen en Karin Riis-Jørgensen (ALDE), schriftelijk. – (DA) Wij hebben tegen het verbod op de handel in zeehondenproducten gestemd en tegen het compromis dat bereikt is tussen het

Parlement en de Raad. Wij denken niet dat een verbod op de handel in zeehondenproducten het dierenwelzijn zal bevorderen en wij betreuren het dat het voorstel is aangenomen ondanks dat het Verdrag daarvoor geen grondslag bevat.

Martin Callanan (PPE-DE), schriftelijk. – (EN) Ik heb te maken gehad met een zware lobby van dierenrechtengroeperingen en kiezers uit mijn kiesdistrict over deze kwestie, maar ik sta in principe zeer sceptisch tegenover het verbieden van dingen. Uiteindelijk zal de consument beslissen of hij zeehondenproducten wil kopen. Ik was er trots op dat ik een bijdrage heb geleverd aan de campagne om de invoer van katten- en hondenbont uit China te verbieden, maar de invoer van zeehondenproducten is een heel andere kwestie die gebaseerd is op de traditionele cultuur en praktijken van vele eeuwen.

Stierengevechten en hanengevechten zijn onsmakelijke vertoningen, maar de EU erkent dat ze voortgezet mogen worden in die EU-regio's waar een ononderbroken traditie bestaat. Het zou daarom hypocriet zijn als de EU zeehondenproducten uit Canada vanwege dierenmishandeling zou verbieden. Verder deins ik er voor terug om Canada, dat een geweldige bondgenoot van de EU is en onze gemeenschappelijke waarden deelt, tegen ons in het harnas te jagen.

Ik verwerp dierenmishandeling, maar ik geloof dat deze kwestie opzettelijk is verdraaid om een emotionele reactie van de leden van het Europees Parlement op te roepen. We zouden dergelijke kwesties op een evenwichtigere en minder emotionele manier moeten benaderen.

Edite Estrela (PSE), *schriftelijk.* – (*PT*) Ik heb voor het verslag over de handel in zeehondenproducten gestemd, omdat dit gebaseerd is op twee uitgangspunten: het verbieden van de handel in zeehondenproducten in de Europese Unie en het eerbiedigen van de tradities en de cultuur van de inheemse volkeren van het Noordpoolgebied.

Ieder jaar worden er rond de 900 000 zeehonden gedood tijdens de grootschalige commerciële jacht (cijfer niet gecorrigeerd op getroffen en verloren dieren en niet-gemelde dodingen), waarvan 60 procent in Canada, Groenland en Namibië. Noorwegen en Rusland zijn de andere grote landen waar op grote schaal commercieel op zeehonden wordt gejaagd. In de Gemeenschap wordt in Zweden, Finland en het Verenigd Koninkrijk (Schotland) op kleine schaal op zeehonden gejaagd, voornamelijk met het oog op het beheer van de visstand en om schadelijke organismen binnen de perken te houden.

Ik denk dat dit akkoord zeehonden zal beschermen tegen wreedheden en tegelijkertijd de cultuur van de Eskimogemeenschappen zal beschermen. Ik denk ook dat deze verordening zal leiden tot het stopzetten van de gewetenloze handel en tot het opstellen van geharmoniseerde voorschriften die de hele interne markt zullen veranderen.

Glyn Ford (PSE), schriftelijk. – (EN) Toen ik 25 jaar geleden voor het eerst voor het Europees Parlement werd gekozen, was dat kort na een "eerste verbod" uit 1983 op de handel in zeehondenproducten. Helaas is deze kwestie, ook al is zij bij een aantal gelegenheden herzien, nog steeds niet afgedaan.

De situatie is een kwart eeuw later nauwelijks beter dan destijds in 1983. We zien nog steeds dat honderdduizenden zeehonden in Canada worden afgemaakt tijdens zeer wrede en brute slachtpartijen. Hopelijk zal de stemuitslag van vandaag voldoende ruim zijn om eindelijk te bereiken wat we 25 jaar geleden al dachten voor elkaar gekregen te hebben. Noch ik, noch de zeehonden willen dat we hier in 2034 weer staan.

Mathieu Grosch (PPE-DE), *schriftelijk.* – (*DE*) Persoonlijk betreur ik het dat de voorstellen van de commissie, die zeer duidelijk waren, niet door de fracties zijn overgenomen. De bescherming van soorten – vooral wanneer bekend is onder welke omstandigheden ze worden gedood – vereist duidelijke maatregelen zonder compromissen. De arbeidsplaatsen die met deze handel gemoeid zijn, kunnen zonder problemen worden omgevormd.

Małgorzata Handzlik (PPE-DE), *schriftelijk*. – (*PL*) Het besluit van het Europees Parlement om de handel in zeehondenproducten binnen de Europese Gemeenschap te verbieden is een stap in de goede richting om een einde te maken aan de wrede methoden die in verschillende landen worden toegepast om deze dieren te slachten. De ontwerpresolutie vormt een antwoord op de zorgen van de publieke opinie ten aanzien van dierenwelzijn tijdens het slachten en villen van zeehonden.

De tekst van de verordening biedt ruimte voor diverse uitzonderingen die in sommige gevallen noodzakelijk zijn. Daartoe behoort met name de uitzondering dat zeehondenproducten worden toegestaan die de Inuit

met behulp van traditionele jachtmethoden hebben verkregen om in hun levensonderhoud te kunnen voorzien.

Ik ben blij dat het Europees Parlement met een overgrote meerderheid zijn steun heeft toegezegd voor het aannemen van deze verordening. Dat is een bijzonder duidelijk signaal van de Europese instellingen, dat de Europese burgers de wrede behandeling en afslachting van dieren afkeuren.

Roger Knapman en Thomas Wise (NI), *schriftelijk.* – (*EN*) Wij begrijpen en delen de zorgen over de handel in zeehondenproducten. Wij hebben geen problemen met individuele staten die zeehondenproducten verbieden, maar wij zijn van mening dat dit een zaak voor de afzonderlijke staten en niet voor de Commissie zou moeten zijn. Daarom hebben wij dit voorstel niet kunnen steunen.

Zdzisław Zbigniew Podkański (UEN), *schriftelijk.* – (*PL*) In de huidige zittingsperiode heeft het Europees Parlement betrekkelijk veel aandacht besteed aan de bescherming van dieren.

Het invoeren van een verbod op de handel in bepaalde zeehondenproducten binnen de Europese Unie betekent ongetwijfeld een versterking van deze bescherming. Dat is tevens een bron van voldoening voor de 425 leden van het Europees Parlement die de schriftelijke verklaring inzake dit onderwerp hebben ondertekend. Tevens zij opgemerkt dat het Parlement in de resolutie zijn wens heeft uitgesproken om de cultuur en tradities van inheemse volkeren te eerbiedigen. Hoe de maatregelen ter bescherming van zeehonden in de toekomst zich zullen ontwikkelen, is afhankelijk van vele factoren in internationaal verband en van de WTO. Desalniettemin verdient dit initiatief van de leden van het Europees Parlement goedkeuring en steun.

Catherine Stihler (PSE), *schriftelijk*. – (*EN*) Ik ben verheugd dat we vandaag vóór een verbod op de EU-handel in zeehondenproducten hebben gestemd.

Marianne Thyssen (PPE-DE), schriftelijk. – België bande in januari 2007 als eerste Europees land alle producten verkregen op basis van zeehonden uit en werd nadien hierin gevolgd door een aantal andere lidstaten. De Belgische wetgeving voorziet wel een uitzondering voor traditionele jacht door Inuit-gemeenschappen. Het stemt me dan ook tevreden dat het Europees Parlement vandaag het Belgische voorbeeld volgt. Het voorstel om de invoer van zeehondenproducten toe te laten, mits een etiketteringsplicht, kon onze steun niet wegdragen. Als bonthandelaars uit Canada, Groenland, Namibië en Rusland de zeehondenpelzen niet meer verkocht krijgen aan een van de grootste afzetmarkten wereldwijd, betekent dit een enorme stap vooruit voor het welzijn van de diersoort. Een verbod is bovendien de meest efficiënte manier om een einde te maken aan de onmenselijke praktijken waar jaarlijks honderdduizenden dieren het slachtoffer van worden.

Het totaalverbod is mijn inziens de juiste aanpak. Om die reden heb ik het verslag van collega Wallis gesteund.

- Verslag-Parish (A6-0240/2009)

Alessandro Battilocchio (PSE), schriftelijk. – (IT) Ik sta achter dit verslag.

Tot op heden stond Richtlijn 86/609/EEG garant voor de bescherming van dieren die voor wetenschappelijke doeleinden worden gebruikt: toen deze richtlijn nog maar amper was uitgevaardigd, werd hij al op diverse manieren ten uitvoer gelegd en toegepast door de verschillende lidstaten. Er is echter een voorstel tot wijziging van deze richtlijn nodig dat niet alleen garandeert dat er binnen het grondgebied van de EU volledige eensgezindheid bestaat ten aanzien van het doel ervan, maar ook dat de proefdieren die worden gebruikt voor wetenschappelijke doeleinden in verband met de gezondheid van mens en dier, beter beschermd worden.

Er zijn veel wijzigingen nodig; de belangrijkste daarvan – en we hopen dat ze overeenkomen met de idealen van de Commissie – zijn: 1) er moet een ethische commissie worden opgericht die toeziet op het welzijn van de dieren; 2) het begrip 'proefdier' moet worden uitgebreid tot bepaalde soorten ongewervelden en foetale vormen in de laatste drie maanden van hun ontwikkeling, alsook larven en andere dieren die in het fundamenteel wetenschappelijk onderzoek en in het onderwijs worden gebruikt; 3) alleen die dieren mogen worden gebruikt die speciaal voor de betreffende proeven gefokt zijn; 4) er moeten alternatieven voor dierproeven worden onderzocht waardoor het aantal gebruikte dieren tot een minimum wordt beperkt; 5) het moet het voornaamste doel van de lidstaten zijn de fokmethoden te verbeteren, om het lijden van de dieren tot een minimum te beperken; 6) er moet volledige of gedeeltelijke verdoving worden toegepast.

Derek Roland Clark en Nigel Farage (IND/DEM), *schriftelijk.* – (*EN*) Hoewel er veel in het verslag staat waarmee mijn partij (de UKIP) het eens zou zijn, is het bezoedeld door zijn onwettige en antidemocratische oorsprong in de machinerie van de EU. Derhalve kan ik het niet steunen.

Christine De Veyrac (PPE-DE), *schriftelijk.* – (*FR*) De tekst van de Europese Commissie is een misslag – in wetenschappelijk opzicht, omdat onderzoek erdoor wordt belemmerd en zelfs tegengewerkt, en in medisch opzicht, omdat wetenschappers die zich vandaag bedienen van dierproeven hun best doen om geneesmiddelen en behandelingen te ontdekken die morgen kunnen worden gebruikt om pandemieën te bestrijden.

De tekst is ten slotte een economische en maatschappelijke misslag. Terwijl onze farmaceutische concerns wordt verboden onderzoek te doen, kunnen laboratoriums buiten de Europese Unie daarmee doorgaan! In het verslag van Parish worden de zaken gelukkig weer rechtgetrokken, want ik stem er niet mee in dat het concurrentievermogen van onze industrie wordt verzwakt of bedrijfsverplaatsingen worden aangemoedigd.

Konstantinos Droutsas (GUE/NGL), *schriftelijk.* – (*EL*) De ontwerprichtlijn betreffende de bescherming van dieren die voor wetenschappelijke doeleinden worden gebruikt beoogt eerder de voltooiing van de interne markt, de concurrentie en de beperking van onderzoekskosten dan de bescherming van dieren.

De multinationals willen steeds meer winst boeken met hun onderzoek. De dieren die daarbij worden gebruikt, worden opgeofferd en gefolterd niet zozeer om wetenschappelijke behoeften te dekken, maar om hun winst te verhogen. Niemand kan een diervriendelijk gedrag verwachten van het kapitaal dat uitbuiting tot drijfveer heeft en zich zelfs jegens mensen onmenselijk en wreed gedraagt.

Voor onderzoek zijn experimenten nodig om de grote problemen van de volksgezondheid en van talloze nog steeds ongeneeslijke ziekten op te kunnen lossen. Dieren zijn vaak onmisbaar in dergelijk onderzoek.

De bescherming van dieren vereist echter net als de bescherming van de volksgezondheid een strijd tegen monopolies, tegen de macht van het kapitaal, dat geneesmiddelen laat octrooieren om met de commercialisering van de gezondheidszorg enorme winsten te kunnen maken.

Er is een strijd vereist die het onderzoek bevrijdt uit de kluisters van het kapitaal en de vondsten van wetenschappelijke onderzoek gebruikt om aan de volksbehoeften te voldoen.

Edite Estrela (PSE), *schriftelijk.* – (*PT*) Ik heb voor het verslag gestemd betreffende de bescherming van dieren die voor wetenschappelijke doeleinden worden gebruikt. Dit voorstel gaat over de bescherming van dieren die gebruikt worden voor wetenschappelijk onderzoek dat relevant is voor de gezondheid van mensen of dieren of voor het welzijn van dieren. Jaarlijks worden in de EU ongeveer 12 miljoen dieren gebruikt voor wetenschappelijk onderzoek, waaronder 12 000 niet-menselijke primaten.

De nieuwe richtlijn stelt het uitvoeren van ethische beoordelingen verplicht en eist dat voor experimenten waarbij dieren worden gebruikt om toelating wordt gevraagd. In de nieuwe tekst worden ook specifieke soorten ongewervelden en foetussen in de laatste drie maanden van hun ontwikkeling opgenomen, alsook larven en andere dieren die in het fundamenteel wetenschappelijk onderzoek, opleidingen en trainingen worden gebruikt.

Naar mijn mening zal het voorstel leiden tot een betere bescherming van dieren die in dierproeven worden gebruikt en tot een verbetering van de welzijnsvoorwaarden van dieren, in verband met de ontwikkelingen in het wetenschappelijk onderzoek.

Martine Roure (PSE), schriftelijk. – (FR) Dankzij dit initiatief van de Europese Commissie kunnen we de bestaande richtlijn betreffende de bescherming van dieren die voor wetenschappelijke doeleinden worden gebruikt herzien. Dat stelt de EU in staat een doorslaggevende rol te spelen bij het ontwikkelen van tests en technologieën waarbij geen dieren worden gebruikt. Het toepassingsgebied van deze richtlijn moet overigens worden uitgebreid. Een aantal amendementen van de Commissie landbouw, waarin de bescherming van laboratoriumdieren werd beperkt, ging in die richting. Het is van groot belang dat het Europees onderzoek geen hinder ondervindt van deze wetgeving. Integendeel: het onderzoek moet verder worden ontwikkeld. Dat mag echter niet gebeuren ten koste van het welzijn van dieren en het mag de ontwikkeling en de consolidatie van methodes die het inzetten van dieren volledig overbodig maken niet hinderen. Voor het ontwikkelen van zulke methodes zijn financiële middelen nodig. Het is hoe dan ook zaak dat het gebruik van niet-menselijke primaten voor onderzoek geleidelijk aan wordt afgeschaft. Daar moet toezicht op worden gehouden en de transparantie in dezen moet worden verbeterd.

Lydia Schenardi (NI), *schriftelijk.* – (FR) Het werd tijd dat de betrokkenen zich eens gingen bezighouden met het welzijn van dieren die voor wetenschappelijke doeleinden worden gebruikt. Deze zouden steeds meer uit fokkolonies afkomstig moeten zijn, zodat de vangst van apen in het wild kan worden opgegeven. Dat leidt immers tot stress (bij het vangen zelf). Dan volgt opsluiting, afzondering van de familiegroepen en

het opbreken van sociale structuren. Een en ander is slecht voor het milieu: het natuurlijke evenwicht van de apenpopulatie wordt verstoord en vrouwelijke dieren kunnen wegtrekken.

We steunen dus het idee om zoveel mogelijk speciaal gefokte dieren te gebruiken. De genetische achtergrond en de gezondheidstoestand van deze dieren is bekend: de daarmee verkregen gegevens zullen coherenter zijn en gemakkelijker vergelijkbaar.

Als het inderdaad zo zou zijn dat de normen betreffende het welzijn van dieren die voor wetenschappelijke doeleinden worden gebruikt ertoe leiden dat het onderzoek elders wordt voortgezet, dan zou de gevolgen van zulke wetgeving vooral merkbaar zijn in landen waar nu reeds streng toezicht wordt gehouden op de naleving van de regels, zoals in Zwitserland en het Verenigd Koninkrijk. Welnu, de farmaceutische industrie heeft zich in deze landen heel sterk ontwikkeld, en dat terwijl er al 20 jaar heel strenge regels gelden. Regelgeving is hier dus geen obstakel geweest voor het succes van deze sector. Het toezicht heeft er zelfs tot een verbetering van de wetenschappelijke methodes geleid. Men hoeft dus niet bevreesd te zijn dat regelgeving tot gevolg zal hebben dat onderzoek naar het buitenland verdwijnt.

Brian Simpson (PSE), *schriftelijk.* – (*EN*) Ik ben teleurgesteld over het standpunt van het Parlement over de herziening van Europabrede regels over dierproeven. Uiteindelijk heb ik besloten om me van stemming over het definitieve verslag te onthouden. Hoewel ik de bepalingen over het ontwikkelen en promoten van het gebruik van alternatieven voor dierproeven en de thematische tweejaarlijkse evaluatie van het gebruik van primaten volledig steun, die ik allebei van cruciaal belang vind om ons onderzoek niet meer zo afhankelijk van dieren, vooral primaten, te maken, heeft het algehele standpunt van het Parlement vele van de belangrijke bepalingen over het dierenwelzijn die door de Commissie zijn voorgesteld afgezwakt.

De angst die in het Parlement de overhand heeft gekregen is dat de onderzoeksindustrie uit de EU vertrekt als er te veel eisen worden gesteld aan onze onderzoekscentra. Ik meen echter dat sommige eisen van essentieel belang zijn als wij in Europa dierenbescherming op een hoog niveau willen garanderen en ik vrees dat het resultaat van vandaag tegen dit denken ingaat. Twee cruciale punten voor mij waren dat Europa zou worden weggeleid van het gebruik van in het wild gevangen apen om ermee te fokken en dat voor alle experimenten met dieren een vergunning absoluut noodzakelijk zou zijn, waarmee we onze belofte hard zouden maken om dieren in experimenten te vervangen en hun aantal terug te brengen. Jammer genoeg heeft het Europees Parlement vandaag de kans gemist om een krachtig standpunt in te nemen vóór dierenbescherming.

Roger Knapman en Thomas Wise (NI), schriftelijk. – Wij erkennen dat experimenten met dieren soms noodzakelijk zijn, maar wij begrijpen en erkennen ook dat de noodzaak van bepaalde experimenten discutabel is. Wij steunen het bevorderen van alternatieve onderzoeksmethoden en zouden willen zien dat experimenten met alle levende dieren tot een absoluut minimum werden teruggebracht en onder de strengst mogelijke humanitaire richtlijnen werden uitgevoerd. Wij zijn echter van mening dat dit een zaak is waarover individuele staten zouden moeten beslissen en daarom kunnen wij tot onze spijt binnen een EU-context niet vóór dit voorstel stemmen.

- Verslag-De Grandes Pascual (A6-0080/2009)

Edite Estrela (PSE), *schriftelijk.* – (*PT*) Ik heb voor het voorstel gestemd inzake verontreiniging vanaf schepen, omdat ik het van groot belang vind de nog steeds bestaande praktijken in het zeevervoer, waarbij door bepaalde schepen verontreinigende stoffen illegaal geloosd worden, te bestrijden.

Ik ben van mening dat dit wijzigingsvoorstel absoluut noodzakelijk is om milieurampen en de verslechtering van de waterkwaliteit te voorkomen, door straffen in te voeren die streng genoeg zijn om potentiële vervuilers af te schrikken.

Hélène Goudin en Nils Lundgren (IND/DEM), schriftelijk. – (SV) Dit verslag pleit voor wijziging van een bestaande richtlijn over verontreiniging vanaf schepen, om bij verontreiniging strafrechtelijke maatregelen mogelijk te maken. Wij van de Zweedse partij Junilistan zijn voor maatregelen om verontreiniging vanaf schepen een halt toe te roepen. Wij zijn echter van mening dat het strafrecht een absoluut nationale aangelegenheid moet zijn. Bovendien zouden lozingen van vaartuigen in internationale wateren op het niveau van de VN moeten worden aangepakt. Daarom hebben wij bij de eindstemming tegengestemd.

Georgios Toussas (GUE/NGL), schriftelijk. – (EL) De beruchte richtlijn die door een aantal krachten werd gepromoot als de richtlijn die rederijen strafrechtelijke sancties zou opleggen in geval van zeevervuiling en die het milieu zou beschermen, is precies op het tegendeel uitgelopen. Deze richtlijn beschermt het rederskapitaal juist tegen sancties. Met het voorstel van het Europees Parlement om geen sancties op te leggen

in geval van minder belangrijke scheepslozingen van vervuilende stoffen in zee, is het toch al ontoereikende voorstel van de Commissie geheel inhoudsloos geworden. Ons volk weet heel goed wat minder belangrijke lozingen zijn en door wie en aan de hand van welke criteria de omvang van dergelijke lozingen wordt bepaald. De inwoners van Santorini bijvoorbeeld zijn het beu om tijdens hun protesten tegen de aanwezigheid van het wrak van de Sea Diamond in de wateren van het eiland te moeten horen van de EU en de regering van de Nea Dimokratia – en van de PASOK, want die beweerde namelijk min of meer hetzelfde in soortgelijke omstandigheden, zoals de ramp met de Expres Samina, enzovoort, – dat de wrakken zogenaamd geen vervuiling veroorzaken.

Met het "achterdeurtje" van 'minder belangrijke' lozingen van vervuilende stoffen in zee blijven degenen die zich schuldig maken aan scheepsongelukken en milieurampen – scheepseigenaren, reders, beheerders, agenten, verzekeraars, bevrachters en eigenaars van ladingen en schepen – buiten schot. De scheepsbemanningen daarentegen zullen eens te meer genadeloos worden gebruikt als zondebokken.

- Verslag-Podimata (A6-0146/2009)

Alessandro Battilocchio (PSE), *schriftelijk.* – (*IT*) Ik sta achter dit verslag.

Wanneer de EU het heeft over het beleid in verband met energieverbruik, zou zij zich bij de keuzes die zij maakt moeten laten leiden door de uitspraken van de bekende Engelse econoom Nicholas Stern, die gezegd heeft dat "sterkere stimulansen om te investeren in energie-efficiëntie in een periode van recessie en hoge olieprijzen, en uitgaven ter bevordering van het gebruik van hernieuwbare en andere koolstofarme vormen van energie in de industrie, kunnen bijdragen aan de economische ontwikkeling."

Het zou zinvol zijn te proberen een energiebeleid tot stand te brengen waarmee de EU de uitstoot van broeikasgassen kan beperken, haar toezeggingen in het kader van het Kyoto-protocol kan naleven en haar leidende rol in de strijd tegen de klimaatverandering kan behouden. De verwezenlijking van dat protocol zou een zeer belangrijke bijdrage kunnen leveren aan zowel de werkgelegenheid als het concurrentievermogen op economisch en sociaal gebied.

De huidige Richtlijn 92/75/EEG inzake energie-etikettering wordt door de industrie en de consumentenorganisaties weliswaar als een succes beschouwd, maar er kan niet van gezegd worden dat hij gelijke tred heeft gehouden met de technologische ontwikkelingen en met de innovatie van de energiemarkt. Het is immers in de allereerste plaats nodig deze patstelling in alle Europese gebieden te doorbreken zodat een nieuwe dimensie in het leven van consumenten werkelijkheid kan worden.

Călin Cătălin Chiriță (PPE-DE), schriftelijk. – (RO) Ik heb gestemd voor het verslag over het voorstel voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad betreffende de vermelding van het energieverbruik en het verbruik van andere hulpbronnen op de etikettering en in de standaard-productinformatie van energiegerelateerde producten (herschikking). Ik denk dat het nodig is om betere informatie te verstrekken over de energie-efficiëntie van producten. In elke advertentie waarin reclame wordt gemaakt voor de technische aspecten van koelkasten, wasmachines of huishoudelijke ovens, moet het energieverbruik van het product worden aangegeven.

Vermelding van het energieverbruik helpt consumenten bij de beoordeling van hun energiekosten wanneer zij elektrische huishoudapparaten zoals koelkasten, wasmachines, droogtrommels of ovens aanschaffen. Fabrikanten moeten het energieverbruik van producten aangeven, ongeacht of ze 'efficiënter' (groen) of 'minder efficiënt' (roze) zijn.

Etikettering moet ook worden toegepast op commerciële en industriële energieverbruikende producten, zoals koelruimten of gekoelde vitrines. In alle advertenties moeten het energieverbruik en de energiebesparing worden aangegeven.

De lidstaten kunnen stimuleringsmaatregelen nemen, waaronder heffingskortingen voor producten die zeer energie-efficiënt zijn.

Edite Estrela (PSE), *schriftelijk.* – (*PT*) Ik heb voor de richtlijn gestemd betreffende de vermelding van het energieverbruik op de etikettering. Milieukwesties en in het bijzonder energie-efficiëntie, zijn van groot en fundamenteel belang voor de bestrijding van de klimaatverandering. De voorgestelde herschikking van de richtlijn heeft tot doel de etikettering mogelijk te maken van alle energiegerelateerde producten, in zowel de huishoudelijke als in de commerciële en industriële sector.

Rekening houdend met de dringende noodzaak de klimaatverandering het hoofd te bieden en met de Europese doelstelling dat de energie-efficiëntie tegen 2020 met 20 procent moet zijn toegenomen, ben ik van mening dat een eenvoudige, duidelijke en goed herkenbare etikettering de consument kan helpen meer duurzame keuzes te maken en kan bijdragen aan het bevorderen van meer energie-efficiënte producten.

Hélène Goudin en Nils Lundgren (IND/DEM), schriftelijk. – (SV) Wij van de Zweedse partij Junilistan zijn van mening dat grensoverschrijdende milieukwesties een van de belangrijkste taken van de EU zijn. Wij vinden dat de amendementen, door de informatie over het energieverbruik en de milieueffecten van producten te verbeteren, de eindgebruiker beter in staat stellen verstandiger keuzes te maken dan het Commissievoorstel.

Wij zijn echter kritisch ten aanzien van bepaalde individuele formuleringen in de amendementen waarmee ernaar wordt gestreefd om het Europees energiebeleid meer in detail te sturen. De goede intenties van het wijzigingsvoorstel wegen echter zwaarder dan de negatieve elementen en daarom hebben wij gekozen om voor de amendementen als geheel te stemmen.

7. Rectificaties stemgedrag/voorgenomen stemgedrag: zie notulen

(De vergadering wordt om 13.05 uur onderbroken en om 15.00 uur hervat)

VOORZITTER: HANS-GERT PÖTTERING

Voorzitter

8. Goedkeuring van de notulen van de vorige vergadering: zie notulen

9. Voorbereiding van de Europese Raad (18-19 juni 2009) (debat)

De Voorzitter. – Aan de orde zijn de verklaringen van de Raad en de Commissie over de voorbereiding van de Europese Raad van 18 en 19 juni.

Alexandr Vondra, *fungerend voorzitter van de Raad*. – (EN) Mijnheer de Voorzitter, ik verwelkom deze gelegenheid zeer om ruim voor de volgende vergadering van de Europese Raad, die ik niet persoonlijk zal bijwonen, voor u te verschijnen. Uiteraard zijn de omstandigheden deze keer wat ongebruikelijk, nu een nieuwe Tsjechische regering op het punt staat benoemd te worden. Ik zal hier aan het eind van mijn verklaring nog iets meer over zeggen.

Laat ik eerst de voornaamste punten doornemen die op de agenda van de Europese Raad van juni staan, die wij als het voorzitterschap aan het voorbereiden zijn. Ik zal beginnen met de institutionele kwesties. In december 2008 heeft de Europese Raad een te bewandelen weg bepaald die het mogelijk zou moeten maken dat het Verdrag van Lissabon uiterlijk eind 2009 in werking treedt. Dit komt er in essentie op neer dat er wettelijke garanties en verzekeringen worden gegeven inzake een aantal kwesties die het Ierse volk bezighouden, in ruil waarvoor de Ierse regering zich ertoe verplicht om te proberen het Verdrag voor eind oktober te laten ratificeren.

Er wordt nog steeds gewerkt aan de tenuitvoerlegging van deze overeenkomst en ik ben in dit stadium niet in de positie om in detail te treden. Ik heb er alle vertrouwen in dat de komende Europese Raad in staat zal zijn om zijn kant van de afspraak na te komen.

Zoals u waarschijnlijk allemaal wel weet, wordt er morgen in de Tsjechische senaat over de ratificatie van het Verdrag van Lissabon gestemd. Ik ga midden in de nacht naar huis om er vanaf morgen vroeg bij te zijn. Ik ben van mening dat de uitslag van deze stemming een positieve boodschap zal sturen naar de andere lidstaten en enkele ongefundeerde angsten zal wegnemen. Ik werk er hard aan! Desondanks moeten de Tsjechische senatoren hoe dan ook onvoorwaardelijke onafhankelijkheid krijgen toegekend bij deze democratische besluitvorming. Het is duidelijk dat elke poging om druk op hen uit te oefenen contraproductief zou kunnen blijken te zijn.

Afgelopen december werd ook overeengekomen dat onmiddellijk na de verkiezingen voor het Europees Parlement in juni 2009 begonnen zal worden aan het proces van de benoeming van de toekomstige Commissie, met name van de voorzitter.

Ik ben me ten volle bewust van de standpunten die hier naar voren zijn gebracht over de wenselijkheid om het Europees Parlement op een adequate manier bij dit proces te betrekken. Het voorzitterschap zal uiteraard niet alleen nauw samenwerken met de lidstaten, maar ook met dit Parlement.

Ik zal nu enkele dingen over de economische en financiële crisis zeggen, die zeker een belangrijk deel van de agenda zal domineren, en over de noodzaak om een verder antwoord te vinden op de economische en financiële crisis.

De crisis heeft de acute noodzaak aangetoond om de effectiviteit van het toezicht en de regulering van de financiële instellingen te versterken en om de crisisbeheersingsmechanismen te verbeteren. We zijn reeds begonnen met dat te doen, zowel op EU- als op meer mondiaal niveau. In die context is de groep die door de heer De Larosière wordt voorgezeten met zeer interessante ideeën gekomen en de Commissie heeft afgelopen week een eerste reeks voorstellen ingediend. De komende weken worden er verdere voorstellen verwacht.

Deze worden en zullen besproken worden door de Raad Ecofin – en vandaag komt deze bijeen – en we willen tot eerste besluiten van de Europese Raad komen. Dat is een ambitieuze doelstelling en het is duidelijk dat er na juni aan verder moet worden gewerkt. Het is daarom van essentieel belang dat de Europese Raad van juni een sterk signaal kan geven dat de voorstellen die door de Commissie worden gepresenteerd snel aangenomen kunnen worden.

Meer in het algemeen zal de Europese Raad van juni de situatie op de financiële markten inventariseren en de effectiviteit van de tot nu toe genomen maatregelen beoordelen. Hij zal ook de maatregelen inventariseren die zijn genomen om de "reële" economie te steunen en in dit verband naar de werkgelegenheidssituatie kijken.

Donderdag, overmorgen, houden we in Praag een speciale Werkgelegenheidstop met de sociale partners waarin op deze belangrijke kwesties moet worden ingegaan. U zult later vandaag tijdens een speciaal debat gedetailleerd op de hoogte worden gebracht van de agenda van deze top.

Afgezien van de uitkomst van de top van donderdag in Praag en ook van de zeer interessante seminars en workshops die de afgelopen weken in de Tsjechische Republiek, in Zweden en in Spanje zijn georganiseerd, zal de Commissie zeer binnenkort, in de aanloop naar de Europese Raad van juni, ook een mededeling naar buiten brengen zodat we tegen de tijd van de Europese Raad een aantal interessante ideeën en aanbevelingen op tafel hebben liggen die we in overweging kunnen nemen.

Laat ik echter onderstrepen dat het hier niet gaat om de lancering van een grootse nieuwe werkgelegenheidsstrategie. We hebben er reeds een, de strategie van Lissabon voor groei en werkgelegenheid. We hebben onlangs de bestaande richtsnoeren voor werkgelegenheid nog eens bekrachtigd en landenspecifieke aanbevelingen aangenomen. Laat ik meer in het algemeen eraan herinneren dat het stimuleringspakket dat de Unie en de lidstaten sinds het einde van afgelopen jaar hebben aangenomen belangrijke bijdragen bevat om de werkgelegenheid te steunen.

Inzake klimaatverandering zal de Europese Raad van juni terugkomen op de voorbereidingen voor de top van Kopenhagen over klimaatverandering. Hij zal de geboekte vooruitgang inventariseren, zowel op internationaal niveau als wat ons eigen interne voorbereidingen betreft.

Dit is een ingewikkelde kwestie, vooral aangezien de onderhandelingen met onze internationale partners parallel lopen aan onze eigen interne discussies. Er was gisteren een topconferentie tussen de EU en Japan in Praag. Het is duidelijk dat er een flinke hoeveelheid financiering nodig is om een ambitieuze overeenkomst in Kopenhagen te schragen. De EU heeft zich ertoe verplicht om haar deel op haar schouders te nemen, waarvoor uiteraard ook een eerlijke overeenkomst over interne lastenverdeling nodig is.

Hoever we op de Europese Raad van juni gaan wat betreft de eigen interne regelingen van de EU zal heel erg afhangen van hoever onze internationale partners, met inbegrip van de VS, zijn gegaan en van de status van de onderhandelingen in het multilaterale kader. Laat ik benadrukken dat de EU nog steeds vastbesloten is om leiderschap te tonen, om zo een ambitieuze uitkomst in Kopenhagen te bereiken.

Het is in dit stadium tamelijk voorbarig om gedetailleerd te spreken over de agenda van de Europese Raad wat betreft de externe betrekkingen. Eind deze week worden er in Praag echter twee belangrijke topconferenties met derde landen gehouden: de top van het Oostelijk Partnerschap op 7 mei en de top "Zuidelijke corridor – Nieuwe Zijderoute" de dag erna. De kans is heel groot dat de Europese Raad zal praten over een vervolg op deze bijeenkomsten, die cruciaal zijn voor de belangen van de Unie voor de lange termijn.

Zo kunnen we ook enkele debatten verwachten over de trojkatopconferenties met Japan en Canada en andere belangrijke topconferenties en bijeenkomsten die reeds voor mei zijn gepland, die met Rusland inbegrepen. De agenda inzake de externe betrekkingen zal in elk geval worden geactualiseerd op grond van de huidige ontwikkelingen, namelijk de bijeenkomsten van de Raad Algemene Zaken en Externe Betrekkingen in mei en juni, die naast de gebruikelijke agenda ook over defensie- en ontwikkelingskwesties zullen gaan.

Ik dank u voor uw belangstelling voor de agenda van de komende Europese Raad. Uw inspirerende commentaar en standpunten in de komende discussie zijn van harte welkom.

José Manuel Barroso, *voorzitter van de Commissie.* – (FR) Mijnheer de Voorzitter, dames en heren afgevaardigden, de volgende Europese Raad zal plaatsvinden in de maand waarin de Europese verkiezingen zullen worden gehouden. Deze belangrijke verkiezingen komen op een moment waarop veel burgers aan den lijve reële moeilijkheden ondervinden. Ik denk dan in de eerste plaats aan de gevolgen van de crisis voor de werkgelegenheid, een onderwerp waarover we later deze middag uitgebreid zullen kunnen praten.

Onze reactie op deze crisis moet zijn gebaseerd op onze fundamentele waarden – verantwoordelijkheid, solidariteit en sociale rechtvaardigheid. Deze crisis biedt ons een gelegenheid om ons Europese model voor een sociale en milieuvriendelijke markteconomie, dat op deze waarden is geïnspireerd, te herformuleren.

Alle overtuigde Europeanen zullen daaraan moeten meewerken. Ze moeten uitleggen waarom Europa zo belangrijk is, waarom de burgers moeten participeren en waarom ze moeten stemmen.

Dames en heren afgevaardigden, u kunt met recht trots zijn op hetgeen u bereikt heeft. De wetgevingsperiode die we nu gaan afsluiten toont een heel gunstige balans. Het Parlement heeft laten zien dat het vastberaden is om concrete resultaten te bereiken voor de burgers. En het heeft bewezen over een ambitieuze visie te beschikken aangaande onze gemeenschappelijke toekomst.

De nalatenschap van deze vijf jaar is indrukwekkend. Er zijn historische beslissingen genomen in de strijd tegen klimaatverandering en bij het verbeteren van onze energiezekerheid. Er zijn ook maatregelen genomen die rechtstreekse gevolgen hebben voor de veiligheid en de vrijheid van de burgers, dan wel voor deze zelfde burgers nieuwe mogelijkheden hebben geschapen.

Er zijn verreikende hervormingen doorgevoerd op het gebied van de interne markt, de sociale agenda, telecommunicatie, energie, het milieu, justitie en binnenlandse zaken. De modernisering van Europa die zo is ondernomen draagt op al deze punten onmiskenbaar het stempel van dit Parlement.

De afgelopen weken nog heeft u onder het Tsjechisch voorzitterschap overeenstemming bereikt over een groot aantal cruciale onderwerpen. Onder datzelfde Tsjechische voorzitterschap zijn er tot nu toe bijna vijftig wetgevingsvoorstellen van de Commissie via de medebeslissingsprocedure definitief goedgekeurd.

Staat u mij toe een aantal van die voorstellen te noemen – en dan gaat het om voorstellen die een centrale plaats innamen op de agenda van de door mij voorgezeten Commissie. Ik noem hier de interne energiemarkt, de veiligheid op zee, maatregelen voor het verbeteren van de regelgeving voor en het toezicht op de financiële markten, het pakket herstelmaatregelen ten bedrage van 5 miljard euro om van Europa een duurzame economie te maken.

Ik wil het Parlement en het Tsjechisch voorzitterschap onder leiding van premier Topolánek en vicepremier Vondra graag gelukwensen met al hetgeen is bereikt. Ik ben ervan overtuigd dat dit werk tot het einde van de maand juni zal worden voortgezet.

We moeten de kiezers in dit Europa van de resultaten duidelijk en overtuigd toespreken. Zo geven we deze ambitieuze en zelfverzekerde Europese Unie een nieuw elan. Daar heeft Europa behoefte aan. Het moet ervoor zorgen dat dit crisis- en overgangsjaar een jaar wordt waarin we actiever, vindingrijker en vastberadener optreden dan ooit.

Dat is onze benadering voor de Europese Raad van juni. We kunnen het ons niet veroorloven om nu het tempo te verlagen. We moeten slagen – juist ten behoeve van Europa. Ik zal het daarom nu niet over andere kwesties hebben – vicepremier Vondra heeft die overigens al aangeroerd – zoals de Raad voor het Oostelijk Partnerschap, hoe belangrijk ook. Ik wil me nu concentreren op de beleidsgebieden die volgens mij de prioriteiten voor de Europese Raad van juni moeten vormen.

(EN) De Europese Raad zal worden opgeroepen stappen te zetten op het gebied van een aantal kwesties van essentieel belang voor de komende maanden en jaren.

Hij zal worden opgeroepen het werk voort te zetten om ervoor te zorgen dat het Verdrag van Lissabon in werking kan treden. De Europese Unie heeft de voordelen van dit verdrag nodig. We moeten daarom het institutionele pakket doorvoeren waarover afgelopen december overeenstemming is bereikt en dat door dit Parlement wordt gesteund: zorgen voor de juridische garanties waardoor het referendumproces in Ierland verder kan en de juiste stappen zetten om een soepele overgang en institutionele stabiliteit te garanderen.

Inzake de klimaatverandering moeten we de vaart erin houden om in december in Kopenhagen een ambitieuze overeenkomst te kunnen sluiten. We hebben aangetoond dat het mogelijk is stevige, geloofwaardige doelen te stellen. Nu is het tijd om anderen aan te moedigen een zelfde ambitieniveau na te streven, en te laten zien dat we bereid zijn hulp te bieden aan hen die dat nodig hebben. Kortom, we moeten het huidige momentum aangrijpen om tot een waarlijk mondiaal resultaat te komen.

De Europese Raad zal zich onvermijdelijk weer vooral bezighouden met de economische crisis. De Europese Unie moest zich vanaf het begin richten op de uiteenlopende problemen die de crisis opwierp: de onmiddellijke financiële situatie stabiliseren; het vertrouwen in het financiële systeem heropbouwen; zorgen dat de banken weer geld gingen uitlenen; zorgen voor internationale actie in overeenstemming met de wereldwijde impact van de crisis; en directe hulp bieden aan hen die werkloos zijn geraakt of hun baan dreigen te verliezen.

Van nu tot aan de Europese Raad zal de meeste aandacht uitgaan naar twee thema's. Het eerste is het voortdurende werk aan een nieuw regelgevings- en toezichtstelsel: een stelsel dat zowel het algemene publiek als investeerders vertrouwen inboezemt. Het gaat er hierbij niet alleen om dat we een steviger stelsel voor de lange termijn neerzetten om te voorkomen dat we onze economie ooit nog op dezelfde wijze in de waagschaal stellen, het gaat er ook om dat we nú zorgen dat het vertrouwen terugkeert en dat we de markten en het publiek laten zien dat de Europese Unie weet wat er moet gebeuren.

Vorige week hebben we onze voorstellen over hedgefondsen en private equity gedaan, alsmede over beloningen voor bestuurders. Uit deze voorstellen blijkt ons vermogen om de leiding te nemen met betrekking tot de hervormingen die in de G20 zijn afgesproken, en om een voorbeeld te stellen voor de maatregelen die we de komende maanden van onze internationale partners verwachten. De Commissie is zelfs het eerste uitvoerend orgaan ter wereld dat met concrete voorstellen voor deze zeer complex liggende en ingewikkelde kwesties komt. De Commissie, het Parlement en de Raad zullen de komende maanden nauw moeten samenwerken om overeenstemming over deze voorstellen te bereiken.

De volgende stap is om in detail uit te werken hoe we het toezicht op Europees niveau willen regelen. Het heeft geen zin er moeilijk over te doen: het huidige systeem van nationaal toezicht heeft gefaald. Daarom heb ik de groep-De Larosière ingesteld om input te geven over hoe een doelmatige Europese structuur voor toezicht er uit zou kunnen zien. Eind mei zal de Commissie haar blauwdruk presenteren voor de organisatie van een stelsel van financieel toezicht in Europa. Ook hier zou ik graag zien dat Europa op het wereldtoneel een voortrekkersrol vervult.

Het tweede hoofdthema is, vanzelfsprekend, de werkgelegenheid. We zullen het straks hebben over de Werkgelegenheidstop. Ik kan nu al meedelen dat de Commissie na deze top zal komen met een gedetailleerde mededeling voorafgaand aan de Europese Raad van juni. Ik ben de stellige mening toegedaan dat de Europese Unie er alles aan moet doen om hen die het zwaarst te lijden hebben onder deze crisis te helpen.

Onze aanpak van de crisis kan niet zich beperken tot technische maatregelen gericht op problemen in regelgeving, maar moet zichtbaar geworteld zijn in onze kernwaarden: waarden als solidariteit, sociale rechtvaardigheid en verantwoordelijkheid, alsmede onze verantwoordelijkheid jegens toekomstige generaties. We moeten deze gelegenheid aangrijpen om de fundamenten te leggen voor een geheel eigen Europese versie van een sociale en ecologische markteconomie.

Dat moet volgende maand de centrale boodschap zijn van de Europese Raad: een actieve, toekomstgerichte Europese Unie, die hard werkt ten behoeve van de burgers en het vertrouwen van die burgers verdient.

Joseph Daul, namens de PPE-DE-Fractie. – (FR) Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de fungerend voorzitter van de Raad, mijnheer de voorzitter van de Commissie, beste collega's, de Europese Raad die het Tsjechisch voorzitterschap moet afsluiten is zowel wat de datum als wat de inhoud betreft nog wat vaag. Onze opdracht vandaag is daarom vrij lastig, al is dit natuurlijk wel een gelegenheid om aan het einde van deze zittingsperiode duidelijk te maken wat onze prioriteiten zijn. De Europese Raad van juni zal om te beginnen een nieuwe voorzitter van de Commissie moeten benoemen, en daarbij rekening houden met de resultaten van de Europese verkiezingen.

Net als in 2004 zal de fungerend voorzitter van de Raad verzocht worden iemand uit de belangrijkste Parlementaire fractie als kandidaat voor die belangrijke functie voor te dragen. En dan is het aan dit Parlement om zich op 15 juli over deze keuze uit te spreken. Dat zal een van de eerste belangrijke politieke daden in de nieuwe wetgevingsperiode zijn.

Beste collega's, de burgers klagen vaak dat Europa geen gezicht heeft. Wij willen Europa zo'n gezicht geven door een einde te maken aan het roterend voorzitterschap en een stabiele Europese Raad te creëren. Zo staat het ook in het Verdrag van Lissabon, en dat zou een positieve ontwikkeling zijn. Het is echter ook zo dat de voorzitter van de Commissie, die een mandaat van vijf jaar heeft, Europa al een gezicht geeft dat iedereen kent, terwijl de Voorzitter van het Europees Parlement de stem van 500 miljoen burgers belichaamt. De Europese Raad van juni zal functioneren op basis van het wettelijk kader zoals dat door het Verdrag van Nice is gecreëerd. Het lijkt erop dat sommige lidstaten het liefst pas institutionele beslissingen zullen nemen – en dan zeker een beslissing als de benoeming van de voorzitter van de Commissie – als het Verdrag van Lissabon eenmaal van kracht is.

Het is echter zo dat we helaas nog niet weten wanneer – en of – het Verdrag van toepassing zal zijn. Duidelijk is evenwel dat we het Verdrag dat nu van kracht is zonder aarzeling dienen toe te passen. Hebben we de Europese verkiezingen uitgesteld op grond van het gegeven dat het Verdrag van Lissabon gunstiger is voor het Parlement? Nee. En onze fractie verwacht van de Raad dat hij snel duidelijk maakt wat hij op institutioneel vlak wil – hoe eerder hoe beter.

Zo hopen de afgevaardigden van de Europese Volkspartij ook van ganser harte dat de – naar verwachting – morgen te houden stemming in de Tsjechische senaat de deur zal openen voor een spoedige ratificatie van het Verdrag van Lissabon door het land dat thans de Raad voorzit. Dat zou een geweldig cadeau voor de 1e juli zijn, mijnheer Vondra.

Ik wil u overigens graag vertellen, mijnheer Vondra, hoezeer wij onder de indruk zijn van de wijze waarop u gedurende de eerste maanden van uw voorzitterschap – in heel moeilijke omstandigheden – uw taken hebt waargenomen, of het nu ging om de energiecrisis met Rusland en Georgië of de financiële crisis. U heeft laten zien hoe belangrijk het is dat het Europees beleid continuïteit vertoont. En u heeft bij de Europa/VS-Top met Barack Obama laten zien hoe belangrijk het is dat onze landen in hun betrekkingen met onze belangrijkste partners een gesloten front vormen. Ik hoop dat we het Tsjechisch voorzitterschap in eenzelfde positieve en constructieve sfeer kunnen afsluiten. Uiteindelijk is het de geloofwaardigheid van de Europese Unie die hier op het spel staat.

Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de fungerend voorzitter van de Raad, de Europese Raad zal beslist aandacht besteden aan de laatste ontwikkelingen in de context van de financiële crisis en de maatregelen die op verzoek van Europa zijn doorgevoerd om de internationale financiële circuits een ethisch kader te verschaffen. Ik wil met betrekking tot dit laatste punt graag aangeven dat ik heel blij ben met de meest recente voorstellen van de Commissie, met name als het gaat om gouden handdrukken, de aan de handelaren uitgekeerde bonussen en speculatieve fondsen. Dat zijn maatregelen die de goede kant opgaan, door de financiële markten regels op te leggen die ons zullen helpen zo vlug mogelijk weer groei en banen te creëren. Maatregelen dus, die opnieuw aantonen dat degenen die de Europese Commissie en de Europese Unie er – vaak op demagogische wijze – van beschuldigen niets of te weinig te doen, zich vergissen en onze medeburgers misleiden.

Tegen de tijd dat we dit voorzitterschap hebben afgesloten om de beurt aan de Zweden te geven, zullen de Europeanen zich via Europese verkiezingen hebben uitgesproken. Ik hoop dat de keuzen die zij daarbij gaan maken ons zullen helpen de belangrijke opdrachten die ons wachten samen te aanvaarden.

Hannes Swoboda, *namens de PSE-Fractie*. – (*DE*) Mijnheer de Voorzitter, ten eerste wil ik u, mijnheer Vondra, hartelijk danken voor uw persoonlijke betrokkenheid, aangezien het alleen dankzij uw persoonlijke betrokkenheid mogelijk is geweest om tijdens het Tsjechische voorzitterschap toch nog omvangrijke wetgevingspakketten aan te nemen. Daarvoor wil ik u hartelijk bedanken.

Ik wil echter voortborduren op wat u hebt gezegd, namelijk over de benoeming van de nieuwe Commissie. U hebt gezegd dat u het Parlement zult raadplegen. Ik wil u of de Raad meteen vandaag een advies geven: u weet heel goed, en voorzitter Barroso weet het ook, dat we een koerswijziging willen. We willen een koerswijziging, we willen een Commissie die meer aandacht heeft voor het sociale dan tot dusver het geval is geweest.

Helaas, mijnheer de voorzitter van de Commissie, is dat wat de heer McCreevy ten aanzien van de hedgefondsen heeft voorgesteld, niet wat Poul Nyrup Rasmussen heeft voorgesteld en wat we zouden kunnen accepteren.

De Fractie van de Europese Volkspartij (Christen-democraten) en Europese Democraten schijnt het te steunen. Wij staan niet positief tegenover een dergelijke richtlijn, die volgens het procedé van Zwitserse kaas is gemaakt, met andere woorden meer gaten dan substantie. Op dit punt kunnen we de heer McCreevy niet ons vertrouwen schenken.

Ik wil nog even terugkomen op uw raadpleging van het Parlement, die u, zoals opgemerkt, reeds vandaag zou kunnen houden. Een beslissing over de richting die we inslaan, betekent voor ons dat het sociale veel sterker in het werk van de Commissie, maar ook van de Raad, vertegenwoordigd moet zijn. Vanuit ons standpunt moet u een kandidaat ook het vertrouwen en de bevoegdheid geven om de sociale kracht op de voorgrond te stellen.

Voor het geval dit te abstract blijft: als Sociaal-democratische Fractie hebben we in een standpuntnota met de titel "Voor een Europa van sociale vooruitgang" deze dingen vastgelegd. Dat gaat van de wijziging van de detacheringsrichtlijn tot het Sociaal Protocol, dat in aanvulling op de Verdragen, in aanvulling op Lissabon, ook duidelijk de sociale dimensie van dit Europa moet vasthouden. Dit verschilt wel degelijk, mijnheer Daul, van de nota waarover de Fractie van de Europese Volkspartij (Christen-democraten) en Europese Democraten het onlangs in Warschau eens is geworden. Als je beide nota's vergelijkt, is er een enorm verschil. Wij spreken ons eenduidig uit voor de sociale markteconomie en "sociaal" is drie maal onderstreept. De PPE-DE-Fractie stelt in haar nota de ene keer de sociale markteconomie centraal en de andere keer de vrije, ongebreidelde, ongereguleerde markteconomie. Dat is niet wat we willen en dat is het verschil tussen de Fractie van de Europese Volkspartij (Christen-democraten) en Europese Democraten en onze fractie.

Dan wil ik nog kort iets zeggen over de economische situatie, die u aan de orde hebt gesteld. Poul Nyrup Rasmussen zal dit duidelijk en onomwonden onder woorden brengen. In aanvulling op deze activiteit, die Martin Schulz op het moment in heel Europa propageert en bevordert – daarom bij dezen ook de verontschuldigen van de heer Schulz – wil ik het nog eens heel duidelijk stellen: de economische crisis heeft opnieuw duidelijk gemaakt dat het gebrek aan coördinatie op het gebied van het economische beleid, waarvoor niet alleen de Commissie, maar ook de Raad verantwoordelijk is, mede bijdraagt aan de zwakke manier waarop wij met de crisis omgaan. De crisis was anders ook wel gekomen, maar dat we niet voldoende instrumenten hebben om er iets tegen te doen, dat we met de eurofondsen nog steeds geen vooruitgang hebben geboekt, is iets dat we ten zeerste betreuren.

Het laatste punt dat ik aan de orde wil stellen, omdat het van bijzonder belang is voor mij persoonlijk, is de stijgende jeugdwerkloosheid. Commissaris Špidla heeft heel duidelijk gezegd: nu komt er een generatie jonge mensen op de arbeidsmarkt, en waar worden ze mee geconfronteerd? Hoge jeugdwerkloosheid! Daarom moeten we daar allemaal iets tegen doen. Wij allen samen, de Raad, de Commissie en de individuele regeringen moeten zich tot het uiterste inspannen om ervoor te zorgen dat werkloosheid niet het eerste is wat jongeren ervaren wanneer ze de arbeidsmarkt betreden, maar onderwijs en voortgezet onderwijs, zodat ze beter op de arbeidsmarkt zijn voorbereid. We moeten deze boodschap aan de jeugd gezamenlijk uitzenden, omdat dit van het grootste belang is, ook voor de sociale stabiliteit van onze samenleving.

Graham Watson, *namens de ALDE-Fractie*. – (*EN*) Mijnheer de Voorzitter, we kijken uit naar de komende Europese Raad met een zeker mate van ongerustheid die door ambitie in toom wordt gehouden. Een belangrijk agendapunt is natuurlijk de nominatie van de volgende voorzitter van de Commissie, maar deze nominatie kan niet op zichzelf worden gezien. De voorzitter wordt bijgestaan door de commissarissen en gezien de impasse rondom het Verdrag van Lissabon weten we nog niets over hoe deze posten bekleed zullen gaan worden.

Dus als we de burgers van Europa vragen om over vier weken hun nieuwe Europese parlementsleden te kiezen, is dat tegen een achtergrond van onzekerheid en lopen we het risico dat dit vacuüm wordt opgevuld door het opportunisme van de tegenstanders van Europa. Het is nu tijd om duidelijk te maken hoe we verder zullen gaan. De heer Daul heeft benadrukt dat hij vindt dat de grootste fractie de voorzitter van de Commissie moet voordragen, zoals vijf jaar geleden ook is gebeurd. Mijn fractie kan zich in die logica vinden. De volgende voorzitter van de Commissie, wanneer hij of zij ook wordt benoemd, moet bekend zijn met de juridische basis en het tijdschema voor de benoeming van het college van commissarissen. Het zou in de lijn van de logica liggen om alle benoemingen ofwel op basis van Nice ofwel op basis van Lissabon te doen. Dat is het soort zekerheid dat de burgers nodig hebben. Die lidstaten die het Verdrag van Lissabon nog moeten ratificeren, zouden tot actie moeten overgaan zodat die afspraak eenvoudiger te maken is. De Tsjechische senaat stemt morgen over het Verdrag, waarbij een drievijfde meerderheid is vereist. Uitgaande van instemming komt het document terecht op het bureau van de heer Klaus. Hij zou het dan onmiddellijk moeten ondertekenen.

Fungerend voorzitter, uw voorzitterschap is niet slecht geweest. Zoals de heer Barroso aangaf is een aantal wetgevingsinitiatieven met succes tot uitvoering gebracht, maar – ondanks de inspanningen van u en uw team, mijnheer Vondra, en we wensen u verder het beste – het belangrijkste gegeven is dat we voor het eerst een eurosceptische voorzitter van de Raad hebben gehad, alsmede de val van een kabinet halverwege het voorzitterschap. Bovendien, en het spijt me dit te moeten zeggen, zal het wel enige tijd duren voordat we het sculptuur *Entropa* vergeten zijn, hoe graag we dat ook zouden willen. Laat de Raadsvoorzitter, wanneer hij op de top de voorzittersstoel van de premier overneemt, zijn termijn daarom positief afsluiten. Laat hem zijn ondertekening van het Verdrag van Lissabon bevestigen.

Hoe belangrijk Lissabon ook is, deze Europese verkiezingscampagne zal er niet door worden gedomineerd. De kiezers in Europa zijn minder geïnteresseerd in constitutionele kwesties dan in praktische oplossingen voor de problemen waar ze voor staan, en ik dring er dan ook bij u op aan deze problemen op de top te bespreken. De Europese economie kraakt nog steeds in haar voegen onder de last van de recessie, en de burgers moeten weten hoe we die last zullen verlichten. Mijn fractie ziet de voorstellen van de Commissie over hedgefondsen wat dat betreft als een eerste goede stap. Het milieu van Europa blijft, met een dreigende klimaatchaos, onder enorme druk staan en de kiezers moeten kunnen zien dat de Europese Unie de leiding kan nemen bij de strijd tegen die dreiging. De Europese waarden worden ondermijnd doordat de mensenrechten vlak buiten de Unie op grote schaal worden geschonden, en men moet begrijpen dat de Europese Unie vastberaden blijft deze misstanden recht te zetten. Dit zijn de uitdagingen van onze tijd. Deze verkiezingscampagne moet laten zien dat Europa opgewassen is tegen deze taak en dat het alleen Europa is dat daartoe de middelen bezit.

Brian Crowley, *namens de UEN-Fractie*. – (*GA*) – Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de fungerend voorzitter van de Raad, voorzitter van de Commissie, de bijeenkomst van de Raad volgende maand zal met name gericht zijn op economische aangelegenheden in de Europese Unie. Er moeten voorstellen worden uitgewerkt waarmee de economische situatie wordt hersteld. Deze voorstellen moeten onmiddellijk ten uitvoer worden gebracht om de economie een nieuwe impuls te geven.

(EN) Wanneer we vandaag spreken over toekomst van Europa, is het zo dat 99 procent van de mensen tot wie we spreken, of tot wie we beweren te spreken, de toekomst van Europa absoluut ondergeschikt vinden aan die van henzelf. Zij maken zich druk om de economische situatie en de onzekerheid die er momenteel heerst. In het Parlement, en zelfs in de instellingen van de Europese Unie, zijn we vaak veel te veel bezig met het ene na het andere ideologische lapmiddel, in plaats van ons te buigen over de reële en zware problemen van mensen.

Ik ben van mening dat de Commissie en de Raad in hun eerste reactie op de economische crisis geweldig leiderschap hebben getoond. Resolute, snelle actie om het bankstelsel te stabiliseren; resolute, snelle actie om een zekere mate van zekerheid en vertrouwen te creëren in de werking van de markten binnen de Europese Unie; en, bovenal, ambitie: een ambitieus perspectief op de toekomst. Niet wachten of reageren op gebeurtenissen elders, maar zelf bepalen wat er gebeurt.

In plaats van dan weer de ene en dan weer de andere commissaris verwijten te maken, en in plaats van partijpolitiek te bedrijven, zoals sommigen op dit gebied hebben geprobeerd, zouden we moeten proberen de krachten te bundelen om de beste reactie te bepalen en een nieuwe weg voorwaarts uit te stippelen. Daarbij moeten we innovatief zijn en creatief, en, wat het allerbelangrijkst is: we moeten eerlijk zijn tegenover de mensen over wat we wel en wat we niet kunnen waarmaken. Er wordt veel te veel in soundbites gesproken en op het publiek gespeeld en we houden ons onvoldoende bezig met de feitelijke kwesties die zich voordoen.

We hebben in het verleden fouten gemaakt; dwalen is menselijk, zoals het speekwoord zegt. Maar nog belangrijker is de wijsheid dat we altijd naar de sterren kunnen reiken. Dat is het soort ambitie dat we nu nodig hebben om ervoor te zorgen dat we de economische situatie in de Europese Unie kunnen verbeteren, nieuwe werkgelegenheid kunnen creëren, alsmede nieuwe hoop en nieuwe kansen zodat de collectieve wijsheid, de collectieve kracht en de collectieve macht waar de Europese Unie nu voor staat ten goede kunnen worden gebruikt, niet enkel binnen Europa maar in de hele wereld; zo kunnen we een voorbeeld stellen voor wat er moet gebeuren.

Ten slotte wil ik de huidige fungerend voorzitter van de Raad, de heer Vondra, bedanken voor zijn voortdurende bijdrage aan het debat alhier, voor de respectvolle en wellevende wijze waarop hij ons steeds heeft bejegend en voor het feit dat hij, ondanks de moeilijke politieke omstandigheden in zijn vaderland, het programma voor het Tsjechische voorzitterschap is blijven uitvoeren.

Afrondend wil ik nog zeggen dat ik bij de strijd om de komende verkiezingen niet in de luxe positie van veel anderen verkeer die op een lijst staan. Ik moet er iedere dag op uit om gewone mensen te ontmoeten en heb het dan over hun alledaagse zorgen. Zij maken zich druk om hun banen, hun hypotheken en de toekomst van hun kinderen, en dat is dus waar wij ons ook mee bezig zouden moeten houden.

Monica Frassoni, *namens de Verts/ALE-Fractie.* – (*IT*) Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, morgen besluit u of u het Verdrag van Lissabon zult goedkeuren of niet. Wij hopen uiteraard dat u ons uit deze netelige situatie zult verlossen.

Dit gezegd hebbende, kunnen wij niet anders dan opmerken dat de situatie waarin wij ons bevinden opnieuw aantoont dat de procedure voor de herziening van de Verdragen volstrekt tekortschiet. Deze procedure met eenparigheid van stemmen is een vergissing. Dit Parlement maakte al in 1984 een speerpunt van dit onderwerp en stelde voor, samen met Altiero Spinelli, dat de Verdragen bij meerderheid van stemmen zouden worden geratificeerd en dat wie ze niet wilde ratificeren rustig naar de uitgang zou worden begeleid met een akkoord over de wijze waarop men verder zou gaan. Dat zou volgens ons een constitutionele hervorming zijn geweest die voldoet aan de eisen van onze tijd en ik vrees dat dit Parlement in deze zittingsperiode, door zich te schikken naar deze slechte procedure, werkelijk de kans heeft laten lopen om de motor te zijn van de integratie en van de positieve herziening van de Verdragen.

De fungerend voorzitter heeft erop gewezen dat de volgende Europese Raad na de verkiezingen zal plaatsvinden – dat klopt – en hij heeft tevens gezegd, en velen van ons hebben het herhaald, dat deze Europese Raad de nieuwe voorzitter van de Commissie zal moeten benoemen. Wij vinden dat evenwel niet noodzakelijk, vooral als niet duidelijk is wat er met het Verdrag gaat gebeuren. Wij vinden dat ofwel de hele Commissie, met inbegrip van haar voorzitter, moet worden benoemd volgens de regels van het Verdrag van Nice, ofwel de voorzitter en ook de Commissie moet worden benoemd volgens de regels van het Verdrag van Lissabon. Ik denk dat het verkeerd zou zijn er maar een soort "ratatouille" van te maken; daarmee zouden de kiezers en de burgers bedrogen worden, omdat het eens te meer zou aantonen dat deze instelling niet meer is dan een voetveeg als de belangen van de lidstaten en de regeringen in het geding zijn.

Mijnheer Swoboda, u heeft heel voorzichtig een beetje kritiek uitgeoefend op het beleid van Commissievoorzitter Barroso, maar ik zou nog eens willen herhalen wat onze fractie al zo vaak gezegd heeft: als wij willen voorkomen dat het beleid van voorzitter Barroso in dit Parlement opnieuw door een meerderheid achter zich krijgt, dan moeten we niet alleen de verkiezingen winnen, maar ook een andere kandidaat of kandidate voorstellen. Uw fractie weigert echter dat te doen en natuurlijk heeft voorzitter Barroso dan dus geen enkele concurrentie in deze campagne. Mijns inziens is dit een zeer ernstige vergissing, waarvoor ik vooral uw fractie verantwoordelijk houd. Niet de arme mijnheer McCreevy is namelijk het probleem, maar de benadering van deze hele zittingsperiode, de verrichtingen van sociaaldemocraten zoals de heer Verheugen en andere zaken waarover wij, net als u, niet te spreken waren in deze zittingsperiode.

Ik wil nog heel snel twee dingen zeggen over de kwestie van het leiderschap, of veronderstelde leiderschap, van de Europese Unie op het gebied van de klimaatverandering. Eén ding is overduidelijk: de Raad heeft geen geld op tafel willen leggen. Daarom hebben we nu geen akkoord. Het is namelijk zonneklaar dat we in Kopenhagen geen enkel akkoord zullen bereiken als wij niet met een goede deal komen – 100 miljard euro – voor de landen die maatregelen moeten treffen ter aanpassing aan en matiging van de klimaatveranderingen, ook al zouden de Verenigde Staten met ons meegaan Wij zijn het immers die zo hoog opgeven van ons leiderschap. Als wij er niet in slagen dat geld op tafel te krijgen en die maatregelen door te voeren, zullen wij er niet in slagen een overeenkomst te sluiten en dan zullen het de Europeanen zijn die daarvoor het meest verantwoordelijk zijn.

Dan nog een opmerking over de crisis op de financiële markt. Ik zou erop willen wijzen dat wij een beetje inconsequent zijn. Aan de ene kant zeggen we namelijk dat we de financiële markt absoluut moeten sturen, moeten beteugelen, moeten reguleren. Aan de andere kant, wanneer wij bijvoorbeeld aan Caricom, de Caribische gemeenschap, voorstellen een overeenkomst te sluiten, wat stellen we dan voor? De volledige liberalisering van de lopende rekeningen van alle inwoners, van de kapitaalrekeningen van de beleggers, van de praktisch ongelimiteerde activiteiten zonder regels voor de financiële diensten. En zowel waar het gaat om financiële diensten als waar het de klimaatverandering betreft, nemen we dus regelgeving aan die we vervolgens echter niet kunnen handhaven in onze binnenlandse en buitenlandse betrekkingen. Gebrek aan consistentie is op dit moment naar mijn mening het echte probleem van de Europese Unie.

Ilda Figueiredo, *namens de GUE/NGL-Fractie*. – (*PT*) Voorzitter, tijdens de aanstaande Raad moet de ernst van de economische en sociale situatie aan de orde worden gesteld die veroorzaakt is door de crisis van het

kapitalisme en het neoliberale beleid. De leiders van de Europese Unie kunnen niet langer hun verantwoordelijkheden ontlopen. Dat geldt ook voor iedereen die de bescherming van de productie en de sociale en arbeidsrechten naar het tweede plan hebben verschoven, om prioriteit te geven aan het liberalisme van de strategie van Lissabon, het Stabiliteitspact en de aanpak van de Europese Centrale Bank, met zijn schijnautonomie die uiteindelijk alleen de belangen diende van de economische en financiële groepen.

De huidige vooruitzichten van de Europese Commissie – een daling dit jaar van het bbp met vier procent, pas in 2010 een stabilisering, in deze twee jaar het verlies van 8,5 miljoen banen, een verwacht werkloosheidscijfer van 11 procent – zijn zeer ernstig en tonen de ineffectiviteit aan van de maatregelen die tot dusverre genomen zijn.

Wie kan onverschillig blijven ten aanzien van deze exponentiële groei van de werkloosheid, die kan oplopen tot 30 miljoen werklozen in de Europese Unie? Het is daarom nodig op Europees niveau onmiddellijk te breken met het neoliberale beleid, dat de kapitalistische crisis slechts verergerd heeft. Er moet onmiddellijk prioriteit gegeven worden aan het scheppen van banen met rechten, aan het beschermen van de productie in de Gemeenschap, aan de verbetering van de openbare diensten en aan de rechtvaardige verdeling van de inkomsten, om de armoede te bestrijden. Het wordt tijd dat economische en sociale cohesie meer wordt dan slechts een inhoudsloze term en dat er een einde komt aan het principe van 'redde wie zich redden kan'.

We hebben een aanvullende communautaire begroting nodig om solidariteit te kunnen waarmaken en meer steun te kunnen verlenen aan de mensen die het zwaarst getroffen zijn en aan de meest kwetsbare economieën. We moeten banen met rechten scheppen voor jongeren, vrouwen en werklozen, de koopkracht van de burgers verbeteren, de vraag stimuleren en de micro-, kleine en middelgrote ondernemingen steunen.

We moeten niet langer willen vasthouden aan het ontwerpverdrag van Lissabon en in plaats daarvan het soevereine besluit van de Ierse bevolking respecteren.

We moeten niet langer willen vasthouden aan de prioriteit van de financiële sector en in plaats daarvan een halt toeroepen aan de belastingparadijzen en prioriteit geven aan de productieve sectoren van de Europese Unie, het Stabiliteitspact opheffen en dit vervangen door een pact voor sociale ontwikkeling en vooruitgang.

We moeten niet langer regels willen liberaliseren en de arbeidsmarkt flexibiliseren en in plaats daarvan inzetten op overheidsinvesteringen om de productieve sectoren te stimuleren, ontslagen te voorkomen, de gemiddelde werkdag te verkorten zonder verlies van inkomen, de werkloosheid terug te dringen, en kwalitatief goede openbare diensten op het gebied van gezondheidszorg, onderwijs en opleiding, onderzoek, wonen, justitie en milieu voor iedereen toegankelijk te maken.

Dat is wat de bevolking van onze landen van ons verwacht. Als u wilt dat er meer burgers aan de Europese verkiezingen meedoen, geeft u dan het antwoord dat de arbeiders en bevolking van onze landen wensen en verdienen.

Hanne Dahl, *namens de IND/DEM-Fractie.* – (*DA*) Mijnheer de Voorzitter, de Werkgelegenheidstop was eigenlijk gepland op 7 mei in Praag. Bij de voorjaarstop van de afgelopen jaren was werkgelegenheid, zoals we allemaal weten, een vast punt op de agenda, waarbij de regeringsleiders van de EU-lidstaten hebben gesproken over de zogenaamde Lissabonstrategie, het EU-plan voor meer en betere banen. Dit was ook het platform waar vertegenwoordigers van sectoren binnen de arbeidsmarkt de mogelijkheid hebben gehad om hun visie op werkgelegenheid te presenteren. Het was echter niet de bedoeling dat dit zou uitgroeien tot een grote gezamenlijke top over de toenemende werkloosheid in Europa. In plaats daarvan is er het trojkaoverleg, dat veel minder ambitieus is. De leiders van de EU kiezen er met andere woorden voor om geen duidelijke signalen af te geven in de aanloop naar de verkiezingen voor het Europees Parlement, wat vermoedelijk ook de opzet was.

Tijdens een vergadering met de secretaris-generaal van het Europees Verbond van Vakverenigingen, John Monks, werd mij duidelijk gemaakt dat de afgelasting een zeer negatief signaal afgeeft aan werknemers. De heer Monks twijfelt er niet aan dat de indruk wordt gewekt dat de Europese leiders niet bezorgd genoeg zijn over de werkloosheid. Werknemers hebben geen mogelijkheid om op het hoogste niveau te worden gehoord. Volgens de Commissie – meerdere collega's hebben dit reeds genoemd – zal de werkloosheid in 2010 met elf procent stijgen en zal het begrotingstekort sterk oplopen tot zeveneneenhalf procent van het bruto binnenlands product. Dit is geen overdreven negatieve inschatting van de situatie, eerder het tegendeel. Dit vormt een aanzienlijke uitdaging voor het huidige stelsel met de gezamenlijke munt.

Enkele landen hebben zeer grote problemen met de euro. Dit geldt voor Ierland, de landen in het Middellandse Zeegebied en de Oost-Europese landen, en deze problemen worden verergerd door de internationale financiële crisis. Landen die niet tot de eurozone behoren, zoals het Verenigd Koninkrijk, Denemarken en Zweden, redden zich goed. Daarom ben ik van mening dat een top in juni zeker ook moet gaan over het feit dat het eurostelsel zoveel interne spanningen met zich meebrengt. De top in juni moet een standpunt innemen over de manier waarop de landen die bijzonder grote problemen hebben, zich kunnen ontworstelen aan de ijzeren greep van de euro.

Er kan natuurlijk worden gekozen voor "economisch bestuur", maar ik heb nog niet vernomen dat er landen zijn die grote delen van hun financiële beleid aan de EU willen overlaten, zelfs niet het sterkste land binnen de EU, Duitsland. Ik stel daarom de vraag: hoeveel mensen in de EU moeten lijden onder het eurostelsel, dat concreet betekent dat mensen in Europa moeten lijden onder de hopeloze criteria van het stabiliteits- en groeipact? Zoals eerder reeds is gezegd, ziet het er bijzonder slecht uit voor Ierland, Griekenland en een aantal andere landen. Ik ben van mening dat deze landen moeten weten dat zij zich uiteraard aan de strenge eisen van de euro kunnen onttrekken, zelfs al bestaat er voor hen geen uittredingsparagraaf. Ik ben van oordeel dat het tijd is dat de landen de mogelijkheid krijgen om zelf hun werkgelegenheidsbeleid gestalte te geven.

Jana Bobošíková (NI). - (CS) Geachte fungerend voorzitter van de Raad, vicepremier Vondra, u vertegenwoordigt dan wel een demissionair kabinet, maar dat betekent nog niet dat u geen verantwoordelijkheid meer draagt jegens de burgers van de Tsjechische Republiek of van de Europese Unie als geheel. Daarom verzoek ik u met klem nu eindelijk eens op te houden te proberen het Verdrag van Lissabon er onder ondemocratische en leugenachtige voorwendselen doorheen te drukken en de burgers nu eindelijk eens de waarheid te vertellen. Vertelt u hun alstublieft dat de Europese Unie in tijden van economische crisis gewoon verder functioneert, dat zij de nodige maatregelen treft en dat de lidstaten prima in staat zijn elkaar te helpen. En zeg daar dan in één adem bij dat daar geen enkel Verdrag van Lissabon voor nodig is. Zorg er tevens voor dat de ongehoorde uitspraak van het Tsjechisch voorzitterschap dat degene die het Verdrag van Lissabon niet goedkeurt de Unie dient te verlaten, teruggenomen wordt. Komt u er alstublieft eerlijk voor uit dat degenen die het Verdrag niet geratificeerd hebben, dus de Ieren en andere vrijheidslievende mensen in de EU, nu de beste troeven in handen hebben. Vertelt u alstublieft iedereen dat de huidige Verdragen niet eenzijdig opzegbaar zijn en dat een lidstaat alleen met instemming van alle overige lidstaten uit de EU stappen kan. Met andere woorden: dat niemand uit de EU gezet kan worden zonder er zelf mee in te stemmen.

En mijnheer Vondra, trekt u alstublieft nu eindelijk eens uw valse beweringen in dat reeds 25 lidstaten ingestemd hebben met het Verdrag van Lissabon. Als u ook maar een knip voor uw neus waard was, dan zou u weten dat in zes lidstaten, waaronder Duitsland en Polen, het ratificatieproces nog niet is afgerond. En geeft u er zich alstublieft ook rekenschap van dat het Verdrag van Lissabon niet alleen door de Ierse burgers naar de prullenmand is verwezen, maar ook door bijvoorbeeld de vooraanstaande Duitse linkse politicus Oskar Lafontaine, de vooraanstaande christendemocratische politicus, voormalig voorzitter van het Duits constitutioneel hof en Duits president Roman Herzog, alsook door het voormalig lid van dit Parlement en zoon van degene die de aanslag pleegde op Hitler, Graf von Stauffenberg. En laten we vooral ook niet de president van uw eigen land vergeten, die is ook tegenstander van het Verdrag. De argumenten van deze persoonlijkheden hebben een gemeenschappelijke noemer, en wel vrees voor een excessief verlies van soevereiniteit voor de lidstaten over het dagelijks leven van de burgers van de lidstaten van de Europese Unie.

Geachte mijnheer Vondra, twintig jaar geleden heeft u persoonlijk bijgedragen aan de val van een regime dat zijn buren onderdrukte, lak had aan de burgers en tegen de mensen loog. Daarvoor komt u alle eer en erkentelijkheid toe. Maar daarom begrijp ik des te minder waarom u zich nu tot dezelfde soort praktijken verlaagt. U geeft mensen die de Europese Unie vergelijken met de communistische Raad voor wederzijdse hulp, Comecon, en Brussel met Moskou goede argumenten in handen. Ik wil er verder op wijzen dat de geloofwaardigheid van het Tsjechisch voorzitterschap niet een knauw heeft opgelopen door de val van de regering, maar door de rol die het Tsjechisch voorzitterschap speelt in de ongehoorde druk die wordt uitgeoefend op Ierland. En ook door de leugens van de hoogste vertegenwoordigers van het voorzitterschap over het Verdrag van Lissabon waarmee u het democratisch proces in de Europese Unie in diskrediet brengt. Ook al bent u demissionair, u draagt nog altijd de volle verantwoordelijkheid. Zet u alstublieft alles op alles om ervoor te zorgen dat de laatste Europese Raad van het Tsjechisch voorzitterschap zodanig verloopt dat ons land geen vieze smaak nalaat van totalitarisme, ongeoorloofde druk en leugens, maar een gevoel van respect voor de democratie, vrijheid en vooral voor ware feiten. Alleen op die manier kunt u bewijzen dat de mensen twintig jaar geleden niet voor niets op pleinen met hun sleuteltjes stonden te rinkelden.

Timothy Kirkhope (PPE-DE). - (EN) Mijnheer de Voorzitter, het Tsjechische voorzitterschap heeft belangrijke successen behaald in moeilijke tijden en dat is niet in de laatste plaats te danken aan de persoonlijke

vaardigheden van premier Topolánek en minister Vondra, die vandaag hier is. Ik wil hierbij graag even stil staan bij hun verdiensten en hen bedanken voor hun werkzaamheden in de afgelopen vijf maanden.

De top van juni zal ongetwijfeld in het teken staan van de economische situatie, waarbij het uiteraard vooral zal gaan over maatregelen op de korte en de middellange termijn om consumenten weer aan het uitgeven en banken weer aan het lenen te krijgen. Maar er zou ook moeten worden gekeken naar hoe de EU bedrijven op de langere termijn kan bijstaan. Voor sommige kleine bedrijven gaat het daarbij om het verbeteren van financieringsmogelijkheden en het maximaliseren van hun kansen op de interne markt, maar voor veel bedrijven gaat het er eenvoudigweg om dat politici de bureaucratie terugdringen en zich onthouden van inmenging.

Dat is de reden waarom Europa in juni niet voor het socialisme mag kiezen. Met de economische neergang laten de socialisten hun ware gedaante zien. Zij vinden dat politici zouden moeten dicteren hoeveel uren je mag werken. Zij vinden dat vakbonden je arbeidsomstandigheden zouden moeten voorschrijven. Bovenal denken ze dat zij, in plaats van de mensen zelf, het best weten hoe de dingen geregeld moeten worden. Nooit is deze houding van "politici weten het het best" beter tot uiting gekomen dan in het recente debat over de arbeidstijdenrichtlijn.

Conservatieve leden van dit Parlement waren vorige week verheugd dat ze de laatste poging van Britse Labourleden van het Parlement om de Britse opt-out op de richtlijn te schrappen, hebben kunnen afslaan. In Groot-Brittannië maken 3 miljoen mensen gebruik van deze opt-out. Zijn bedrijven, werknemers en overheidsdiensten verlaten zich op die mogelijkheid.

Het Tsjechische voorzitterschap staat in dit debat aan de kant van de werknemers en ik feliciteer het met zijn hulp aan ons om deze jongste aanval van de socialisten af te slaan. Ik verzoek de Raad van juni dringend om deze kwestie voorgoed uit de wereld te helpen en duidelijk te maken dat het de werknemers zijn, en niet politici, die gaan over arbeidstijden.

Poul Nyrup Rasmussen (PSE). - (*EN*) Mijnheer de Voorzitter, ik heb het gevoel alsof ik me op een andere planeet bevind, want ik snap er niks meer van. Het is heel vreemd. We bevinden ons in de diepste crisis sinds 1929. Twee dagen geleden vertelde commissaris Almunia dat we dit jaar een negatieve groei van 4 procent gaan meemaken en dat we volgend jaar 27 miljoen werklozen zullen hebben. Mijnheer Barroso, vergeleken met de twee voorgaande jaren – dit jaar en vorig jaar – staat dat gelijk aan een toename met 10 miljoen werklozen.

En wat hoor ik daarover? Niets! Helemaal niets! Ik krijg te horen dat het de bedoeling is dat er een boodschap wordt afgegeven en dat u van plan bent hen die het zwaarst te lijden hebben te helpen. Maar mag ik u eraan herinneren dat een werkloosheidscijfer van 11,1 procent volgend jaar neerkomt op 27 miljoen werklozen? Mag ik u eraan herinneren dat u tijdens de G20-top, met enige weerstand van enkele Europese leiders, heeft geaccepteerd dat als er aanleiding toe is wij bereid zijn meer te doen om economische groei te bevorderen?

Commissievoorzitter, ik heb 27 miljoen aanleidingen voor u. Daarom doe ik nu een beroep op u. Ik weet dat u een redelijk mens bent; ik weet dat u naar argumenten luistert. Mag ik u het volgende voorstel doen? Ik stel voor dat u voorafgaand aan de top van juni drie uiterst zorgvuldig geplande bijeenkomsten organiseert met een selecte groep mensen, waarop u ten eerste een nieuw herstelplan formeert – een herstelplan dat overeenkomt met een groei van 2 procent in reële vraag, met 0,5 procent financiering op Europees niveau – voor de helft gefinancierd door de staten en voor de helft door gemeenten; waarop u ten tweede een nieuw sociaal plan ontwerpt om te kunnen voorzien in de enorme kosten van deze werkloosheidscrisis en om op intelligente wijze te zorgen voor een herverdeling van de werkgelegenheid, waarbij u het Erasmus-programma gebruikt om ervoor te zorgen dat jongeren in plaats van werkloos te worden een opleiding genieten; en waarop u ten derde, zoals u zelf vandaag indirect al aangaf, nou eens serieus werk maakt van Euro-obligaties zodat deze op basis van een goed plan gericht en verstandig kunnen worden ingezet voor die landen die hun eigen herstelplan financieel niet kunnen dragen.

We kunnen dit als we een nieuw besluit nemen; we kunnen het als we als werkelijk aan crisismanagement doen en als we nu eens echt zeggen: we beginnen niet met Berlijn, Londen en Parijs te vragen wat we moeten doen, maar we beginnen door leiderschap van de Commissie te tonen met een voorstel dat niet is bedoeld om het iedereen naar de zin te maken. Daar zal niet iedereen meteen blij mee zijn, maar het moet wel gebeuren om Europa uit deze vreselijke economische crisis te krijgen.

Elisa Ferreira, onze uitmuntende rapporteur, heeft u samen met de meerderheid van het Europees Parlement voorgesteld een nieuwe, krachtige, op herstel gerichte inspanning te leveren. Dit is derhalve niet alleen het

standpunt van de socialistische fractie, de Europese Socialisten, de Sociaal-Democraten, maar een algemeen gedeelde wens dat u meer doet. Doet u dat alstublieft. Leiderschap is een kwestie van het gevaar niet schuwen, risico's nemen en het voortouw nemen.

Andrew Duff (ALDE). - (*EN*) Mijnheer de Voorzitter, ik wil in dit debat geen druk uitoefenen op de Tsjechische senatoren of het Ierse volk, en daarom zal ik de druk vergroten op de Commissie – en dan vooral op haar voorzitter.

Naar verwachting zal de Europese Raad voorzitter Barroso nomineren voor een tweede termijn en in dergelijke omstandigheden is het gebruikelijk dat we een manifest van voorzitter Barroso ontvangen om te bediscussiëren. Gaat hij een dergelijk document publiceren en wat zal daarin staan? Ik mag aannemen dat een belangrijk deel gevormd zal worden door conclusies die kunnen worden getrokken uit de financiële chaos en de economische ineenstorting, vooral in aanloop op de herziening van de begroting voor 2012.

We moeten de omvang en de invulling van de begroting zodanig aanpassen dat zij beter aansluit op onze belangrijkste politieke prioriteiten. De nieuwe Commissie zou zich met het oog op kostenefficiëntie en meerwaarde hard moeten maken voor een verschuiving van uitgaven van nationaal naar Europees niveau. De begroting zou een grotere eurozone als belangrijke doelstelling moeten hebben en ondersteuning moeten bieden aan een veel sterkere Eurogroep die zich verbindt aan een strengere begrotingsdiscipline en een gemeenschappelijk economisch beleid, niet slechts de slecht gecoördineerde nationale macro-economische beleidskeuzen die we nu zien.

En inderdaad, de begroting behoort een voorstel te bevatten voor de uitgifte van Euro-obligaties, alsmede voor beter federaal toezicht op de financiële sector en een goede budgettaire stimulans, vergezeld van een adequate handelsstimulans in verband met de heropening van de Doha-handelsbesprekingen.

Georgios Toussas (GUE/NGL). – (EL) Mijnheer de Voorzitter, als de Top van de Europese Unie van 18 januari 2009 al iets oplevert, dan kan dat alleen nieuwe ellende betekenen voor de arbeiders- en volksklasse en nieuwe subsidies en steun voor de monopolies van de Europese Unie. De Europese Unie en de regeringen van de lidstaten behartigen steevast de belangen van het kapitaal en laten de werknemers het gelag betalen voor de kapitalistische crisis. De situatie is bekend: enerzijds massaontslagen, pijlsnelle toename van de werkloosheid, drastische loons- en pensioenverlagingen, het nog verder aanhalen van de belastingschroef, afschaffing van de 8-urige werkdag, opsplitsing van de arbeidstijd in actief en niet-actief, toename van onbetaalde arbeidstijd en een wekelijkse arbeidsduur van 78 uur, algemene toepassing van de flexicurity, oftewel van soepele arbeidsverhoudingen, tijdelijk deeltijdwerk, werkloosheid bij toerbeurt, ondermijning van de collectieve arbeidsovereenkomsten en verdere privatisering van de verzekerings- en pensioenstelsels, van de gezondheidzorg, de sociale voorzieningen en het onderwijs en anderzijds royale subsidies en belastingvrijstellingen voor de monopolies.

Aan de hand van deze strategie ter behartiging van de belangen van het kapitaal wordt ook de Europese Raad over de werkgelegenheid van 7 mei voorbereid. Tegelijkertijd nemen echter de imperialistische agressiviteit en de militarisering van de Europese Unie toe. Men wil het Verdrag van Lissabon erdoor drukken, ofschoon de volkeren dat verdrag niet willen en de volkeren van Frankrijk, Nederland en Ierland tijdens referenda daar ook verzet tegen hebben aangetekend. De anticommunistische hysterie, het op ongehoorde en vulgaire wijze over één kam scheren van communisme en fascisme wordt tot officiële politiek van de Europese Unie en de lidstaten gemaakt en heeft als doelwit de communistische partijen. Op die manier wil men de grondrechten en verworvenheden van de werknemers onderuit halen. Aan het einde van deze termijn moeten de werknemers een balans opmaken van de Europese Unie. Daarbij moeten ze hun eigen dagelijkse leven, hun eigen levenservaring als maatstaf gebruiken en nagaan wat het werkende volk heeft gewonnen en wat de monopolies hebben gewonnen.

VOORZITTER: RODI KRATSA-TSAGAROPOULOU

Ondervoorzitter

Frank Vanhecke (NI). - Voorzitter, we nemen eigenlijk een beetje in mineur afscheid van het Tsjechische voorzitterschap, dat nochtans schitterend was begonnen met de toespraak van president Klaus in dit Parlement. Jammer genoeg is na die toespraak eigenlijk zo goed als niets wezenlijks gevolgd.

Indien morgen het Tsjechische parlement ook nog Lissabon goedkeurt, waren we destijds helemaal blij met een dode mus. Het officiële Europa zit nochtans op een dood spoor. Wat we eigenlijk nodig hebben, is een

Unie die bereid is om zich tot haar kerntaken te beperken en die niet per se een grote superstaat in wording wil spelen.

We kennen momenteel een bijzonder angstaanjagende economische crisis met een enorme groei van de werkloosheid binnen de Europese Unie, en het is nog niet gedaan. Een Raad van regeringsleiders die op dat ogenblik niet besluit dat bijvoorbeeld het streven naar nog meer immigratie, en bijvoorbeeld de potentiële opname van een economisch nog veruit onderontwikkeld land als Turkije, twee fouten zijn, is voor mij een onbegrijpelijke Raad, die in elk geval een bijzonder grote fout maakt.

Alojz Peterle (PPE-DE). - (*SL*) Ik ben bijzonder ingenomen met de ambities van het Tsjechisch voorzitterschap en ik ben zeer tevreden met de belangrijke resultaten die het in moeilijke tijden heeft weten te bereiken. Mijns inziens mogen de aanstaande overdracht van het voorzitterschap en de Europese verkiezingen de omvang van de Europese ambities niet beperken wat betreft het aangaan van uitdagingen die zonder enige twijfel meer communautair beleid vereisen. Ik zal niet herhalen hoe belangrijk het in dat verband is dat het Verdrag van Lissabon wordt geratificeerd.

Ik was blij te horen dat zowel vicepremier Vondra als voorzitter Barroso over doelstellingen spraken. Als we een succesvolle strijd tegen klimaatverandering willen voeren, moeten we hoge doelstellingen in Kopenhagen vastleggen. Deze doelstellingen zijn van cruciaal belang voor het slagen van economische hervormingen. We weten allemaal dat toen de Japanse regering jaren geleden hoge milieudoelen stelde, het concurrentievermogen van de Japanse economie er feitelijk op vooruitging.

Ik zou hier tevens aan willen toevoegen dat menigeen nu de duurzaamheid van het Europees Sociaal Model in twijfel trekt. Het is uiteraard makkelijk om een dergelijk model ten uitvoer te leggen in tijden van economische welvaart en in decennia van positieve groei, maar mijns inziens moet de kracht van het Europees Sociaal Model en de sociale markteconomie juist in tijden van recessie voelbaar zijn. Ik ben er vast van overtuigd dat we ook deze uitdaging het hoofd kunnen bieden en ik hoop dat we deze crisisperiode kunnen benutten om onze aanpak van ontwikkeling te verbeteren. Ik hoop tevens dat we niet alleen de sociale dimensie maar ook de milieudimensie van deze aanpak kunnen versterken.

Robert Goebbels (PSE). – (FR) Mevrouw de Voorzitter, heren voorzitters, beste collega's, de wereldeconomie zakt steeds dieper weg in een recessie. Ondanks talrijke topontmoetingen en andere platforms van uiteenlopende samenstelling blijft de afname van de economische activiteit hoge prioriteit behouden in Europa en de rest van de wereld.

De verschillende herstelplannen hebben de afdaling naar de afgrond in het gunstigste geval alleen maar geremd. Van enig herstel is nog geen teken. Erger nog: de werkloosheid blijft toenemen. Europa zal dit jaar meer dan 25 miljoen werklozen tellen, en misschien zelfs wel meer dan 27 miljoen, zoals de heer Rasmussen zojuist heeft gezegd.

De staatshoofden en regeringsleiders zouden zich dus moeten concentreren op de dramatische ontwikkelingen op het vlak van de werkgelegenheid. In plaats daarvan zullen ze zich bij de volgende top in Praag bezig gaan houden met "belangrijk beleid" – de toekomstige betrekkingen met een aantal landen langs de oostgrenzen van de Unie.

Goede betrekkingen met de buurlanden zijn inderdaad belangrijk. Maar we moeten wel duidelijk zijn: het Parlement heeft al een aantal malen aangegeven dat het tegen volgende uitbreidingen is, zolang er niet eerst een institutionele hervorming is doorgevoerd die de huidige 27 lidstaten in staat stelt beter te functioneren.

Ik zou daaraan willen toevoegen dat elke volgende uitbreiding moet worden voorafgegaan door een vergaande herziening van de financiële perspectieven. Ook de begroting moet navenant worden uitgebreid. Uiteindelijk is diplomatie zonder financiële middelen niet meer dan een nutteloos gebaar.

Het Tsjechisch voorzitterschap zou de Europese aspiraties beter gediend hebben als het een aan de werkgelegenheid gewijde top zou hebben georganiseerd. Ik weet dat een dergelijke hoognodige top is gesaboteerd door Sarkozy en geestverwanten – die vinden indrukwekkende koppen in de pers immers belangrijker dan behoorlijke politieke arbeid. Ik hoop dat de Europese kiezers in juni hun stembiljet zullen gebruiken om afgevaardigden te kiezen die zich weten te concentreren op de werkelijke prioriteiten voor Europa: werkgelegenheid, werkgelegenheid, werkgelegenheid, sociale bescherming en het behoud van koopkracht.

Ik ben het niet altijd eens met mijn premier, Jean-Claude Juncker, maar deze heeft zeker gelijk met zijn voorspelling – en ik citeer – dat "de stijging van de werkloosheid die ons de volgende maanden te wachten

staat een sociale crisis zal teweegbrengen". Het feit dat de Europese leiders met betrekking tot de werkloosheidsproblematiek slechts een informele top hebben willen realiseren geeft wel aan dat ze niet bereid zijn de crisis het hoofd te bieden, met het risico dat deze zich nu zal ontwikkelen tot een heel ernstige sociale en politieke crisis.

Margarita Starkevičiūtė (ALDE). – (*LT*) Op 9 mei 1950 kondigde Robert Schuman het 'Schuman-plan' aan, dat de basis heeft gelegd voor economische samenwerking tussen Europese landen. Europa's grote politici en denkers begrepen heel goed dat een gezamenlijke aanpak van de economische problemen de kracht was die Europa zou kunnen verenigen. Internationale financiële en economische groepen, die een meerwaarde betekenden en banen hebben geschapen, vormden de basis van deze aanpak.

Door hun eigen nationale economische herstelplannen ten uitvoer te leggen, hebben lidstaten het werk van deze Europese groepen verstoord; daardoor hebben we nu te kampen met vele problemen, en die problemen zullen alleen maar toenemen als we niet in staat blijken te zijn om het economisch beleid op Europees niveau weer te coördineren.

Ik hoop dat er onder de nieuwe leiders van Europa mensen als Robert Schuman, Jean Monet en Konrad Adenauer zullen zijn, die verder kijken dan alleen hun eigen nationale belangen.

Tunne Kelam (PPE-DE). - (EN) Mevrouw de Voorzitter, ik feliciteer het Tsjechische voorzitterschap met het initiatief tot het Oostelijk Partnerschap dat binnenkort officieel zal worden gepresenteerd, en ik roep de regeringen van de lidstaten op om dit initiatief volledig te steunen. Boven alles is het van belang dat onze oostelijke buren zich gelijkwaardig behandeld voelen en zich waarlijk langetermijnpartners weten.

Ik vind ook dat voor het Oostelijk Partnerschap de beginselen gedeelde verantwoordelijkheid, differentiatie en voorwaardelijkheid moeten gelden. Maar hoofddoel is de bewerkstelliging van een overtuigende overwinning voor de democratie en instelling van de rechtsstaat in deze landen. Wat Wit-Rusland betreft moeten we een geleidelijke vooruitgang nastreven en inspelen op ieder concreet teken van democratisering van de huidige leiders van Wit-Rusland.

Een van de meest cruciale aspecten voor het Oostelijk Partnerschap is de volledige afschaffing van visa. Ik herinner u aan het voorstel van de Commissie van afgelopen december om alle visumvereisten voor de burgers van de zes toekomstige partners af te schaffen. Helaas is dit revolutionaire voorstel vervangen door een veel bescheidener benadering: een aanbod om geval per geval vereenvoudigde visumprocedures te introduceren voor de lange termijn. Voor een succesvol Oostelijk Partnerschap zijn van onze kant echter vastberadenheid en een positieve openheid vereist.

Het is cruciaal dat we onze partners motiveren om zich volledig te verbinden aan Europese waarden en regels. Dat geldt met name voor Oekraïne. We kunnen het Oostelijk Partnerschap niet beginnen met vage en weifelachtige boodschappen over de toekomst van Oekraïne. Een democratisch en overtuigd Europees Oekraïne is de sleutel tot een democratisch, betrouwbaar en het recht eerbiedigend Rusland.

Jo Leinen (PSE). - (DE) Mevrouw de Voorzitter, mijnheer de fungerend voorzitter van de Raad, mijnheer de voorzitter van de Commissie, de top in juni moet zich opnieuw met het Verdrag van Lissabon bezighouden, hopelijk voor de laatste maal voor het in werking treedt. Ik wens u, mijnheer Vondra, morgen het beste in de Tsjechische senaat, ik hoop dat het goed verloopt en dan hebben we alleen nog het referendum in Ierland. Daarvoor zou u in juni met Ierland moeten onderhandelen over het pakket van de zogenaamde garanties. Natuurlijk moeten we dan ook tegemoetkomen aan de verwachtingen van de Ierse bevolking en de Ierse regering. Anderzijds moeten we ervoor waken dat we nieuwe hindernissen creëren voor alle andere lidstaten, bijvoorbeeld als een van deze garanties nog eens in alle lidstaten zou moeten worden geratificeerd. Wellicht kunt u iets zeggen over hoe dit pakket voor juni eruit zal zien.

Ten tweede zijn wij natuurlijk geïnteresseerd, mijnheer de voorzitter van de Commissie, in de verkiezing van de nieuwe voorzitter van de Commissie. Wij, het Europees Parlement samen met de Raad, zouden graag overeenstemming bereiken over de procedure in juni/juli. Wij zouden graag een raadpleging zien, zoals ook voor de toekomst wordt voorgeschreven door het Verdrag van Lissabon. Mijnheer de fungerend voorzitter van de Raad, kunt u hier nog iets over zeggen?

Olle Schmidt (ALDE). – (SV) Dank u, mevrouw de Voorzitter, voorzitter van de Commissie, mijnheer de minister. Een van de belangrijkste onderwerpen voor de top van juni zal waarschijnlijk de benoeming van een nieuwe voorzitter van de Commissie zijn. In de media is gezegd dat de socialisten niet voor de

herbenoeming van u, voorzitter Barroso, zullen stemmen als u niet belooft om de zogenaamde terbeschikkingstellingsrichtlijn open te breken.

Dat is toch een merkwaardige discussie. De houding die de Commissie vroeger heeft ingenomen, was te proberen vermijden een erg complexe en politiek gevoelige richtlijn open te breken en er in plaats daarvan voor te zorgen dat lidstaten die moeite hebben om aan de vereisten van de richtlijn te voldoen, hun eigen nationale wetgeving aanpassen. Mijnheer Barroso, ik zou u met het oog op de komende verkiezingscampagne heel concreet het volgende willen vragen: blijven de Commissie en u op het standpunt staan dat er in de huidige situatie geen reden is om de terbeschikkingstellingsrichtlijn open te breken?

Pervenche Berès (PSE). – (FR) Mevrouw de Voorzitter, mijnheer de fungerend voorzitter van de Raad, mijnheer de voorzitter van de Commissie, ik vind de voor Europa gehanteerde chronologie ietwat verwarrend. De Commissie legt ons economische vooruitzichten voor waaruit af te leiden valt dat de voorspelde groei voor de Europese Unie en de eurozone binnen drie maanden is teruggelopen van minus 1,9 procent tot minus 4 procent. En als de ministers van Financiën bijeenkomen dan gaat hun aandacht vooral uit naar de gezondheid van de economie op de lange termijn, de kwaliteit van de openbare financiën en het doorvoeren van institutionele hervormingen. Het is niet te geloven.

Als ik campagne voer zeggen de kiezers mij: waar is Europa? Wat doet Europa? Welke voorstellen heeft voorzitter Barroso gedaan om degenen die morgen werkloos zullen zijn te helpen?

Het begint er steeds meer op te lijken dat de strategie van het nu zittende team onder leiding van de heer Barroso een soort Japanse strategie is – te laat reageren, zodat die reactie weinig doeltreffend, maar wel duur is. Dat is niet wat wij willen.

Mijnheer Barroso, het is ongetwijfeld de laatste keer dat ik u hier in dit Parlement zie, en daarom wil ik graag zeggen dat ik uw reactie op de richtlijn betreffende de alternatieve fondsen en de beleggingsfondsen volkomen onaanvaardbaar vind. U zegt dat het misschien beter ware geweest als we geen commentaar hadden geleverd op het werk dat binnen de Commissie werd verricht. Maar hoe zou de tekst eruit hebben gezien als we u niet gewaarschuwd hadden? Uiteindelijk komt het erop neer dat u denkt op dit gebied wetgeving te kunnen uitvaardigen. Maar u maakt uitsluitend wetgeving met betrekking tot de managers, – u doet niets om de essentie van de fondsen te wijzigen. U maakt zich alleen zorgen over de bescherming van de beleggers, maar het gaat natuurlijk ook om prijsstabiliteit. U heeft hier geen punten gescoord, mijnheer Barroso.

Georg Jarzembowski (PPE-DE). - (*DE*) Mevrouw de Voorzitter, mijnheer de fungerend voorzitter van de Raad, mijnheer de voorzitter van de Commissie, de verklaringen van de Raad en de Commissie over de voorbereidingen van de zitting van de Europese Raad hebben ons, in vervoer geïnteresseerde afgevaardigden, zeer teleurgesteld.

Juist in de huidige tijden van wereldwijde economische crisis komt het er namelijk op aan de vervoersinfrastructuur – treinrails, straten, binnenscheepvaart, zeescheepvaart, havens, vluchthavens – voldoende uit te breiden en het Europese vervoersbeleid te ontwikkelen met intelligente en toekomstgerichte logistieke en vervoerssystemen met het oog op de hopelijk spoedige heropleving van de handel binnen de Unie, alsmede de import en export.

Onze burgers verwachten bovendien een duidelijke aanpak van de Europese Unie ten aanzien van hoe het vervoersvolume op milieuvriendelijke wijze kan worden beheerd, niet met dirigistische middelen, maar met op de markteconomie gebaseerde middelen. Een goed voorbeeld daarvan is de invoering van de emissiehandel voor het luchtvervoer vanaf 2012, waartoe de Europese instellingen onlangs hebben besloten.

Echter, andere regelingen, bijvoorbeeld voor de zeescheepvaart, ontbreken nog volledig. Wat we met andere woorden nodig hebben, is een uitwerking van het vervoersbeleid die rekening houdt met het milieu. Dit onderwerp is zo belangrijk, mijnheer de fungerend voorzitter van de Raad, omdat het noodzakelijk is overeenstemming te bereiken over vergelijkbare oplossingen voor de milieuvriendelijke uitwerking van het vervoersbeleid met de belangrijkste derde landen, zoals de Verenigde Staten, Japan, maar ook Rusland, China, India en Brazilië. Alleen op die manier kunnen we een wereldwijde verbetering van het milieu bereiken en eenzijdige, concurrentieverstorende regelingen ten nadele van de Europese economie voorkomen.

Daarom roept mijn fractie de Europese Raad op – en ik hoop dat de fungerend voorzitter van de Raad dit oppakt – dat reeds bij de komende zitting van de Raad weloverwogen benaderingen voor mondiaal, milieuvriendelijk vervoersbeleid worden besproken en voorbereid in aanloop op de klimaatconferentie in

Kopenhagen. Als we in Kopenhagen resultaten willen bereiken, moeten we ook over milieuvriendelijk vervoersbeleid praten.

Enrique Barón Crespo (PSE). – (*ES*) Mevrouw de Voorzitter, mijnheer de fungerend voorzitter van de Raad, voorzitter van de Commissie, geachte afgevaardigden, de Europese Raad van 18 en 19 juni wordt twee weken na de Europese verkiezingen gehouden, en in een democratie zijn verkiezingen van fundamenteel belang.

Ik dank de fungerend voorzitter van de Raad dat de Tsjechische senaat morgen eindelijk de handrem van de ratificatie van het Verdrag van Lissabon haalt. Nu moet de president-imperator zich in zijn kasteel in Praag alleen nog verwaardigen zijn handtekening onder het Verdrag te zetten. Maar er lijkt eindelijk schot in te komen.

Welnu, ik wil op een belangrijk punt wijzen: de verkiezingen worden nu gehouden volgens de bepalingen van het Verdrag van Nice, maar in de volgende zittingsperiode zullen de regels van het Verdrag van Lissabon gelden. Dat betekent uit democratisch oogpunt dat de Commissie meer bevoegdheden krijgt dan in de voorgaande zittingsperiode. Ik richt me nu tot een van de kandidaten voor het voorzitterschap van de Commissie, de heer Barroso. U bent vanaf zondag jongstleden kandidaat, maar natuurlijk nog steeds de fungerend voorzitter. Ik geloof dat het erg verstandig zou zijn, kandidaat Barroso, wanneer u zichzelf de vraag zou stellen – niet als Commissievoorzitter, en dus zonder gebruikmaking van de diensten van de Commissie, maar als leider van de PPE-DE-Fractie – hoe we de problemen, hoe we de crisis waarvoor we staan, in sociaal en economisch opzicht moeten aanpakken. Ik denk dat dit van groot belang is om te voorkomen dat we in een situatie belanden waarin de Europese Raad het Parlement tot een raadgevende rol meent te kunnen beperken (denk aan de zaak-Buttiglione).

Mevrouw de Voorzitter, in mijn laatste rede tot het Europees Parlement verzoek ik u de Voorzitter van het Parlement erop te wijzen dat het uitermate belangrijk is dat hij tijdens de bijeenkomst van de Europees Raad melding maakt van het feit dat het komende Parlement door de niet-ratificatie van het Verdrag van Lissabon negentien afgevaardigden zal missen. Deze kwestie is van essentieel belang voor de democratie. Ik denk dat de Voorzitter van het Parlement dit aan de orde moet stellen.

Íñigo Méndez de Vigo (PPE-DE). - (ES) Mevrouw de Voorzitter, staat u mij toe dat ik allereerst Enrique Barón bedank voor al zijn inspanningen voor Europa en al het werk dat hij hier heeft verricht. We zullen hem missen.

Mevrouw de Voorzitter, op 9 mei wordt in alle lidstaten de "Dag van Europa" gevierd, maar we zouden eigenlijk af en toe de "Dag van geen Europa" moeten vieren, om te zien hoe Europa er zonder de Europese Unie uit zou zien.

Ik heb het gevoel dat vandaag in het Parlement al wat verkiezingskoorts heerste. Veel kritische opmerkingen die zijn gemaakt, vooral richting de Europese Commissie, lijken mij volstrekt ongegrond. Ik geloof dat de Commissie goed op de crisis heeft gereageerd. Ik vraag me af wat er zou zijn gebeurd wanneer ze niet had gereageerd. En ik zou een geachte collega en vriendin, die niet naar me luistert, willen herinneren aan de woorden van een landgenoot van haar, André Gide, die zei dat alles wat overdreven is, geen waarde heeft. Ik denk dat we de zaken op een rijtje moeten zetten.

Mevrouw de Voorzitter, ik sluit me aan bij wat voorzitter Leinen heeft gezegd. Ik denk dat het erg belangrijk is dat we gedurende het hele proces voor de verkiezing van de voorzitter van de Commissie de geest van Lissabon in herinnering houden. Ik weet zeker dat de heer Vondra en zijn opvolger dat zullen doen, omdat het politiek onzinnig lijkt verkiezingen voor het Europees Parlement te houden en vervolgens geen rekening te houden met het resultaat van die verkiezingen en om het Europees Parlement een kandidaat te presenteren zonder eerst de fracties om hun mening te hebben gevraagd.

En dit moet de Raad in alle duidelijkheid worden gezegd: "Maak niet de vergissing het tegenovergestelde te doen van wat het Parlement met grote meerderheid in het verslag-Dehaene gaat goedkeuren."

Tot slot, mijnheer Vondra, wil ik u feliciteren met uw voorzitterschap. Uiteindelijk moet onderscheid worden gemaakt tussen bijkomstige zaken en zaken die noodzakelijk en belangrijk zijn, en ik denk dat u goed werk heeft geleverd. Ik heb vele jaren geleden van Kundera en anderen geleerd dat Tsjechië een belangrijk onderdeel van Europa is. U heeft dat opnieuw laten zien en daar ben ik u dankbaar voor. U heeft het een paar keer moeilijk gehad, mijnheer Vondra, maar ik hoop dat het morgen een geweldige dag wordt in de Tsjechische senaat en ("Mogen we dan nooit zeggen wat we voelen?", zoals in een van mijn favoriete boeken staat) ik zal morgen een gevoel van grote trots hebben wanneer Tsjechië het Verdrag van Lissabon ratificeert.

Dank u, mevrouw de Voorzitter, en "Que así sea", zoals ze in mijn land zeggen – laten we hopen dat het lukt.

Genowefa Grabowska (PSE). – (*PL*) Mevrouw de Voorzitter, het Tsjechisch voorzitterschap heeft het niet makkelijk gehad, voornamelijk vanwege interne problemen, maar ook vanwege de wereldwijde economische crisis. Ik ben er echter van overtuigd dat het zijn voorzitterschap met een overweldigend succes zal afsluiten, als het erin slaagt om een positief resultaat van het ratificatieproces van het Verdrag van Lissabon te bereiken. Daarom wil ik het voorzitterschap vragen of het voornemens is om de lidstaten te benaderen die de betreffende parlementaire procedures hebben afgerond en waar alleen de regeringsleider nog talmt om dit document te ondertekenen. Daartoe behoort onder andere mijn land, Polen.

Ten tweede wil ik de civiele dialoog aankaarten. Ik was de rapporteur van het verslag daarover en ik weet dat de Europese burgers verwachten dat de Europese Unie zaken serieus neemt en adequate oplossingen vindt. Zij menen dat Europa hiertoe beter in staat is dan hun eigen lidstaten. Ik wil u vragen dit eveneens in overweging te nemen. Ten slotte, mevrouw de Voorzitter, wil ik erop aandringen om solidariteit niet uit het oog te verliezen en om van de Europese Unie geen platform voor nationalisme te maken. Wij willen geen terugkeer naar nationalisme. Ik pleit bijzonder dringend voor solidariteit.

Luís Queiró (PPE-DE). - (*PT*) Voorzitter, beste collega's, voorzitter van de Commissie, een van de centrale thema's aan het begin van deze zittingsperiode was de institutionele kwestie. We zijn begonnen met het Verdrag van Nice, en vijf jaar na dato moeten we nog steeds aan de hand van Nice enkele belangrijke besluiten nemen. De herverkiezing van voorzitter José Manuel Barroso, die ik uiteraard steun, is zonder twijfel een van die besluiten. Ik hoop echter dat het Verdrag van Lissabon snel van kracht wordt, niet alleen vanwege de kwaliteiten daarvan en vanwege de verbeteringen die er in de loop van de tijd in zijn aangebracht, maar vooral ook vanwege het feit dat het institutionele debat zich daardoor zal stabiliseren. Ik hoop vooral dat we onze energie dan beter en gerichter kunnen gebruiken voor het Europa van resultaten, waar de voorzitter van de Commissie het altijd over had en heeft.

Indien de Ieren in een volgend referendum ja zeggen, moet dat zijn omdat ze zien dat Europa een veilige haven is, vooral in tijden van crisis. De huidige realiteit is dus onze machtigste bondgenoot, maar kan ook onze ergste vijand zijn. De moderne belofte van Europa is vandaag de dag vooral een belofte van welvaart en welzijn voor alle mensen, en die belofte hangt in belangrijke mate af van de besluiten die we kunnen nemen, óók tijdens de komende Europese Raad. Vooral de politieke wil om een antwoord te bieden op de economische situatie is van groot belang. Protectionisme, nationalisme en angst voor globalisering helpen ons niet. We moeten de creatieve krachten van de economie vrijmaken, er ruimte aan geven, hervormingen doorvoeren en zorgen dat de wet wordt uitgevoerd en, uiteraard, de meest kwetsbaren helpen.

Op die manier dragen we bij aan een Europa van resultaten en niet aan een abstractie waar burgers zich onvermijdelijk van vervreemd zullen voelen. Nu ik het Parlement verlaat, Voorzitter, wil ik uitdrukking geven aan deze hoop, die in mij leeft.

Proinsias De Rossa (PSE). - (EN) Mevrouw de Voorzitter, ik wil graag voorstellen dat diegenen in dit Parlement die afkomstig zijn uit andere lidstaten dan Ierland en die inzake het Verdrag van Lissabon voor het Ierse volk willen spreken, zich in Ierland verkiesbaar stellen voor de Europese verkiezingen!

Het is een zaak van het Ierse volk om te besluiten of we het Verdrag van Lissabon wel of niet ratificeren. Ik hoop dat dat het geval zal zijn, en ik zal er hard aan werken om daarvoor te zorgen. Ik wil dat Ierland zijn positie in het hart van het besluitvormingsproces van Europa behoudt.

Al degenen die oproepen tot een tweede Iers "nee" hopen dat Ierland zal kunnen worden gebruikt als sloophamer om de afbraak van de Europese Unie mee in te zetten. Ik vind dat onacceptabel. Door onze geschiedenis zijn we geneigd heel voorzichtig te zijn. Maar onze geschiedenis leert ons ook dat solidariteit en machtsdeling met andere Europese staten de beste garantie vormt voor onze soevereiniteit en ook voor ons welvaren.

In zijn openingsverklaring heeft minister Vondra niets gezegd over de sociale crisis waar we momenteel mee te maken hebben. Ik vraag hem dringend zijn lijn te herzien. We hebben in feite te maken met een economische, een financiële en een sociale crisis: 27 miljoen mensen en hun gezinnen staat de komende jaren een absolute hel te wachten. We kunnen geen Europese Unie hebben die dat negeert.

Elisa Ferreira (PSE). - (*PT*) Voorzitter, voorzitter van de Commissie, fungerend voorzitter, we hebben hier te maken met een crisis als nooit tevoren. Het was er niet de tijd naar om intern te bespreken hoe we ons

moeten organiseren. Ik hoop daarom van harte dat het Verdrag van Lissabon snel geratificeerd wordt, zodat we de wereld verenigd en solidair, als Europeanen, tegemoet kunnen treden.

Wat betreft de economische crisis, wordt in het verslag waarvan ik de rapporteur was en dat door een meerderheid in dit Parlement is goedgekeurd, onderkend dat het herstelplan dat inmiddels door de Commissie gepresenteerd was, niet voldoende was. Vandaag weten we zeker dat het niet voldoende was. Wat begon als een financiële crisis heeft zich nu uitgebreid naar de reële economie, vervolgens naar de werkgelegenheid en vervolgens naar het sociale vlak. Het herstelplan is onvoldoende en niet gericht genoeg. Elke crisis is tegelijkertijd een kans. De kans van deze crisis is dat de Commissie een antwoord geeft op de echte problemen van de Europeanen, door een serieuze regulering van de financiële wereld en niet een regulering die zo licht en versnipperd mogelijk is, zoals nu het geval is. Een regulering die niet bestaat uit nationale, individualistische plannen, maar gebaseerd is op een echt Europees initiatief. Die niet bestaat uit losse maatregelen, maar zich concentreert op de werkelijke uitdaging, namelijk die van de werkgelegenheid.

Elke crisis is tegelijkertijd een kans. De kans van deze crisis is dat de Commissie en Europa een antwoord geven op de echte problemen van de Europese burgers. Ik hoop dat dat gaat gebeuren, door een nieuwe aanpak van het herstelplan.

Alexandr Vondra, fungerend voorzitter van de Raad. – (EN) Mevrouw de Voorzitter, aangezien dit waarschijnlijk de laatste keer is dat ik hier voor dit Parlement verschijn, denk ik dat dit het juiste moment is om u te bedanken. Ik wil daarmee beginnen omdat het een unieke ervaring voor me is geweest. We hebben bij tijd en wijle van opvatting verschild, maar mijn algemene gevoel is dat het de moeite waard was hier te werken. Ondanks alle problemen thuis en in Europa, in het licht van de huidige crisis, hebben we resultaten behaald. Ik vertrek vroeg en dat doet u ook omdat u campagne gaat voeren. Het voorzitterschap zal hier eind juni met u vergaderen. Dat mag hier en daar met andere mensen zijn, maar het werk gaat door. Laat me u nogmaals dank zeggen voor het werk dat we de afgelopen maanden samen hebben verzet, met u als medewetgevers. Ik denk dat we het goed hebben gedaan.

Ik vertrek, maar het voorzitterschap gaat door. In Praag zal vrijdag 8 mei na afloop van de laatste grote vergadering over de zuidelijke corridor een nieuwe regering worden geïnstalleerd. Ik twijfel er niet aan dat deze zal bijdragen aan een geslaagde afronding van het Tsjechische voorzitterschap. Vandaag ben ik in de gelegenheid geweest om een uur te spreken met de heer Jan Fischer, die de leiding zal nemen. Hij is Europeaan in hart en nieren en begrijpt waar het allemaal om gaat. Hij zal klaar zijn voor de ontmoeting met voorzitter Barroso op dinsdag in Brussel, tijdens zijn eerste bezoek aan de hoofdstad, en hij zal hard werken tot eind juni. Ik heb geen reden om eraan te twijfelen dat de Europese Raad van juni als gepland gehouden zal kunnen worden en dat de agenda professioneel zal worden opgesteld.

Wat betreft de senaat: velen van u hebben gesproken over de stemming van morgen. De senaat is soeverein en ik kan de uitslag van de stemming niet bepalen, maar we hebben er hard aan getrokken en ik ben vrij zeker dat er geen reden tot ongerustheid is. Hetzelfde geldt voor het werk van het voorzitterschap met betrekking tot een van de belangrijkste uitkomsten van de Raad van juni, te weten de tekst voor de verklaring van voor Ierland. Deze zal worden opgesteld.

Het antwoord op de vraag of we met de anderen in gesprek zijn is "ja", maar we willen geen druk uitoefenen. Ik doe geen oproep aan het constitutioneel hof van Duitsland. Dat is natuurlijk soeverein, maar we denken allemaal dat het resultaat positief zal zijn.

Velen van u hebben het over de werkgelegenheid gehad. In het kader van de huidige economische crisis is dit de allerbelangrijkste uitdaging voor ons allemaal. Jean-Claude Juncker heeft het hier maandag, gisteren, over gehad vóór de Ecofin-bijeenkomst in de Eurogroep. Wij en de Commissie hebben sinds het begin van het jaar veel werk verzet en daar zullen we het hier later vandaag over hebben. Ik wil met name de aandacht vestigen op de bijeenkomst die in Praag zal worden gehouden met de Tsjechische premier, de voorzitter van de Commissie en de sociale partners, alsmede de twee komende voorzitterschappen – Zweden en Spanje – om maatregelen en aanbevelingen te bespreken. Het gaat hierbij om een professionele voorbereiding op de Raad van juni en de maatregelen die genomen kunnen worden, zowel op nationaal als op Gemeenschapsniveau, met het oog op de werkgelegenheidsproblematiek.

Tot de heer Rasmussen zou ik willen zeggen dat het José Manuel Barroso was die de leiding op zich nam en het wederzijdse gesprek stimuleerde op een moment dat veel politici zich liever richtten op de problemen thuis, omdat het een serieuze uitdaging is.

(Applaus)

Ik wil de kwestie van het Oostelijk Partnerschap niet vermengen met de werkgelegenheidsuitdagingen. Het gaat hierbij om een strategische missie ter bevordering van stabiliteit, welzijn en welvaart bij onze oostelijke buren. Er zijn daar problemen, maar we moeten een helpende hand reiken en aanbieden om die problemen te helpen oplossen.

Om terug te komen op de Raad van juni: velen van u hebben het gehad over de toekomstige Commissie. Ik heb duidelijk gesteld dat wij, als het voorzitterschap, het Europees Parlement onmiddellijk na de verkiezingen zullen raadplegen. We moeten natuurlijk de resultaten van de verkiezingen afwachten, maar we zullen direct daarna met de raadpleging beginnen en zullen dat doen niet naar de letter van het Verdrag van Lissabon, maar wel in de geest ervan.

Voor ik afscheid van u neem geef ik u mijn persoonlijke visie. We hebben het over de vraag wie de juiste leider is, en ik twijfel er niet aan dat deze heer de ware leider van de Europese Commissie is. Als u de persoonlijke aanbeveling van Vondra wilt – en ik ben een gewone man en vanaf maandag maar een gewone senator, die zich verheugt op een trip naar Frankrijk omdat ik onlangs heb gelezen dat de gemiddelde slaaptijd in Frankrijk negen uur is, terwijl ik de afgelopen maanden slechts twee tot drie uur per etmaal heb geslapen – weet dan dat ik denk dat dit de juiste man is om ons de komende vijf jaar te leiden.

(Applaus)

José Manuel Barroso, *voorzitter van de Commissie.* – (FR) Mevrouw de Voorzitter, dames en heren afgevaardigden, sommigen van u hebben gezegd dat het de laatste keer zal zijn dat ze in het plenum een debat voeren voorafgaand aan een Europese Raad. Ik zal ze in juli en september niet meer zien, en het mandaat van deze Commissie zal, zoals u weet, eind oktober verlopen.

Ik wil me dus richten op al die collega's, al die leden van het Europees Parlement, die hebben meegewerkt aan het Europees project, en ze nogmaals zeggen: u kunt trots zijn op het werk dat het Europees Parlement heeft verricht.

Als we voorzichtig het saldo opmaken van deze wetgevingsperiode, dan kunnen we daar volgens mij allemaal trots op zijn. Het immers zo dat Europa op een groot aantal terreinen een pioniersrol heeft vervuld, of het nu gaat om het tegengaan van klimaatverandering, het vaststellen van een nieuw beleid voor de energiezekerheid of al hetgeen we hebben gedaan om een reactie te formuleren op de financiële en economische crisis die Europa inderdaad zwaar heeft getroffen. Maar daarover heb ik vandaag nog niet genoeg gehoord.

Deze crisis treft ook de Verenigde Staten. Dat is trouwens waar ze is begonnen. Ze treft verder Rusland, Japan en zelfs China. Ze treft alle opkomende markten. En Europa heeft van begin af aan de bereidheid getoond een reactie op deze crisis te formuleren, en dan niet alleen om rechtstreeks hulp te bieden, maar ook via programma's over belangrijke onderwerpen als regulering en toezicht.

Dat is de boodschap die ik u op dit moment graag wil overbrengen. Sommigen van u hebben mij met betrekking tot deze verkiezingsperiode uitdagingen gesteld. Ik geloof niet dat ik daar op dit moment op kan of mag ingaan. De volgende Commissie moet zelf haar programma bepalen. Het is niet aan mij om te vertellen wat het manifest van de volgende Commissie zal zijn.

Op uw uitdagingen kan ik dus nog niet ingaan – ik zie ze overigens als een teken van vertrouwen. Maar ik kan u op dit moment nog geen antwoord geven. Als we de balans opmaken van deze zittingsperiode van het Parlement, is er volgens mij voldoende reden om trots te zijn. Ik wil me nu echter gaan concentreren op de Europese Raad van juni. Daar zullen heel belangrijke zaken aan de orde komen, en we moeten daar op een verantwoordelijke wijze mee omgaan.

Om te beginnen is er het Verdrag van Lissabon en, voor het Parlement, de overgang van deze naar een volgende zittingsperiode. En dan moet er een nieuwe Commissie worden samengesteld. Dat is, zoals sommigen onder u al hebben gezegd, een heel delicate opdracht, aangezien we nog niet kunnen werken op basis van het Verdrag van Lissabon – een Verdrag dat door de 27 regeringen is ondertekend, maar nog niet door iedereen is geratificeerd.

Dat is niet de fout van het Europees Parlement. En ook niet die van de Commissie. Waar het op neerkomt is dat de regeringen een Verdrag hebben ondertekend dat ze niet definitief hebben kunnen laten goedkeuren. Als gevolg van die vertraging ondervinden we nu een ernstig probleem met betrekking tot de institutionele overgang. Dit is een probleem dat we allemaal met een sterk verantwoordelijkheidsgevoel – Raad, Commissie en Parlement – tegemoet dienen te treden.

Daarom ben ik ingenomen met de wijze woorden van het Tsjechische voorzitterschap en al die afgevaardigden die zich over dit onderwerp hebben uitgesproken. We moeten oplossingen vinden binnen het kader van het Verdrag dat nu van kracht is. We zijn een rechtsgemeenschap en we kunnen een Verdrag dat geldig is niet opeens buiten werking stellen. We moeten met inachtneming van de wettelijke regels zinvolle oplossingen vinden voor het garanderen van de stabiliteit van het Europese project. Ik zal de staatshoofden en regeringsleiders ertoe oproepen om dit onderwerp op de Europese Raad van juni te bespreken.

Een andere kwestie waarvoor we een oplossing moeten vinden is onze reactie op de economische toestand. We moeten ons realiseren dat we in deze context geen verantwoordelijkheid tonen als we elke dag een nieuw programma presenteren. Dat zou verkeerd zijn. Leiderschap is volgens mij vooral een kwestie van verantwoordelijkheid. Het is dus niet alleen maar een kwestie van op het publiek spelen.

Het is voor de Commissie geen kunst elke dag nieuwe ideeën voor te leggen, als we toch goed weten dat die ideeën nooit uitgevoerd kunnen worden. We zullen dat dus niet doen, omdat wij als Europese Commissie het Europese algemeen belang vertegenwoordigen. Wij geloven dat onze opdracht meer inhoudt dan het zoeken naar een gemakkelijke uitweg of het organiseren van publiciteitsstunts. We willen echte maatregelen en richtsnoeren voorstellen die ertoe kunnen bijdragen dat de Europese burgers en Europa als geheel dichter bij elkaar komen, mét de andere instellingen, het Parlement en de Raad.

Het is uiteindelijk de Commissie geweest die met gebruikmaking van alle instrumenten die tot haar beschikking stonden de eerste voorstellen heeft gedaan voor het Europees herstelplan. Zoals u weet zijn het de lidstaten die over de meeste van deze instrumenten beslissen, zeker als het om begrotingen gaat – het zijn nationale begrotingen. Vergeleken bij de nationale begrotingen is de Gemeenschapsbegroting maar heel bescheiden.

Wie weet kunnen sommigen van degenen die wat ongeduldig zijn en veel van ons eisen de Commissie bij de volgende financiële vooruitzichten bijstaan in haar pogingen om de lidstaten, en dan vooral die lidstaten waar de partijen het maximum van de bijdragen op 1 procent gesteld hebben – de 1 procentclub, die een plafond heeft vastgesteld voor de financiële middelen – op andere gedachten te brengen. Dat is nu werkelijk iets wat de volgende wetgevingsperiode de moeite van het nastreven waard zou zijn.

Ik kan beamen dat we een actieplan voor 2009 hebben. We zullen nu al richtlijnen presenteren voor de financiële herziening en de wijze waarop we in de toekomst te werk zullen gaan. Het heeft echter geen zin om de Europese instellingen nu te vragen om dingen die ze op dit moment niet kunnen realiseren.

Het is beter ons te vragen wat we wél kunnen doen. Ik bedoel dat heel oprecht, omdat ik zie dat bepaalde kritiek van mensen met dezelfde Europese idealen als ikzelf niet gerechtvaardigd is, omdat ze steeds kritiek hebben op wat Europa nog niet heeft gedaan. U weet heel goed dat als Europa iets nog niet gedaan heeft, de schuld voor dat verzuim niet bij de Europese instellingen kan worden gelegd, maar bij de lidstaten die op nationaal niveau onvoldoende ambitie opbrengen. Dit soort kritiek is dus niet eerlijk. En het maakt onze taak – het Europese project vooruit helpen – er niet gemakkelijker op.

De Commissie heeft een aantal ambitieuze voorstellen gedaan, we houden de economische situatie voortdurend in de gaten, en we zullen aanvullende voorstellen doen indien dat nodig mocht blijken. We geloven echter dat het nu van belang is dat we ons concentreren op de uitvoering – ik zei het al – de uitvoering, de implementatie van de overeengekomen maatregelen. Het mogen geen loze gebaren zijn. We maken ons immers ernstige zorgen over de prijsstabiliteit – de overheidsschuld is overal in Europa alarmerend hoog. In een aantal lidstaten is de situatie beslist ernstig. We zullen daarom voorstellen moeten doen om daar iets aan te doen.

Ik geloof ook dat het heel belangrijk is dat we al hetgeen Europa onderneemt steunen. Ik begrijp heel goed dat de verleiding heel sterk is om bij het beleid voor het hier en nu – zeker in de context van de Europese verkiezingen – tegen Europa in te gaan, en dat geldt in het bijzonder voor degenen die in eigen land in de oppositie zitten.

Ik vraag u dus heel goed na te denken. Wie weet staat u morgen aan het stuur en dan kan het zijn dat u de burgers moet vragen vóór Europa te stemmen. En die burgers zullen niet bereid zijn te stemmen voor een Europa dat u als wildgroei heeft bestempeld. Mensen zullen stemmen voor een Europa dat de steun heeft van al die politieke groeperingen van rechts, links en het centrum die meewerken aan het Europese project.

En dat is volgens mij een enorme uitdaging. Ik ben zelf een voorstander van een politiek Europa, maar tegen een verpolitiekt Europees project. Ik ben ook tegen onnodige splintervorming. We kunnen Europa alleen opbouwen met grote politieke groeperingen. De Commissie is uit deze politieke families samengesteld: de Europese Volkspartij, de socialisten, de sociaaldemocraten, de liberalen en onafhankelijken. Ik begrijp echter

ook wel dat we met betrekking tot het kortetermijnbeleid – zeker in Europees Parlement en zeker in de context van de verkiezingen voor dit Parlement – vooral de aandacht willen vestigen op ons eigen programma, op onze eigen partij.

Ik zelf ben ook een partijman. Ik ben toen ik 29 was als afgevaardigde in het Portugese parlement gekozen. Ik ben daar zowel oppositieleider als premier geweest. Ik ben dus beslist een partijman. U mag echter niet vergeten dat de Europese politiek behoefte heeft aan partijmensen die in staat zijn hun partij te overstijgen en coalities te vormen die verder kijken dan de verschillende partijstandpunten. Als we supranationaal zijn, dan moeten we ook een visie ontwikkelen die verder gaat dan die van onze eigen partij.

Dat is waar ik u voor wilde waarschuwen, met alle respect, want ik besef heel goed dat de meesten onder u nu druk bezig zijn met het voeren van een verkiezingscampagne, en dat kan, vooral als er nationale belangen meespelen, heel erg lastig zijn. Ik geloof dat dit voor de toekomst heel belangrijk is. Als we de enorme uitdagingen waarmee Europa wordt geconfronteerd willen doorgronden, moeten we alle Europeanen van links, rechts en centrum die zich in de beginselen van het Europees project kunnen vinden naar elkaar toe brengen. We mogen ons dus niet laten meeslepen door partijpolitiek krakeel. Dat is immers vaak niet meer dan theater.

Ik kan u verzekeren dat de voorstellen betreffende hedgefondsen, waarop sommigen onder u kritiek hadden, in de Commissie de instemming van alle commissarissen had – die van socialistische fractie, die van de liberale fractie en die van de Europese Volkspartij. Er was over dit onderwerp geen enkele verdeeldheid. Ik begrijp dat het in de politieke strijd zin kan hebben om vooral op deze of gene commissaris kritiek te leveren, maar ik geloof ook dat dit vanuit een politiek of intellectueel perspectief niet eerlijk is.

Om af te sluiten wil ik graag zeggen dat ik steeds meer bewondering begin te krijgen voor de oprichters van de Gemeenschap. Laat ons over één gegeven heel duidelijk zijn: de Tsjechische republiek heeft met een ernstig politiek probleem te kampen. Vicepremier Vondra heeft dat zelf toegegeven en is daar heel eerlijk in geweest. Als een land dat het voorzitterschap van de Unie waarneemt met een interne politieke crisis te maken heeft en een nieuwe regering moet vormen, dan is dat uiteraard heel lastig. Desondanks maken we dankzij u allen in dit Europees Parlement toch heel goede vorderingen. Ik geloof dat ik daaraan mag toevoegen dat dit mede te danken is aan de voorstellen die de Commissie heeft gedaan. Tot slot heeft ook het Tsjechisch voorzitterschap hier een rol in gespeeld. We staan nu op het punt vijftig dossiers – waarvan sommige heel gecompliceerd – in de medebeslissingsprocedure af te ronden, en dat terwijl het land dat het voorzitterschap waarneemt in een crisis verkeert. Ik geloof dat we daarom onze hoed mogen afnemen voor het institutionele vermogen van Europa, dat de Europese Raad in staat stelt om zelfs in zulke omstandigheden resultaten af te leveren.

Ik meende het zojuist, toen ik het Tsjechisch voorzitterschap en in het bijzonder vicepremier Vondra prees, dan ook heel oprecht, omdat ik maar al te goed weet dat het heel moeilijk is – ik heb het zelf elke dag gezien – om onder zulke omstandigheden te werken en dan ook nog eens resultaten af te leveren. Daarom moeten we hier een keuze maken. De meest ambitieuzen onder ons – waaronder ikzelf – zullen erkennen dat we de doelen die we ons hebben gesteld nog niet hebben verwezenlijkt, maar we moeten ook eens kijken naar wat we wel hebben gedaan, wat we samen hebben kunnen verrichten. Er zijn er ook die vooral kijken naar wat we nog niet hebben kunnen doen. Zoals ik al zo dikwijls heb gezegd is het pessimisme van de pro-Europeanen soms zorgwekkender dan het euroscepticisme van de anti-Europeanen, en wel omdat zulk pessimisme geen hoopvolle boodschap uitdraagt voor al degenen die geloven in Europa.

Nu wil ik vicepremier Vondra graag bedanken voor zijn interventies. Verder bedank ik het Tsjechisch voorzitterschap en u allen hier voor wat we samen ten behoeve van Europa – een groots project voor vrede, vrijheid en solidariteit – ondanks al onze meningsverschillen toch hebben kunnen bewerkstelligen.

De Voorzitter. – Het debat is gesloten.

Schriftelijke verklaringen (artikel 142)

Charlotte Cederschiöld (PPE-DE), *schriftelijk.* – (*EN*) Er is een verborgen vorm van protectionisme in de vorm van lidstaten die elkaar minder vertrouwen en minder enthousiasme voor samenwerking vertonen. De EU is opgericht niet alleen als poging om de vrede te waarborgen, maar ook als middel voor samenwerking. In tijden als deze, in economische en financiële crises, is het belangrijk dat lidstaten geen muren bouwen om hun nationale grenzen, maar doorgaan met op gecoördineerde wijze samen te handelen.

We moeten de Europese solidariteit handhaven en tegelijk vasthouden aan de regels en beginselen die vastgelegd zijn in het EU-Verdrag. De EU moet optimaal gebruikmaken van de interne markt en zich tijdens de economische neergang sterk maken voor open handel.

Het vinden van zondebokken, zoals de financiële markten, draagt niet bij aan een oplossing van de problemen. Nieuwe regels zullen een eind maken aan misstanden, maar niet voorkomen dat er, wanneer we uit de crisis komen, kapitaal beschikbaar is en investeringen gedaan zullen kunnen worden.

Het is niet eenvoudig de problemen te overwinnen. Protectionisme is zeker niet de oplossing. Wanneer de vuren eenmaal geblust zijn bestaat de oplossing uit meer handelsactiviteiten, meer harmonisatie, een functionerende interne markt voor goederen en meer nog voor diensten. Grensoverschrijdende samenwerking is goed voor innovatie en voor werkgelegenheid, en de enige duurzame manier om uit de crisis te geraken.

Pedro Guerreiro (GUE/NGL), *schriftelijk.* – (*PT*) De EU probeert de 'zon af te dekken met een zeef', maar het is duidelijk hoe groot haar verantwoordelijkheid is voor de steeds verder verslechterende levensomstandigheden van arbeiders en de bevolking in het algemeen.

De EEG/EU heeft de afgelopen 23 jaar de circulatie van kapitalen en de 'financialisering' van de economie gestimuleerd, liberaliseringen doorgevoerd en privatiseringen gestimuleerd, overproductie aangemoedigd, productiecapaciteit vernietigd en naar derde landen verplaatst, de economische macht van sommigen versterkt ten koste van de afhankelijkheid van bepaalde anderen, de uitbuiting van arbeiders verergerd, rijkdom als nooit tevoren gecentraliseerd, sociale en regionale ongelijkheid bevorderd, en dit alles onder aansturing van de grootmachten en de grote financiële en economische groepen.

De rampzalige 'voorjaars'-prognoses van de Europese Commissie zijn niet meer dan een weergave van de gevolgen van het neoliberale beleid van de EU, gemaakt en uitgevoerd door rechts en de sociaaldemocraten. Voor Portugal: meer dan 600 000 werklozen, achteruitgang van de reële lonen, twee jaar recessie, groei van de staatsschuld en een begrotingstekort dat weer boven de 6 procent uitkomt.

Maar nog veel erger dan deze vooruitzichten is de huidige werkelijkheid van miljoenen Portugezen die hun problemen met de dag zien toenemen.

Op 7 juni krijgen de Portugezen weer een kans om te laten zien dat het genoeg is, door op de CDU (Portugese Democratische Eenheidscoalitie) te stemmen.

10. Voorbereiding van de Werkgelegenheidstop – Europees Fonds voor aanpassing aan de globalisering – Vernieuwde sociale agenda – Actieve inclusie van personen die van de arbeidsmarkt zijn uitgesloten (debat)

De Voorzitter. – Aan de orde is de gezamenlijke behandeling van:

- de verklaringen van de Raad en de Commissie: Voorbereiding van de Werkgelegenheidstop,
- het verslag (A6-0242/2009) van Gabriele Stauner, namens de Commissie werkgelegenheid en sociale zaken, over het voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad tot wijziging van Verordening (EG) nr. 1927/2006 tot oprichting van een Europees Fonds voor aanpassing aan de globalisering [COM(2008)0867 C6-0518/2008 2008/0267(COD)],
- het verslag (A6-0241/2009) van José Albino Silva Peneda, namens de Commissie werkgelegenheid en sociale zaken, over de vernieuwde sociale agenda [2008/2330(INI)], en
- het verslag (A6-0263/2009) van Jean Lambert, namens de Commissie werkgelegenheid en sociale zaken, over de actieve inclusie van personen die van de arbeidsmarkt zijn uitgesloten [2008/2335(INI)].

Alexandr Vondra, *fungerend voorzitter van de Raad.* – (*EN*) Mevrouw de Voorzitter, we weten allemaal dat we nog jarenlang te lijden zullen hebben onder een van de ernstigste financiële en economische crises in vele jaren. De Unie en haar lidstaten hebben een breed scala aan maatregelen getroffen, zowel om de gevolgen van de crisis te verlichten als om enkele van haar fundamentele oorzaken aan te pakken, daarbij rekening houdend met de dringende noodzaak ons beter voor te bereiden op de toekomst en de uitdagingen die de mondiale economie nog in petto heeft.

We begrijpen ook dat de huidige problemen niet eenvoudig een kwestie is van cijfers op balansen, of van het aanpassen van economische prognoses. Ze hebben een reëel effect op mensen: op hun middelen van bestaan, op hun gezinnen en op hun levensstandaard. Het meest direct getroffen zijn zij die hun baan reeds verloren hebben, en de vele anderen die hun baan de komende maanden kwijt dreigen te raken.

De Europese Raad heeft op zijn voorjaarsbijeenkomst besloten dat er een Werkgelegenheidstop moet komen waarop de ervaringen kunnen worden uitgewisseld over de mate waarin de herstelmaatregelen effectief zijn met betrekking tot het in stand houden van de werkgelegenheid en het scheppen van nieuwe banen. De top vindt donderdag in Praag plaats.

Het mandaat van het voorzitterschap was duidelijk. We moeten zaken onderzoeken als het in stand houden van de werkgelegenheid met behulp van flexizekerheid en arbeidsmobiliteit, waarmee een gunstig klimaat wordt geschapen voor bedrijven, vooral kleine en middelgrote, om investeringen te doen en banen te scheppen, arbeidsvaardigheden op een hoger plan worden gebracht en wordt vooruitgelopen op behoeften op de arbeidsmarkt. We moeten ook kijken naar mogelijkheden de arbeidsmarkt voor te bereiden op de toekomst door deze te versterken en te reorganiseren. We willen ervoor zorgen dat de top niet slechts een gelegenheid vormt om elkaar te spreken, maar dat er concrete resultaten en aanbevelingen uit voort zullen vloeien die goed zijn voor de gehele maatschappij.

Onder de deelnemers bevinden zich de sociale trojka bestaande uit de premiers en de werkgelegenheidsministers van het huidige Tsjechische voorzitterschap en van de komende Zweedse en Spaanse voorzitterschappen. De sociale partners worden vertegenwoordigd door de voorzitters van Business Europe en het Europees Verbond van Vakverenigingen, en vertegenwoordigers van kleine en middelgrote ondernemingen en werkgevers uit de openbare sector. De Europese Commissie wordt vertegenwoordigd door voorzitter Barroso en commissaris Špidla.

De voorzitters van het Comité voor de werkgelegenheid, het Comité voor sociale bescherming en het Comité voor economische politiek zullen ook aanwezig zijn. Er zijn uiteraard ook vertegenwoordigers van het Europees Parlement uitgenodigd. Ik begrijp dat verder ook de Voorzitter van het Europees Parlement, de heer Pöttering, aanwezig zal zijn.

In voorbereiding op de top zijn drie workshops georganiseerd in de respectieve landen van de drie deelnemende delegaties: in Madrid, in Stockholm en in Praag. In deze workshops is specifieke aandacht uitgegaan naar de thema's verbetering van vaardigheden, verbetering van de toegang tot de arbeidsmarkt, en hoe de werkgelegenheid in stand te houden, banen te scheppen en arbeidsmobiliteit te stimuleren.

Dankzij deze workshops hebben we ons, samen met de sociale partners, kunnen concentreren op de belangrijkste aandachtsgebieden. Tot onze vreugde was ook de vertegenwoordiger van het Europees Parlement, de heer Andersson, voorzitter van de Commissie werkgelegenheid en sociale zaken, aanwezig bij de voorbereidende workshops.

In de workshop over verbetering van vaardigheden, welke plaatsvond in Madrid, werd onderstreept dat vaardigheden de sleutel vormen voor een goede voorbereiding op de toekomst. Op de korte termijn verhogen betere vaardigheden zowel de productiviteit als de arbeidsmobiliteit. Op de langere termijn effenen zij de weg naar herstel, vergroten ze het concurrentievermogen en zijn ze cruciaal voor het terugdringen van uitsluiting en het bevorderen van meer maatschappelijke gelijkheid.

Bij het op een hoger plan brengen van vaardigheden, het belang waarvan wordt onderschreven door alle belanghebbenden, gaat het niet enkel om formele kwalificaties, maar ook om het bevorderen van bijvoorbeeld communicatievaardigheden onder jongeren.

Er mag, zeker in crisistijd, niet voorbij worden gegaan aan het probleem van hoe de verbetering van vaardigheden te financieren. Er wordt niet alleen het een en ander gevraagd van overheidsinstanties, maar ook van werkgevers en van de werknemers en werkzoekenden zelf. Op EU-niveau moet nader worden onderzocht in hoeverre het Europees Sociaal Fonds kan worden ingezet. Wat de werkgevers aangaat is hun belang in vaardigheidsontwikkeling volstrekt duidelijk, aangezien bedrijven die niet investeren in de verbetering van vaardigheden tweeënhalf keer zo vaak failliet gaan als bedrijven die dat wel doen.

De workshop in Stockholm over verbetering van de toegang tot de arbeidsmarkt ging vooral over de vraag hoe de nieuwe werklozen en de inactieven zo snel mogelijk (weer) aan het werk gekregen kunnen worden. De nieuwe werklozen mogen niet structureel werkloos worden. Het is met name van belang te zorgen dat de stelsels van sociale bescherming fungeren als tussenstation op weg naar een nieuwe baan en niet slechts als passief vangnet. Er moeten stimulansen zijn om actief naar werk te zoeken. Het beginsel van flexizekerheid moet ertoe bijdragen dat de overgang naar de arbeidsmarkt de moeite waard is, niet in het minst door de benodigde zekerheid te bieden.

Tijdens deze workshop in Stockholm werd benadrukt dat de maatregelen voor de korte termijn niet ten koste mogen gaan van de langere termijn. Regelingen voor vervroegd pensioen zijn een slechte oplossing als het gaat om het scheppen van meer banen voor jongeren, aangezien daarmee de algemene participatiegraad wordt verlaagd, hetgeen onvermijdelijk gepaard gaat met een duurdere sociale zekerheid.

Op EU-niveau werd vastgesteld dat het Europees Sociaal Fonds kan worden gebruikt voor het financieren van actieve-inclusiemaatregelen, en dat het mogelijk is oudere werknemers aan het werk te houden door hun socialezekerheidspremies te verlagen.

In de laatste workshop, vorige week in Praag, ging het vooral om de noodzaak om de werkgelegenheid in stand te houden en om een meer milieuvriendelijke benadering van ondernemerschap en het scheppen van banen. De tijdelijke voor de korte termijn gemaakte arbeidsregelingen kunnen gunstig zijn, maar hun financiële houdbaarheid moet wel zijn gegarandeerd. We moeten daarbij echter waken voor een tendens tot protectionisme, aangezien dit de Unie als geheel slechts kan schaden.

We moeten ook actieve maatregelen ter bevordering van arbeidsmobiliteit nemen en ook in dit kader is de grotere flexibiliteit van onze arbeidsmarkt van groot belang. Ondanks de crisis is er toch nog een behoorlijk aantal vacatures in Europa, maar de afstemming binnen en tussen de lidstaten laat te wensen over. Al te vaak zijn mensen op de verkeerde plaats te vinden, of beschikken ze niet over de juiste vaardigheden, of allebei.

Uit deze workshops is duidelijk dat de huidige crisis niet cyclisch maar structureel is. Er zullen verregaande veranderingen moeten worden doorgevoerd om de stevige concurrentie in een geglobaliseerde economie aan te kunnen en om de werkgelegenheid in de EU op de lange termijn te kunnen garanderen. In veel gevallen gaat het bij deze veranderingen echter om het doorzetten van reeds bestaande initiatieven of het versneld doorvoeren van hervormingen waar in het kader van de Europese werkgelegenheidsstrategie al jaren aan gewerkt wordt.

Naast de inspanningen om bestaande werkgelegenheid te behouden, moeten we ook een gunstig klimaat scheppen voor investeerders en bedrijven om te investeren en nieuwe banen te creëren. We kunnen niet alle bestaande banen redden: de crisis maakt structurele verandering noodzakelijk en er zullen onherroepelijk mensen zijn die hun banen kwijtraken. Maar we moeten werklozen wel de kans bieden hun vaardigheden te verbeteren zodat ze hun employability of inzetbaarheid vergroten en snel een nieuwe baan kunnen vinden die elders is gecreëerd.

Ik wil het ook nog kort hebben over een aantal andere onderwerpen waarover u het hier vandaag zult hebben in uw debat over de sociale agenda. Ik feliciteer de heer Silva Peneda in het bijzonder met zijn uitgebreide en verstrekkende verslag waarin een groot aantal zaken aan de orde komt en waarin specifiek wordt opgeroepen tot een ambitieuze sociale beleidsagenda.

In het verslag van de heer Peneda wordt nog eens onderstreept dat het in het kader van een breder sociaal beleid voor Europa noodzakelijk is om banen te scheppen en te zorgen voor flexibiliteit op de werkplek. Ook wordt er het belang in erkend van de ontwikkeling van nieuwe vaardigheden, van levenslang leren en van het bevorderen van samenwerking tussen universiteiten en bedrijven. Al deze belangrijke aspecten staan ook op de agenda van onze top van deze week.

Dit breed opgezette verslag wordt aangevuld door dat van mevrouw Lambert over de vraag hoe mensen kunnen worden ingesloten die veelvuldig worden uitgesloten van de arbeidsmarkt. De top deze week zal zeker ook rekening moeten houden met dit belangrijke doel. We mogen en zullen ons niet beperken tot het scheppen van banen voor een selecte groep. Het is ons doel – en het is dat nog meer in de huidige moeilijke omstandigheden – om het werkgelegenheidsbeleid inclusief te laten zijn.

Het Tsjechische voorzitterschap ondersteunt de werkgelegenheidsdoelen voor de lange termijn van de Europese Unie en heeft herhaaldelijk de noodzaak benadrukt om mensen beter te motiveren werk te zoeken en hun inzetbaarheid te vergroten. We zijn het er allemaal waarschijnlijk wel over eens dat het beter is als mensen zelf in hun levensonderhoud voorzien en zelfstandig zijn in plaats van afhankelijk van het stelsel van sociale bescherming. Daarom moeten we de arbeidsmarktsegmentatie terugdringen.

Het Fonds voor aanpassing aan de globalisering ondersteunt werknemers die zijn ontslagen ten gevolge van de globalisering. Het verheugt mij dat het Parlement en de Raad overeenstemming hebben bereikt over wijzigingen aan het fonds, en ik ben mevrouw Stauner erkentelijk voor haar werk op dit gebied. Doordat het meer flexibiliteit introduceert in de wijze waarop het fonds gebruikt wordt en het aantal ontslagen terugbrengt van 1 000 naar 500, zal het een steeds doelmatiger instrument zijn bij het aanpakken van de gevolgen van de economische neergang.

Laat ik afsluiten met te zeggen dat het nu de meest dringende zaak is om te zorgen dat de vele ideeën die zijn voortgekomen uit de voorbereidende workshops, en die deze week op de Werkgelegenheidstop verder zullen worden uitgewerkt, worden omgezet in actie. Zoals ik aan het begin al zei, zoeken we een concreet resultaat dat goed is voor zowel de maatschappij als geheel, als voor de Europese burgers.

We kunnen niet verwachten dat we de gevolgen van de huidige crisis in een enkele bijeenkomst teniet kunnen doen, maar moeten ons concentreren op specifieke aanbevelingen en initiatieven die alles bij elkaar de gevolgen van de crisis zullen helpen verlichten en ertoe zullen bijdragen dat we er nog sterker uit komen.

VOORZITTER: MAREK SIWIEC

Ondervoorzitter

José Manuel Barroso, *voorzitter van de Commissie.* – (FR) Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, de sterke stijging van de werkloosheid is het ernstigste uitvloeisel van de wereldwijde economische crisis. Werkloosheid treft zowel individuen als gezinnen, die op deze manier in ernstige moeilijkheden geraken. Het raakt de gehele maatschappij, door deze van zijn levenskracht te beroven, en het fnuikt de economie – vaardigheden en ervaring gaan verloren, en het kan jaren duren voor het verlies is goedgemaakt.

Dit is waar de crisis in sociale en humanitaire zin de zwaarste schade toebrengt. Werkloosheid is niet alleen een plaatselijk, maar ook een nationaal en Europees fenomeen. Werkgelegenheid is binnen de context van de Europese markt, waar steeds meer mensen gebruikmaken van hun vrijheid van verkeer, al heel lang een belangrijk onderwerp in zowel het nationale als het Europese beleid. Daarom moeten we beslist antwoorden zien te vinden vanuit een Europees perspectief.

Werkloosheid is voor de Commissie de belangrijkste prioriteit. De Commissie doet er alles aan om ervoor te zorgen dat iedereen die in Europa politieke verantwoordelijkheid heeft dat begrijpt en ze besteedt al haar energie aan het vinden van een uitweg uit deze crisis.

Ik weet dat het niet nodig is om in het Europees Parlement uit te leggen hoe ernstig de werkloosheidproblematiek is. Er gaat geen dag voorbij of een van uw kiezers verliest zijn baan, terwijl drie anderen zich zorgen maken dat zij hetzelfde lot zullen ondergaan.

De Europese Raad heeft in maart het initiatief van de Commissie en het Tsjechisch voorzitterschap om een top te wijden aan de werkloosheidsaspecten van de huidige financiële en economische crisis goedgekeurd. Werkloosheid is vanaf het begin van deze crisis onze eerste prioriteit geweest, wat uitdrukking heeft gekregen in ons voorstel voor een Europees economisch herstelplan van eind december. De implementatie van dat plan op nationaal en Europees niveau speelt nu al een belangrijke rol bij het behoud van bestaande banen en het scheppen van nieuwe werkgelegenheid.

Het is echter wel zaak dat we de impact van dit plan op de werkgelegenheid gaan onderzoeken. We moeten daaruit lering trekken en onze acties de eerstvolgende maanden navenant aanpassen. Ik geloof dat de kwestie werkgelegenheid het organiseren van een heuse Europese top rechtvaardigt, een top die de staatshoofden en regeringsleiders van de 27 bijeen zou brengen.

De Europese Raad van maart heeft – helaas – echter besloten een ontmoeting op bescheidener schaal te organiseren. Dat is voor de Commissie evenwel geen reden om minder ambitieus te zijn met betrekking tot de inhoud van deze Werkgelegenheidstop. We zullen de ontwikkelingen op dit gebied tijdens het Zweeds en Spaans voorzitterschap nauwlettend blijven volgen.

De Europese dimensie is absoluut cruciaal, en wel om twee gewichtige redenen. Om te beginnen moeten we een duidelijk signaal uitzenden naar de burgers. We moeten ze laten weten dat de Europese Unie de ware aard van deze crisis doorgrondt, en dat het niet een zaak voor economen en bankiers is. Het gaat hier om het welzijn van onze burgers, werknemers en hun gezinnen overal in Europa.

Onze reactie op de crisis mag niet beperkt blijven tot klinische technische maatregelen om problemen op het gebied van de regulering op te lossen. Ze moet gekarakteriseerd worden door onze fundamentele waarden: sociale rechtvaardigheid en solidariteit. Onze reactie moet ook op die wijze gevoeld worden – als een reactie die het belang dat we aan bepaalde essentiële waarden hechten weerspiegelt.

Ik geloof dat elke crisis ook een mogelijkheid in zich draagt, waarvan gebruik moet worden gemaakt. We hebben nu een gelegenheid om ons Europees model van een sociale – en milieuvriendelijke – markteconomie

te vernieuwen. En we kunnen nu ook laten zien dat Europa vooral wil bijdragen tot het welzijn van zijn burgers.

In de tweede plaats is het zo dat Europa dingen werkelijk kan veranderen en werkelijk een bijdrage kan leveren. Uiteraard blijven de belangrijkste bevoegdheden op nationaal niveau berusten, maar Europa kan toch veel doen. Laten we daar volkomen eerlijk in zijn. Wij kunnen de instrumenten die ons ter beschikking staan zodanig omvormen dat ze zo doeltreffend mogelijk zijn. Het Europees Sociaal Fonds kan een groot aantal mensen helpen – dit fonds stelt negen miljoen Europeanen in staat opleidingen te volgen.

We kunnen ook optreden als een onthaalcentrum voor ideeën, als een laboratorium. De nationale regeringen, lokale autoriteiten, sociale partners en alle belanghebbenden in Europa zijn allemaal op zoek naar oplossingen voor de door werkloosheid veroorzaakte problemen. Ze hebben behoefte aan ideeën en projecten. De Europese Unie is de ideale plaats om ideeën te verzamelen en er dan de meest veelbelovende uit te pikken, om die vervolgens te implementeren.

We hebben hieraan gewerkt, samen met het Tsjechisch voorzitterschap, de nu volgende Zweedse en Spaanse voorzitters en de sociale partners.

(EN) Mijnheer de Voorzitter, zoals u weet is de top voorbereid middels een intensief raadplegingsproces, rondom drie voorbereidende workshops. De input van dit Parlement voor dat proces is zeer waardevol geweest. Ik wil met name hulde bewijzen aan de persoonlijke inzet van de leden van de Commissie werkgelegenheid en sociale zaken, vooral haar voorzitter de heer Andersson.

De in Madrid, Stockholm en Praag georganiseerde workshops bleken een uitstekende plek om ideeën te verzamelen over wat het best werkt. Ik ben blij met de actieve rol die de sociale partners hebben gespeeld en met de input die we van andere belanghebbenden hebben gekregen. Het Europees Economisch en Sociaal Comité heeft bij zijn nationale tegenhangers actief ideeën verzameld, die het debat zullen verrijken – ik zal in Praag ook spreken met het Economisch en Sociaal Comité.

Ik wil graag vier belangrijke punten noemen die uit het een en ander naar voren zijn gekomen.

Ten eerste is de topprioriteit te zorgen dat mensen hun banen behouden, dat er alles aan wordt gedaan om een nieuwe scherpe stijging van de werkloosheid te voorkomen. Mensen die hun baan kwijtraken moeten worden geholpen nieuw werk te vinden. Deze hulp moet onmiddellijk worden aangeboden: het heeft geen zin om te wachten tot mensen al enkele maanden werkloos thuis zitten, hun arbeidsvaardigheden achteruit zijn gegaan en hun zelfvertrouwen minimaal is. Langdurige werkloosheid is een ramp voor degenen die het treft, en is schadelijk voor de sociale stabiliteit en voor ons concurrentievermogen op de langere termijn.

Ten tweede treft de crisis de meest kwetsbare groepen het hardst – zoals laaggeschoolden, nieuwkomers op de arbeidsmarkt en gehandicapten, mensen voor wie het ook in goede tijden al moeilijk is werk te vinden. Het is nu de tijd om te werken aan actieve insluiting, om de inspanningen om deze groepen te helpen op te voeren – een duidelijke weerklank van het verslag-Lambert dat vandaag op de agenda staat.

Ten derde moeten we ook werken aan een verbetering van de mogelijkheden voor jongeren. Ik weet dat dit onderwerp de bijzondere aandacht heeft van dit Parlement. We moeten handelen om te voorkomen dat veel jongeren na afronding van hun opleiding direct in de werkloosheid terechtkomen. Jongeren hebben onze actieve steun nodig bij het vinden van stages of bijscholing, zodat ze in de toekomst banen kunnen vinden en houden.

Ten slotte het verbeteren van vaardigheden en het op elkaar afstemmen van vraag en aanbod op de arbeidsmarkt. In tijden van economische neergang is het des te belangrijker dat mensen die vaardigheden verwerven waarmee ze hun inzetbaarheid tijdens maar ook na de crisis vergroten. We moeten mensen voorbereiden op de banen van de toekomst: nieuwe "groene" banen en banen in andere groeisectoren, zoals de gezondheidszorg en de sociale zorg.

Dit debat is ook het moment om de bevindingen van dit Parlement aangaande de vernieuwde sociale agenda bij elkaar te brengen. Ik acht de zaken die worden besproken in het verslag-Silva Peneda een belangrijk deel van de nalatenschap van deze Commissie: een benadering op basis van toegankelijkheid, solidariteit en gelegenheid om te zorgen dat ons beleid in overeenstemming is met zowel onze blijvende kernwaarden als de realiteit van de hedendaagse samenleving. Ik wil de heer Silva Peneda echt feliciteren met zijn fantastische werk en ik denk dat onze samenwerking, te weten met mijn collega in de Commissie, Vladimír Špidla, van groot belang is geweest.

Deze agenda, een agenda van sociale insluiting en sociale vernieuwing, is bedoeld om de Europeanen te voorzien van de mogelijkheden en de middelen om om te gaan met de snelle veranderingen ten gevolge van de globalisering, technologische vooruitgang en vergrijzing en hen te helpen die het moeilijk hebben met deze veranderingen.

We kunnen geen gescheiden economische en sociale agenda's hebben: er is geen economisch herstel mogelijk op een fundament van sociale ineenstorting, net zo min als er sociale vooruitgang mogelijk is in een economische woestenij.

Ik ben het Parlement dankbaar voor zijn kritische bestudering van deze voorstellen, en commissaris Špidla zal hier later in dit debat nader op ingaan. Staat u mij toe me te richten op een zaak waar ik bijzonder vaderschapsgevoelens voor heb, namelijk het Europees Fonds voor aanpassing aan de globalisering. Ik wil het Parlement bedanken voor de grote snelheid waarmee het de voorstellen van de Commissie voor vernieuwing van dit fonds heeft behandeld. De nieuwe regels zorgen voor een verbetering van de besteding van financiële steun voor de hernieuwde tewerkstelling en omscholing van werknemers die hun banen kwijtraken door de huidige recessie; meer bedrijven komen ervoor in aanmerking, en een groot deel van de kosten zal ten laste komen van de EU-begroting. Uw stemming deze week is fantastisch nieuws voorafgaand aan de Werkgelegenheidstop in Praag.

De Werkgelegenheidstop van deze week biedt de mogelijkheid de werkgelegenheidssituatie bovenaan de Europese agenda te houden, waar deze thuishoort. Ik wil dat deze top concrete, tastbare resultaten oplevert. Ik heb goede hoop dat dit het geval zal zijn. En ik hoop ook dat dit geen eenmalig evenement zal zijn, maar dat het een mijlpaal zal zijn in een voortdurend proces dat al ruim voor de crisis is begonnen: een proces van samenwerking door de Commissie, de lidstaten en de sociale partners, dat zich zal doorzetten tijdens en na de crisis.

Als voorzitter van de Commissie zal ik deze agenda meenemen naar de Europese Raad van juni en voorleggen aan alle 27 staatshoofden en regeringsleiders. Minder is niet genoeg. Europa is niet enkel een economisch en politiek project. Het is altijd ook een sociaal project geweest en het zal dat ook blijven.

Gabriele Stauner, *rapporteur*. – (*DE*) Mijnheer de Voorzitter, geachte collega's, "veel moeite, weinig effect" – zo zou het werk kunnen worden samengevat dat wordt verricht om het Europees Fonds voor aanpassing aan de globalisering (EFG) af te stemmen op de uitdagingen van de economische en financiële crisis.

Weinig effect, omdat de totale middelen die voor dit instrument beschikbaar zijn gesteld, namelijk 500 miljoen euro, gezien het aantal getroffen werknemers en de omvang van de crisis gering lijken. Dat zou echter een totaal verkeerde conclusie zijn, aangezien de resultaten van het EFG, ook na de herstructurering in verband met de andere solidariteits- en steuninstrumenten die we op Europees niveau hebben, merkbaar zijn.

Het EFG is natuurlijk de benjamin. Het fonds is pas in 2006 in het leven geroepen en destijds was het bedoeld als duidelijk signaal dat de globalisering niet alleen positieve effecten op de werknemers heeft, maar door massaontslagen, met name door bedrijfsverhuizingen, ook effecten kan hebben die ongunstig zijn voor werknemers. Om die reden hebben zelfs de meer spaarzame begrotingsspecialisten destijds hun bedenkingen terzijde geschoven en hebben we weer een subsidiepotje geopend.

Nu zijn de effecten van de globalisering totaal in de schaduw gesteld van de wereldwijde financiële en economische crisis en onze weloverwogen reactie is de aanpassing van de subsidiecriteria van het EFG. Daarbij was het voor onze discussies over herziening ook een probleem dat wegens de korte looptijd van het EFG niet veel ervaringsgegevens bij de Commissie beschikbaar waren en we de efficiëntie van de bestaande regelingen ook nu nog moeilijk kunnen inschatten.

Ik wil daarbij ook meteen opmerken dat het naast elkaar bestaan van het EFG en het Europees Sociaal Fonds niet uit het oog mag worden verloren.

De meerderheid in de Commissie werkgelegenheid en sociale zaken heeft zich uitgesproken voor een tijdelijke geldigheid van de te wijzigen verordening, zodat de voorschriften nu voor alle aanvragen gelden die voor 31 december 2011 worden ingediend en die betrekking hebben op werknemers die direct ten gevolge van de wereldwijde financiële en economische crisis zijn ontslagen. Dit betekent dat we vanaf 2012 opnieuw overleg moeten voeren over de verdere geldigheid van het EFG.

Inhoudelijk gezien zal het ongetwijfeld voor verlichting zorgen, als het aantal ontslagen werknemers in een bepaalde regio van oorspronkelijk 1 000 wordt teruggebracht tot 500 en tegelijkertijd de uitkeringsperiode

wordt verlengd van 12 tot 24 maanden. Dit vereenvoudigt het aanvraagproces en zorgt voor duurzame steun aan werknemers, totdat zij een nieuwe baan hebben gevonden.

Een zeer omstreden kwestie was de hoogte van financieringsaandeel van de EU en de cofinanciering door nationale begrotingen. We hebben nu een compromis gevonden. Het blijft in principe bij 50 procent, dat wil zeggen een verhouding van 50:50, en alleen in bijzondere individuele gevallen kan het financieringsaandeel van Europese middelen worden verhoogd tot 65 procent. Dit verheugt mij ten zeerste. Daarmee hebben we bij voorbaat al een stokje gestoken voor verder wensdenken, aangezien de lidstaat die middelen voor zijn werknemers ontvangt, zich bewust moet zijn van de eigen verantwoordelijkheid. Dit kan het beste worden bereikt door ervoor te zorgen dat lidstaten zelf ook een aanzienlijke financiële bijdrage moeten leveren.

Ik ben er bijzonder mee ingenomen dat we ook in de gesprekken met de Raad en de Commissie overeenstemming hebben bereikt over een vast percentage, dat wil zeggen 20 procent van de directe kosten. Dit komt precies overeen met hoe we het een paar dagen geleden hebben geregeld voor het Europees Sociaal Fonds. Er blijft nog genoeg ruimte over voor toekomstige wijzigingen en verbeteringen. Ik dank allen voor de samenwerking in de commissie, die in iedere fase zeer constructief was, en ook voor de samenwerking met de Raad en de Commissie, en ik verzoek u om het wijzigingsvoorstel breed te steunen.

José Albino Silva Peneda, rapporteur. – (PT) Voorzitter, beste collega's, tijdens de laatste maanden, terwijl we het verslag over de vernieuwde sociale agenda aan het uitwerken waren, zijn de gevolgen van de economische, financiële en sociale crisis voor Europa en de wereld alleen nog maar verergerd. Elke dag zijn we getuige van nieuwe ontslagen, nieuwe bedrijfssluitingen, weer meer gezinnen die zich in dramatische omstandigheden bevinden.

Voor mij voelt het aan als een vertrouwenscrisis, meer nog dan een economische en financiële crisis. Volgens de laatste gegevens van Eurostat, van februari 2009, waren er meer dan 19 miljoen werklozen in de Europese Unie. Binnen dit scenario, als er niets gedaan wordt, krijgen we na de stijging van de werkloosheid te maken met een stijging van de armoede en sociale uitsluiting, grotere onveiligheid, een toename van criminaliteit en vooral een daling van het vertrouwen.

We moeten ons ervan bewust zijn dat werkloosheid, het meest zichtbare gezicht van deze crisis, niet slechts een verlies van inkomsten betekent voor de werklozen en hun gezin. Werkloosheid werkt ontmoedigend en kan leiden tot een verlies van vertrouwen in onszelf en in de mensen om ons heen. Ook vóór de huidige crisis werden de lidstaten van de Europese Unie al geconfronteerd met sociale problemen als gevolg van een zwakke economische groei, een gecompliceerde demografische situatie en de problemen die samenhangen met het omgaan met een wereldeconomie die steeds sterker geglobaliseerd raakt.

Ik heb getracht deze zorgen zo helder en zo pragmatisch mogelijk naar voren te laten komen in dit verslag. Ik weet dat een sociale agenda een nogal breed begrip is, maar toch heb ik geprobeerd een evenwichtig verslag te leveren en hierin de werkelijke prioriteiten duidelijk en beknopt aan te geven.

Allereerst kunnen de instellingen van de Europese Unie een belangrijke rol spelen bij het onderstrepen van het belang van de sociale modellen en de sociale infrastructuren van de lidstaten en bij het tot stand brengen van consensus ten aanzien van het belang van de universele toegang, kwaliteit en vooral duurzaamheid van deze infrastructuur.

Op de tweede plaats moeten we alle beschikbare instrumenten mobiliseren om meer mensen, op een betere manier, te re-integreren in de arbeidsmarkt.

De derde prioriteit komt voort uit de conclusie dat er nog veel moet gebeuren om volledige mobiliteit van de burgers binnen de Europese Unie waar te maken.

Als vierde prioriteit moet de Europese Unie naar mijn mening een veel actievere rol spelen bij het stimuleren van sociale en milieunormen in haar externe betrekkingen met opkomende mogendheden als Brazilië, Rusland, India en China. Met name is dit van belang bij besprekingen over handelsakkoorden.

De vijfde prioriteit die de Commissie heeft getracht te implementeren, ook vandaag nog met de geplande stemming over het verslag over het Europees Fonds voor aanpassing aan de globalisering, heeft betrekking op de flexibilisering van de Europese structuurfondsen.

Om de Europese burgers in staat te stellen het hoofd te bieden aan de veranderingen die samenhangen met de huidige situatie, moet de sociale dialoog versterkt worden, met als doel de transparantie te vergroten van besluiten over sociale aanpassing en economische herstructurering. Ik zeg vaak dat we wat de sociale dialoog

betreft moeten overgaan van een conflictfase naar een fase van samenwerking. Anderzijds moet de open coördinatiemethode worden versterkt, als een belangrijke aanvulling op de wetgeving van de Europese Unie. Het sociaal beleid mag niet een lappendeken van losstaande acties en ideeën zijn. We moeten zorgen voor een betere afstemming tussen initiatieven op economisch, arbeids-, sociaal en milieuvlak.

Het is van fundamenteel belang dat het sociaal beleid hand in hand gaat met het economisch beleid, met het oog op een duurzaam herstel op zowel economisch als sociaal vlak. Over één punt wil ik heel duidelijk zijn: de huidige crisis mag geen excuus zijn om sociale uitgaven te verminderen. Gezegd moet worden dat dit niet alleen een tijd is waarin niet gekort mag worden op sociale uitgaven, maar ook een tijd waarin de noodzakelijke structurele hervormingen met overtuiging moeten worden doorgezet. Ik wil dan ook mijn waardering uitspreken voor de Commissie en de heer Barroso, die onder zeer complexe omstandigheden erin geslaagd zijn te zorgen dat Europa op een gecoördineerde manier de problemen van de crisis aanpakt ...

(Spreker wordt door de Voorzitter onderbroken)

Jean Lambert, *rapporteur.* – (EN) Mijnheer de Voorzitter, ik heb later vanmiddag ook een paar minuten om te spreken over enkele van de andere onderwerpen. Maar het verslag waar ik me mee heb beziggehouden gaat met name over de kwestie van actieve inclusie van mensen die van de arbeidsmarkt zijn uitgesloten.

Om te beginnen wil ik alle collega's bedanken die hier een rol in hebben gespeeld en de zeer vele maatschappelijke organisaties die ook een bijdrage hebben geleverd.

We hebben vanmiddag gehoord dat een recessie het gevaar van uitsluiting vergroot, tenzij we zeer voorzichtig zijn: het gevaar dat mensen nu hun baan kwijtraken en er niet in de nabije toekomst in slagen om weer aan de slag te geraken; het gevaar dat mensen die het al moeilijk hebben helemaal geen kans meer maken de arbeidsmarkt te betreden; en dan zijn er natuurlijk nog degenen die niet eens deel uitmaken van de arbeidsmarkt. Zij dreigen vergeten te worden en daar moeten we ons zeer bewust van zijn.

We moeten kijken naar enkele van de structurele obstakels die we als samenleving opwerpen als het gaat om actieve inclusie. Een van de zaken waar we het in het comité over eens waren is dat actieve inclusie niet in de plaats moet komen van sociale inclusie, dat algemenere gevoel dat je een rol te spelen hebt in de samenleving. We zijn het in het algemeen in brede zin eens met de aanbevelingen van de Raad en de Commissie op dit vlak over passende inkomenssteun, en in dit verslag wordt die term ook gebruikt.

Waar we de term minimuminkomen gebruiken hebben we het daar echt over. Het gaat om een inkomen dat mensen nodig hebben om hun waardigheid te behouden, zodat ze keuzes hebben en actief in de maatschappij kunnen meedoen. Het is belangrijk wat betreft steun voor de meest kwetsbaren, voor mantelzorgers, voor hen die zorg nodig hebben, voor hen die steun nodig hebben om onafhankelijk te kunnen wonen en het is, niet te vergeten, belangrijk voor de hoogte van pensioenuitkeringen.

In het verslag wordt ook gesteld dat het belangrijk is dat de lidstaten een minimumloon overwegen. We hebben een groeiend probleem met werkende armen in de Europese Unie.

We hebben het in het verslag ook over moeilijkheden met traag reagerende socialezekerheidsstelsels, hetgeen bij uitstek een probleem is wanneer je probeert mensen contact te laten houden met het arbeidzame leven, bijvoorbeeld door middel van incidenteel werk, uitzendwerk of werk voor een bepaalde tijd. Socialezekerheidsstelsels gaan daar niet altijd even flexibel mee om.

Maar we waarschuwen ook voor bepaalde activeringsmaatregelen, met name maatregelen die strafkortingen introduceren met mogelijke indirecte gevolgen, bijvoorbeeld voor de gezinnen van de betreffende personen, en die waarin mensen meerdere opleidingen volgen voor werk dat er eenvoudigweg niet is.

We zijn het ook eens over de kwesties rondom de inclusieve, op integratie gerichte arbeidsmarkt. Daarom hebben we speciale aandacht besteed aan antidiscriminatie en de noodzaak de bijbehorende wetgeving adequaat toe te passen, aan kwesties met betrekking tot opleiding zodat mensen naar school blijven gaan in plaats van uit te vallen, en aan een benadering die meer op het individu en zijn persoonlijke behoeften is toegesneden.

We zijn het ook eens geworden over het punt van toegang tot kwaliteitsdiensten omdat die uiterst belangrijk zijn voor in moeilijkheden verkerende kwetsbare personen. En we hebben de rol onderstreept die lokale overheden hierin te spelen hebben – en ook de noodzaak van een betere structuur rondom diensten van algemeen belang – zodat we er zeker van kunnen zijn dat mensen de diensten krijgen aangeboden die ze nodig hebben.

Maar even belangrijk voor ons is denk ik het hebben van een stem in dit alles: dat zij die wordt uitgesloten ook worden gehoord wanneer we zoeken naar te nemen maatregelen en wanneer we afwegen of ze werkelijk voldoen in de behoeften van langdurig werklozen, ouderen, of jongeren die bijvoorbeeld toegang proberen te verkrijgen tot de arbeidsmarkt. Dat dit hebben van een stem wordt georganiseerd via de open coördinatiemethode is uiterst belangrijk en mag niet vergeten worden.

Anne Ferreira, rapporteur voor advies van de Commissie milieubeheer, volksgezondheid en voedselveiligheid. – (FR) Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, als rapporteur voor advies van de Commissie milieubeheer, volksgezondheid en voedselveiligheid wil ik de heer Silva Peneda graag bedanken voor het feit dat hij er in zijn verslag melding van maakt dat de Commissie geen enkel concreet voorstel heeft gedaan om de sociale en gezondheidsgevolgen van de milieu- en klimaatcrisis in de hand te houden. Ik wil hem verder graag bedanken voor het feit dat hij de sociale economie heeft genoemd, al vind ik het wel jammer dat er geen aandacht is geschonken aan de betekenis van de sociale economie in de context van het cohesiebeleid en het scheppen van betere, niet verplaatsbare banen.

Dit verslag zou nu, aan de vooravond van de Europese verkiezingen, een beter onthaal krijgen als het gebrek aan ambitie bij bepaalde doelstellingen niet zo duidelijk was geweest. Mogen we genoegen nemen met flexizekerheid en minimumnormen op het gebied van het arbeidsrecht? Nee, dat mogen we niet. Toch moeten we er rekening mee houden dat rechts deze minimumnormen morgen zal verwerpen, net zoals rechts de afgelopen vijf jaar een richtlijn over diensten van algemeen nut heeft afgewezen.

Zullen we morgen dan eindelijk een minimumloon goedkeuren? De Europese burgers roepen nu al jaren om een sterk sociaal Europa. Het volgende Parlement moet in staat zijn de in dit verslag voorgestelde sociale verbeteringen te implementeren. Ik hoop dat dit ertoe bijdraagt dat iedereen op 7 juni zal stemmen.

Monica Giuntini, rapporteur voor advies van de Commissie regionale ontwikkeling. – (IT) Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, als rapporteur voor advies wil ik in het bijzonder ingaan op de wijzigingen in het Europees Fonds voor aanpassing aan de globalisering (EFG), en mijn waardering uitspreken voor het voorstel van de Commissie voor wat betreft het akkoord dat in de eerste lezing is bereikt met het Parlement.

Met name de volgende punten vind ik positief. Ten eerste, het feit dat we de mogelijkheid om gebruik te maken van het EFG tijdelijk hebben uitgebreid. Daardoor wordt het een instrument op Europees niveau waarmee het herstel wordt bevorderd, het hoofd kan worden geboden aan de wereldwijde financiële en economische crisis en werknemers die hun baan zijn kwijtgeraakt kunnen worden ondersteund. Ten tweede, het feit dat het minimum aantal ontslagen dat vereist is om steun uit het Fonds te kunnen aanvragen, is verlaagd van 1 000 naar 500. Ten derde, het feit dat, in dit stadium en in bepaalde gevallen, het cofinancieringspercentage is verhoogd naar 65 procent.

Tot besluit hoop ik dat de Commissie, zoals in het advies van de Commissie regionale ontwikkeling staat, voor het einde van 2011 een beoordeling van de impact van de tijdelijke maatregelen indient en het Parlement in de gelegenheid stelt de regelgeving eventueel te herzien.

Cornelis Visser, rapporteur voor advies van de Commissie cultuur en onderwijs. – Voorzitter, het belang van de vernieuwde sociale agenda is duidelijk, zeker gezien de huidige economische crisis. Rapporteur Silva Peneda heeft een grote inzet geleverd voor dit verslag. Vanuit de Commissie cultuur en onderwijs hebben we een bijdrage geleverd via dit advies. De focus ligt op vier onderwerpen, namelijk: onderwijs en bedrijfsleven en de relatie daartussen, een leven lang leren, het belang van meertaligheid, en sport.

Allereerst de relatie tussen onderwijs en bedrijfsleven. Een uitgebreidere dialoog tussen het bedrijfsleven, onderwijsinstellingen, vakbonden en het verenigingsleven is noodzakelijk met als doel vast te stellen welke vaardigheden in de toekomst nodig zijn voor de economie. Het volwassenenonderwijs speelt hierin een rol om deze vaardigheden te ontwikkelen.

De inhoud van het onderwijs moet aan beroepsmatige en praktische eisen voldoen. Verder is het noodzakelijk dat de samenwerking tussen universiteiten en bedrijfsleven wordt bevorderd. Er moet een brug worden geslagen tussen onderwijsprogramma's en het bedrijfsleven, dat tevens in staat moet worden gesteld onderwijsprogramma's aan te vullen, stages aan te bieden, open dagen voor studenten te organiseren.

Daarnaast is een leven lang leren heel belangrijk. Het is cruciaal dat er een evenwicht is tussen gezinsleven, werk en leren. Publieke en private kinderopvang speelt daarbij ook een belangrijke rol en moet worden uitgebreid, zodat ouders hun hele leven kunnen participeren.

Sport is ook een extra instrument, en dat wil ik toch even noemen vanuit de Commissie cultuur, waar wij ook sport bevorderen. Het bevordert de ontwikkeling van waarden, zoals eerlijkheid, solidariteit, respect voor de regels en teamgeest, en het is ook belangrijk voor de gezondheid. Het is belangrijk dat de lidstaten op deze punten worden gestimuleerd.

Marie Panayotopoulos-Cassiotou, rapporteur voor advies van de Commissie rechten van de vrouw en gendergelijkheid. – (EL) Mijnheer de Voorzitter, ik heb namens de Commissie rechten van de vrouw en gendergelijkheid advies uitgebracht over het verslag van mevrouw Lambert over de actieve inclusie van personen die van de arbeidsmarkt zijn uitgesloten. Ik wil de rapporteur gelukwensen met haar bereidheid om het advies van de Commissie rechten van de vrouw en gendergelijkheid zo volledig mogelijk over te nemen in haar verslag.

Gendergelijkheid en eerbiediging van het non-discriminatiebeginsel zijn fundamentele voorwaarden voor een actieve opneming op de arbeidsmarkt en voor de maatschappelijke integratie die daarmee gepaard moet gaan. Ik acht het vooral belangrijk dat de klemtoon wordt gelegd op ondersteuning van gezinsleden, ongeacht hun leeftijd, op intergenerationele solidariteit en op ondersteuning van mensen uit kwetsbare bevolkingsgroepen wier gezin moeilijke tijden doormaken, zodat zij op elk moment nuttig kunnen zijn voor de samenleving en kunnen voorkomen dat de moeilijkheden die zij doormaken littekens nalaten in hun leven. Daarom is de overgang van de ene situatie naar de andere zeer belangrijk en moet deze worden ondersteund met middelen die ter beschikking worden gesteld door overheidsinstanties, sociale organisaties, de sociale partners maar ook vrijwilligersorganisaties. Dan zal de samenleving zich solidair met en medeverantwoordelijk voor al haar leden voelen.

Ik hoop dat het verslag van mevrouw Lambert een impuls zal geven aan de resolutie – zoals deze mede door mijn fractie werd gecorrigeerd – en daarin sprake zal zijn van niet alleen inkomenssteun maar ook meer algemene steun ten behoeve van waardige levensomstandigheden voor zowel grote als kleine deelnemers en niet-deelnemers aan de arbeidsmarkt.

Othmar Karas, namens de PPE-DE-Fractie. – (DE) Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de voorzitter van de Commissie, mijnheer de fungerend voorzitter van de Raad, we debatteren nu over drie verslagen. Bij twee verslagen heeft de Fractie van de Europese Volkspartij (Christen-democraten) en Europese Democraten de rapporteur geleverd en bij het andere verslag de Fractie De Groenen/Vrije Europese Alliantie. Ik zeg dit om duidelijk te maken dat de Sociaal-democratische Fractie in het Europees Parlement geen monopolie op onderwerpen op het gebied van sociaal beleid heeft, maar dat deze onderwerpen ons allen aangaan.

Als plaatsvervangend fractievoorzitter wil ik in het bijzonder de heer Silva Peneda en mevrouw Stauner danken voor hun werk, aangezien zij geloofwaardige vertegenwoordigers zijn van het Europese sociale en levensmodel van de sociale markteconomie en binnen onze fractie belangrijke voorstanders zijn van een verdieping van de sociale dialoog. Deze verslagen moeten ervoor zorgen dat het beleid van de Europese Unie effectief op de economische en sociale uitdagingen kan reageren. Ze hebben als doelstelling meer mensen kansen te geven, de toegang tot hoogwaardige diensten te verbeteren en solidariteit te betrachten tegenover diegenen voor wie de ontwikkelingen negatieve gevolgen hebben.

Alles wat we van de Gemeenschap willen, moet ook op steun van een meerderheid thuis kunnen rekenen, omdat we niet voor alles wat de mensen van ons verwachten voldoende bevoegdheid hebben. Op het gebied van sociaal beleid mogen we helaas nog niet alles doen, maar het Verdrag van Lissabon zorgt in ieder geval voor een grote stap voorwaarts. Volledige werkgelegenheid wordt een doel, de duurzame sociale markteconomie wordt het Europese sociale en economische model en sociale grondrechten worden verankerd.

We hebben echter niet alleen te weinig bevoegdheden, maar ook te weinig geld. Daarom roep ik de Commissie op om voor het einde van het jaar een voorstel in te dienen voor een belasting op financiële transacties en om met een concreet Europees initiatief te komen met twee doelstellingen. De eerste doelstelling is het doelgerichte gebruik van inkomsten voor het creëren van duurzame arbeidsplaatsen, want alles wat nieuwe banen creëert, creëert ook sociale stabiliteit en zekerheid. De tweede doelstelling is een voorstel voor een duidelijk Europees project voor de G20-top in het voorjaar.

Nu kunnen we ook werknemers steunen die ten gevolge van de wereldwijde financiële en economische crisis zijn ontslagen en we hebben de cofinanciering verhoogd tot 65 procent.

Hoe zou de situatie op dit moment eruit hebben gezien zonder ons Europees sociaal model, ook al kan dit nog verder worden verbeterd? We moeten het model versterken, ook door, zoals de heer Silva Peneda vraagt, de versterking van fundamentele arbeidsrechten door de vaststelling van minimumnormen bij de rechten

van werknemers, door de bestrijding van discriminatie, door de versterking van de sociale samenhang, door de modernisering van de socialezekerheidsstelsels, door de bestrijding van armoede, door de bevordering van de overgang naar zelfstandigheid, door de versterking van de structuurfondsen. We zetten een stap voorwaarts, maar we hebben ook nog veel te doen.

Jan Andersson, *namens de PSE-Fractie*. – (*SV*) Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de commissaris, fungerend voorzitter van de Raad, ik wil mij concentreren op wat een top had moeten zijn maar dat niet was.

De heer Juncker zei gisteren dat we nu van een financiële en economische crisis naar een sociale crisis gaan. We steven ook af op een werkgelegenheidscrisis. In de komende jaren krijgen we een stijgende werkloosheid, misschien zijn over een jaar of zo 26 miljoen inwoners van de EU werkloos.

Dat is de situatie, en in *deze* omstandigheden hebben de Raad en centrumrechtse en rechtse regeringen beslist om de Werkgelegenheidstop tot een trojkavergadering te degraderen. Vele van de leiders komen niet naar deze vergadering. Dat toont aan dat de Raad en de regeringen werkgelegenheid geen prioriteit vinden. Ik ben het eens met de heer Barroso: de Commissie wilde een top. Is dit een onontkoombare ontwikkeling? Nee, dat is het niet. Er moet meer en op een meer gecoördineerde manier worden gedaan, en er moet nu iets worden gedaan. Het gaat om ecologische investeringen voor de lange termijn die ook op korte termijn banen opleveren. Het gaat om energie-efficiëntie in woningen die nu banen oplevert maar de woningen ook beter maakt voor de toekomst. Het gaat om levenslang leren, dat nooit zijn doel heeft gehaald en dat belangrijk is om Europa sterker te maken voor de toekomst. Als we dat nu doen, krijgen mensen de noodzakelijke opleiding en wordt Europa tezelfdertijd sterker voor de toekomst en daalt de werkloosheid. Zij kunnen worden vervangen door jongeren die studeren en een voet tussen de deur krijgen op de arbeidsmarkt in plaats van in de werkloosheid te verdwijnen. We kunnen inspanningen leveren voor consumptiesteun voor de groepen die het het moeilijkst hebben – gepensioneerden, studenten en werklozen. Dat creëert banen, dat creëert consumptie.

Mobiliteit is belangrijk, dat werd in Praag tijdens de workshop gezegd. Mobiliteit is belangrijk – erg belangrijk – zowel in geografisch als in professioneel opzicht, maar als we er niet voor zorgen dat gelijke behandeling, gelijke voorwaarden en stakingsrecht een feit zijn op de Europese arbeidsmarkt, zal het protectionisme toenemen. Daarom is het de verantwoordelijkheid van de Commissie om de terbeschikkingstellingsrichtlijn te wijzigen.

Samengevat: er kan nu iets worden gedaan, de werkloosheid kan worden gereduceerd, Europa kan sterker worden gemaakt voor de toekomst. Die twee dingen horen samen, maar momenteel wordt er veel te weinig gedaan.

Ona Juknevičienė, *namens de ALDE-Fractie*. – (*LT*) Dames en heren, commissaris, ik wil werkelijk iedereen oprecht danken voor een verslag dat we inderdaad een verslag voor de burgers van Europa kunnen noemen. De Europese burgers vragen dikwijls wat we hier in het Europees Parlement doen, wat voor goeds we voor hen doen.

Mijns inziens is dit een van die verslagen die erop gericht zijn om mensen te helpen en daarom wil ik al mijn collega's, mevrouw Stauner en de Commissie en de Raad feliciteren met het bereiken van overeenstemming in de eerste lezing. Dit verslag zal morgen in een bijzonder snelle procedure worden aangenomen, niet alleen omdat het belangrijk is voor de burgers, maar ook omdat dit fonds bedoeld is voor de crisis, zodat mensen die hun baan zijn kwijtgeraakt, steun kunnen krijgen.

Ik heb slechts één vraag. Is dit verslag daadwerkelijk voor de burgers opgesteld en zal de hulp hen daadwerkelijk bereiken? Zoals u zich wellicht nog kunt herinneren, commissaris, hebben wij, de fractie van de Alliantie van Liberalen en Democraten voor Europa, tijdens het belangrijke debat binnen onze commissie gezegd dat we deze steun voor de burgers zouden ondersteunen mits deze niet terechtkomt bij bureaucraten dan wel blijft hangen in andere structuren.

Helaas heeft een jaar ervaring uitgewezen dat het Europees Fonds voor aanpassing aan de globalisering in mijn land voor dezelfde doeleinden wordt toegepast, althans in mijn ogen, als het Europees Sociaal Fonds, namelijk voor bijscholing. Het wordt niet of nauwelijks toegepast voor de andere beoogde maatregelen. We hebben geld nodig om mensen te bereiken, zodat ze ondersteuning krijgen, en het is niet juist dat administratieve instanties, werkgelegenheids- en scholingscentra het geld zelf houden en mensen bijscholen, maar dat deze mensen vervolgens geen baan kunnen vinden.

Ik zou graag willen, commissaris, dat wordt bekeken of deze verordening naar behoren functioneert in de lidstaten. Is deze verordening op de juiste wijze in nationaal recht geïmplementeerd? Dikwijls kan de verordening op grond van nationale wetgeving niet worden geïmplementeerd.

U zult van mening zijn dat dit een aangelegenheid voor de regeringen van de lidstaten is, maar daar ben ik het niet mee eens! We zijn door de burgers gekozen; we zijn geen vertegenwoordigers van onze regeringen. We zijn gekozen om de belangen van de Europese burgers, van onze eigen mensen te behartigen en om ervoor te zorgen dat het geld terechtkomt bij de burgers en niet aan de bureaucratische strijkstok blijft hangen.

Brian Crowley, *namens de UEN-Fractie.* – (*EN*) Mijnheer de Voorzitter, ik bedank de rapporteurs voor de geweldige hoeveelheid werk die ze hebben verzet voor deze verslagen, die, zoals we al in een eerder debat hebben gezegd, komen op een zeer belangrijk moment aangezien mensen op zoek zijn naar antwoorden en naar ideeën over hoe het verder moet.

Naar mijn idee kunnen deze ideeën worden verdeeld over vier aparte, maar aan elkaar gerelateerde gebieden. Om te beginnen is daar het thema onderwijs en opleiding, waarbij het kan gaan om een leven lang leren, het opwaarderen van bestaande vaardigheden of het aanleren van nieuwe vaardigheden.

Het tweede gebied is dat van innovatie, en het proberen te bepalen waar banen in de toekomst vandaan zullen komen en zorgen dat mensen daarvoor over de juiste vaardigheden en opleiding beschikken.

Ten derde het hele onderwerp duurzaamheid, waarbij mensen die werk hebben worden beschermd en steun krijgen om te zorgen dat ze hun banen niet verliezen en zich vervolgens over een jaar of twee helemaal moeten laten om- of bijscholen om een nieuwe baan te vinden; het behouden van bestaande banen.

Ten vierde de poging om, zo dat al mogelijk is, te anticiperen op paden die we in de toekomst zullen moeten inslaan.

In het begin van de jaren negentig hadden we het hele plan-Delors, met het witboek over het sociaal pakket enzovoort, dat destijds als baanbrekend en innovatief werd gezien. Het omvatte vele moeilijke dossiers en vele moeilijke ideeën waar mensen vanuit met name het bedrijfsleven tegen waren, maar waar ook, en dat is vrij uniek, veel mensen uit de vakbondswereld zich tegen verzetten.

Als we iets kunnen leren uit onze ervaringen sinds 1994 is het dat sociaal beleid in de eerste plaats moet zijn gericht op het teweegbrengen van echte verbeteringen in de levens van mensen – niet slechts op statistieken die er beter uitzien.

Ten tweede laat het ons zien dat, hoe goed je het ook regelt op het gebied van onderwijs, opleiding en vaardigheidstraining, er altijd mensen zullen zijn die getroffen worden door werkloosheid; voor hen moet er een veiligheidsnet zijn en voldoende sociale zekerheid voor een behoorlijke levensstandaard.

Daar komt bij dat, zoals voorzitter Barroso zelf terecht opmerkte, ondanks de hoge arbeidsparticipatie in veel landen de laatste jaren, veel mensen met een handicap, 74 procent in totaal, werkloos waren, ondanks het feit dat ze beschikten over een opleiding, vanwege de bestaande psychologische barrières.

Het spijt me dat ik zo lang doorga, maar ik wil graag kort samenvatten met het bekende gezegde: "Geef een man een vis en je voedt hem voor een dag. Leer een man hoe hij moet vissen en je voedt hem zijn leven lang."

Jean Lambert, *namens de Verts/ALE-Fractie.* – (EN) Mijnheer de Voorzitter, ik wil reageren op een aantal aspecten vanuit het werkgelegenheidsperspectief – daarbij zeker ook rekening houdend met het feit dat de voorjaarstop in eerste instantie was bedoeld als een top over duurzame ontwikkeling – en een verband leggen met het document van de Commissie van eind vorig jaar over nieuwe vaardigheden en nieuwe banen. In dat document werd uiteengezet hoe de overgang naar een koolstofarme economie belangrijke gevolgen zou hebben voor de werkgelegenheid. Het is van groot belang dat we ons dat blijven realiseren en het in de algemene discussie die we nu voeren niet uit het oog verliezen.

Een resultaat dat ik graag zou zien voortkomen uit alle huidige bezorgdheid over de werkgelegenheid is een sterk samenhangend pakket gericht op nieuwe bedrijfssectoren en nieuwe investeringen. Dat is er nu niet. We kunnen momenteel beneden een uitstekend voorbeeld bewonderen van zonnetechnologie en van hoe deze in een deel van Duitsland in ontwikkeling is, terwijl er tegelijkertijd banen verloren gaan in de zonnesector in Spanje en in de windturbinesector in het Verenigd Koninkrijk. Juist op het moment dat we nieuwe vaardigheden in nieuwe technologieën nodig hebben, lopen we het risico deze mis te lopen vanwege de

afwezigheid van een heldere investeringsstrategie en, daarbinnen, een heldere strategie voor de ontwikkeling van vaardigheden.

Wanneer we het hebben over zaken als omscholing en het ontwikkelen van vaardigheden en dergelijke, moeten we ook kijken naar het zogenaamde *Just Transition Programme*, zoals dat is uitgewerkt met de Internationale Arbeidsorganisatie, het Internationaal Verbond van Vakverenigingen en de Verenigde Naties, omdat de vaardigheden waar we nu naar op zoek zijn beginnen te veranderen. We moeten de vaardigheden ontwikkelen van hen die het nog moeilijk hebben met lezen, schrijven en rekenen, en met IT, maar het gaat ook om transversale vaardigheden – ook iets uit het document van de Commissie. We moeten ook nadenken over wat te doen met sectoren die wat betreft de ontwikkeling van vaardigheden een ondergeschoven kindje zijn geweest – op het ogenblik niet in het minst de zorgsector – en echt kijken hoe we hier gelijkheid kunnen garanderen.

Gabriele Zimmer, namens de GUE/NGL-Fractie. – (DE) Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, mijn collega's van de Commissie werkgelegenheid en sociale zaken hebben de vinger op de zere plek gelegd en heel duidelijk gemaakt hoe noodzakelijk het is dat de lidstaten en de Europese Unie gezamenlijk handelen om de gevolgen van de wereldwijde financiële en economische crisis vooral niet af te wentelen op diegenen die er het zwaarst door worden getroffen, namelijk diegenen die in de maatschappij helemaal onderaan staan.

Daarom ben ik er ook uitermate teleurgesteld over dat de zogenaamde Werkgelegenheidstop op 7 mei eigenlijk min of meer een farce is en het zou voor ons allen die binnen de Europese Unie verantwoording dragen meer dan pijnlijk moeten zijn dat een dergelijke top onder een dergelijke benaming wordt gehouden. Het maakt naar mijn mening opnieuw duidelijk dat de heersende politiek nog steeds niet heeft begrepen dat de bestrijding van de economische en financiële crisis alleen mogelijk is, wanneer deze tegelijkertijd verbonden wordt aan de bestrijding van armoede, sociale uitsluiting en verlies van arbeidsplaatsen, alsmede met de bestrijding van de overal verslechterende arbeidsnormen.

De Commissie heeft onlangs dramatische cijfers voorgelegd met betrekking tot de arbeidsplaatsenontwikkeling en de werkgelegenheidssituatie in de Europese Unie en in de eurozone. Hier is consequent handelen vereist! Het gaat erom de privatisering van publieke diensten, dat wil zeggen socialezekerheidsstelsels zoals ouderdomspensioenen, eindelijk een halt toe te roepen. Ik begrijp nog steeds niet waarom de Commissie en de Raad bij de top in maart nog erop hebben aangedrongen de pensioenstelsels in de lidstaten verder te privatiseren en pensioenfondsen af te schaffen. Dit is volledig contraproductief, leidt ertoe dat steeds meer mensen verarmen en verergert het probleem van armoede onder ouderen.

We hebben behoefte aan socialezekerheidsstelsels die armoede voorkomen, aan een sociaal pact voor Europa, zoals ook de Europese vakbonden hebben gevraagd. De strijd tegen armoede zou een werkelijk humanitaire aanpak kunnen zijn om de economische en financiële crisis wereldwijd te bestrijden, en daartoe is de Europese Unie verplicht!

Derek Roland Clark, *namens de IND/DEM-Fractie*. – (EN) Mijnheer de Voorzitter, als de globalisering tot ontslagen leidt, zal er een tekort aan inkomsten ontstaan en zal het Globaliseringsfonds dus niet zoveel geld bevatten als men wil uitgeven. Laten wij de globalisering niet proberen tegen te houden; laten we ons erbij aansluiten door de concurrentie binnen de EU te stimuleren en laten we leren op de wereldmarkten te concurreren.

U wilt de sociale agenda vernieuwen via de arbeidstijdenrichtlijn. Die heeft twee doelen. In de eerste plaats moest hij meer banen opleveren doordat werknemers minder uren gingen werken, zodat bedrijven meer personeel moesten aannemen. Extra personeel betekent echter extra kosten aan sociale premies, zodat de kosten per eenheid stijgen. Kleine bedrijven prijzen zichzelf op die manier uit de markt en verliezen orders, en dat leidt weer tot werktijdverkorting en zelfs sluiting. Werknemers hebben dan helemaal geen baan. Hoe sociaal is dat?

Het tweede doel van de richtlijn was dat werknemers meer tijd konden doorbrengen met hun gezin, maar wat heeft dat voor zin als vervolgens hun nettoloon onvoldoende wordt? Hoe sociaal is het als hun gezin daardoor de leuke dingen in het leven moeten missen? Laat mensen hun eigen oplossingen bedenken. Veel landen hebben een minimumloonregeling, en dat juich ik toe. Wij willen niet dat de mensen in sociale problemen komen. De EU heeft nu echter zelfs die mogelijkheid om zeep geholpen met een van haar eigen instellingen, het EHJ, dat met zijn vonnissen inzake Laval en andere zaken het minimumloonbeleid van de lidstaten heeft getorpedeerd. Hoe sociaal is het om de manier waarop de nationale parlementen hun werknemers proberen te beschermen, naar de prullenbak te verwijzen? Deze maatregelen zijn niets minder

dan een poging een geleide economie in sovjetstijl te realiseren, en wij weten allemaal hoe goed die functioneerde.

Carl Lang (NI). – (FR) Mijnheer de Voorzitter, "errare humanum est, perseverare diabolicum: vergissen is menselijk, in de dwaling volharden des duivels." Ik heb de vandaag gevoerde debatten aangehoord en ik kan alleen maar zeggen dat kennelijk noch de Europese instellingen, noch de staatshoofden en regeringsleiders – de enorme economische, financiële, sociale en demografische impact van deze crisis ten spijt – begrepen hebben wat de werkelijke omvang van deze tragedie is, en wat voor gevolgen ze voor ons allen zal hebben.

Nog geen minuut geleden heb ik de fungerend voorzitter van de Raad ons horen vertellen dat werklozen in staat moeten worden gesteld hun vaardigheden verder te ontwikkelen, en dat we mensen moeten motiveren bij het zoeken naar een betrekking. Gelooft u nu werkelijk dat de honderdduizenden die door deze crisis hun baan zijn kwijtgeraakt werkloos zijn geworden omdat ze niet over de nodige vaardigheden beschikten? Dat is toch overduidelijk een conclusie die voortspruit uit een ideologische en doctrinaire keuze, uit een soort groepsdenken, uit een economische theorie – de economische theorie van vrijhandel en de vrije markt.

De Europese Unie, die zich sterk maakt voor de vrijheid van kapitaal, goederen, diensten en personen, wil deze economische keuze, deze doctrine, graag wereldwijd toepassen. Dat is economisch en sociaal gezien crimineel. We zouden internationaal met de gehele wereld moeten kunnen concurreren.

Als we niet in staat zijn een beleid ten uitvoer te leggen dat via economische preferentie sociale preferentie garandeert, en sociale zekerheid via economische zekerheid, en als we niet in staat zijn een beleid tot bescherming van onze handel te implementeren, welnu, dames en heren, dan zullen we die paar overgebleven landbouwers en vaklieden en het beetje industrie dat ons nog rest overleveren aan de jungle van de mondialisering, waar alleen het recht van de sterkste geldt.

In dit Parlement zijn er liberale globalisten, sociaal-globalisten en andersglobalisten. Ik ben er trots op tot de antiglobalisten te behoren, de groep mensen die de interne markt willen heroveren en daarbij de regels voor nationale en communautaire preferentie, en nationale en communautaire bescherming willen laten gelden, om zo onze volkeren te dienen.

Elisabeth Morin (PPE-DE). – (FR) Mijnheer de Voorzitter, ik ben blij dat ik hier vandaag de herziening van het Europees Fonds voor aanpassing aan de globalisering mag komen verdedigen. Ik geloof namelijk dat het, gelet op de economische en financiële crisis en de daaruit voortvloeiende sociale crisis, heel belangrijk is om te proberen banen te behouden.

Als we de toekomst van onze werknemers willen verdedigen, dan moeten we hun professionele mobiliteit garanderen, zodat ze zich beter kunnen aanpassen aan de veranderende behoeften van ondernemingen, nu en in de toekomst. Economisch herstel, werkgelegenheid in de toekomst, het concurrentievermogen van onze landen – het hangt allemaal samen met de ontwikkeling van de vaardigheden van onze werknemers. Zij zijn het immers die de kwaliteit van de onderneming bepalen.

De eerste stap bij het bestrijden van sociale uitsluiting is uiteraard integratie in de arbeidsmarkt. Dat is het sociale model dat we moeten bevorderen, en we moeten samenwerken om dit menselijke kapitaal te ontwikkelen. Alle werknemers hebben recht op werk.

Onze politieke doeltreffendheid zal worden beoordeeld aan de hand van de snelheid waarmee we actie ondernemen om te verzekeren dat mobiliteit, aanpassingsvermogen en de consolidatie van verworven ervaring sterke troeven worden van alle mannen en vrouwen in de Europese landen van de toekomst, van alle mannen en vrouwen die in onze ondernemingen werkzaam zijn. Dat is waar we belang aan hechten, en dat is waar we ons bij het werk in de Commissie werkgelegenheid en sociale zaken door hebben laten leiden.

Jean Louis Cottigny (PSE). – (*FR*) Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de commissaris, mijnheer de fungerend voorzitter, beste collega's, ik geloof dat commissaris Špidla gelijk had toen hij ons, de Commissie werkgelegenheid en sociale zaken, voorstelde om het op 1 januari 2007 opgerichte Europees Fonds voor aanpassing aan de globalisering (EFG) te herzien.

Het Parlement dient dit voorstel zonder amendementen aan te nemen. Het is er immers op gericht om het toepassingsgebied van het EFG uit te breiden, zodat het kan worden ingezet als er zich een economische of financiële crisis voordoet. De voorzitter van onze commissie, Jan Andersson, heeft ons terecht voorgesteld een tekst te gebruiken die door een ruime meerderheid van de Commissie werkgelegenheid is goedgekeurd, teneinde de commissies – inzonderheid de Begrotingscommissie – duidelijk te maken dat het van belang is

de lidstaten goed in te lichten, opdat iedere werknemer, ieder vakbondslid en iedere burger in zijn eigen taal informatie kan ontvangen over het bestaan van dit fonds.

Dankzij de trialoog en het feit dat een ruime meerderheid van de Commissie werkgelegenheid al de amendementen heeft verworpen, kunnen we trots zijn op wat we hebben bereikt: 65 procent cofinanciering door de Unie en 35 procent door de lidstaten; de drempel – het aantal ontslagen – om voor het fonds in aanmerking te komen is verlaagd tot 500 werknemers; met het tellen van het aantal ontslagen wordt begonnen op het moment dat de onderneming de afvloeiingsregeling afkondigt; interventie via het Europees Fonds met een verwijzing naar de gevolgen van de economische crisis; tot eind 2011 geldende uitzonderingsregelingen die de inzet van het fonds gemakkelijker maken; een toepassingperiode van het EFG van 24 maanden.

Onze commissie had het bij het juiste eind, maar we moeten verder gaan. Ik roep alle lidstaten op al hetgeen in hun vermogen ligt te ondernemen om te verzekeren dat werknemers die in moeilijkheden komen te verkeren zo snel mogelijk van deze regelingen gebruik kunnen maken. Ik wil commissaris Špidla graag vragen of dit gewijzigde fonds – als we morgen de ruime meerderheid krijgen die nodig is om dit voorstel in eerste lezing goed te keuren – per 1 mei 2009 in werking kan treden. Laten we deze wetgevingsperiode bekronen met het aannemen van deze wijziging van het Europees Fonds, zodat we onze in moeilijkheden verkerende werkers een helpende hand kunnen reiken.

Wat wil een ontslagen werknemer? Hij wil weten hoe zijn leven er aan het einde van de maand uit zal zien. Hij wil weten wat hij morgen met zijn leven zal aanvangen. Hij wil weten of hij de vaardigheden die hij op het werk heeft geleerd ergens kan gebruiken. Misschien heeft hij extra training nodig om in de toekomst aan de slag te kunnen – hij wil daarover nadenken.

Daarom wil ik aan het einde van deze wetgevingsperiode al degenen die zitting hebben in de Commissie werkgelegenheid, ongeacht politieke kleur, oproepen om ervoor te zorgen dat deze tekst met onmiddellijke ingang kan worden toegepast.

VOORZITTER: LUISA MORGANTINI

Ondervoorzitter

Elizabeth Lynne (ALDE). - (*EN*) Mevrouw de Voorzitter, als schaduwrapporteur voor het verslag over actieve inclusie zal ik mij hoofdzakelijk op dat verslag richten. Ik wil de rapporteur, mevrouw Lambert, gelukwensen met haar voortreffelijke verslag. Het verheugt mij zeer dat de meeste van mijn amendementen, in het bijzonder die over de bestrijding van discriminatie, door de commissie zijn overgenomen. Zoals u weet, gaat dat onderwerp mij zeer ter harte.

Mensen worden om allerlei redenen van de arbeidsmarkt uitgesloten, maar ik vind het werkelijk ongelofelijk dat het nog steeds gebeurt op grond van handicap, leeftijd, godsdienst of overtuiging, of seksuele geaardheid – ondanks de werkgelegenheidsrichtlijn van 2000. Het probleem is dat deze niet in alle lidstaten op de juiste wijze wordt uitgevoerd, en wij moeten daar nog alerter op toezien.

Ik ben ook blij dat mijn amendement over de verplichte pensioenleeftijd is overgenomen. Ik heb het altijd onrechtvaardig gevonden dat iemand zodra hij of zij een bepaalde leeftijd bereikt, op de schroothoop wordt gegooid. Maar ook als mensen niet van arbeid worden uitgesloten maar toch niet aan werk kunnen komen doordat zij onvoldoende toegang tot werk hebben, leidt dat tot uitsluiting. Daarom ben ik blij dat ook mijn amendement ter ondersteuning van een nieuwe algemene antidiscriminatierichtlijn door de commissie is overgenomen.

Ik betreur het echter dat de PPE-DE-Fractie een alternatieve resolutie heeft ingediend. Volgens mij is dat vooral gedaan om iedere verwijzing naar een nieuwe richtlijn ter bestrijding van discriminatie te schrappen, want ik weet dat de meesten van hen daartegen zijn. Ik vind het onvoorstelbaar dat iemand mensen hun Europese grondrechten zou willen ontzeggen alleen vanwege hun leeftijd, handicap, geloof of overtuiging, of seksuele geaardheid.

De andere terreinen die ik onder de aandacht heb willen brengen, waren de vervaging van het onderscheid tussen economische migratie en het aanvragen van asiel, en tussen economische migratie en het aanvragen van asiel enerzijds en illegale immigratie anderzijds – allemaal verschillende, afzonderlijke vraagstukken die op verschillende manieren moeten worden aangepakt. Ik ben bijvoorbeeld van mening dat asielzoekers toestemming moeten krijgen om te werken terwijl zij op de behandeling van hun aanvraag wachten. Hierdoor

zouden zij niet langer afhankelijk zijn van een uitkering. Wij moeten ook meer doen voor de integratie van mensen met psychische problemen en mensen met alcohol- of drugsproblemen.

Tot slot nog een korte opmerking over het Europees Fonds voor aanpassing aan de globalisering. Ik ben blij dat wij hierover snel tot een besluit zijn gekomen. Het is belangrijk dat het toepassingsgebied van dit fonds wordt verbreed tot werknemers die zijn ontslagen als gevolg van de economische recessie, en niet alleen van de globalisering, en dat het interventiecriterium voor het aantal ontslagen wordt verlaagd van 1 000 naar 500. Dit is van buitengewoon groot belang voor de mensen in mijn kiesdistrict, de West Midlands, maar ook overal elders in het Verenigd Koninkrijk.

Ewa Tomaszewska (UEN). – (*PL*) Mevrouw de Voorzitter, 16 procent van alle Europeanen dreigt in armoede te vervallen. De crisis leidt tot diverse ontslaggolven. Een tekort aan arbeidsplaatsen is de belangrijkste oorzaak van diepe armoede. Armoede leidt tot sociale uitsluiting en een beperkte toegang tot onderwijs en gezondheidszorg. Ondanks de economische crisis willen wij Europese sociale modellen behouden die de sociale cohesie en solidariteit bevorderen, en daaronder valt de bestrijding van armoede. Economische onafhankelijkheid garandeert waardigheid. Daarom is het zo belangrijk om banen en inkomens te beschermen en om beroepskwalificaties te verbeteren die de mobiliteit op de arbeidsmarkt verhogen.

Een van de dingen ons het gevoel geven dat we daadwerkelijk controle over ons leven hebben, is de mogelijkheid om deel te nemen aan besluitvormingsprocessen. Het is daarom van cruciaal belang om de mening van sociale partners, het proces van de sociale dialoog, collectieve overeenkomsten en sociale afspraken te respecteren. We moeten samenwerken teneinde voorwaarden te kunnen garanderen op grond waarvan mensen voldoende kunnen verdienen om aan de maatschappij te kunnen deelnemen en hun gezinnen te kunnen onderhouden, met name als ze veel kinderen hebben. We moeten eveneens discriminatie op de arbeidsmarkt aanpakken, met name waar het mensen met beperkingen betreft. Het feit dat er in deze crisis nauwelijks 3 procent van de middelen die binnen het Europees Fonds voor aanpassing aan de globalisering beschikbaar zijn, daadwerkelijk wordt benut, is een beschuldiging aan het adres van politici. Mijn complimenten aan de rapporteurs.

Sepp Kusstatscher (Verts/ALE). - (*DE*) Mevrouw de Voorzitter, de Lissabonagenda voorzag in een Europa dat is gebouwd op drie pijlers: economie, sociale zaken en het milieu. We hebben vaak kritiek gehad op het feit dat aan de eerste pijler, de economie, meer belang wordt gehecht dan aan de andere twee pijlers. De sociale pijler wordt met de sociale agenda wezenlijk versterkt. Daarvoor wil ik de rapporteur, de heer Silva Peneda, en de meerderheid in de Commissie werkgelegenheid en sociale zaken hartelijk danken.

We hebben nu een document voor ons dat wezenlijk beter is dan het oorspronkelijke vage voorstel van de Commissie. Ook wij als Fractie De Groenen/Vrije Europese Alliantie hebben meer dan 40 amendementen ingediend in de Commissie werkgelegenheid en sociale zaken voor een concrete verbetering van de kernverklaringen op het gebied van het sociaal beleid. Sociaal beleid houdt meer in! Het mag niet alleen uit een paar algemene oproepen om meer banen bestaan. Er is behoefte aan meer gerechtigheid bij de verdeling van de middelen, een geëngageerde strijd tegen armoede, een effectieve gelijke behandeling van mannen en vrouwen, sociale integratie in plaats van uitsluiting, internationale solidariteit, een wijziging van de structuur, respect voor de grondrechten en mensenrechten, ook tegenover immigranten, aandacht voor gezondheid en het milieu, zodat de arbeids- en leefomstandigheden worden verbeterd. Ten slotte heeft het sociaal beleid ook duidelijke EU-richtlijnen nodig die niet kunnen worden uitgehold door het Europees Hof van Justitie.

Veel van dit alles is in het verslag opgenomen waarover in de laatste zittingsweek van het Parlement overeenstemming is bereikt. Het valt te hopen dat de Raad en de Commissie deze eisen ook serieus nemen. Alleen op die manier kan een sociaal en solidair Europa worden opgebouwd, een Europa dat de EU-burgers verwachten en graag accepteren.

Roberto Musacchio (GUE/NGL). – (*IT*) Mevrouw de Voorzitter, dames en heren, ik wil het hebben over het Fonds voor aanpassing aan de globalisering. Het debat over dit fonds vindt plaats middenin een zeer ernstige en dramatische economische en sociale crisis, zoals ook mijn collega's al hebben gezegd. Al is het dus goed dat het fonds meer direct kan worden toegepast om sociale schokken op te vangen, zoals we nu besluiten, we moeten ook diepgaander van gedachten wisselen over zijn rol en over het verband met de instrumenten die nodig zijn om de crisis het hoofd te bieden.

In de eerste plaats is het zaak dat de noodsituatie niet verergert en dat dus, bijvoorbeeld, wordt bepaald dat wie publieke middelen van de EU aanneemt, gehouden is geen werknemers te ontslaan. Verder zijn er Europese maatregelen ter bestrijding van de crisis nodig, die richting geven aan de structurele keuzes waarover momenteel wordt gesproken in de autobranche; dit heeft ook betrekking op Italië en de betrekkingen met

de Verenigde Staten en Duitsland. Ten tweede hebben we behoefte aan een industrie- en milieubeleid, maar ook een cohesiebeleid, dat een einde maakt aan dumpingpraktijken binnen Europa.

Ten derde: de middelen zijn allesbehalve toereikend, ook in vergelijking met die welke bijvoorbeeld door de Amerikaanse regering worden ingezet. Stoplappen volstaan niet. Wat we nodig hebben is een radicaal ander beleid.

Kathy Sinnott (IND/DEM). - (EN) Mevrouw de Voorzitter, ik ben blij met de wijzigingen in het Europees Fonds voor aanpassing aan de globalisering. Echter, hoewel de verlaging van het minimaal benodigde aantal ontslagen om een beroep te kunnen doen op dit fonds van 1 000 naar 500 een verbetering is, werkt het hoge aantal nog steeds in het nadeel van kleine landen en van werknemers die met minder tegelijk hun baan verliezen.

In mijn kiesdistricten kunnen mensen die hun baan hebben verloren als gevolg van de sluiting van twee bedrijven – Waterford Crystal en Dell – in aanmerking komen. Dat is heel mooi, en ik roep de Ierse regering op om onmiddellijk een aanvraag voor hen in te dienen. Duizenden mensen zijn echter hun baan kwijtgeraakt door de mondiale economische situatie en het is oneerlijk dat zij niet voor deze regeling in aanmerking komen omdat zij niet voor grote multinationals maar voor kleine en middelgrote bedrijven werken.

Ik stel voor om deze regeling eerlijker te maken hetzij door het getalsmatige criterium van 500 banen los te laten hetzij door naar het banenverlies per categorie of per regio te kijken, en niet per bedrijf. Op die manier kunnen wij de middelen uit dit fonds ook ten goede laten komen aan 500 werknemers die hun baan zijn kwijtgeraakt in een sector als de landbouw, de voedselverwerking of de IT, of in een bepaalde regio, zoals Tipperary, Waterford, Limerick, Cork of Kerry.

Een andere belemmering voor werknemers die proberen toegang te krijgen tot het Globaliseringsfonds, is het feit dat werknemers er alleen toegang toe hebben als hun regering bereid is een aanvraag in te dienen en de nationale bijdrage te betalen. Wat gebeurt er met de werknemers wier regeringen geen aanvraag willen indienen? Ik denk hierbij aan de Ierse regering, die tot nu toe geen aanvraag voor middelen uit het fonds heeft ingediend.

Het zou best eens zo kunnen zijn dat het juist de landen zijn waar de economieën het zwaarst worden getroffen en waar de werkloosheid het grootst is, die het minst in staat zijn de bijdrage die nodig is om hun werknemers te helpen te betalen, terwijl juist die landen het toch het hardst nodig hebben.

Juan Andrés Naranjo Escobar (PPE-DE). - (*ES*) Mevrouw de Voorzitter, ik zal spreken over de vernieuwde sociale agenda. Laat ik beginnen met mijn oprechte dank uit te spreken aan onze rapporteur, collega Silva Peneda, voor het werk dat hij heeft verricht. Hij heeft op het gebied van sociaal beleid en werkgelegenheid zoveel bijgedragen als lid van het Parlement, dat we wel van het "erfgoed van Silva Peneda" zouden kunnen spreken.

Mevrouw de Voorzitter, in onze maatschappij heeft wantrouwen en angst postgevat: de werkloosheid groeit, en in mijn land gebeurt dat op dramatische wijze. Het is tijd voor verbetering en de sociale agenda moet die verbetering helpen realiseren. Economische vooruitgang en sociale vooruitgang zijn niet twee verschillende paden. Integendeel, als we de groei willen stimuleren en meer en betere arbeidsplaatsen willen creëren, dan moeten en behoren we de sociale agenda uit te voeren, te beginnen met die onderdelen waarover de grootste consensus bestaat.

We mogen geen tijd verliezen. We moeten ons niet vastbijten in onze standpunten en zo vooruitgang blokkeren. We moeten verder kijken dan lokale en kortetermijnbelangen en rekening houden met de belangen van toekomstige generaties. Het "Sociale Europa" moet niet een terrein zijn dat ons scheidt, maar dat ons verenigt, omdat we het hebben over een gemeenschappelijk Europees belang. De sociale agenda kan niet los worden gezien van de eveneens vernieuwde strategie van Lissabon, omdat sociale uitkeringen zonder economisch succes niet kunnen worden gefinancierd, en sociale uitkeringen op hun beurt ook aan economisch succes moeten bijdragen.

Europa ziet zich de komen jaren gesteld voor stagnatie en een progressieve vergrijzing van de bevolking. In zo'n situatie kunnen we niet de kop in het zand steken. We moeten ons sociaal model moderniseren, juist om het te verbeteren en duurzamer en rechtvaardiger te maken. Er is sprake van structurele zwakheden die een zware last vormen en ons belemmeren vooruit te komen. We moeten ons verlossen van die last en de sociale agenda gaan uitvoeren.

Gabriela Crețu (PSE). – (RO) De Europese Unie wordt al lange tijd bewonderd vanwege haar sociaal model. Het recht om te werken en andere sociale rechten worden echter al een flink aantal jaren ondermijnd. Als er een land zou zijn waarin alle arme mensen van de EU zouden wonen, zou dit land al net zoveel inwoners als Duitsland hebben.

Er ontstaan nieuwe sociale verschijnselen. Na de laatste uitbreiding lijkt het wel alsof het sociale Europa zich ontwikkelt in twee verschillende tempo's, die beide achteruit gaan. De Commissie heeft als reactie hierop een bescheiden sociale agenda geopperd. Momenteel woedt er een financiële crisis met economische gevolgen die allesbehalve bescheiden zijn, terwijl het gevaar van een verslechtering in de situatie van degenen die toch al gevaar lopen, alleen maar verder is toegenomen.

Tegen deze achtergrond moet één belangrijk principe worden toegepast: sociale rechten en doelstellingen hebben prioriteit boven economische vrijheden wanneer hiertussen een conflict ontstaat. We moeten ons verweren tegen de aloude traditie dat oorlogen en crisissen worden veroorzaakt door de rijken, terwijl de armen er de prijs voor betalen. Laten we het idee verwerpen dat door sommigen wordt gekoesterd, namelijk dat winst privé wordt verdeeld, maar verliezen door de samenleving worden gedeeld.

We hebben een Europees solidariteits- en cohesiebeleid nodig, gesteund door specifieke wetgevende, fiscale en financiële maatregelen. Om dit te realiseren hebben we echter politieke wilskracht nodig, en deze politieke wilskracht komt tot uitdrukking in de volgende fundamentele concepten: actieve inclusie, banen, intelligente werkverdeling, onderwijs, gelijke behandeling en gelijke lonen, plus duurzame, groene ontwikkeling. Het ondertekenen en ten uitvoer brengen van een overeenkomst voor sociale vooruitgang en werkgelegenheid zou een bewijs van deze politieke wilskracht zijn. Hier kunnen we niet op wachten!

Philip Bushill-Matthews (PPE-DE). - (*EN*) Mevrouw de Voorzitter, ik wil om te beginnen de fungerend voorzitter bedanken voor zijn inleidende verklaring. Zijn woorden waren evenwichtig en verstandig en getuigden van een vooruitziende blik, kwalificaties die wij steeds meer met het Tsjechische voorzitterschap zijn gaan associëren.

Ik wil ook de voorzitter van de Commissie, de heer Barroso, bedanken voor zijn woorden, in het bijzonder zijn opmerkingen over het belang van banen en met name over de noodzaak om ons vooral in te zetten voor de onfortuinlijken die nog geen baan hebben.

Tot slot verwezen beiden heel terecht naar het voortreffelijke werk van alle drie de rapporteurs, maar ik wil graag nog even apart terugkomen op hun opmerking over het verslag van de heer Peneda. Zij noemden dat 'ambitieus en verstrekkend'. Dat is het ook, en dat moet het ook zijn vanwege het grote belang van dit onderwerp.

De heer Peneda noemde verschillende prioriteiten bij wat wij moeten doen. Ik wil daar graag nog een paar dingen aan toevoegen die wij vooral niet moeten doen. Wij moeten vooral twee dingen vermijden: het ene is te rigide arbeidsmarkten, die mogelijkheden belemmeren, de werkloosheid bevorderen en in feite de zwarte economie stimuleren. Wij zien dat momenteel met name in Spanje en wij moeten lering trekken uit de fouten van de socialisten daar.

In de tweede plaats moeten wij voorkomen dat wij ons uitsluitend richten op de bescherming van degenen die nog werk hebben, ten koste van de mensen die werk zoeken en de werkgevers die dat proberen te verschaffen. Dat zijn de groepen die onze hulp echt nodig hebben.

Tot slot wil ik nog zeggen dat wij in dit Parlement weliswaar allemaal, van links tot rechts, duidelijk verschillende meningen zijn toegedaan, maar dat wij één ding gemeen hebben, namelijk dat wij ons allemaal sterk bij dit onderwerp betrokken voelen, en dat is dan ook de reden dat zo velen van ons hun spreektijd hebben overschreden.

Ik ben heel blij dat wij dit belangrijke debat houden. Persoonlijk verheugt het mij ook zeer dat mijn laatste toespraak als coördinator, mijn laatste toespraak in deze plenaire vergadering, over een zo belangrijk onderwerp gaat. Ik wil al die collega's die terugkomen alle goeds toewensen, en ik wil graag in het bijzonder Stephen Hughes noemen. Er komt een dag, Stephen, dat je me zult missen, en ik zal jou zeker missen, maar ook al ben ik hier niet, ik zal je in de gaten houden!

De Voorzitter. – We zullen u erg missen en veel aan u denken.

Proinsias De Rossa (PSE). - (EN) Mevrouw de Voorzitter, ongetwijfeld zal hij bij ons ook gaan lobbyen!

Het voorspelt weinig goeds dat sommige lidstaten tegen de Werkgelegenheidstop van komende donderdag zijn. En het voorspelt ook niet veel goeds voor de toekomstige ontwikkeling van een sociale markteconomie dat een minderheid van de lidstaten vorige week een compromis over een herziene arbeidstijdenrichtlijn heeft geblokkeerd. Als Europa zich werkelijk wil inzetten voor een sociale markteconomie, moeten wij het economische, sociale en milieubeleid op elkaar afstemmen als gelijkwaardige onderdelen van het hele pakket.

De huidige crisis manifesteert zich op vele terreinen, en wij kunnen die niet simpelweg oplossen door de banken overeind te houden met behulp van enorme bedragen aan spaargeld van de belastingbetalers, zonder iets te doen aan de behoeften van onze burgers als sociale wezens. De open coördinatiemethode volstaat in deze situatie niet, wij moeten ook het beleid op het gebied van pensioenen, werkgelegenheid, onderwijs, gezondheid en vooral ook de zorg coördineren.

Sommige lidstaten zijn echter duidelijk niet in staat om buiten het economische kader te denken, waarbij sociaal beleid en milieubeleid als dure luxeartikelen worden beschouwd, die we aan de kant kunnen schuiven als ze de markt belemmeren. Daar moet heel snel verandering in komen als wij onze doelstelling van een betere maatschappij dichterbij willen brengen.

Anja Weisgerber (PPE-DE). - (*DE*) Mevrouw de Voorzitter, de Europese sociale modellen staan voor grote uitdagingen. Met name gezien de huidige financiële crisis moeten we onze maatregelen op Europees niveau coördineren. Daarom wil ik ten eerste de rapporteurs bedanken voor hun uitstekende werk.

We moeten ons niet alleen bezighouden met de directe maatregelen om de financiële markt te reguleren, maar ook maatregelen op het gebied van het sociaal beleid coördineren en een sociaal kader creëren. Daarbij moet ook rekening worden gehouden met de nationale bevoegdheden van de lidstaten. Ik ben er voorstander van om in deze tijden van crisis prioriteit te geven aan het creëren en bevorderen van nieuwe arbeidsplaatsen en ook om haast te maken met de omzetting van het beginsel van flexizekerheid in concrete maatregelen. Ik ben echter tegen de eis om invoering van minimumlonen in alle lidstaten, zoals deze in paragraaf 14 van het verslag van de heer Silva Peneda wordt gesteld, die ik verder wil bedanken voor zijn werk. Deze eis, die een beslissing betreft die uitsluitend tot de bevoegdheid van de lidstaten behoort, schendt het subsidiariteitsbeginsel.

We hebben in de lidstaten zeer verschillende arbeidsmarktverordeningen en -systemen. Ik ben van mening dat voor iedere mens een toereikend inkomen moeten worden gewaarborgd om een menswaardig leven te kunnen leiden. Dat kan natuurlijk ook door een minimuminkomen met behulp van aanvullende sociale overheidsuitkeringen. Op welk niveau zou het minimumloon ook moeten worden vastgesteld? Bijvoorbeeld op het niveau van Roemenië? Daar bedraagt het minimumloon 72 euro per maand.

Ik ben uitdrukkelijk voorstander van het garanderen van een minimuminkomen voor iedereen, maar ik verwijs ook naar de bevoegdheden van de lidstaten voor het vastleggen van de betreffende grenzen. Ik spreek mij uit voor een sociaal Europa. Europa moet een kader creëren voor het sociaal beleid, maar daarbij ook de bevoegdheden van de lidstaten in acht nemen.

Stephen Hughes (PSE). - (*EN*) Mevrouw de Voorzitter, ons werd aanvankelijk een volledige Werkgelegenheidstop in het vooruitzicht gesteld voor deze week, maar in plaats daarvan krijgen we een trojka van een halve dag. Wat een vreselijk signaal is dat voor de Europese burgers, die in een onrustbarend hoog tempo hun baan kwijtraken! Wat een negatief signaal geeft dat af aan de vele anderen die vrezen hun baan te verliezen! Voorspellingen geven aan dat er in 2010 in de EU maximaal 27 miljoen werklozen zouden kunnen zijn, en ik vrees dat het nog wel erger kan worden. Ik hoop van harte dat op de juni-top minstens één hele dag zal worden gewijd aan mogelijke manieren om deze uitdaging op te pakken.

In plaats van te doen alsof het antwoord alleen van de nationale overheden moet komen, hebben wij krachtige, samenhangende, Europese maatregelen nodig, coördinerende maatregelen op Europees, nationaal en regionaal niveau. Er zijn dringend maatregelen nodig om levensvatbare banen waar maar enigszins mogelijk te behouden. Ontslagen mogen slechts een allerlaatste stap zijn: in plaats daarvan moeten wij gebruik maken van slimme regelingen voor deeltijdarbeid en omscholing. Wij moeten investeren in het creëren van slimme groene banen in de op kennis gebaseerde koolstofarme economie. Wij moeten investeren om werknemers de vaardigheden te leren om in die nieuwe economie te kunnen werken. Wij hebben een krachtig en actief arbeidsmarktbeleid nodig om ontslagen werknemers snel weer aan het werk te krijgen, en er moeten krachtige en levensvatbare sociale beschermingsmaatregelen komen om mensen die buiten hun schuld werkloos zijn geworden, te steunen.

Dat is meer dan genoeg om een hele dag op de juni-top te vullen. Deze trojka van een halve dag is een volstrekt ontoereikende reactie.

En tot slot, Philip, ik zal je missen – een beetje als kiespijn!

(Gelach)

Oldřich Vlasák (PPE-DE). - (CS) Mevrouw de Voorzitter, naast de ineenstorting van de financiële markten is de stijging van de werkloosheid een van de twee grootste door de huidige economische crisis veroorzaakte problemen. De Europese Unie dient om deze crisis het hoofd te kunnen bieden ondubbelzinnig af te zien van enige vorm van protectionisme. Ook is het wat mij betreft van cruciaal belang dat alle individuele in de Europese Unie getroffen maatregelen met elkaar worden gecoördineerd. Daarbij dient het te gaan om maatregelen om mensen die hun werk verliezen te motiveren te proberen een nieuwe baan te vinden. Gezien dit alles ben ik ingenomen met het voorstel om mensen die als gevolg van de huidige economische crisis hun werk zijn verloren versneld toegang te verschaffen tot middelen uit het zogeheten Europees Fonds voor aanpassing aan de globalisering. De vraag is echter of we bij alle spelregels voor dit fonds niet een beetje te ver doorschieten. De nieuw voorgestelde medefinancieringsgraad ter hoogte van 75 procent ligt naar mijn mening veel te hoog. Ook de lidstaten dienen hun steentje bij te dragen en laten we ook vooral de vereenvoudiging van de administratieve procedures van het fonds niet vergeten.

Dames en heren, we zijn het er ongetwijfeld allemaal wel over eens dat in deze tijden van financiële en economische crisis een van de belangrijkste taken van de Europese Unie erin bestaat de werkgelegenheid te beschermen en nieuwe arbeidsplaatsen te creëren. Het is de bedoeling dat de aanstaande Europese top over werkgelegenheid hiertoe een duidelijk gemeenschappelijk kader alsook concrete voorstellen zal opstellen en dat daar ook het verlossende woord zal worden gesproken over de wijzigingen aan het Globaliseringsfonds.

Jan Cremers (PSE). - Voorzitter, collega's, bij de eerste bespreking van de sociale agenda van de Commissie vorig jaar heb ik gezegd dat ik vond dat het programma leed aan een gebrek aan ambitie, dat het kon worden gekenmerkt met *too little too late*. Ik wil collega Silva Peneda danken voor de samenwerking van de afgelopen tijd op dit terrein, en ik denk dat zijn verslag aantoont dat het Europees Parlement in ieder geval veel meer ambities op dit terrein wil.

Toen wij begonnen met de eerste gedachte over de Europese Unie was het duidelijk dat we, voor wat betreft het sociaal beleid, ons wilden baseren op een regelwerk wat we in bijna elke lidstaat kennen, namelijk goede arbeidswetgeving die garandeert dat niemand uit de boot valt en collectieve onderhandelingen die de positie op de arbeidsmarkt veiligstellen.

Inmiddels hebben we daar de sociale bescherming van zwakkeren in onze samenleving aan toe moeten voegen. We hebben gezien dat er ondanks de groei die er in Europa heeft plaatsgevonden een nieuw fenomeen is opgetreden, namelijk het fenomeen van de *working poor*. Ik wil de heer Silva Peneda er ook voor danken, dat hij dat in het verslag heeft opgenomen.

David Casa (PPE-DE). – (*MT*) Het was voor mij een eer om actief te zijn geweest op deze beide terreinen waarover we hebben gedebatteerd. Ik wil de rapporteurs en iedereen die hierbij betrokken was en die heeft meegewerkt aan het bereiken van het standpunt van vandaag hartelijk danken. Boven alles moeten we de werknemers beschermen die ten gevolge van de crisis helaas op straat zijn gezet, en mijns inziens wordt het nu eenvoudiger om deze mensen weer de arbeidsmarkt op te helpen.

Vanavond hebben we eveneens overeenstemming bereikt over het feit dat we ons uiterste best moeten doen om meer banen in Europa te scheppen. We kunnen niet meer banen creëren door de overuren voor werknemers te beperken, zoals de socialisten graag willen. In tegendeel, we willen dat de werknemers zelf beslissen. Wij politici kunnen niet voorschrijven hoeveel overuren iemand kan maken. Deze beslissing moeten werknemers zelf nemen. Daarom moeten we er, in navolging van de verklaring van commissaris Almunia dat we een arbeidscrisis in de eurozone tegemoet gaan, al het mogelijke aan doen om meer en betere banen te scheppen voor alle Europese werknemers.

Colm Burke (PPE-DE). - (EN) Mevrouw de Voorzitter, ik ben zeer ingenomen met de wijziging van de criteria om een beroep te kunnen doen op het Europees Fonds voor aanpassing aan de globalisering. Wij leven momenteel in een tijd van een diepe economische crisis, de diepste sinds het eind van de Tweede Wereldoorlog. Er moeten daarom innovatieve oplossingen komen om de enorme economische problemen waar wij voor staan, aan te pakken.

Het Europees Fonds voor aanpassing aan de globalisering is daar een voorbeeld van. Ik was het eerste Ierse lid van dit Parlement dat de mogelijkheid opperde om middelen uit deze fondsen in te zetten bij de recente massaontslagen in Limerick, Waterford en Tralee, drie belangrijke plaatsen in mijn eigen kiesdistrict. Ik ben dan ook blij met het werk van de rapporteurs om de criteria om een beroep te kunnen doen op dit fonds flexibeler te maken met het oog op de economische crisis. Ik noem in het bijzonder de nieuwe verhouding tussen de financiering door de Commissie en de lidstaten, en de tijdelijke verlaging van de drempel voor het aantal werklozen van 1 000 naar 500.

Ik ben ervan overtuigd dat deze hervormingen een sterk signaal uit het hart van Europa zullen afgeven aan de onfortuinlijken die door de stormen van de economische crisis zijn getroffen, dat er hulp beschikbaar is om hen te helpen zich om te scholen en bij te scholen, zodat zij een welvarende toekomst tegemoet kunnen zien.

Katrin Saks (PSE). – (*ET*) Ik ben ook voorstander van de reorganisatie van het Europees Fonds voor aanpassing aan de globalisering. In mijn land, Estland, wordt geen gebruik gemaakt van dit fonds en toen ik onderzocht waarom dat was, werd mij verteld dat de voorwaarden zeer streng zijn en dat de grens, die tot nu toe bij 1 000 mensen ligt, het onmogelijk maakt. Zulke grote ondernemingen hebben wij immers niet, maar kleinere zijn wel failliet gegaan. Het verlagen van de grens naar 500 mensen zou ook Estland – waar het werkloosheidspercentage al zeer hoog is – mogelijkheden bieden en een wijziging van het financieringspercentage zou ook zeer gunstig zijn. Daarom verwelkom ik nogmaals de wijzigingen die met betrekking tot dit fonds worden doorgevoerd.

Theodor Dumitru Stolojan (PPE-DE). – (RO) De voorstellen voor de omvorming van het Europees Fonds voor aanpassing aan de globalisering tot een effectief instrument voor de bestrijding van het pijnlijkste gevolg van de economische crisis, namelijk het verlies van banen, zijn ook volgens mij zeer nuttig – en ik zal ze dan ook steunen met mijn stem.

Het is niet gepast dat dit fonds momenteel alleen toegankelijk is in situaties waarin banen verloren zijn gegaan wegens de verhuizing van bedrijven, een scenario dat zich regelmatig voordoet in ontwikkelde landen. De voorgestelde amendementen zorgen ervoor dat ook minder ontwikkelde lidstaten, waaronder Roemenië, in aanmerking komen voor dit fonds.

Alexandr Vondra, *fungerend voorzitter van de Raad.* – (*EN*) Mevrouw de Voorzitter, allereerst wil ik u allen bedanken voor dit nuttige debat. Volgens mij was dit een heel belangrijk en constructief debat, dat recht deed aan het grote belang van de onderwerpen. Ik denk dat wij gewoon profiteren van het feit dat dit debat op een heel goed moment komt, namelijk vlak voor de vergadering die donderdag in Praag zal plaatsvinden.

Ik dank u dus hartelijk voor al uw bijdragen. Ik denk dat er niets zal worden weggelaten of vergeten. Ik denk dat dit debat, evenals al het voorbereidende werk dat wij met de Commissie hebben gedaan en dat heeft geresulteerd in die drie belangrijke workshops in Stockholm, Madrid en Praag, in belangrijke mate zal bijdragen aan het resultaat van de top.

Tegen degenen die spraken over de omvang of de reikwijdte van die bijeenkomst: wij hadden aanvankelijk inderdaad een grotere top op het oog, maar wij moeten rekening houden met de algemene situatie op het gebied van de werkgelegenheid. Dat is een terrein waarop de nationale bevoegdheden heel zwaar wegen, en de bijdrage van de Gemeenschap is niet het enige instrument dat daarbij een rol speelt. Ik zei dit al in mijn openingstoespraak, toen ik uiteenzette wat onze verwachtingen zijn van de topbijeenkomst deze week. Wij mogen niet uit het oog verliezen dat, ondanks de Europese werkgelegenheidsstrategie, het werkgelegenheidsbeleid in feite de verantwoordelijkheid van de lidstaten blijft.

Een belangrijk onderdeel van de strategie die wij sinds 1997 volgen, is het van elkaar leren bij het zoeken naar een oplossing voor gezamenlijke problemen op het gebied van de werkgelegenheid. Deze benadering blijft ook vandaag van cruciaal belang, nu wij worden geconfronteerd met een van de ergste economische crises in de recente geschiedenis, en zij zal ook een rol spelen bij de topbijeenkomst later deze week.

Naast de maatregelen die op nationaal niveau worden genomen, moet de Unie echter ook zelf een rol spelen. Daarbij moet optimaal gebruik worden gemaakt van de beschikbare financiële instrumenten, vooral het Europees Sociaal Fonds en het Europees Globaliseringsfonds, dat momenteel zodanig wordt gewijzigd, uiteraard met instemming van het Parlement, dat het ook geldt voor verlies van werkgelegenheid als gevolg van de huidige crisis.

Dit is precies wat wij willen bereiken, en volgens mij hebben wij reden om te geloven dat de uitkomst van de bijeenkomst in Praag in aanwezigheid van de Commissie, het voorzitterschap, de komende voorzitterschappen en de sociale partners zal zijn dat er resultaten worden geboekt in de vorm van aanbevelingen en voorstellen. Daarna zullen wij weer de gelegenheid krijgen om als 27 lidstaten bijeen te komen tijdens de Europese Raad in juni, waar besluiten zullen worden genomen.

Wij hopen dan ook dat de Europese Werkgelegenheidstop er, met de hulp van de Europese sociale partners en op basis van de voorbereidende werkzaamheden in de vorm van deze drie workshops en ook van dit debat hier, in zal slagen verdere maatregelen te treffen, want die zijn dringend nodig om te kunnen reageren op de ernstige situatie waar onze burgers momenteel mee kampen en om ons te helpen bouwen aan een Unie die in de toekomst sterker en ook concurrerender zal zijn.

Vladimír Špidla, lid van de Commissie. – (CS) Dames en heren, mevrouw de Voorzitter. Tijdens de vijf jaar dat ik nu in de Commissie werkzaam ben, heb ik vele malen de gelegenheid gehad de rapporteurs te ontmoeten en ik ben daarom ook geenszins verbaasd over de hoge kwaliteit van hun verslagen. Het moge duidelijk zijn dat we nu bijeen zijn in een tijd waarin de wereld en Europa een crisis doormaken. Deze crisis wordt vaak vergeleken met die van de jaren dertig. Herhaaldelijk wordt de vrees uitgesproken dat de huidige crisis soortgelijke gevolgen zal hebben. Eén ding is wel duidelijk: dit is een ernstige crisis. Er zijn echter grote verschillen ten opzichte van die ene crisis in het verleden. We hebben nu de Europese Unie en het Europese continent staat nu niet meer bol van onderlinge rivaliteit en afgunst. We hebben nu een Europees sociaal model met een hoogontwikkeld socialezekerheidsstelsel, voorwaar een groot verschil. Ook heb ik de indruk dat men in steeds sterkere mate de wens heeft om daadwerkelijk samen op te trekken. Kijk maar naar het Europees economisch herstelplan. Daar is voor het eerst sprake van een daadwerkelijk gecoördineerde aanpak waarbij gebruik wordt gemaakt van de hefboomwerking van de coördinatie van zowel het communautaire als het nationale niveau. Voor alle duidelijkheid: als ik het heb over crisis dan denk ik daarbij uiteraard met name aan werkloosheid en de sociale gevolgen daarvan. Het vraagstuk van werkgelegenheid en werkloosheid staat hoog op de agenda van de Commissie. Zij gaat er daarbij van uit dat dit ook geldt voor de Europese Unie als geheel. Een groot aantal afgevaardigden liet zich kritisch uit over het feit dat de top van regeringsleiders en staatshoofden in een ander jasje is gestoken. De voorzitter van de Commissie heeft het standpunt van de Commissie ter zake duidelijk uiteengezet en verteld wat de oorspronkelijke achterliggende gedachte was. Dat neemt niet weg dat wat mij betreft deze Praagse Top een bijeenkomst van formaat is. Het wordt met een ongeziene inzet voorbereid en er zullen mensen aanwezig zijn die nog nooit aan een dergelijk evenement hebben deelgenomen. Bovendien is het een belangrijke stap op weg naar de Europese Raad, waar de hele kwestie van werkgelegenheid en werkloosheid behandeld zal worden op het niveau van premiers en presidenten.

Dames en heren, we hebben in het kader van de sociale agenda over vele deelonderwerpen gesproken en ook werd er tijdens het debat een hele reeks vragen opgeworpen in verband met mogelijke wijzigingen aan de verschillende fondsen. Het is goed om ons te realiseren dat de voorgestelde agenda in feite reeds voor het uitbreken van de crisis was opgesteld. Dat neemt niet weg dat het mijns inziens een goede basis was en is voor het aanpakken van deze crisis. Bovendien is het een goede leidraad voor na de crisis. Ik ben van mening dat het Europees sociaal model meer is dan slechts een reactie op de crisis, hoe ernstig die ook is. Het is een proces en een politiek en sociaal concept voor de zeer lange termijn, en dat is nu precies het achterliggende idee van deze sociale agenda. Wat betreft het Europees Fonds voor aanpassing aan de globalisering alsook de wijzigingen aan het Europees Sociaal Fonds zou ik iedereen hartelijk willen bedanken voor de uitstekende samenwerking. De dialoog werd op een dusdanig constructieve wijze gevoerd dat de doelstellingen nog tijdens deze zitting gehaald worden en dat beschouw ik als een grote prestatie. In het Tsjechisch bestaat de zegswijze: "Wie snel geeft, geeft tweemaal." Ik weet niet of onze voorouders dat letterlijk bedoelden, maar het is in ieder geval duidelijk dat wanneer er snel wordt opgetreden dat zeer goed uitpakken kan en meer kan opleveren dan wanneer men maar blijft zitten dubben.

Er werd tijdens het debat een aantal concrete vragen gesteld waar ik graag op zou willen antwoorden. De eerste vraag, van de heer Cottigny, ging over 1 mei van dit jaar, of de maand mei van dit jaar en de gebruikmaking van het fonds. Ik zou er graag op willen wijzen dat alle na 1 mei dit jaar ingediende verzoeken volgens het nu in de eindfase verkerende voorstel verwerkt zullen worden volgens de nieuwe regels. Mevrouw Juknevičiene zei te vrezen dat de middelen uit de fondsen veelal niet terechtkomen bij degenen die deze nodig hebben. Als u het mij vraagt, dient er te allen tijde te worden toegezien op de doeltreffendheid van maatregelen en procedures. Op basis van eigen ervaringen – ik ben namelijk in de gelegenheid geweest om Oost-Karelië te bezoeken, waar gesproken werd over het aanwenden van het fonds om mensen te helpen die hun werk verloren hadden als gevolg van de herstructurering van Nokia – meen ik te mogen concluderen dat het overgrote deel van de mensen die hun werk verloren hadden de hulp uit het Europees Fonds voor

aanpassing aan de mondialisering zeer welkom vonden en van mening waren dat deze zeer snel op gang kwam en ook uitermate nuttig was. Welnu, toen ik daar was had al 60 procent van hen nieuw werk gevonden. Weliswaar niet iedereen dus, maar dat neemt niet weg dat hiermee is aangetoond dat dit instrument daadwerkelijk werkt. De volgende vraag had betrekking op de medefinanciering. De heer Vlasák heeft volledig gelijk als hij zegt dat deze medefinanciering niet onaanzienlijk is. Desalniettemin ben ik van mening dat verhoging van de medefinanciering in deze tijden van crisis de juiste weg is, want een aantal in zwaar vaarwater verkerende lidstaten heeft grote problemen met de verwerving van medefinanciering. Om bij te dragen tot een oplossing voor deze uitermate precaire situatie hebben wij deze 75 procent voorgesteld. Na behandeling in het Parlement is het voorstel bijgesteld tot 65 procent en ik denk dat dit een belangrijke stap is die in grote mate bijdraagt aan de vereenvoudiging van de gebruikmaking van dit fonds. Verder zou ik nog willen wijzen op iets dat niet nadrukkelijk besproken werd tijdens het debat, ondanks het feit dat het Europees Sociaal Fonds een beproefd instrument is dat elk jaar miljoenen mensen helpt, miljoenen mensen uitermate goed helpt zelfs. Ook daarvan hebben wij in overleg met u de regels veranderd. Daardoor kan het naar mijn mening eenvoudiger worden ingezet en doeltreffender te werk gaan. Mevrouw Lambert onderstreepte het belang van sociale inclusie. Onze lijn ter zake is naar mijn mening glashelder. Het Europees sociaal model is het model van een actieve samenleving waar deelname aan de arbeidsmarkt van centraal belang is. Dat betekent echter niet dat dit model slechts ogen heeft voor degenen die daadwerkelijk actief zijn op deze arbeidsmarkt. Een groot deel van onze burgers is daar om uiteenlopende redenen niet toe in staat, maar dient wel de mogelijkheid te hebben om actief deel te nemen aan de samenleving en dat ook daadwerkelijk doen. De heer Peneda heeft gewezen op het belang van de sociale dialoog. Ik kan niet anders dan het met hem eens zijn als hij zegt dat de sociale dialoog belangrijker is dan ooit.

Dames en heren, ik zou graag willen zeggen dat de sociale agenda en de werkgelegenheidsagenda als u het mij vraagt steeds belangrijker worden. Dit is een proces dat geleidelijk aan steeds meer doordringt in de meest uiteenlopende strategieën van de Europese Unie en de meest uiteenlopende voorstellen ter wijziging van de langetermijnplannen en -vooruitzichten van de Europese Unie. Ik zou u allen graag hartelijk willen danken en mijn bijdrage nu af willen sluiten met te zeggen dat ik er heilig van overtuigd ben dat het Europees sociaal model een model is dat vraagt om Europese integratie en dat het geenszins een model is dat alleen tot wasdom kan worden gebracht en onderhouden binnen de grenzen van de nationale staten. Ik sluit ook af met te zeggen dat Europa en de Europese integratie een conditio sine qua non zijn voor de verdere ontwikkeling van het Europees sociaal model.

Gabriele Stauner, *rapporteur.* – (*DE*) Mevrouw de Voorzitter, mijnheer de fungerend voorzitter van de Raad, mijnheer de commissaris, wat betreft het Europees Fonds voor aanpassing aan de globalisering (EFG) kan ik aansluiten bij wat de commissaris daarover heeft gezegd. Ook het EFG is onderdeel van het Europese sociaal model. De commissaris heeft terecht gezegd: "Wie snel geeft, geeft tweemaal." We hebben intensieve gesprekken met de Commissie gehad en ik wil benadrukken dat we in dit geval snel iets geven, maar ook iets dat inhoudelijk en kwalitatief goed is. Dat is het compromis waarop ik, samen met mijn collega's, zeer trots ben.

Ik wil een paar gedachten uit het debat samenvatten. Wat het EFG betreft, is gebleken dat de herziening gelukkig op brede steun kan rekenen. Ik wil mij met een klein verzoek tot de Commissie wenden: neem niet alleen de overblijvende middelen uit het Europees Sociaal Fonds (ESF) voor het EFG, maar zoek ook overblijvende middelen uit andere begrotingen bij elkaar. Voor ons, in sociale zaken geïnteresseerde politici, zou het natuurlijk ideaal zijn als de middelen van het ESF volledig aan ESF-doelen zou worden uitgegeven en de EFG-middelen uit overblijvende middelen van andere begrotingen zouden komen, zodat we de werknemers dubbel kunnen steunen.

Tegen de collega's Lynne, Sinnott en Burke zeg ik bij wijze van voorbeeld: het EFG kan veel bereiken, maar zeker niet alle regionale problemen oplossen. Dat is heel duidelijk en zo moet het ook zijn. De lidstaten hebben tenslotte ook zelf een verantwoordelijkheid. Dan wil ik nog een tweede verzoek bij de Commissie neerleggen: wellicht kunt u de middelen die u overeenkomstig de verordening ter beschikking staan voor technische bijstand, 0,35 procent, toch niet volledig benutten, zodat de werknemers nog meer kunnen worden geholpen. De opmerking van de heer Naranjo Escobar is zeer juist en betreft een taak voor de toekomst. We moeten de Lissabonstrategie ook herzien in verband met de economische en financiële crisis.

Tot slot wil ik nog iets zeggen tegen mijn collega de heer Hughes: een Werkgelegenheidstop zou mooi zijn, maar om eerlijk te zijn ben ik ook tevreden met een troikaoverleg dat iets positiefs oplevert, want we hebben geen behoefte aan een top alleen maar om een top te houden. We hebben behoefte aan positieve en snelle resultaten!

José Albino Silva Peneda, rapporteur. – (PT) In deze fase van het debat wil ik drie opmerkingen maken. In de eerste plaats wil ik zeggen dat geen van de politieke krachten in dit Huis het monopolie heeft op het sociaal beleid. De PPE-DE, de fractie die ik hier vertegenwoordig, heeft gedurende deze zittingsperiode naar mijn mening een belangrijke bijdrage geleverd aan het sociaal beleid. Ik heb een heel actieve rol gespeeld bij verschillende verslagen en dossiers. Ik denk aan de herziening van het Europees Sociaal Fonds, het Europees Fonds voor aanpassing aan de globalisering, flexizekerheid, het verslag over het Europees Sociaal Model, de richtlijn inzake arbeidstijden en nu de Europees sociale agenda.

Op grond van mijn ervaring tijdens deze zittingsperiode ben ik ervan overtuigd dat we brede consensus kunnen bereiken over vraagstukken op het vlak van het sociaal beleid. Maar alleen brede consensus bij het uitwerken van beleid is niet genoeg, dat hebben we al gedaan, vind ik. We moeten echter meer investeren in het tot stand brengen van consensus over politieke actie. Naar mijn gevoel moeten we op het niveau van de Commissie en de Europese instellingen veel meer doen om middelen ter beschikking te stellen op lokaal en regionaal niveau, op voorwaarde dat er goede afstemming is tussen diverse instanties en acties, om de sociale problemen te kunnen aanpakken.

De derde opmerking die ik wil maken betreft de kwestie van het vertrouwen. Vertrouwen kan niet worden afgedwongen, vertrouwen kan niet wettelijk worden voorgeschreven, vertrouwen hangt voor een groot deel af van het gedrag van de instellingen. Ik denk dat een cultuur van samenwerking bij het uitwerken van beleid zal bijdragen aan het herstel van het vertrouwen. Ik vind dat we gedurende deze zittingsperiode hier in het Europees Parlement een goed voorbeeld hebben gegeven van samenwerking en het resultaat dat is neergelegd in de vernieuwde sociale agenda is duidelijk op dat uitgangspunt gebaseerd.

Ik ben het met de commissaris eens als hij zegt dat de sociale dialoog centraal moet staan in de discussie, maar ik ben ook van mening dat meer nog dan de sociale dialoog het sociaal beleid vandaag centraal moet staan in de politieke discussie. Ik ben dan ook blij met hetgeen hier vandaag gezegd is ten aanzien van de top over werkgelegenheid en sociaal beleid. Ik vind dat het nu echt het moment is om over dit onderwerp te praten.

Tot slot: dit is mijn laatste interventie in dit Parlement. Ik dank hierbij, in naam van de Voorzitter, alle collega's, de commissaris en de Commissie, voor de manier waarop ze met mij hebben samengewerkt in deze afgelopen vijf intensieve en opwindende jaren, in het Europees Parlement. Ik dank u zeer.

Jean Lambert, *rapporteur.* – (*EN*) Mevrouw de Voorzitter, ik betreur het ten zeerste dat sommige van onze meest dierbare collega's ons aan het eind van dit mandaat zullen verlaten.

Tijdens het debat kwam een aantal zaken aan de orde, met name in verband met antidiscriminatiemaatregelen en het grote belang van dergelijke maatregelen, ook in tijden van economische recessie. Het onderwerp werd aangesneden in verband met het werk dat wij op dit punt hebben gedaan in de Commissie rechten van de vrouw en gendergelijkheid. Ook het vraagstuk van de wederzijdse ondersteuning werd genoemd.

Ik wil hier enkele aspecten benadrukken die wij in het verslag over inclusie aan de orde hebben gesteld, namelijk dat van het lokale niveau en bepaalde aspecten betreffende de plaatselijke economie. Wij praten veel over nationale en internationale economieën, maar de lokale economie is van essentieel belang: de toegang die mensen hebben tot banken, ook als zij niet heel rijk zijn, en tot microkredieten en kredietverenigingen. Wij moeten ervoor waken dat minder draagkrachtigen steeds dieper in de schulden raken als gevolg van de torenhoge rentes die zij moeten betalen aan malafide kredietverstrekkers. Wij moeten ervoor zorgen dat dit niet gebeurt, want dat vreet echt aan mensen.

Er is echter met betrekking tot het aspect van de lokale overheden en de diensten waarover wij in het kader van dit verslag ook hebben gesproken, nog een ander terrein dat de commissie vooral onder de aandacht wilde brengen, en dat is de huisvesting. Ook op dat punt wordt in tijden van economische neergang de druk op mensen die de kosten van het huis waarin zij wonen misschien niet meer op kunnen brengen, immers steeds groter. Wij zullen ons dan ook op dat vraagstuk moeten gaan richten; daarbij kunnen wij misschien gebruik maken van de open coördinatiemethode om te kijken naar optimale praktijken in de lidstaten.

Tot slot wil ik nog het Sociaal Fonds noemen. Wij zijn erg bezorgd dat dit niet zal passen binnen de zeer strikte criteria voor wat precies werk en geschiktheid voor werk inhouden, want wij willen de vele creatieve en zeer productieve en interessante programma's waarmee mensen met een zeer moeilijke startpositie al zo lang zijn geholpen hun weg te vinden bij het zoeken van een baan, niet kwijtraken.

Voorzitter. - Het debat is gesloten.

De stemming vindt woensdag 6 mei 2009 plaats.

Schriftelijke verklaringen (artikel 142)

Kelam, Tunne (PPE-DE), schriftelijk. – (EN) Over enkele dagen zullen de Europese leiders en belanghebbenden bijeenkomen op de Werkgelegenheidstop. De snel groeiende werkloosheid is het hoofdprobleem van de huidige financiële crisis geworden. Het is een diep menselijk probleem, eigenlijk het grootste sociale onrecht dat in Europa bestaat. De regeringsleiders en politici moeten deze situatie op een creatieve manier en met concrete maatregelen aanpakken.

2009 is het jaar van de innovatie en de creativiteit. Europa moet deze kans om de werkloosheid terug te dringen met beide handen aangrijpen. De beste manier is om te stimuleren dat nieuwe banen worden geschapen. Het belangrijkste daarbij is dat kleine en middelgrote bedrijven worden gesteund. Eén praktische manier om dat te doen is door de bureaucratische regels voor het aanvragen van subsidie uit Europese fondsen te versoepelen. Kleine en middelgrote bedrijven scheppen banen en zij zullen in de toekomst een belangrijke rol spelen bij het terugdringen van de werkloosheid, mits wij hen als EU daadwerkelijk steunen.

Europa moet bovendien investeren in onderwijs, in het bijzonder in een leven lang leren. De werkloosheid is voor iedereen een grote schok. De EU en de lidstaten moeten allereerst de mensen helpen deze schok te boven te komen en open te staan voor alternatieve oplossingen, zodat zij zo snel mogelijk weer aan het arbeidsproces kunnen deelnemen. De beste manier om dat te bereiken is door te investeren in innovatie, onderzoek en ontwikkeling en een leven lang leren.

Magda Kósáné Kovács (PSE), schriftelijk. – (HU) Ondanks alle inspanningen die wij ons sinds de toetreding in 2004 hebben getroost, is er geleidelijk een situatie van 'concurrerende' armoede ontstaan in de EU, die door de economische crisis verder is verslechterd, zowel op nationaal niveau als onder de burgers. De maatschappelijke conflicten die hieruit voortkomen, tornen aan de bestaande Europese kaders, aangezien de burgers met recht van de Europese instellingen verwachten dat deze niet alleen de banken helpen maar ook hun de nodige sociale zekerheid bieden.

Op de vanwege de crisis steeds krapper wordende markt, neemt de concurrentie hand over hand toe, zowel tussen ondernemingen als tussen werknemers. De sociale spanningen die zich binnen de EU voltrekken, worden het best geïllustreerd door de overdreven reacties op de uitspraken van het Europees Hof van Justitie in verband met de richtlijn inzake gedetacheerde werknemers.

Het is van cruciaal belang dat, om de ongegronde angsten weg te nemen, de werkelijke juridische situatie uit de doeken wordt gedaan en dat de volgende Commissie de implementatie van de richtlijn betreffende de organisatie van de arbeidstijd in de lidstaten evalueert.

Bij de aanpak van de crisis en het wegnemen van de spanningen zijn naast de maatregelen uit het sociaal pakket ook andere wetgevende instrumenten nodig. Zonder Europees minimumloon is het moeilijk om sociale vrede te garanderen. De definitie van waardig werk en een waardig leven, evenals grensoverschrijdende collectieve contracten zijn voorbeelden van kwesties waar de Commissie nog veel werk te verzetten heeft.

Met het oog op de verwezenlijking van de sociale doelstellingen kunnen het Verdrag van Lissabon, dat al door 25 lidstaten is geratificeerd, en het Handvest van de grondrechten op de lange termijn natuurlijk grotere Europese bevoegdheden garanderen door het gelijkstellen van economische en sociale rechten, maar tegelijkertijd dient dit geenszins als vervanging van een pakket snelle kortetermijnmaatregelen.

Iosif Matula (PPE-DE), *schriftelijk.* – (RO) Het Europees Fonds voor aanpassing aan de globalisering (EFG) is een belangrijk instrument dat door de Europese Commissie wordt gebruikt om de economische crisis te verlichten en steun te bieden aan de mensen die hier direct door worden getroffen. Er zijn industrieën of sectoren van de economie, zoals de financiële sector, de auto-industrie en de verkoopsector, die de gevolgen van de crisis sterker voelen, aangezien zij zich gedwongen hebben gezien hun activiteiten in te krimpen en personeel te ontslaan, iets wat we ook in Roemenië merken. Volgens een onderzoek werden er in het eerste kwartaal van 2009 drie keer zo veel mensen ontslagen als dat er nieuwe banen werden gecreëerd binnen de gehele Europese Unie.

Door acties ten uitvoer te brengen waarmee de effecten van de wereldwijde economische crisis kunnen worden bestreden, kunnen we ook de doelstelling van sociale, economische en territoriale cohesie realiseren. Ik denk dat dit beter kan worden gerealiseerd als het EFG wordt gericht op werklozen die afkomstig zijn uit dezelfde regio of aangrenzende regio's en zelfs uit andere lidstaten, als zij een gezamenlijke grens delen. Aan de ene kant moeten we solidariteit tonen met degenen die hun banen verliezen, terwijl we hen aan de andere

kant moeten helpen terug te keren op de arbeidsmarkt. Professionele omscholing en specialisatie overeenkomstig de ontwikkelingsgebieden en de specifieke beschikbare middelen in elke regio kunnen mogelijk bijdragen aan het creëren van nieuwe banen.

Siiri Oviir (ALDE), *schriftelijk.* – (*ET*) In de huidige tijd van mondiale economische crisis (d.w.z. de economische recessie en toenemende werkloosheid) is het op de communautaire arbeidsmarkt een realiteit dat steeds meer mensen overbodig worden, wat het totaal aantal mensen in Europa dat armoede lijdt en wordt uitgesloten verder vergroot.

Vandaag is het zeer belangrijk dat wij sociale betrokkenheid en het hierop gerichte arbeidsmarktbeleid ook proberen te bereiken via een geïntegreerde en homogene aanpak binnen het herstelplan voor de Europese economie.

Bovendien mogen lidstaten sociale zaken, gezondheid en onderwijs niet opofferen wanneer zij bij de herziening van hun begrotingen moeten bezuinigen, omdat dit juist de sectoren zijn die ertoe bijdragen dat mensen die in armoede dreigen te vervallen terug in de samenleving worden gebracht.

Wij moeten erkennen dat het vaak zeer lastig is sociale bijstand van de lidstaten en actieve deelname op de arbeidsmarkt te combineren, vooral wanneer het werk dat kan worden verkregen tijdelijk, seizoensgebonden of deeltijdwerk is en als de voorwaarden voor het verkrijgen van bijstand en systemen van sociale zekerheid of minimumbelastingtarieven individuen niet motiveren zulke banen aan te nemen. In deze nieuwe omstandigheden moeten wij ons systeem van sociale bijstand flexibeler maken. De huidige situatie vereist dat wij dit doen.

Ik ben van mening dat sociale bijstand een toereikend minimuminkomen moet waarborgen dat een humaan leven mogelijk maakt, de armoedegrens overschrijdt en toereikend is om iemand uit de armoede te halen en die armoede niet verder moet verergeren door inflexibiliteit.

Esko Seppänen (GUE/NGL), *schriftelijk.* – (*FI*) Het is verbazingwekkend, in feite onvergeeflijk, dat de Sociale Top van de Europese Unie en de dialoog met de sociale partners op trojkaniveau plaatsvindt, zonder staatshoofden en regeringsleiders. Dat toont aan dat de Europese leiders weinig belangstelling hebben voor het ontwikkelen van de sociale dimensie. Het toont aan dat wij nog ver verwijderd zijn van het doel om van de Europese Unie een Europa van de burgers te maken. Banken worden weliswaar met staatsgeld gered door hun schulden te nationaliseren, maar niemand zorgt voor het welzijn van de mensen.

VOORZITTER: DIANA WALLIS

Ondervoorzitter

11. Vragenuur (vragen aan de Commissie)

De Voorzitter. – Aan de orde is het vragenuur (B6-0231/2009).

Wij behandelen een reeks vragen aan de Commissie.

Vraag nr. 23 van **Manuel Medina Ortega** (H-0206/09)

Betreft: Concurrentie en transparantie van de belastingheffing op inkomens

Vindt de Commissie dat het behoud van niet-transparante systemen voor de belastingheffing op inkomens op het grondgebied van de Europese Unie verenigbaar is met de vrije concurrentie en zo ja, welke maatregelen wil zij treffen om een einde te maken aan deze systemen in landen en landsdelen van de Europese Unie?

Andris Piebalgs, *lid van de Commissie.* – (EN) Allereerst wil ik u in herinnering brengen dat het lidstaten uit hoofde van het Gemeenschapsrecht goeddeels vrij staat hun directe belastingsystemen zodanig in te richten dat deze optimaal aansluiten op de eigen beleidsdoelstellingen en vereisten. Maar in de afgelopen jaren hebben de lidstaten onderling overeenstemming bereikt over verschillende door de Europese Commissie voorgestelde maatregelen bedoeld om de erosie van heffingsgrondslagen en verdraaiingen van de criteria voor beleggingsspreiding tegen te gaan. Daarmee hebben de lidstaten erkend dat EU-brede samenwerking en eerlijke regels voor belastingconcurrentie noodzakelijk zijn om de belastinginkomsten te waarborgen.

Naar aanleiding van de vraag over transparantie van een geacht Parlementslid zou ik erop willen wijzen dat de Europese Commissie zeer recentelijk, te weten op 28 april van dit jaar, een mededeling heeft aangenomen

waarin maatregelen worden genoemd ter bevordering van goed bestuur in belastingzaken, te weten transparantie, inlichtingenuitwisseling en eerlijke belastingconcurrentie.

Ten eerste wordt in de mededeling beschreven hoe goed bestuur in belastingzaken kan worden verbeterd binnen de Europese Unie, opdat andere jurisdicties er makkelijker van kunnen worden overtuigd om dit voorbeeld te volgen. Lidstaten worden aangespoord om Commissievoorstellen voor richtlijnen inzake administratieve samenwerking en wederzijdse bijstand bij de invordering van onbetaalde belastingen en de belastingheffing op spaartegoeden snel aan te nemen. Voorts zouden lidstaten passende prioriteit moeten blijven geven aan de afschaffing van schadelijke regelingen voor de belasting van vennootschappen. Meer specifiek bevat het voorstel van de Commissie inzake administratieve samenwerking een voorziening waardoor bankgeheim niet langer mag worden aangevoerd als weigeringsgrond voor het verstrekken van inlichtingen aan een andere lidstaat over niet-ingezeten belastingplichtigen aan hun woonstaat. Dit is volledig in overeenstemming met de internationale consensus over de uitwisseling van informatie op het gebied van belastingen.

Ten tweede, met het oog op de bevordering van goed bestuur buiten de Europese Unie, gaat de mededeling in op de vraag hoe er een betere samenhang van het beleid op EU-niveau kan worden gerealiseerd teneinde ervoor te zorgen dat de intensivering van de economische betrekkingen tussen de Europese Unie en haar partnerlanden vergezeld gaat van eerbiediging van de principes van goed bestuur. Daarbij wordt in het bijzonder de nadruk gelegd op het waarborgen van ondersteuning voor ontwikkelingslanden die zich hebben gecommitteerd aan deze principes.

In de mededeling worden ook initiatieven voorgesteld om meer samenhang te bewerkstelligen tussen de individuele beleidsstandpunten van de lidstaten op het gebied van internationale belastingaangelegenheden en overeengekomen beginselen van goed bestuur. Daarbij wordt in het bijzonder gedacht aan een gecoördineerde aanpak, waar van toepassing, van landen die weigeren om de beginselen van goed bestuur toe te passen. De Commissie heeft haar voorstel vandaag gepresenteerd aan de Europese ministers van Financiën op de Ecofin-vergadering, in de hoop hun instemming te verkrijgen op de laatste Ecofin-vergadering onder het Tsjechische voorzitterschap, in juni 2009.

Manuel Medina Ortega (PSE). - (ES) Hartelijk dank voor uw antwoord, mijnheer de commissaris. U hebt een aantal punten aangehaald, waaronder transparantie, maar wat ik in uw betoog heb gemist, is een verwijzing naar de recente overeenkomsten in het kader van de G20 met betrekking tot de strijd tegen de belastingparadijzen en de zogeheten "niet-coöperatieve rechtsgebieden". Geeft de Commissie haar medewerking aan dit voorstel van de G20 of is zij volledig aan de zijlijn van dit soort onderhandelingen blijven staan?

Andris Piebalgs, *lid van de Commissie*. – (EN) De Commissie is een volwaardig deelnemer van de G20 en speelt een volwaardige rol in dit proces.

Ik heb al een aantal maatregelen genoemd waartoe de Commissie lidstaten wil aansporen. Zij is volledig betrokken bij het G20-proces.

Hubert Pirker (PPE-DE). - (*DE*) Mevrouw de Voorzitter, commissaris, ik ben in principe tegen de invoering van nieuwe belastingen. Ze treffen met name de middenstand. Ze beïnvloeden de groei van de welvaart en zijn niet bevorderlijk voor investeringen.

We moeten belastingen echter in samenhang met aandelenwinst op de korte termijn bekijken. Kunt u zich voorstellen dat dergelijke belastingheffingen op aandelenwinst op de korte termijn uit blanco verkopen worden aangewend voor het scheppen van nieuwe arbeidsplaatsen?

Avril Doyle (PPE-DE). - (EN) Zou de commissaris dit Parlement ervan willen verzekeren dat hij er vast van overtuigd is dat alle directe belastingen – loonbelasting en vennootschapsbelasting – puur een zaak van de individuele lidstaten moeten blijven? Bevestigt u alstublieft dat dit het geval is.

Andris Piebalgs, *lid van de Commissie.* – (*EN*) Welnu, er is een Verdrag en dit Verdrag is heel duidelijk. We weten dat er in Ierland misschien een nieuw referendum komt over het Verdrag van Lissabon, maar de artikelen over de verdeling van de bevoegdheden zijn uitermate helder en de Commissie is niet van zins een nieuw verdrag met andere verantwoordelijkheden op te stellen.

Deels is dit ook het antwoord op de vraag over het gebruik van fiscaal beleid om banen te creëren. Aangezien de situatie per land verschilt, zullen met een fiscaal instrument voor de gehele EU wellicht niet dezelfde resultaten worden geboekt als in een specifieke lidstaat.

Fiscale instrumenten zijn soms bevorderlijk als er echte stimuleringsmaatregelen nodig zijn of als de economie moet worden ontwikkeld, maar dit is zeer afhankelijk van de situatie in specifieke lidstaten.

De Voorzitter. – Vraag nr. 24 van Nikolaos Vakalis (H-0240/09)

Betreft: Aardbevingbeleid EU - Maatregelen Commissie na vernietigende aardbeving Italië

In november 2007 hechtte het Parlement goedkeuring aan een resolutie (P6_TA(2007)0507) over de geïntegreerde aanpak van aardbevingen door de EU (preventie, reactie, herstel), waarin het aandrong op concrete maatregelen op de gebieden bescherming, gebouwen (met bijzondere aandacht voor gebouwen met een grote historische en culturele waarde), financiering, onderzoek, voorlichting van de bevolking, enz.

In brieven aan de milieucommissaris (10 januari 2008) en de voorzitter van de Commissie (22 mei 2008) heb ik daarnaast gewezen op de noodzaak van een speciale mededeling over het omgaan met aardbevingen.

Is de Commissie, na de recente zware aardbeving in Italië, van oordeel dat zij kan volstaan met haar schriftelijk antwoord van 22 juli 2008 (P-3470/08) en de antwoorden van de heren Barroso en Dimas, of gaat zij verdere initiatieven ontwikkelen voor de bescherming van de Europese burgers tegen aardbevingen?

Stavros Dimas, lid van de Commissie. – (EL) Mevrouw de Voorzitter, de Commissie heeft toegezegd volledig te zullen bijdragen aan de bescherming van de burgers tegen aardbevingen. Deze bescherming moet onderdeel vormen van een geïntegreerde strategie voor de aanpak van door diverse gevaren veroorzaakte situaties. De Commissie heeft onlangs een mededeling goedgekeurd met de titel: "Een communautaire aanpak ter voorkoming van natuurrampen en door de mens veroorzaakte rampen" waarin onder meer ook aardbevingen worden behandeld. Deze mededeling is een vervolg op de activiteiten die de afgelopen jaren door de Commissie zijn ondernomen en die aansluiten bij een groot aantal aanbevelingen van het Europees Parlement uit zijn resolutie van 2007. In deze activiteiten is met name sprake van de verspreiding van goede praktijken, de ontwikkeling van gemeenschappelijke benaderingen bij de beoordeling van gevaren, van cartografie, scholing en bewustmaking, en daarmee wordt tegelijkertijd gestreefd naar een verbetering van de coherentie en de synergie van de reeds bestaande financiële en wettelijke instrumenten voor preventie. Op die manier kan ook de toegevoegde waarde van de activiteiten van de Europese Unie worden verhoogd. De Commissie zal alles in het werk stellen om de gevolgen van aardbevingen te temperen en de lidstaten ertoe aanmoedigen om de gemeenschappelijke Europese codes voor het ontwerp van gebouwen en de planning van openbare werken, en met name de Eurocode 8, volledig over te nemen in de respectievelijke nationale regelgeving. De Commissie kijkt met grote belangstelling uit naar de reactie van het Parlement op de door de Commissie in haar mededeling voorgestelde aanpak.

Nikolaos Vakalis (PPE-DE). – (EL) Mevrouw de Voorzitter, neemt u mij niet kwalijk maar het probleem is hiermee niet opgelost. Ik begrijp eerlijk gezegd niet waarom de Commissie weigert om voor aardbevingen hetzelfde te doen als voor overstromingen. Wat is het verschil? Ik moet zeggen dat ik daar met mijn pet niet bij kan, zeer zeker nu dit debat plaatsvindt na de recente aardbevingsramp in Italië. U verwees, commissaris, zojuist naar de mededeling. Daarin wordt terloops in drie punten gewag gemaakt van aardbevingen en u hebt die punten ook genoemd. Denkt u nu echt dat het vermelden van aardbevingen in drie punten van uw mededeling volstaat om tegemoet te komen aan de enorme behoefte in Europa aan een specifieke mededeling over aardbevingen? Daar wil ik eerlijk gezegd graag een antwoord op.

Stavros Dimas, *lid van de Commissie*. – (EL) Mevrouw de Voorzitter, in onze mededeling van februari 2009 wordt dit thema behandeld op een geïntegreerde wijze, die los staat van de bron van het gevaar. Wij zijn van mening dat dit de beste benadering is. Wat overstromingen betreft, hebben wij een mededeling gedaan over waterschaarste en droogte. Er zijn mededelingen over specifieke gevaren of specifieke problemen, maar wij zijn van mening dat de geïntegreerde benadering die wij willen volgen, de beste is.

Wij wachten nu op de reactie van het Parlement en als blijkt dat er belangrijke redenen zijn om van deze benadering af te stappen zullen wij die bestuderen. Ik moet er echter wel op wijzen dat de mededeling van de Commissie weinig zal kunnen uitrichten als het erom gaat de gevolgen van aardbevingen te voorkomen.

Daarvoor moet u zich richten tot de lidstaten – die bij deze bevoegdheid angstvallig vasthouden aan het subsidiariteitsbeginsel – en hen vragen om de bepalingen van de Europese Unie betreffende gebouwen, of het nu gaat om de Europese code 8 voor nieuwe gebouwen of de bepalingen inzake gebouwenverbetering voor de oude gebouwen, op te nemen in hun nationaal recht. Laat de lidstaten dat doen en laat ze ook andere dingen doen die noodzakelijk zijn, zoals bijvoorbeeld de strikte naleving van de bouwvoorschriften, om de meeste rampen te kunnen voorkomen.

Hubert Pirker (PPE-DE). - (*DE*) Mevrouw de Voorzitter, commissaris, in verbinding met de breuklijn door de Apennijnen is er een andere breuklijn die door Slovenië loopt. Op deze breuklijn ligt, zoals u wellicht weet, de kerncentrale Krško. Op initiatief van ons zijn daar diverse waarschuwingsvoorzieningen geïnstalleerd. Welke maatregelen denkt u te nemen na deze rampzalige aardbeving in Italië om de veiligheid van de kerncentrale Krško te garanderen, die op een breuklijn ligt die met deze breuklijn in verbinding staat? Speelt u wellicht zelfs met de gedachte om voorzorgsmaatregelen te treffen die zo ver gaan dat Krško wordt gesloten?

Giorgos Dimitrakopoulos (PPE-DE). – (*EL*) Mevrouw de Voorzitter, ook ik ben verbaasd over het standpunt dat de Commissie vandaag heeft ingenomen. Ik respecteer haar antwoord wat het subsidiariteitsbeginsel betreft en ik ben het absoluut eens met haar specifieke aansporingen, maar daarmee wordt geen oplossing geboden voor het probleem inzake een collectief beleidsvoorstel van de kant van de Europese Commissie waarin rekening wordt gehouden met alle aspecten van de door aardbevingen veroorzaakte verwoestingen. Collega Pirker noemde zojuist nog een aspect, en wij zouden daar andere aan kunnen toevoegen. De vraag blijft dus: waarom is er, afgezien en los van het subsidiariteitsbeginsel en de concrete maatregelen die de commissaris noemde, geen alomvattend voorstel gedaan door de Europese Commissie?

Stavros Dimas, *lid van de Commissie*. – (*EL*) Mevrouw de Voorzitter, zoals ik zojuist al zei, wachten wij op de reactie van het Europees Parlement op onze mededeling over de preventie van aardbevingen. Zodra wij over uw reactie beschikken, zullen wij onderzoeken welke benadering de beste is: de onze of een andere. Wat nu meer specifiek kerncentrales betreft, kan ik zeggen dat er speciale bepalingen voor zijn, en wat industrieën betreft hebben wij de Seveso 2-richtlijn.

De Voorzitter. - Vraag nr. 25 van Avril Doyle (H-0211/09)

Betreft: Elektriciteit uit zonnewarmte en het Economisch Herstelplan

Om de ernstige energiegerelateerde en economische uitdagingen in de Europese Unie het hoofd te bieden, heeft de Commissie in haar Herstelpakket maatregelen voorgesteld die moeten bijdragen aan zowel economisch herstel als het behalen van de energiedoelstellingen. Desondanks is elektriciteit uit zonnewarmte (STE) - een van de meest veelbelovende bronnen van duurzame energie - niet opgenomen in de lijst van sectoren die hiervan zullen profiteren.

Bovendien is de Europese industrie momenteel wereldleider in dit segment; deze positie kan zij echter alleen behouden als de Europese markt groeit en als verder onderzoek en ontwikkeling gestimuleerd wordt.

Kan de Commissie toelichten waarom de zonne-energiesector uitgesloten is van de sterke financiële stimulansen in het herstelplan? Welke andere financieringsbronnen zijn er nog voor STE?

Andris Piebalgs, *lid van de Commissie*. – (EN) Elektriciteit uit zonnewarmte (STE) is nooit buiten het Europees economisch herstelplan gehouden; het is er niet in opgenomen omdat we hebben gekeken naar de meest urgente behoeften op het gebied van energie. Dat betekent dat we ons hebben beperkt tot die gebieden die het zwaarst zijn getroffen door de crisis en waar projecten niet van de grond konden komen.

De eerste kwestie betrof interconnectie. Geen enkele vorm van energieproductie, en dit geldt in het bijzonder voor de productie van energie uit nieuwe bronnen, kan functioneren als er problemen zijn met het netwerk. Daarom hebben we de kwestie van de elektriciteitsnetwerken en de interconnectie tussen lidstaten aangemerkt als spoedeisend en aldus behandeld.

Daarbij hebben we de gascrisis gehad, waaruit duidelijk is gebleken dat een ontbrekende fysieke infrastructuur een desastreus effect kan hebben als de gaslevering wordt verstoord. Dit is de eenvoudigste manier om iets te doen aan de gasvoorzieningszekerheid.

Verder hebben we twee andere kwesties behandeld die, naar mijn mening, zeker zouden zijn uitgesteld als de Gemeenschap er niet achter stond: hiermee doel ik ten eerste op offshore windenergie, een aanzienlijk project dat moet worden verbonden met het netwerk op het vasteland, en ten tweede op koolstofafvang en -opslag, waarvoor geldt dat we de industrieën echt moeten aansporen om zo snel mogelijk een grootschalig project op touw te zetten.

Dat is de reden waarom we geen andere in aanmerking komende sectoren hebben opgenomen, niet omdat ik er niet in geloof. Ik ben een voorstander van energie uit zonnewarmte, maar we hebben ons beperkt tot de meest dringende noden.

Welke bronnen zijn er beschikbaar om de verdere ontwikkeling van energie uit zonnewarmte te ondersteunen? Allereerst is er het zevende kaderprogramma. We hebben 2,35 miljard euro voor de periode 2007-2013. Ten tweede kunnen we op dit gebied de instrumenten beschikbaar stellen. Vanaf volgend jaar kunnen we driehonderd miljoen emissierechten toekennen aan nieuwe spelers op de markt. Projecten voor hernieuwbare energie, zoals energie uit zonnewarmte, komen in aanmerking. Dus als de projecten er zijn, zijn ze meer dan welkom.

Daarnaast kunnen we fondsen uit het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling aanspreken. Wij moedigen het gebruik van energiebronnen met synergetische voordelen aan; zo hebben wij de grenzen verhoogd voor de hoeveelheid hernieuwbare energie die mag worden gebruikt in verband met woningen en energie-efficiëntie. Derhalve is het algehele bereik van deze maatregelen uitgebreid.

Tot slot zal de Commissie in de zomer of vroeg in het najaar een nieuwe mededeling uitbrengen over de financiering van koolstofarme technologieën. We zullen proberen hier uitgebreid op in te gaan zodat deze technologieën ondersteuning krijgen, niet alleen uit de Gemeenschapsbegroting maar ook vanuit de industrie en de lidstaten. Dan kan er namelijk gerichte steun geboden worden en kunnen we ervoor zorgen dat de nieuwe technologische ontwikkeling snel tot stand komt zodat wij ons doel, twintig procent hernieuwbare energie voor 2020, kunnen behalen. Maar wellicht kunnen we in dit opzicht nog wel ambitieuzer zijn.

Dus we hebben elektriciteit uit zonnewarmte niet uitgesloten. We hebben echter uit het grote aantal relevante terreinen de meest urgente terreinen geselecteerd waarvoor dringend investeringen nodig zijn.

Avril Doyle (PPE-DE). – (*EN*) Dank u, commissaris, voor uw zeer uitgebreide antwoord. Ik heb goed naar u geluisterd.

Het is niet ondenkbaar dat een of meerdere van de projecten die specifiek onder het herstelplan zijn genomineerd niet in staat blijken om alle ter beschikking gestelde fondsen te gebruiken voor de uiterste datum, 30 juni 2010. Hebt u in dat geval een soort reservelijst van projecten die in de startblokken staan, zodat het geld daadwerkelijk in deze sector wordt geïnvesteerd, in energie-efficiëntie en een laag energieverbruik?

Op het gebied van elektriciteit uit zonnewarmte zijn er bijvoorbeeld grote projecten die eind 2009 met de bouw kunnen beginnen, en ook voor begin 2010 staan verschillende projecten in de steigers. Kan er een dergelijke reservelijst worden opgesteld, zodat alle gelden toch worden gebruikt indien diegenen aan wie ze nu zijn toegewezen, niet in staat zijn om ze te gebruiken?

Andris Piebalgs, *lid van de Commissie.* – (EN) Bij het opstellen van de lijst hebben we het merendeel van de projecten bekeken en we hebben hierbij ook de lidstaten betrokken, dus in dit stadium heb ik geen reden om aan te nemen dat we niet in staat zullen zijn om alle gelden uit te keren of vast te leggen.

Mochten er vertragingen optreden of projecten onvoldoende voorbereid zijn, dan wordt daar in maart 2010 verslag over uitgebracht. Dus, ingeval er een mogelijkheid is dat een deel van het geld beschikbaar komt, dan zal de Commissie, zoals ik tijdens trialogen heb toegezegd, indien van toepassing overwegen een noodzakelijk voorstel te doen. Maar het is nu te vroeg om dit te beloven, omdat dit afhangt van de vraag hoe goed wij de gelden kunnen vastleggen, aangezien de projecten die naar onze inschatting voldoende ver gevorderd zijn om het geld te kunnen gebruiken op dit moment beperkt in aantal zijn.

De Voorzitter. – Vraag nr. 26 van **Marie Panayotopoulos-Cassiotou** (H-0218/09)

Betreft: Kerncentrales

Volgens het Energie-instituut voor Zuidoost-Europa onderzoeken heel wat EU-lidstaten en kandidaat-landen die in het zuiden en het oosten van Europa en in het oostelijke bekken van de Middellandse Zee zijn gelegen, plannen om bestaande kerncentrales uit te breiden of nieuwe kerncentrales te bouwen. Kan de Commissie meedelen welke acties en initiatieven zij denkt te nemen om vooraf voorwaarden en beperkingen voor deze plannen vast te stellen, waarbij rekening wordt gehouden met de bodemgesteldheid en de klimatologische omstandigheden alsook met de financieringsmogelijkheden en de haalbaarheid van deze plannen?

Andris Piebalgs, *lid van de Commissie.* – (EN) Welnu, mijn collega Stavros Dimas heeft reeds antwoord gegeven op een aanvullende vraag over deze kwestie.

In principe is het met kernenergie zo geregeld dat elk land beschikt over een toezichthouder voor nucleaire veiligheid die de volledige verantwoordelijkheid draagt voor de tenuitvoerlegging van veiligheidsmaatregelen

op het gebied van kernenergie. Tegelijkertijd beslissen alle lidstaten voor zichzelf of ze gebruik maken van kernenergie. Dit is zo vastgelegd in het Euratom-Verdrag, en vanzelfsprekend zijn er aanvullende vereisten. Deze bestaan erin dat elk project dat wordt ingediend ook wordt geanalyseerd door de Commissie, en dat wij een aanbeveling doen inzake de te ontwikkelen projecten. Dat hebben we gedaan in het geval van Belene en ook in dat van Mochovce.

Verder is er de duidelijke verplichting dat er wordt voldaan aan de vereisten van de milieueffectbeoordeling, zoals vastgelegd in het Gemeenschapsrecht, en daarnaast zijn de aanvullende vereisten van het VN/ECE-Verdrag van Espoo inzake milieueffectrapportage in grensoverschrijdend verband van toepassing.

Dus welk project er ook wordt voorgesteld, we maken geen onderscheid tussen lidstaten. Er zijn duidelijke voorwaarden waaraan moet worden voldaan en elk project wordt op de eigen merites beoordeeld, op basis van het communautair acquis en op de milieuwetgeving. Ik kan u verzekeren dat dit proces zo waterdicht is dat er nog nooit toestemming is gegeven om een kerncentrale te bouwen als niet aan alle veiligheidseisen was voldaan.

Marie Panayotopoulos-Cassiotou (PPE-DE). – (EL) Mevrouw de Voorzitter, ik wilde ingaan op hetgeen de commissaris zei over de beoordeling van elk voorstel en vragen of voor het gebied in kwestie geen beoordeling vooraf kan worden gemaakt, niet alleen met het oog op de Euro-mediterrane samenwerking, maar ook de bijzondere kenmerken van het gebied. Dan kunnen er criteria worden vastgesteld waarmee elk land van meet af aan bij zijn planning rekening kan houden.

Andris Piebalgs, *lid van de Commissie*. – (EN) Ten eerste ontwikkelt elk land zijn eigen wetgeving, waarin ook wordt bepaald hoe de aanvraag dient te verlopen. Later houdt het proces nauw verband met, en is het gebaseerd op, de nationale wetgeving en de Euratom-wetgeving. Hierom kunnen we niet kiezen voor een regionale benadering. We moeten kijken naar de specifieke situatie in elke afzonderlijke lidstaat, en tegelijkertijd naar elk afzonderlijk project.

We kunnen niet uitgaan van een doorsnede van de situatie in een bepaalde regio en dan stellen dat die regio niet geschikt is voor het gebruik van kernenergie. Dat zou onjuist zijn, omdat het niet mogelijk is een project te ontwikkelen dat op bijna elke plaats te gebruiken is. Het is een kwestie van de kosten, de omstandigheden en de benodigde tijd. Daarom is een regionale benadering niet mogelijk. We moeten daadwerkelijk elk concreet project onderzoeken, want alleen op die manier kunnen we de veiligheid volledig garanderen.

Paul Rübig (PPE-DE). - (*DE*) Mevrouw de Voorzitter, commissaris, dames en heren. Commissaris, ik wil u feliciteren met het nucleair pakket dat u zojuist heeft gepresenteerd en dat voornamelijk betrekking heeft op kerncentrales en op het voorstel dat ook normen van de Internationale Organisatie voor Atoomenergie (IAEA) in de toekomst bindend moeten zijn.

Ik zou graag willen weten of u tijdens de volgende zittingsperiode een voorstel denkt te kunnen uitwerken voor een Europese regulerende instantie dan wel voor een opwaardering van WENRA tot een instelling die bindende normen kan vastleggen, en of wij wellicht ook de IAEA-normen voor alle lidstaten verplicht kunnen maken?

Andris Piebalgs, *lid van de Commissie.* – (*EN*) In antwoord op het tweede deel van uw vraag kan ik u zeggen dat ik ervan overtuigd ben dat wij, met deze groep van nucleaire regelgevers op hoog niveau, voorwaarts kunnen gaan met strengere normen. Dit is slechts een vertrekpunt, de kleinst mogelijke gemene deler die wij tot stand hadden kunnen brengen.

Tegelijkertijd betwijfel ik, gezien de politieke en soms ook culturele gevoeligheid van het onderwerp, of de Europese regelgever de benodigde rol kan spelen. Ik zou niet willen zeggen dat de Europese regelgever niet te vertrouwen is, maar wel dat de regelgever op gepaste afstand moet blijven van de kerncentrales. Ik ben van mening dat de veiligheid te allen tijde de verantwoordelijkheid van de nationale regelgever moet blijven, ten eerste omdat dat de beste werkwijze is en ten tweede omdat op die manier de discussie over de vraag of de centrale regelgever wel genoeg doet om kernenergie te promoten enzovoort, wordt vermeden.

Het is goed om een gemeenschappelijk kader te creëren, maar de verantwoordelijkheid moet blijven liggen bij de verschillende toezichthouders die, zoals voorgesteld in de richtlijn betreffende nucleaire veiligheid, volledige zeggenschap hebben en alle noodzakelijke instrumenten tot hun beschikking hebben om dit beleid ten uitvoer te leggen. We hebben in de Unie zeer goede toezichthouders voor nucleaire veiligheid, dus het is niet nodig om deze organisaties op de schop te nemen. We moeten enkel de handen ineenslaan en de

bindende normen aanscherpen, om te beginnen met het niveau dat we nu hebben, en zo aan de wereld laten zien dat de normen in de nucleaire industrie wel degelijk strenger kunnen.

De Voorzitter. – Vraag nr. 27 van **Brian Crowley** (H-0232/09)

Betreft: Bevordering van duurzame energie in steden

In Cork, mijn thuisstad, streven de plaatselijke autoriteiten en ondernemingen naar de ontwikkeling van een duurzaam energiebeleid. Wat doet de Commissie om steden zoals Cork te steunen in hun inspanningen voor de bevordering van duurzame energie?

Andris Piebalgs, *lid van de Commissie.* – (EN) Ik ben heel blij dat u deze vraag stelt, want als er één prestatie is waarop ik zeer trots ben, dan is dat wel het Akkoord van burgemeesters.

In 2008 hebben wij onze steun verleend aan het initiatief van een aantal steden om een Akkoord van burgemeesters in het leven te roepen. Dit akkoord houdt in dat steden zich ertoe verplichten hun CO2-uitstoot vóór 2020 met meer dan twintig procent terug te dringen. Om dit doel te bereiken, ontwikkelen zij actieplannen voor duurzame energie. In het kader van het akkoord is tevens een bureau opgezet, dat zich bezighoudt met coördinatie- en promotietaken. Wij ondersteunen deze initiatieven via het Gemeenschappelijk Centrum voor Onderzoek, dat voorziet in wetenschappelijke achtergronden en technische ondersteuning ten behoeve van de voorbereiding, tenuitvoerlegging en beoordeling van de actieplannen voor duurzame energie. Voor kleinere gemeenten onderhandelt de Commissie met andere nationale, regionale en lokale overheden om ook voor deze kleinere steden ondersteuning te krijgen.

Daarnaast willen wij dit jaar een geavanceerd systeem van goede praktijken invoeren, de zogenoemde toprendementsnormen.

Voorts hebben we een faciliteit voor financiële ondersteuning in het leven geroepen via de Europese Investeringsbank (EIB), waar wij de te verstrekken subsidies onderbrengen. Daarnaast gebruiken wij de EIB om duurzame ontwikkeling in de steden te ondersteunen. De EIB is al betrokken geweest bij bepaalde projecten; onder andere in Barcelona, waarvoor de onderhandelingen al behoorlijk gevorderd zijn.

Ik weet dat Cork dit akkoord nog niet heeft ondertekend, maar de stad kan nog altijd gebruik maken van deze mogelijkheid. Het is een goede manier om de burgers achter deze initiatieven echt in actie te laten komen.

Tegelijkertijd zijn er ook andere instrumenten voor duurzame ontwikkeling en het cohesiebeleid biedt steden aanzienlijke ondersteuning bij de tenuitvoerlegging van beleid en maatregelen met betrekking tot duurzame energie. Voor de periode 2007-2013 zal uit de fondsen ten behoeve van het cohesiebeleid negen miljard euro rechtstreeks worden geïnvesteerd in Europese initiatieven op het gebied van duurzame energie. Het *Southern and Eastern Operational Programme*, waaronder ook de stad Cork valt, zal 669 miljoen euro in de regio investeren en bijdragen aan de realisatie van de Lissabondoelstellingen inzake groei en werkgelegenheid.

Deze cohesiefondsen bieden directe steun aan projecten in de regio op het gebied van duurzame energie, en helpen bij het op gang brengen van aanvullende nationale investeringen. Verkregen gelden kunnen worden aangewend ter stimulering van de energie-efficiëntie, de productie van hernieuwbare energie, de ontwikkeling van efficiënte energiebeheerssystemen en de promotie van schoon en duurzaam openbaar vervoer, in het bijzonder in stedelijke gebieden.

Het Operational Programme omvat onder andere het 'Gateway Challenge Fund', dat is gebaseerd op een geïntegreerde strategie voor duurzame ontwikkeling voor Cork.

Tot slot is het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling recentelijk aangepast, waardoor nu alle lidstaten de mogelijkheid hebben de regionale fondsen te gebruiken om de energie-efficiëntie te verbeteren en bestaande woningen geschikt te maken voor hernieuwbare energie. Hiervoor kan tot vier procent van de totale toewijzing uit het fonds worden aangewend.

Samenvattend ben ik van mening dat wij met het Akkoord van burgemeesters een kader hebben gecreëerd voor steden met de gezamenlijke ambitie duurzame modellen te ontwikkelen voor hun burgers. Bij het akkoord zijn sympathisanten aangesloten als New York en Rochester, en ook deelnemers uit overige niet-EU-landen, dus er is veel kennis beschikbaar via het bureau dat wij leiden.

Ten aanzien van financiële ondersteuning kan ik u melden dat wij in dit stadium nog geen programma hebben dat is gericht op energie-efficiëntie, maar we hebben de Structuurfondsen, we hebben het programma voor

intelligente energie en dan is er ook nog de Europese Investeringsbank. We gebruiken al deze instrumenten om deze initiatieven te ondersteunen. De Europese Investeringsbank speelt een zeer actieve rol in dit proces. Op dit moment draait het echter nog niet zozeer om financiën, maar om goede projecten en zeer gericht beleid van de steden.

Dat is mijn antwoord op uw uitermate belangrijke vraag. Ik ben van mening dat steden mogelijkheden te over hebben om de weg te wijzen naar een toekomst met duurzame energie.

Brian Crowley (UEN). – (EN) Dank u zeer, commissaris Piebalgs, voor dit antwoord. Commissaris, u hebt in uw antwoord reeds aangegeven dat er in economisch opzicht wordt bespaard dankzij de energie-efficiëntie, maar het is nu tijd voor de volgende stap. Alleen het stimuleren van duurzaamheid en energie-efficiëntie volstaat niet; we moeten de fondsen gebruiken om nieuwe methodes te ontwikkelen om energie te produceren, zodat de steden zichzelf in dat opzicht nog beter kunnen bedruipen. Dit verdient de voorkeur boven het invoeren van energie of het bouwen van kerncentrales, zoals eerder is gezegd. We moeten slimmere en betere methoden vinden, en wellicht zou u in de toekomst niet alleen naar de investeringsbank kunnen kijken, maar zich ook kunnen richten op nieuwe ideeën vanuit de Commissie zelf.

Andris Piebalgs, *lid van de Commissie.* – (EN) Wij proberen momenteel op dit verzoek in te gaan. Er zijn plannen om, voor het eind van dit jaar, een nieuw actieplan inzake energie-efficiëntie te ontwikkelen dat hierop is gericht. Daarnaast is er een mededeling in de maak over de financiering van energiebronnen met een lage koolstofuitstoot.

Het is van groot belang dat belanghebbenden het initiatief nemen, en ik verwacht van de steden dat zij met voorstellen komen en leden van het Europees Parlement en lidstaten onder druk zetten om voor de genoemde gebieden Europabrede instrumenten in het leven te roepen.

Zonder deze bottom-upbenadering zullen we er niet in slagen de bestaande kansen te benutten. De Europese steden zijn zo divers en er zijn zo veel uitstekende ideeën dat het niet goed zou zijn om voor elke stad simpelweg een top-downbenadering toe te passen.

Ik denk dat het Akkoord van burgemeesters veel broodnodige intellectuele input en ervaring zal leveren bij de totstandkoming van het beleid dat nodig is om duurzame steden te realiseren. Het gaat niet alleen om besparingen; er komt nog veel meer bij kijken. Het gaat ook om slimme netwerken, de integratie van hernieuwbare energie en duurzaam transport – bussen die rijden op waterstof, elektrische voertuigen. Er zijn legio mogelijkheden.

Elke stad zou zijn eigen programma kunnen opstellen, aangezien het Akkoord van burgemeesters als doel heeft de CO2-uitstoot met meer dan twintig procent te reduceren. Dat doel hoeft niet per se te worden bereikt door middel van energie-efficiëntie; het kan ook via maatregelen op een compleet ander beleidsgebied. Dit is zeer afhankelijk van de lokale omstandigheden.

De Voorzitter. – Ik vrees dat er geen tijd meer is voor de nadere aanvullende vraag. Het spijt mij, mijnheer Rübig, maar u heeft al één vraag kunnen stellen en de Commissie heeft ons enkele zeer uitgebreide antwoorden gegeven.

De Voorzitter. – Vraag nr. 28 van **Claude Moraes** (H-0216/09)

Betreft: De economische crisis en protectionisme vermijden

Als handelscommissaris, hebt u gelijk dat we protectionisme als antwoord op de huidige economische crisis moeten vermijden, aangezien algemeen wordt erkend dat we deze economische terugval niet kunnen tegengaan door handelsbeperkingen in te voeren.

Welke stappen onderneemt de Commissie om protectionistische neigingen in haar onderhandelingen over internationale handel te voorkomen? Is er enige vooruitgang met betrekking tot de afronding van de Doha-ronde te melden?

Bovendien, hoe zal de Commissie ervoor zorgen dat de bevordering van open handel in evenwicht staat met de ontwikkelingsprioriteiten van de EU, zoals fundamentele arbeidsnormen en ecologische duurzaamheid?

Meglena Kuneva, *lid van de Commissie*. – (EN) Sinds het begin van de economische crisis heeft de Europese Unie zich expliciet uitgesproken tegen puur protectionisme, geheel in lijn met haar geloof in eerlijke en open handel.

De Commissie houdt protectionistische maatregelen genomen door onze belangrijkste handelspartners nauwlettend in de gaten, opdat zij hier adequaat op kan reageren. Verder heeft de Europese Unie het initiatief van de Wereldhandelsorganisatie nadrukkelijk gesteund om tijdens de economische en financiële crisis verslag te doen van handelsgerelateerde ontwikkelingen .

Sinds het begin van de huidige crisis heeft de Commissie zich meer dan ooit sterk gemaakt voor multilateralisme, voor transparantie en voor open markten gestoeld op regels waar zowel ontwikkelde als ontwikkelingslanden van profiteren. De Europese Unie heeft consequent volgehouden dat een ambitieuze en evenwichtige uitkomst van de Doha-ronde een van de belangrijkste instrumenten is om handelsprotectionisme te voorkomen en de economie te stimuleren.

De Wereldhandelsorganisatie zei hetzelfde in haar recente toetsing van het Europese handelsbeleid; zij prees daarin de bijdrage die de EU levert aan de versterking van het multilaterale handelsstelsel. De mogelijke sleutelrol van de Doha-ronde in de huidige crisis werd ook erkend in het "Global Plan for Recovery and Reform" van de G20, dat is gepubliceerd op 2 april van dit jaar. De leiders van de G20 gaven opnieuw aan zich te zullen inzetten voor een snelle afronding van de Doha-ronde.

Tot slot gaat het beleid van de Europese Unie van open handel hand in hand met haar beleid van duurzame ontwikkeling. Dit laatste is een overkoepelend beleidsdoel van de EU, ook als het gaat om diverse initiatieven op het gebied van handelsbeleid.

Duurzame ontwikkeling, en in het bijzonder milieugerelateerde en sociale overwegingen, zijn belangrijke elementen van ons handelsbeleid. Dit blijkt ook uit het feit dat onze bilaterale handelsovereenkomsten bepalingen op het gebied van duurzame ontwikkeling bevatten die zijn toegespitst op arbeids- en milieunormen.

Claude Moraes (PSE). – (*EN*) Dank u wel, commissaris, en ik besef dat u waarneemt voor commissaris Ashton. Ik zou de Commissie, en ook de leden van dit Parlement die zitting hebben in de Commissie internationale handel, willen feliciteren met het feit dat zij zich hard hebben gemaakt voor het ontmoedigen van protectionistische neigingen.

Ik zou graag iets willen horen over de kwestie aangaande ontwikkelingslanden en de vraag hoe we ervoor kunnen zorgen dat we de handel met ontwikkelingslanden, en die tussen ontwikkelingslanden onderling, stimuleren of vergemakkelijken, bijvoorbeeld door middel van extra handelsgerelateerde steun. Dit is een belangrijk element waar we rekening mee moeten houden. Als ik over het algemeen kijk naar de acties van de Commissie en het Parlement, dan werkten deze protectionisme juist in de hand en dat zou een stap in de verkeerde richting zijn.

Meglena Kuneva, *lid van de Commissie*, – (*EN*) Uit verslagen van de Wereldhandelsorganisatie en de observaties van de Commissie zelf blijkt dat er geen sprake is van een dreigend risico van een algemene protectionistische escalatie. Tot op heden heeft geen van de grote handelsnaties haar toevlucht genomen tot algemene restricties op handel en investeringen. De ontwikkelingen in bepaalde landen, zoals Rusland, Indonesië en Argentinië moeten nauwlettend in het oog worden gehouden aangezien deze landen tot nu toe het meest gebruik hebben gemaakt van maatregelen aan hun grenzen om de handel in te perken. Over het geheel genomen zijn de meest getroffen sectoren de landbouw- en voedingsmiddelenindustrie, de ijzer-, staal- en metaalindustrie, de automobielindustrie, de textielindustrie en de speelgoedindustrie.

David Martin (PSE). - (*EN*) Erkent de Commissie dat wij niet alleen anderen de les moeten lezen en in de gaten moeten houden om de kans op protectionisme te vermijden, maar zelf ook voorzichtig moeten zijn en erop moeten toezien dat, wanneer wij onze handelsbeschermingsinstrumenten inzetten, we deze gebruiken voor het doel waarvoor ze in het leven geroepen zijn en niet als protectionistische maatregelen?

Meglena Kuneva, *lid van de Commissie*. – (EN) De Commissie doet alles wat in haar macht ligt om voor een in alle opzichten streng toezicht te zorgen, met name als het gaat om het door u genoemde aspect. Ik zou de boodschap kunnen doorgeven aan commissaris Ashton, zodat zij een gedetailleerder beeld kan schetsen en een diepgaander antwoord kan geven. Maar tot nu toe zien wij geen reden tot zorg.

De Voorzitter. – Vraag nr. 29 van **Seán Ó Neachtain** (H-0234/09)

Betreft: Internetpiraterij in Canada

Canada behoort tot de landen waar de meeste internetpiraterij voorkomt. Dit wordt in de hand gewerkt door ernstige tekortkomingen in de wetgeving en handhaving. In feite moet de hele auteurswet in Canada dringend

herzien worden teneinde die in overeenstemming te brengen met de huidige internationale normen op het gebied van bescherming in een online-omgeving, zoals die vastgelegd in de WIPO-internetverdragen van 1996 en de auteursrechtrichtlijn van de EU (2001/29/EG). Zolang deze situatie niet verandert, hebben Europese houders van rechten - in het bijzonder de creatieve sector (auteurs, componisten, uitvoerende kunstenaars, songwriters en producenten van fonogrammen) - geen rechtsinstrumenten ter beschikking om de grootschalige schending van hun rechten op het internet in Canada te stoppen. De verliezen die zij lijden door internetpiraterij zijn enorm. Daarom moeten er wetgevende maatregelen getroffen worden, en dit liever voor dan na de aanstaande handelstop EU-Canada in mei en de erop volgende bilaterale handelsbesprekingen.

Dit is een zeer dringende kwestie. Wat doet de Commissie om ervoor te zorgen dat Canada de betreffende wetgeving onverwijld aanpast?

Meglena Kuneva, *lid van de Commissie*. – (EN) De Commissie is op de hoogte van de genoemde problemen met de bescherming en handhaving van intellectuele-eigendomsrechten in Canada. Wij maken ons ernstig zorgen over het feit dat Canada maar weinig prioriteit lijkt te geven aan de voorgenomen hervorming van zijn auteurswet.

Een redelijke bescherming van intellectuele-eigendomsrechten is essentieel voor het voortbestaan van de creatieve sector in de toekomst. Hoewel verschillende lidstaten momenteel volop in debat zijn over de vraag hoe intellectuele-eigendomsrechten beter kunnen worden aangepast aan de virtuele wereld, moeten we zeker ook aandacht blijven besteden aan de gevaren van internetpiraterij vanuit derde landen.

Een van de belangrijkste kwesties betreft het vinden van een eerlijke balans tussen de belangen van rechthebbenden en die van consumenten, met inachtneming van de voorschriften inzake gegevensbescherming. U herinnert zich vast dat dit een belangrijk discussiepunt was van het initiatief van de Commissie betreffende creatieve online-inhoud, dat is gelanceerd middels onze mededeling van 3 januari 2008.

De Commissie zet de Canadese autoriteiten nu al aanzienlijke tijd onder druk om iets te doen aan de door haar geuite zorgen. Het feit dat wij binnenkort met Canada gaan onderhandelen over een vrijhandelsovereenkomst biedt ons een nieuwe kans om een significante verbetering van de bescherming van intellectuele-eigendomsrechten in Canada te bewerkstelligen. In de tussentijd zal de Commissie de zaak op het hoogste niveau opnemen met de Canadese autoriteiten. Zij zal de Canadezen ook verzoeken de herziening van hun auteurswet zo snel mogelijk in gang te zetten, bij voorkeur nog tijdens de huidige zitting van dit Parlement.

Seán Ó Neachtain (UEN). – (*GA*) Mevrouw de Voorzitter, ik wil de commissaris bedanken voor dit antwoord. Toch wil ik graag nog een vraag stellen: hoeveel hoop koestert de Commissie dat ze succes zal hebben met haar inspanningen ten aanzien van Canada en wat denkt zij te gaan doen tegen piraterij op het internet en dit soort praktijken? Als we hier met een land als Canada al niet in slagen, welke kans van slagen hebben we dan in andere gevallen?

Meglena Kuneva, *lid van de Commissie*. – (*EN*) Zoals ik reeds heb aangegeven, zal een handelsovereenkomst het wettelijk kader bieden waarbinnen wij een aantal van onze knelpunten en problemen aan de kaak kunnen stellen met betrekking tot de handel met Canada, zoals de Canadese handhavingsnormen voor intellectuele-eigendomsrechten en bepaalde praktijken die de concurrentie belemmeren. We zijn optimistisch aangezien we gaan onderhandelen over een vrijhandelsovereenkomst.

De Voorzitter. – Vraag nr. 30 van **David Martin** (H-0245/09)

Betreft: Vrijhandelsovereenkomst met Korea

Kan de Commissie, na haar recente overleg met het Zuid-Koreaanse Ministerie van Handel, aangeven wat de huidige stand van zaken is in de onderhandelingen over de vrijhandelsovereenkomst tussen de EU en Korea?

Meglena Kuneva, *lid van de Commissie*. – (EN) De onderhandelingen met Korea over een vrijhandelsovereenkomst zijn van al onze lopende handelsonderhandelingen het verst gevorderd. Na twee jaar onderhandelen ligt een breed akkoord met de op drie na grootste niet-Europese handelspartner van de EU nu binnen handbereik.

Met de totstandkoming van de vrijhandelsovereenkomst met Korea zouden wij markttoegang krijgen op vele gebieden die interessant zijn voor Europese exporteurs. Ter illustratie: de overeenkomst zou het einde

betekenen van 1,6 miljard euro aan douanerechten, wat in het voordeel is van onze exporteurs; zij zou voorzien in solide regels inzake niet-tarifaire belemmeringen in prioritaire sectoren zoals de automobielsector, de farmaceutische sector en de sector van de consumentenelektronica; de overeenkomst zou zorgen voor aanzienlijke nieuwe markttoegang voor diensten die van speciaal belang zijn voor dienstverleners in de EU; zij zou het meest ambitieuze pakket tot nu toe behelzen op het gebied van intellectuele-eigendomsrechten, overheidsopdrachten, duurzame ontwikkeling en andere regelgevingskwesties; en tot slot zou de overeenkomst voorzien in nieuwe manieren om het maatschappelijk middenveld te betrekken bij de monitoring van de tenuitvoerlegging van de vrijhandelsovereenkomst, en onze kwetsbare punten beschermen met passende maatregelen.

De vrijhandelsovereenkomst zou ook een bruikbaar referentiekader vormen voor andere onderhandelingen. Als we deze overeenkomst nu sluiten zou daar bovendien uit blijken dat beide partijen geloven in het openstellen van markten als een reactie op het huidige economische klimaat.

Aan het eind van de achtste onderhandelingsronde in maart 2009 hebben beide partijen significante technische vorderingen gemaakt, maar voor een aantal lastige kwesties is nog geen oplossing gevonden.

Onze commissaris voor handel, mevrouw Ashton, en de Koreaanse minister voor Handel Kim Hyun-chong hebben elkaar vervolgens in Londen ontmoet op 2 april 2009. Ondanks intensieve discussies zijn zij er niet in geslaagd om de meningsverschillen over de resterende punten, zoals de teruggave van douanerechten en herkomstregels, te beslechten.

De Commissie wint momenteel advies in inzake de beste route voorwaarts.

David Martin (PSE). – (*EN*) Dank u voor deze reactie commissaris. Ik ben het volledig met u eens dat een vrijhandelsovereenkomst zowel de Europese Unie als Korea enorme voordelen zou opleveren, en tevens een illustratie zou zijn van onze vastberadenheid om markten open te houden. Het heeft er nu echter alle schijn van dat het uitblijven van deze overeenkomst meer te wijten is aan de lidstaten dan aan onze onderhandelingspartner.

Dit wetende zou ik u het volgende willen vragen: indien wij niet tot een overeenkomst kunnen komen met Korea, accepteert de Commissie dan dat het DG Handel, als het gaat om vrijhandelsovereenkomsten, net zo goed de handdoek in de ring kan gooien? Als wij niet tot een vergelijk kunnen komen met Korea dan zal ons dat immers ook niet lukken met India, de ASEAN of enige andere overeenkomst waarover we momenteel in onderhandeling zijn.

Meglena Kuneva, *lid van de Commissie*. – (EN) Hier kan ik tegenover stellen dat de lidstaten onlangs hun interesse in een ambitieuze en evenwichtige overeenkomst met Korea hebben bevestigd.

Zoals gebruikelijk zal de Commissie de principes verdedigen op basis waarvan we met alle landen onderhandelen.

Glyn Ford (PSE). - (EN) Dank u zeer. Misschien zou de commissaris iets kunnen zeggen over de positie van de Duitse regering ten aanzien van dit onderwerp.

Evenals de heer Martin ben ik een voorstander van deze vrijhandelovereenkomst met de Republiek Korea. We moeten echter wel zorgvuldig zijn met de details en met de timing. Volgens schattingen worden in Europa per jaar 650 000 Koreaanse auto's verkocht. In Oost-Europa worden reeds Koreaanse auto's geproduceerd, en de vrijhandelsovereenkomst zal tot gevolg hebben dat er ook nog een aanzienlijk volume aan nieuwe auto's wordt ingevoerd.

In de meeste enquêtes komt naar voren dat door de komst van deze auto's de verkoop van Japanse auto's die in Europa van de band rollen, zoals de auto's uit de Honda-fabriek in mijn kiesdistrict in Swindon, in de verdrukking zal komen. Deze fabriek wordt momenteel stilgelegd en de werknemers zijn tot nader order naar huis gestuurd. Zult u er, om de huidige situatie hier en elders in Europa niet te verergeren, voor zorgen dat er nog een aanzienlijke tijd overheen gaat voor dergelijke invoer wordt toegestaan?

Meglena Kuneva, *lid van de Commissie*. – (EN) Ik begrijp uw bezorgdheid over de situatie in de automobielindustrie. Vanaf de aanvang van de onderhandelingen met Korea heeft de Commissie aanzienlijke middelen geïnvesteerd in het behalen van een goed resultaat voor de automobielindustrie in de EU. Europese exporteurs van auto's zullen profiteren van de afschaffing van de Koreaanse douanerechten op auto's en de effectieve opheffing van technische obstakels. De grootste obstakels zullen vanaf dag één van de overeenkomst tot het verleden behoren.

De Voorzitter. – Vraag nr. 31 van **Georgios Papastamkos** (H-0257/09)

Betreft: Handelsgeschil EU-VS over hormoonhoudend rundvlees

Wat is de uitkomst van de besprekingen die de Commissie met de Amerikaanse autoriteiten heeft gevoerd om te voorkomen dat er - na een tijdelijke opschorting - definitief zogenaamde "carrousel"-tegenmaatregelen worden genomen in het kader van het trans-Atlantische handelsgeschil over hormoonhoudend rundvlees, en om een eind te maken aan de reeds getroffen tegenmaatregelen?

Meglena Kuneva, *lid van de Commissie.* – (*EN*) De Commissie is thans nog in onderhandeling met de Verenigde Staten, en we hebben er alle vertrouwen in dat er zeer spoedig een oplossing kan worden gevonden die voor beide partijen acceptabel is. Gedurende de afgelopen paar weken heeft er intensief trans-Atlantisch overleg plaatsgevonden inzake deze kwestie. De commissaris voor handel, Catherine Ashton, en de Amerikaanse handelsgezant Ron Kirk hebben op 22 april jongstleden afgesproken verdere gesprekken te zullen voeren teneinde via onderhandelingen te komen tot een oplossing voor het slepende conflict rond hormoonhoudend rundvlees.

Zij bevestigden dat zij een einde willen maken aan dit conflict, dat bedrijven en consumenten in zowel de Europese Unie als de Verenigde Staten treft. Voorts, om de onderhandelingen over een oplossing vooruit te helpen, hebben commissaris Ashton en handelsgezant Kirk afgesproken dat de inwerkingtreding van de zogenoemde 'carrousel'-tegenmaatregelen van de Verenigde Staten op bepaalde EU-producten nog eens wordt uitgesteld tot twee weken na 23 april, de oorspronkelijke deadline.

De Commissie is vast voornemens haar best te doen om een positieve en blijvende oplossing te vinden voor dit probleem, en momenteel worden er gesprekken gevoerd tussen hoge ambtenaren van beide partijen. Het uiteindelijke streven van de Commissie in deze onderhandelingen bestaat erin definitief te voorkomen dat de 'carrousel'-tegenmaatregelen van kracht worden, en de Verenigde Staten de reeds getroffen tegenmaatregelen te laten herroepen. Wij zijn ervan overtuigd dat er een overeenkomst binnen handbereik ligt die onze volksgezondheid en doelstellingen op het gebied van consumentenbescherming met betrekking tot deze kwestie volledig beschermt.

Georgios Papastamkos (PPE-DE). – (*EL*) Mevrouw de Voorzitter, nu de bevoegde commissaris, mevrouw Ashton, er niet is, wil ik commissaris Kuneva bedanken voor het antwoord en haar vragen om mevrouw Ashton namens mij te bedanken voor haar bemiddeling, voor haar besprekingen met de Amerikaanse autoriteiten over de intrekking van de caroussel-tegenmaatregelen die de Verenigde Staten van Amerika toepassen. Dit is een zaak die te ver gaat, die het partnerschap ondermijnt tussen de Verenigde Staten en de Europese Unie, tussen twee handelsmogendheden die een dominerende rol spelen in het kader van de onderhandelingen in de Doha-ronde onder het beschermheerschap van de Wereldhandelsorganisatie.

Meglena Kuneva, *lid van de Commissie*. – (EN) Mijnheer Papastamkos, ik geef uw boodschap graag door aan commissaris Ashton en ik denk echt, zonder te overdrijven, dat de resultaten naar tevredenheid zullen zijn.

De Voorzitter. – Vraag nr. 32 van **Giovanna Corda** (H-0209/09)

Betreft: Niet-nakoming van Verordening (EG) nr. 261/2004 door de luchtvaartmaatschappijen

In zijn arrest van 22 december 2008 heeft het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen bepaald dat luchtvaartmaatschappijen geen compensatie aan passagiers mogen weigeren, wanneer een vlucht wordt geannuleerd wegens technische problemen met een vliegtuig. Een Zweedse rechtbank heeft, na een vraag van de ombudsman, onlangs een soortgelijke uitspraak gedaan.

Kan de Commissie aangeven in welke mate ze rekening zal houden met deze arresten waaruit andermaal de onwil van de maatschappijen blijkt, alsmede de te vage formulering van Verordening (EG) nr. 261/2004(1) betreffende de "buitengewone omstandigheden" die een annulering rechtvaardigen, en de passieve houding van de Commissie tegenover talloze inbreuken op deze verordening ten nadele van de passagiers?

Antonio Tajani, *vicevoorzitter van de Commissie.* – (*IT*) Mevrouw de Voorzitter, geachte leden, ik denk dat allereerst moet worden benadrukt dat het niet de taak is van de Commissie om de arresten van het Hof van Justitie te interpreteren. Deze arresten hebben betrekking op kwesties die door de nationale rechtbanken voor een prejudicieel advies zijn voorgelegd aan het Hof van Justitie, teneinde te zorgen voor een uniforme toepassing van het Gemeenschapsrecht.

In artikel 16 van Verordening (EG) nr. 261/2004 inzake de rechten van passagiers bij instapweigering, annulering van een vlucht of langdurige vertraging is bepaald dat de lidstaten verantwoordelijk zijn voor de

tenuitvoerlegging van de verordening en dat zij luchtvaartmaatschappijen die de bepalingen niet nakomen, dienen te vervolgen. Bij de behandeling van door hun ontvangen klachten van passagiers moeten de bevoegde, door de betreffende lidstaat overeenkomstig de verordening aangewezen nationale autoriteiten uiteraard rekening houden met de aanwijzingen van het Hof van Justitie. De Commissie heeft tot taak toezicht uit te oefenen op de juiste tenuitvoerlegging van de verordening door de bevoegde autoriteiten, met name in het licht van relevante arresten van het Hof van Justitie.

De laatste bijeenkomst van de Commissie en de bevoegde nationale autoriteiten vond begin december vorig jaar plaats, met andere woorden enkele weken voor het arrest van het Hof van Justitie. De Commissie heeft nog een bijeenkomst gepland op de 14^e van deze maand, waarop het recente besluit van het Hof van Justitie in zaak C-549/07 zal worden besproken.

De nationale autoriteiten zullen de mogelijkheid hebben zich uit te spreken over het arrest en aan te geven wat zij, in het licht van dit precedent, vinden van hoe luchtvaartmaatschappijen zich gedragen ten opzichte van reizigers bij annuleringen en wat zij vinden van de praktische gevolgen van het arrest.

Giovanna Corda (PSE). – (IT) Mijnheer de commissaris, ik dank u, omdat ik denk dat het belangrijk is aandacht aan dit thema te schenken. Als ik het goed heb begrepen, moeten de lidstaten deze zaken afhandelen, maar u kunt ook kijken of u iets kunt doen. Dank u dus voor uw antwoord en ik hoor graag hoe dit verder gaat.

Antonio Tajani, *vicevoorzitter van de Commissie.* – (FR) Hartelijk dank dat u in het Italiaans hebt gesproken. Ik weet dat u van oorsprong Italiaanse bent. Nogmaals bedankt. De Commissie zal uiteraard de ontwikkelingen in de gaten houden, want ik denk dat passagiersrechten voor ons allen zeer belangrijk zijn. Dat is het doel van mijn werk als commissaris.

Dat heb ik al kenbaar gemaakt toen het Parlement mij steunde bij mijn benoeming. Ik zal er dus op blijven letten dat er controles worden uitgevoerd om na te gaan of de lidstaten de passagiersrechten eerbiedigen. Wij zetten ons allen in, zelfs commissaris Kuneva, om de burgerrechten overal doeltreffend te beschermen.

Glyn Ford (PSE). - (*EN*) Ik zal het kort houden aangezien we erg krap in de tijd zitten. Commissaris, ik moet u zeggen dat de tenuitvoerlegging van onze rechten op het moment waarlijk een lachertje is. Ik was onlangs in Amsterdam en was er daar van getuige van hoe KLM passagiers met vertraging omboekte op een vlucht waarvoor ze zichzelf moesten inchecken. Het personeel vroeg de passagiers nergens naar en ontzegde hun systematisch de compensatie en assistentie waar ze recht op hadden.

Kan de Commissie enig toezicht houden? Is het mogelijk om wat mensen op luchthavens te stationeren om de werkwijzen van de vliegtuigmaatschappijen te controleren? Want eerlijk gezegd vind ik de huidige situatie een aanfluiting.

Antonio Tajani, *vicevoorzitter van de Commissie.* – (FR) Mevrouw de Voorzitter, de Commissie is van plan aan het Parlement en aan de Raad verslag uit te brengen over de werking en de resultaten van Verordening (EG) nr. 261/2004 in het kader van een mededeling die in de tweede helft van dit jaar moet worden aangenomen.

In dat document wordt de werking van de verordening in de afgelopen vier jaar geanalyseerd en worden eventuele andere te nemen acties voorgesteld waarmee het aantal incidenten kan worden verkleind en de rechten van luchtvaartpassagiers beter kunnen worden beschermd.

Alle luchthavens zullen dus worden gecontroleerd. Ik hoop dat het werk van de Commissie de situatie zal verbeteren en de burgers de antwoorden zal bieden die zij verwachten. Ik verzeker u dat ik mij als commissaris hiervoor zal inzetten. Ik ben daarmee begonnen en ik zal ermee doorgaan. Ik geef u mijn woord.

De Voorzitter. - Vraag nr. 33 van Emmanouil Angelakas (H-0212/09)

Betreft: Privatisering van luchtvaartmaatschappijen in de EU

Onder verwijzing naar de succesvolle formule die is gebruikt voor de privatisering van Olympic Airways en de overdracht van het bedrijf naar een particuliere investeerder, vraag ik de Commissie mij aan te geven of dit model ook gebruikt kan worden voor andere luchtvaartmaatschappijen met vergelijkbare problemen?

Hoe ziet de Commissie de ontwikkelingen op het vlak van toekomstige privatiseringen van luchtvaartmaatschappijen in de EU? In welke mate dragen de fusies van luchtvaartmaatschappijen bij aan het aanpakken van de crisis, zonder uiteraard monopolies te creëren en de concurrentie te ondergraven?

Antonio Tajani, *vicevoorzitter van de Commissie.* – (*IT*) Mevrouw de Voorzitter, geachte leden, de Commissie deelt de mening die u heeft geuit in de tekst van uw vraag, namelijk dat de besluiten van de Commissie duidelijk hebben geleid tot de gedwongen verkoop van enkele bedrijfsonderdelen van Olympic Airlines en Olympic Airways Services. Wat het transport- en mededingingsbeleid betreft, zijn ze zeker succesvol geweest.

Alitalia heeft hetzelfde model toegepast en ook alle andere luchtvaartmaatschappijen die zich in zwaar weer bevinden, zouden dit kunnen doen. In feite heeft dit besluit tot een nieuw soort luchtvaartmaatschappij geleid, die de maatschappij van de toekomst zou moeten zijn: geen staatsbedrijven meer, maar slechts particuliere ondernemingen. Dit is wat de Commissie heeft proberen te steunen. Ik geloof dat ook andere luchtvaartmaatschappijen tot privatisering willen overgaan; ik denk bijvoorbeeld aan Austrian Airlines, Malev en Czech Airlines.

Overeenkomstig het Verdrag dient de Commissie echter neutraal te zijn ten opzichte van het publieke of private eigendom van ondernemingen. De Commissie staat wel positief tegenover consolidatie van de communautaire luchtvaartsector, met name gezien de huidige crisis, omdat zij die nog te gefragmenteerd acht.

Een dergelijke consolidatie mag echter niet tot gevolg hebben dat de gemeenschappelijke markt niet langer correct functioneert. Overeenkomstig de betreffende communautaire verordening is de Commissie dan wel de betreffende nationale instantie verantwoordelijk voor het toezicht op consolidaties die, overeenkomstig de betreffende communautaire wetgeving, met dit doel worden uitgevoerd, afhankelijk van de omvang van de consolidatie.

Emmanouil Angelakas (PPE-DE). – (*EL*) Mevrouw de Voorzitter, ik dank de commissaris voor zijn commentaar en antwoord. Ik wil van de aanwezigheid van de commissaris gebruik maken om hem te vragen of de Commissie een raming heeft gemaakt van het aantal banen dat de afgelopen acht maanden, sinds het begin van de financiële crisis, in de Europese luchtvaartmaatschappijen verloren is gegaan. Zo ja, met welke maatregelen kan volgens u een ommekeer worden bewerkstelligd in deze situatie?

Antonio Tajani, *vicevoorzitter van de Commissie.* – (*IT*) Mevrouw de Voorzitter, geachte leden, ik heb geen precieze gegevens over het aantal arbeidsplaatsen dat verloren is gegaan als gevolg van de crisis, maar ik weet heel goed wat er in de luchtvaartsector aan de hand is.

Al mijn inspanningen als commissaris voor vervoer zijn gericht op het steunen van deze vorm van vervoer en het verbaast me niet dat we het ook in deze vergadering hebben over een kwestie (de 'slots') die tot doel heeft in deze tijden van crisis te voorkomen dat de situatie van de luchtvaartmaatschappijen verergert. Dit betekent ook dat we moeten proberen het verlies aan banen te beperken, anders gezegd: proberen de werkgelegenheid in de luchtvaart in de Europese Unie te behouden.

De Voorzitter. – Vraag nr. 34 van **Bernd Posselt** (H-0214/09)

Betreft: Europese hogesnelheidslijn en Brenner-basistunnel

Kan de Commissie gedetailleerde inlichtingen verstrekken over het precieze tijdschema en de financiële planning met betrekking tot het traject Straatsburg-Wenen van de Europese hogesnelheidslijn alsmede ten aanzien van de Brenner-basistunnel, die het kernstuk van de verbinding Berlijn-Rome vormt? Wat is er aan verdere maatregelen gepland, en ontstaan er dankzij het conjunctuurprogramma aanvullende mogelijkheden?

Antonio Tajani, *vicevoorzitter van de Commissie.* – (*IT*) Mevrouw de Voorzitter, mijnheer Posselt, zoals u weet is de spoorlijn Berlijn-Palermo één van de dertig prioritaire projecten van het trans-Europese vervoersnetwerk en vormt het project van de Brenner basistunnel de kern van dit prioriteitsproject.

De Commissie is van mening dat deze tunnel het belangrijkste onderdeel is van het prioritaire project. Hiermee kunnen de spoornetten aan beide zijden van de Alpen met elkaar worden verbonden door middel van een hogesnelheidslijn die met name bedoeld is voor het vervoer van goederen. Het project draagt hiermee bij aan zowel een goede werking van de interne markt en de milieudoelstellingen als aan het herstel van de economie.

Op deze manier wil de Commissie concreet inspelen op de verwachtingen van de burgers. Dit is ook waarom wij de beschikbaarstelling van financiering eind vorig jaar hebben versneld en goedkeuring hebben verleend aan een financiering van 786 miljoen euro voor prioritair project nr. 1. Coördinator Karen van Miert volgt het project al sinds 2005, voor zover ik weet met positieve resultaten.

We zijn inmiddels begonnen met de raadpleging van de lidstaten van het Europees Parlement ter verlenging van het mandaat van de Europese coördinatoren voor de periode 2009-2013. Met een verlenging zouden zij hun werk kunnen voortzetten, met name het toezicht op de prioritaire projecten. Op 22 maart 2009 hebben de Oostenrijkse autoriteiten een meerjarenprogramma voor de infrastructuur gepresenteerd, dat de financiering omvat van de Brenner basistunnel. Op 17 april 2009, na afronding van de milieueffectbeoordeling, hebben zij een bouwvergunning afgegeven voor het project.

Op hun beurt hebben de Italiaanse autoriteiten hun basistunnelproject ingediend bij het Interministerieel comité voor economische programmering, CIPE genoemd, zodat de financiering zou kunnen worden goedgekeurd in mei. Minister Matteoli, waarmee ik heb gesproken, heeft mij bevestigd dat de Italiaanse staat de doelstelling, namelijk financiering van het project, wil verwezenlijken en ik heb het idee dat de Oostenrijkse en de Italiaanse autoriteiten het hier geheel over eens zijn.

Prioritair project nr. 17, de hogesnelheidsverbinding Straatsburg-Wenen, die deel uitmaakt van de spoorlijn Parijs-Straatsburg-Stuttgart-Wenen-Bratislava, verloopt naar tevredenheid van alle betrokken lidstaten: Frankrijk, Duitsland, Oostenrijk en Slowakije. Het grootste deel van de 831 km lange spoorlijn tussen Straatsburg en Wenen, namelijk de trajecten Straatsburg-Stuttgart en Linz-Wenen, zal voor eind 2015 gereed zijn. Het deel Stuttgart-Ulm, dat de grootste bottleneck vormt, zal in 2020 gereed zijn.

Het betreffende financieringsprotocol is op 2 april jl. ondertekend. Op dit moment lijkt het grensoverschrijdende deel tussen München en Salzburg het meest complex te zijn. De Duitse regering is op dit moment bezig met een herziening van haar meerjarenprogramma. We moeten dus tot eind dit jaar wachten voordat we over dit zeer belangrijke onderdeel kunnen praten. Het onderdeel Straatsburg-Wenen zal 10 miljard euro kosten en het gehele prioritaire project 13,5 miljard euro.

Ik denk dat deze informatie nuttig kan zijn en een antwoord biedt op alle vragen van de heer Posselt.

Bernd Posselt (PPE-DE). – (*DE*) Commissaris, ik wil u van harte danken voor uw goede en gedetailleerde antwoord en voor uw uitstekende werk bij deze belangrijke projecten die elkaar in München kruisen. Ik heb slechts twee korte aanvullende vragen.

Ten eerste doet bij de Brenner-basistunnel het gerucht de ronde dat deze beperkt zou kunnen worden tot het personenvervoer. Kunt u dit uitsluiten?

Ten tweede wordt in Oostenrijk en in Stuttgart bijzonder veel gedaan voor het traject van Straatsburg naar Wenen en Boedapest. We hebben echter het probleem van het ontbreken van een verbinding met München, van een verbinding met München Luchthaven en van een tracé van München naar Mühldorf, Freilassing en Salzburg, de zogenaamde chemiedriehoek, en van het traject via Mühldorf. Hier zou ik met name uw aandacht op willen vestigen, omdat dienaangaande nog steeds weinig vooruitgang wordt geboekt.

Antonio Tajani, *vicevoorzitter van de Commissie.* – (*IT*) Mevrouw de Voorzitter, geachte leden, wat de spoorlijn tussen Berlijn en Palermo betreft kan ik u geruststellen. Wanneer er geruchten zijn, is het logisch dat men zich zorgen maakt, maar voor zover ik weet zijn die geruchten nergens op gebaseerd.

Ik wilde u nog iets anders meedelen, aangezien u met name hecht aan het traject Straatsburg-Wenen: op 31 maart heeft de Europese Commissie twee oproepen gedaan voor het indienen van TEN-T-voorstellen, in het kader waarvan het traject Straatsburg-Wenen steun zou kunnen uitvangen uit het jaarprogramma 2009, te weten 140 miljoen euro voor zowel onderzoek als werkprojecten en 500 miljoen euro uit het Europees economisch herstelplan, alleen bedoeld voor werkprojecten die uiterlijk eind 2010 aanvangen.

Het is natuurlijk aan de nationale overheden om co-financieringsvoorstellen in te dienen, die zullen worden afgewogen tegen voorstellen van andere lidstaten. Als Duitsland bijvoorbeeld een project wil indienen dat betrekking heeft op het deel dat u na aan het hart ligt, kan het land dat doen. Het financieringsvoorstel zal nauwkeurig door de Commissie worden beoordeeld.

Wat de voortgang van project 17 betreft, heeft de Commissie besloten een belangrijke financiering toe te kennen aan verschillende projecten langs deze spoorlijn, te weten de drie grensoverschrijdende trajecten en de bottlenecks.

De Voorzitter. – De vragen die wegens tijdgebrek niet zijn beantwoord, zullen schriftelijk worden beantwoord (zie bijlage).

Het vragenuur is gesloten.

(De vergadering wordt om 20.10 uur onderbroken en om 21.00 uur hervat)

VOORZITTER: RODI KRATSA-TSAGAROPOULOU

Ondervoorzitter

12. Verzoek om verdediging van de immuniteit: zie notulen

13. Roséwijnen en toegelaten oenologische procédés (debat)

De Voorzitter. - Aan de orde is de gecombineerde behandeling van:

- de mondelinge vraag (O-0067/2009) van Astrid Lulling, Jean-Pierre Audy, Joseph Daul, Françoise Grossetête, Véronique Mathieu, Elisabeth Morin, Margie Sudre, Oldřich Vlasák en Dominique Vlasto, namens de PPE-DE-Fractie, Patrick Louis, namens de IND/DEM-Fractie, Jean Marie Beaupuy, Anne Laperrouze, Nathalie Griesbeck en Marielle De Sarnez, namens de ALDE-Fractie, Sergio Berlato, Cristiana Muscardini, Roberta Angelilli, Domenico Antonio Basile, Alessandro Foglietta, Antonio Mussa, Sebastiano (Nello) Musumeci, Giovanni Robusti, Umberto Pirilli en Salvatore Tatarella, namens de UEN-Fractie aan de Commissie: Roséwijnen en toegelaten oenologische procedés (B6-0228/2009) en

- de mondelinge vraag (O-0068/2009) van Luis Manuel Capoulas Santos, Katerina Batzeli, Vincent Peillon, Vincenzo Lavarra, Stéphane Le Foll en Alessandro Battilocchio, namens de PSE-Fractie, aan de Commissie: Roséwijnen en toegelaten oenologische procedés (B6-0229/2009)

Astrid Lulling, *auteur.* – (FR) Mevrouw de Voorzitter, mevrouw de commissaris, de producenten van kwaliteitswijnen en de oordeelkundige consumenten, de echte kenners van de producten uit onze streken, willen van het mengen en versnijden van wijnen niets weten.

Het is begrijpelijk dat wijnbouwers uit tal van regio's in Europa vrezen voor de economische, sociale en milieugevolgen van de opheffing van het verbod op het versnijden van witte en rode wijn voor het vervaardigen van roséwijn.

Door de oneerlijke concurrentie die onvermijdelijk hierdoor ontstaat, zullen hele regio's ernstig worden benadeeld bij de productie van een kwaliteitsrosé die geschikt is om de groeiende vraag op te vangen. De Commissie heeft al gevolg gegeven aan de eerste oproep van onze mondelinge vraag door het besluit, dat aanvankelijk voor eind april op de agenda stond, uit te stellen. Ik ben de Commissie hiervoor dan ook zeer dankbaar.

Maar is zij bereid om deze termijn te gebruiken om gehoor te geven aan ons tweede verzoek, dus om op brede schaal overleg te plegen met vakmensen uit de branche op basis van een diepgaande studie van de mogelijke economische, maatschappelijke en milieugevolgen van de opheffing van het verbod op het versnijden van wijn?

Welke oplossingen beoogt de Commissie overigens te nemen, indien zij het voorstel voor de opheffing van het verbod op versnijding niet intrekt, om te voorkomen dat de kwetsbare markt van deze wijn met een korte houdbaarheid instort en de economie van een gehele regio, waarin allerlei culturele en toeristische activiteiten rondom de wijnbouw worden ontwikkeld, verzwakt raakt?

Is de Commissie zich ervan bewust dat de aangedragen oplossing van de etikettering reeds is verworpen door de traditionele wijnbouwregio's , omdat de term 'rosé' niet uitsluitend is voorbestemd aan de wijn die in deze regio's wordt gemaakt uit rode druiven?

Patrick Louis, auteur. – (FR) Mevrouw de commissaris, mevrouw de Voorzitter, de hervorming van de gemeenschappelijke marktorganisatie (CMO), die door het samenspel van de lobbyisten en de Eurocraten is opgelegd, zal drie ernstige problemen tot gevolg hebben: de marktreguleringsmechanismen worden opgeheven, de aanplantrechten worden geliberaliseerd vanaf 2015 en het wordt toegestaan dat wijnen uit zeer verschillende categorieën op dezelfde plaats kunnen worden opgeslagen en nagenoeg identieke etiketten krijgen. Dit zijn drie ernstige dwalingen die fataal zullen zijn voor de wijnbouw in Europa en met name in Frankrijk. De consument zal in zijn keuze worden misleid, wijnbouwers zullen hun inkomsten zien dalen en door de industrialisatie van de wijnsector zal het vakmanschap achteruitgaan.

Er zit een vreemde logica achter deze structurele ontmanteling van de grondbeginselen van het bijzondere karakter van de Europese wijnbouw. De Commissie, die klem zit tussen haar onderworpenheid aan de Wereldhandelsorganisatie (WTO) en de almachtige lobby van de grote Europese wijnhandelaar CEEV (Comité européen des Entreprises Vins), is sinds 2004 structureel bezig de deuren van het Europees kippenhok te openen voor alle vossen in de wereld die op de loer liggen. De Commissie manifesteert zich steeds meer als de wegbereider van de globalisering. Hoe onsamenhangend deze logica is, blijkt wel uit de volgende cijfers.

In Europa zijn 170 000 hectaren wijnstokken gerooid, terwijl het wijnbouwgebied in Nieuw-Zeeland met 240 procent is toegenomen, in Australië met 169 procent en in China met 164 procent. In Europa wordt de verlaging van het aanbod om de prijzen op een redelijk niveau te houden, ondermijnd door wijnindustriëlen die hun productoverschot voor lage prijzen op de markt brengen en de ontstane vrije markt zo veroveren. Dat is in het kort de oneigenlijke situatie die op de rosémarkt van toepassing is. Hieruit komt naar voren hoe sterk de tegenstelling is tussen de beginselen van de WTO en de beginselen die nodig zijn om de branche zodanig te organiseren dat investeringen, de kwaliteit en de knowhow worden bevorderd. Gisteren hebben we met succes vastgesteld dat kwaliteit in de toekomst kwantiteit gaat betekenen. Met de hervormingen van de commissaris wordt duidelijk dat de besluiten van vandaag dodelijk zullen zijn voor de knowhow van morgen.

Mevrouw de commissaris, het is absoluut noodzakelijk dat het mengen en versnijden van wijn wordt verboden, en wel voor 7 juni. Daarna blijft voor de wijnbouwers als laatste wapen alleen nog hun stem over om te laten horen wat ze willen.

Anne Laperrouze, *auteur.* – (FR) Mevrouw de Voorzitter, wat probeert men ons hier op te dringen? Een mengsel van witte wijn en rode wijn dat er uitziet als een rosé. Onze medeburgers reageren zeer negatief op dit voorstel van de Europese Commissie, dat goedkeuring heeft gekregen van de lidstaten, inclusief Frankrijk.

Ik zie twee soorten reacties: ten eerste vragen onze burgers zich af waarom de Europese Unie zich met roséwijn bemoeit, terwijl er zoveel andere onderwerpen zijn die aandacht vereisen, met name de ernstige economische crisis. Ten tweede zien de producenten van traditionele roséwijnen, die worden vervaardigd door een snelle maceratie en een subtiele persing, hierin een ernstige aantasting van de aanduiding "rosé", van het kwaliteitsimago dat door de jaren heen is ontwikkeld en van wijnen zoals deze roséwijnen uit de regio Provence, waarin de streekeigen smaak behouden blijft en die rosé in het algemeen tot een succesvol product hebben gemaakt.

In de vorige bijeenkomst van de interfractiewerkgroep "wijnen" hebben wij begrepen wat de achterliggende gedachte van de Europese Commissie en de lidstaten is. De consumptie van rosé als tafelwijn neemt wereldwijd toe en vormt circa dertig procent van de totale consumptie. Landen buiten de EU produceren rosé door wijnen te mengen en de markt van de Europese Unie begint hier de schade van te voelen.

De Britse markt wordt met name gedomineerd door wijnen uit de Verenigde Staten. En zoals we weten heeft traditionele rosé een beperkte houdbaarheid. Het is vele malen eenvoudiger om rosé op aanvraag te maken met behulp van voorraden witte en rode wijnen. Voor de lidstaten is het dus een kwestie van aanpassing van hun roséproductie aan de internationale markt.

Tenzij andere oenologische procédés voor de vervaardiging van rosé worden uitgevonden. Zo kunnen we ons bijvoorbeeld laten inspireren door Pierre Dac, die zei: "Ent rozen op wijnstokken en je krijgt natuurlijke roséwijn!" Dat is onacceptabel. Net zoals veel van mijn collega's ben ik van mening dat de Europese Commissie en de lidstaten hun plan moeten herzien en moeten werken aan de aanduiding "roséwijn" om ervoor te zorgen dat de naam "rosé" uitsluitend is voorbehouden aan wijnen die volgens de traditionele methoden zijn vervaardigd, zowel in landen van de Europese Unie als in andere landen.

In de tussentijd nodig ik u uit, mevrouw de commissaris, om een van deze mooie roséwijnen uit Gaillac, met de duizend kleuren van de Tarn, te proeven, met gepaste mate, uiteraard.

Cristiana Muscardini, *rapporteur.* – (*IT*) Mevrouw de Voorzitter, mevrouw de commissaris, geachte collega's, wijn is voor ons meer dan alleen een landbouwproduct. Het vertegenwoordigt ook een bepaalde cultuur en traditie.

Al vaak hebben we in dit Huis horen zeggen dat wij de Europese wijnmarkten een zekere toekomst moeten bieden. Dat kan alleen als wij ons richten op kwaliteit en kwaliteit kan alleen worden gewaarborgd als we de traditionele productiemethodes respecteren. Mevrouw de commissaris, wij kunnen dan ook niet anders dan ons verzetten tegen de invoering van nieuwe, verzonnen wijnproductiemethodes die niets te maken hebben

met de wetenschap van wijn en die kunnen leiden tot een verslechtering van het imago van wijn en tot verlies van het vertrouwen tussen consument en product, met ernstige gevolgen voor de kwaliteit en mogelijk ook voor de gezondheid.

Europese kwaliteitsproducten hebben hun kwaliteitsstatus juist omdat ze zijn gebaseerd op respect voor ingrediënten, ambachtelijke verwerkingsmethodes, traditie en op een specifieke smaak, als gevolg van het gebruik van specifieke producten en productiemethodes. Ik ben bang dat de Unie, door steeds meer concessies te doen en onze traditionele wijnproductiemethodes te grabbel te gooien, uiteindelijk zal toestaan dat er stukken hout van de wijnvaten worden toegevoegd om het aromatiseringsproces te versnellen, om vervolgens over te gaan tot kunstmatige aromatisering en uiteindelijk uit te komen op het toevoegen van water en de mogelijkheid om wijn te maken zonder druiven.

Mevrouw de commissaris, dit is niet het pad dat we moeten bewandelen om de interne en de internationale markt verder te ontwikkelen en een impuls te geven. De wereldwijde vraag naar roséwijn neemt niet af, maar stijgt juist. Daar moeten wij niet op reageren door meer wijn te produceren met 'scheikundige' methodes, maar juist door te investeren in kwaliteit, in het bijzondere karakter van Europese wijnen, in marketing en in het algemeen in de promotie van echte wijn, om de markt te verbreden en het jongeren gemakkelijker te maken wijnbouwer te worden.

Gilles Savary, *auteur.* – (FR) Mevrouw de Voorzitter, mevrouw de commissaris, in mijn geval is het zo dat ik geen verkiezingscampagne aan het voeren ben, omdat ik geen zitting zal hebben in het volgende Parlement. U kunt er dus van uitgaan dat ik niet zal overdrijven, mevrouw de commissaris. Ik kom echter wel uit Bordeaux. U hebt een bezoek gebracht aan mijn regio, waar slechts weinig rosé wordt geproduceerd, maar wel veel belang wordt gehecht aan de rosé die er wordt gemaakt.

Ik wilde u zeggen dat ik bijzonder geschokt was toen ik hoorde dat de Europese Commissie van plan was de productie van rosé door het mengen van rode en witte wijn wettelijk toe te staan. In mijn ogen is dat voedselvervalsing, terwijl we er in de industrie juist toe worden opgeroepen vervalsing te bestrijden. Dat zou betekenen dat we het toestaan om een afgeleid product van de wijnbouw uit te vinden, terwijl we afgeleide producten in de financiële sector juist aan het bestrijden zijn.

In werkelijkheid komt dit allemaal voort uit precies hetzelfde streven, namelijk het ontwikkelen van nieuwe producten die nog meer winst opleveren. Ik zou graag een grappige suggestie willen doen om de winst en de concurrentie in de Europese Unie te waarborgen. Hier ziet u een roséwijn. Deze roséwijn heb ik zojuist in het Europees Parlement gemaakt door witte wijn te halen en er rode biet in te doen. Ik verzeker u dat de kleur exact hetzelfde is en dat we, als we willen, een hele reeks kleurgradaties kunnen maken, en waarschijnlijk ook een bepaalde reeks smaakgradaties. Hiermee hebben we ook meteen een oplossing voor de suikerbranche en voor de chaptalisatie met natuurlijke voedingsproducten. Dat wil kortweg zeggen dat, als we dit laten gebeuren, het einde zoek is. Dat hebben andere collega's ook gezegd: het zal leiden tot een oneindige voedselvervalsing. Wij zeggen u daarom: "kijk eens naar wat er nu al gebeurt in sommige landen.".

Nu al wordt een vijfde van de rosé vervaardigd door versnijding. Ik denk dat de Commissie de overige vier vijfden niet structureel moet uitzuigen. Er zijn mensen die hard hebben gewerkt om rosé als wijn te laten bestaan en om ervoor te zorgen dat rosé een erkende wijn wordt die volgens erkende oenologische methoden wordt geproduceerd. Nu laten we deze mensen vallen, met het excuus dat het lucratiever is om in de rosémarkt aan de slag te gaan met rode en witte wijn. Dat staat naar mijn mening los van elke moraal. En persoonlijk denk ik niet dat etikettering voldoende zal zijn. Als etikettering wordt gebruikt, mag deze versneden wijn niet "rosé" worden genoemd. Noem deze wijn maar "afwaswater", als u wilt, mevrouw de commissaris, dat komt beter overeen met de kwaliteit van het product.

Mariann Fischer Boel, *lid van de Commissie.* – (EN) Mevrouw de Voorzitter, de wereld van de roséwijn kent een zeer lange geschiedenis, maar noch de EU-wetgeving, nog de Internationale Organisatie voor Wijnbouw en Wijnbereiding (OIV) kent een definitie voor roséwijn. Beide hullen zich in stilzwijgen.

In bepaalde regio's hebben wijnmakers zich veel moeite getroost om een roséwijn van hoge kwaliteit te ontwikkelen op basis van een nauwkeurige productspecificatie, en hebben de productiemethodes beperkt tot traditionele werkwijzen. Andere beschermde oorsprongsbenamingen (BOB) leggen echter geen beperkingen op ten aanzien van de productie van roséwijn. De productspecificatie van champagne staat het mengen van rood en wit om rosé-champagne te verkrijgen toe. Op EU-niveau geldt het verbod op het mengen van rode en witte wijn momenteel alleen voor de productie van tafelwijn.

De discussie over productiemethoden voor wijn, waaronder het mengen ervan, begon in 2006 tijdens de onderhandelingen over de hervorming van het wijnbeleid. Met de hervorming verkreeg de Commissie de bevoegdheid om nieuwe oenologische procedés te autoriseren, waarbij zij zich dient te baseren op de aanbevelingen van de OIV.

Na uitvoerige discussies met belanghebbenden en met alle lidstaten in het afgelopen najaar stelde de Commissie voor het verbod op het mengen van rode en witte wijn af te schaffen. In januari was dit voorstel het onderwerp van een oriënterende stemming binnen het Beheerscomité wijn en toen stemde een meerderheid van de lidstaten, met inbegrip van Frankrijk, voor.

Over de ontwerpverordening is een kennisgeving uitgegaan naar de Wereldhandelsorganisatie conform de procedure in de Overeenkomst inzake technische belemmeringen in het handelsverkeer, en recentelijk hebben we ermee ingestemd dat er extra tijd wordt ingeruimd zodat derde landen ons voorstel kunnen doornemen. Derhalve zal het Beheerscomité wijn pas later in de maand juni, meest waarschijnlijk op 19 juni, formeel over de verordening stemmen. Verdere vertragingen zouden ertoe leiden dat de nieuwe oenologische procedés niet kunnen ingaan op 1 augustus van dit jaar, zoals voorzien in de verordening van de Raad.

U hebt ook gevraagd om een specifieke effectbeoordeling voorafgaand aan de afschaffing van het mengverbod. Ten tijde van het opstellen van de hervorming van het wijnbeleid hebben de diensten van de Commissie diepgravende effectbeoordelingen uitgevoerd en wij zijn dan ook niet van plan om het voorbereidende werk dat in 2006 en 2007 is gedaan ten behoeve van de hervorming van het wijnbeleid, over te doen. Noch zijn wij voornemens een diepgaande effectbeoordeling uit te voeren van alle verschillende wijnproductiemethoden, dus wij baseren ons op het werk dat wordt gedaan binnen de OIV.

Reeds nu benadrukken economen in de wijnsector dat deze hervorming de positie van traditionele roséwijnen niet zal verzwakken omdat deze roséwijnen met een *appellation* niet concurreren met tafelwijnen. Het is duidelijk dat de traditionele roséwijn een kwaliteitsproduct is dat zeer wordt gewaardeerd door consumenten en wordt geassocieerd met de plaats van herkomst.

Door het mengen van tafelwijn toe te staan, zal er een eerlijke concurrentie ontstaan tussen Europese landen en derde landen, aangezien wij derde landen toestemming hebben gegeven, zoals hier vandaag reeds is opgemerkt, om het mengen voor hun rekening te nemen. Ik schaar mij volledig achter mevrouw Laperrouze. Waarom zouden we onze wijnproducenten in een slechtere concurrentiepositie drukken dan diegenen die wijn mogen verkopen binnen de Europese Unie?

Enkele weken geleden heb ik hier in Straatsburg producenten van roséwijn uit de Franse Provence ontmoet en we hebben toen open en eerlijk gesproken over de situatie. Natuurlijk begrijp ik hun poging de traditionele roséwijnen te beschermen en dat is ook de reden waarom de Commissie zich heeft gebogen over verschillende oplossingen voor de etiketteringskwestie, en twee mogelijkheden voorgesteld voor de etikettering: 'traditionele rosé' en 'gemengde rosé'. Lidstaten mogen dan beslissen of ze één of beide etiketteringen verplicht willen stellen voor roséwijn die op hun grondgebied wordt geproduceerd. Op deze manier krijgen consumenten een beter beeld van hetgeen ze kopen.

Die wijnproducenten voerden aan dat het predicaat 'traditionele rosé' een wat stoffige indruk maakt, terwijl zij roséwijn juist beschouwden als het resultaat van een moderne wijnproductiemethode. Ik heb daarop duidelijk aangegeven dat als zij andere ideeën hadden, ik uiteraard bereid zou zijn om deze in overweging te nemen, maar ik heb tot nu toe nog geen suggesties voor een alternatief ontvangen. Als de commissaris voor landbouwproducten ben ik er zeker op gebrand de juiste oplossingen te vinden en onze wijnproducenten gelijke kansen te bieden.

Agnes Schierhuber, *namens de PPE-DE-Fractie*. – (*DE*) Mevrouw de Voorzitter, commissaris, ik ben blij u vandaag weer te zien. In al die jaren dat ik nu politiek actief ben – zowel in Oostenrijk als de afgelopen bijna vijftien jaar in het Europees Parlement – zijn debatten over wijn altijd bijzonder emotioneel geweest. Ook vandaag is dat weer het geval.

Mijns inziens is wijn een van de meest elegante producten die de landbouw produceert. Het is in het belang van de kwaliteitsproductie van de Europese – en met name de Oostenrijkse – wijnboeren dat kwaliteit en exclusiviteit van wijn uit de diverse regio's prioriteit hebben.

Wij zijn van mening dat het mengen van wijnen geen oenologisch procedé is. Roséwijn wordt door middel van een speciaal, zeer traditioneel oenologisch procedé vervaardigd. Daarom, commissaris, ondersteun ik

alle leden van het Parlement, die net als ik het mengen of versnijden van witte wijn met rode wijn afkeuren. Er moet eindelijk een duidelijke definitie komen voor de productie van traditionele roséwijnen.

Commissaris, het moet eveneens mogelijk zijn dat lidstaten, zoals u heeft opgemerkt, meer kennis verwerven, zodat ze menig besluit anders bekijken of herzien. Ik dring er bij u op aan dit te doen, in het belang van de kwaliteit van de Europese wijnproductie.

Alessandro Battilocchio, *namens de PSE-Fractie.* – (*IT*) Mevrouw de Voorzitter, geachte collega's. Opnieuw zijn wij hier in dit Parlement aanwezig om een culinair, cultureel en landbouwproduct te verdedigen dat gebaseerd is op een eeuwenoude traditie, een erfgoed van onschatbare waarde waar de rest van de wereld jaloers op is en dat een enorme rijkdom betekent voor zowel onze economie als de identiteit van onze Unie.

Een erfgoed dat nu in grote problemen kan raken als gevolg van de wens van de Commissie en de Raad om het verbod op het mengen van witte en rode wijn voor de productie van roséwijn op te heffen. Dit plan kwam tot stand door zware druk en zal worden goedgekeurd zonder dat het Parlement, het orgaan dat de officiële vertegenwoordiging is van miljoenen burgers, waaronder producenten en consumenten, die door dit initiatief zullen worden getroffen, tussenbeide kan komen.

De Commissie stelt voor de productie van roséwijn door het simpelweg mengen van witte en rode wijn goed te keuren, een praktijk die wordt toegepast in landen waar men niet over onze vaardigheden en professionaliteit beschikt, met het excuus dat Europa zo beter internationaal kan concurreren.

Als medeondertekenaar van deze vraag wil ik onderstrepen dat het verlagen van de kwaliteit van onze wijnen, die het resultaat zijn van eeuwenlange tradities en onderzoeken, van enorme investeringen, passie en oog voor detail, niet de juiste weg is, vooral niet in de huidige crisis, waarin de gemiddelde consument zeker meer aandacht besteedt aan de prijs dan aan wat er op het etiket staat.

Het probleem van dit besluit zou kunnen worden opgelost door een andere naam te geven aan dit nieuwe product en consumenten te informeren over het bestaan van twee verschillende soorten rosé, over de verschillende kwaliteiten van de producten, over het belang om het werk en de inspanningen van professionals in de sector te erkennen. Maar wie betaalt dat? Voorziet de Commissie steunprogramma's of zijn het uiteindelijk toch de producenten die hiervoor zullen opdraaien, nadat zij zijn gevraagd met ongelijke wapens de strijd aan te gaan met goedkope producenten in tijden die sowieso al niet makkelijk zijn?

Ik hoop dat de Commissie en de Raad de juiste keuze maken en indien nodig de hele procedure opnieuw zullen bekijken.

Jean-Claude Martinez (NI). – (FR) Mevrouw de Voorzitter, mevrouw de commissaris, we hebben chocola zonder cacao gehad, een verbod op kaas van rauwe melk, douanerechten van 300 procent voor onze roquefort, en het had niet veel gescheeld of we hadden ook in chloor gewassen kippen gehad, en zelfs een lactatiehormoon, somatotropine.

En nu hebben we het idee om witte wijn met rode wijn te kleuren om roséwijn te maken. Dit was de druppel die de emmer deed overlopen. Water is trouwens ook goedgekeurd om te worden gebruikt voor versnijding van wijnen, net zoals de houtwijnen, die met houtspaanders zijn vervaardigd in plaats van in vaten, waren goedgekeurd en net zoals wijnproductie met geïmporteerde most bijna was goedgekeurd. Dan had men zelfs in Thailand wijn kunnen maken!

Het probleem is de psychoanalytische reactie die deze kwestie teweegbrengt; het is een aanslag op de cultuur. Wat is de definitie van wijn? Als het een industrieel product is, mag het worden versneden, als een coca-cola die uit de wijnbouw afkomstig is. Als het echter een voedingsproduct uit de landbouw is, mogen we er niet aankomen. Anders leidt dat tot een cultuurschok. "Dit is mijn bloed, dat u zult drinken tot gedachtenis aan mij". En als u bloed versnijdt, ontstaat er besmet bloed.

Begrijpt u deze buitenproportionele reactie? Met dit idee voor rosé hebt u een erfenis van 2 500 jaar van het Romeinse rijk, dat het tegen de barbaren moest opnemen, in de waagschaal gelegd. Dit is wat ik wilde zeggen, mevrouw de Voorzitter: "Het is een freudiaanse kwestie, geen wijnkwestie".

Françoise Grossetête (PPE-DE). – (FR) Mevrouw de Voorzitter, mevrouw de commissaris, toen ik hier kwam, was ik zwaar verontwaardigd. Ik ben woedend na wat ik van u heb gehoord. Het is onaanvaardbaar dat u versnijding van witte en rode wijn toestaat, en dat ook nog eens in deze verkiezingsperiode.

Ik was onlangs nog in de regio Provence en op Corsica om te luisteren naar de wijnbouwers in mijn kiesdistrict, die voor kwaliteit hebben gekozen en die zich nu in de steek gelaten voelen. Ik herinner me een redevoering die de heer Barroso twee jaar geleden heeft gehouden. Hij zei: "De wijnbouw is belangrijk. Het is een deel van de economie. We moeten meer exporteren en om meer te exporteren moeten we voor kwaliteit zorgen." Die redevoering kan ik me nog heel goed herinneren.

Daarom heeft de Europese Commissie besloten dat wijnstokken gerooid moesten worden om te zorgen voor meer kwaliteit en minder kwantiteit. De wijnbouwers in Zuid-Frankrijk zijn hierin meegegaan. En ziet u eens waar dat nu toe heeft geleid! Ze hebben zoveel wijnstokken gerooid dat ze binnenkort wijn moeten gaan importeren om de plaatselijke consumptiebehoefte te dekken.

Met uw beleid hebt u het doodvonnis van onze wijnbouwers getekend. En nu wilt u het mengen van witte en rode wijn onder de naam rosé toestaan. Dat is een belediging van onze wijnbouwers. En nu vraagt u van hen dat ze de extra aanduiding 'traditionele wijn' toevoegen voor wijn die op klassieke wijze is vervaardigd, omdat onze vrienden uit Spanje, die hun wijnstokken niet hebben gerooid, hun overschotten witte wijn moeten verkopen, Onze wijnbouwers, die voor kwaliteit hebben gekozen, hoeven zich toch niet te verantwoorden over de waarde van hun wijn. Dat zou echt het toppunt zijn.

Versneden wijn is geen rosé, maar een gemengde witte wijn. Laten we het beestje dus bij zijn naam noemen. We moeten het niet langer toestaan dat de consument voor de gek wordt gehouden door wijnhandelaren die ten koste van de kwaliteit voor winst kiezen. En die keuze moedigt u juist aan, mevrouw de commissaris. Ik doe een oproep aan al mijn collega's, aan al diegenen die in het volgende Parlement terugkomen. Wij moeten ons dubbel zo hard inzetten om ervoor te zorgen dat deze maatregel van de Europese Commissie voor eens en altijd van tafel komt, en niet slechts tijdelijk. Pas op voor 19 juni.

Ioannis Gklavakis (PPE-DE). – (*EL*) Mevrouw de Voorzitter, mijnheer de commissaris, geachte collega´s, in mijn land wordt al drieduizend jaar lang wijn gemaakt. Ik moet dan ook zeggen dat ik ontdaan ben over hetgeen men hier van plan is. Ik betreur dit ten zeerste en ben er tegen. Roséwijn is een product dat verkregen wordt middels een bepaald technisch procedé. Wijn is daarentegen een product dat voorkomt uit gisting en is geen mengsel. Als dit voorstel wordt uitgevoerd, zullen wij onze producenten, die zulke heerlijke wijnen produceren, blootstellen aan oneerlijke concurrentie.

Ten tweede zal – en dit is heel belangrijk – eens te meer de reputatie van de Europese wijn worden aangetast. Voor mij is echter duidelijk dat als wij bergaf gaan, wij in een neerwaartse spiraal zullen komen. Enige tijd geleden hebben wij hier gesproken over de toevoeging van houtsnippers aan wijn en daar onze goedkeuring aan gehecht! Als redenen hiervoor werden het verouderingsproces van wijn en de financiële kosten genoemd. Wij hebben ook ingestemd met de toevoeging van suiker aan wijn, zogezegd om financiële redenen, waarbij wij echter niet de moed hadden om aan te dringen op vermelding van dit procedé op het etiket. Ook nu hebben wij niet de moed om daarop aan te dringen.

Europa kan enkel blijven domineren indien het wijnen van uitzonderlijke kwaliteit produceert. Als wij denken dat wij kunnen concurreren met de goedkope wijnen uit Australië of de Verenigde Staten, vergissen wij ons deerlijk, en daarom moeten wij hierop aandringen. Beste vrienden, ik heb hetzelfde gezegd toen wij instemden met de toevoeging van suiker aan wijn. Wij zullen met onze besluiten de geschiedenis van de Europese wijnbouw ingaan als degenen die een bom hebben gelegd onder het fundament van de beste Europese wijnen. Ik smeek u daarom: laten wij afstappen van het hellend vlak waarop wij ons met onze besluiten hebben begeven.

Elisabetta Gardini (PPE-DE). - (*IT*) Mevrrouw de Voorzitter, geachte collega's, mevrouw de commissaris, ik moet u zeggen dat ik mij aansluit bij wat mevrouw Grossetête heeft gezegd, want ik kwam hier met de intentie om u de pijn, spijt en het ongenoegen van de wijnproducenten in Italië over te brengen, maar ik ben tegen een muur gestuit. Ik voel slechts onverschilligheid en ik hoop maar dat het aan een wat onpersoonlijke vertolking ligt, maar op basis van wat ik heb gehoord lijkt er geen opening te zijn, geen enkele hoop.

Heel kort geleden vond er in mijn regio – ik kom uit de regio Veneto – een evenement plaats, de Vinitaly, dat een van de belangrijkste evenementen is in de wijnwereld. Hier werd een succesvolle petitie opgesteld ter verdediging van roséwijnen. De petitie is ondertekend door grote wijnhuizen, grote producenten van Italiaanse wijn, maar ook door mensen uit andere landen, door burgers uit Nederland, Frankrijk, Spanje, België, Luxemburg, Slovenië, Polen, Litouwen en Oekraïne. De passie voor rosé is, zoals u kunt zien, authentiek en kent geen grenzen, behalve die van de Europese Commissie, en toch hebben we het hier over cultuur, over lokale waarden en over tradities.

Als vrouw zou ik u ook een overweging willen meegeven: als wij strijden tegen een verkeerd gebruik van alcohol, denkt u dan dat wij de nieuwe generaties een dienst bewijzen door ze een drankje van slechte kwaliteit te bieden, dat ik niet eens wijn ga noemen, een goedkoop alcoholisch drankje dat helemaal niets meer te maken heeft met een bepaald land, met cultuur en met kwaliteit? Kunnen wij hen dan iets bijbrengen over het gebruik van wijn en alcohol in het kader van goede gewoontes en praktijken?

Goed, deze overweging wilde ik u meegeven, omdat u in brede zin grote verantwoordelijkheden op zich neemt.

Christa Klaß (PPE-DE). - (*DE*) Mevrouw de Voorzitter, commissaris, de afgelopen jaren heeft u kunnen zien hoe gevoelig het product wijn is. Vandaag worden er voornamelijk pleidooien gehouden vóór liberalisering van de verordeningen voor de wijnmarkt. U heeft het over het openstellen naar de wereldmarkt. Soms vraag ik mij af wie hier nu wie leidt.

De vervaardiging van wijn is traditioneel in Europa ontstaan. Onze tradities en onze regionale identiteit zijn hetgeen onze wijn kenmerken en dat zou als leidraad moeten fungeren bij de beraadslagingen die we nu over de verordeningen voor de wijnmarkt voeren. Ik was stomverbaasd over het feit dat de commissie hier zaken in de verordeningen voor de wijnmarkt heeft opgenomen die als zodanig helemaal niet in het Parlement zijn behandeld.

De vraag, commissaris, is welke mogelijkheden er op nationaal en regionaal niveau nog zijn voor regulering? Welke eisen dan wel verboden kunnen de lidstaten nog opleggen voor hun regio's waar wijn met de laagste kwaliteitsklassen worden geproduceerd? Daar gaat het hier immers om, we hebben het niet over wijnen van oorsprong of over herkomstwijnen, maar over wijnen met de laagste kwaliteitsklassen. Zou een verbod op het mengen van rode wijn met witte wijn bijvoorbeeld een regionaal of een nationaal verbod zijn? Zou dit in de toekomst mogelijk zijn voor kwalitatief lagere wijnen?

Of een verbod op het vermelden van druivensoort en jaargang: ook dat levert problemen op, want we willen onze wijnen toch kunnen onderscheiden en een verschil kunnen maken tussen kwalitatief lagere wijnen en wijnen met aanduiding van herkomst en oorsprong. Franse rosé of Duitse Riesling, dat zijn toch namen waarvoor een duidelijke, eenduidige verordening vereist is. Ze zijn verbonden aan onze traditionele producenten en daar hechten wij ook voor de toekomst enorm veel waarde aan. Wij dringen daarom aan op uw steun.

Astrid Lulling, *auteur.* – (*FR*) Mevrouw de Voorzitter, mevrouw de commissaris, u hebt onze tweede vraag negatief beantwoord met de bewering dat u ten tijde van de hervorming van de gemeenschappelijke marktordening voor wijn het onderzoek waar wij om hebben verzocht al had uitgevoerd. Dat verbaast mij: tijdens die hervorming is er nooit sprake geweest van het toestaan van een oenologisch procédé waarbij witte wijn met rode wijn wordt versneden om rosé te maken.

Ik vraag u daarom, waarom gaat u niet in op ons verzoek, een heel redelijk verzoek overigens, om overleg te plegen met mensen uit de sector? U wilt een besluit nemen op 19 juni. Dan hebben we tijd genoeg. Er is trouwens niemand die u heeft gevraagd dit oenologisch procédé toe te staan. Ik weet niet wat u bezielt om dit voorstel te doen terwijl niemand in Europa daarom vraagt.

En verder moet u weten dat, wat etikettering betreft, de producenten van traditionele roséwijn nimmer zullen accepteren dat dat brouwsel, inclusief het mengsel van de heer Savary, 'rosé' wordt genoemd. Dus u moet echt iets doen. Mevrouw de commissaris, ik verzoek u nadrukkelijk onze twee vragen positief te beantwoorden.

Françoise Grossetête, *auteur.* – (FR) Mevrouw de commissaris, u zei zojuist dat u geen enkele suggestie hebt gekregen, dat u voorstellen verwachtte, enzovoorts.

U hebt echter wel suggesties gekregen. U hebt met onze wijnbouwers gesproken. En zij hebben u gezegd dat ze dit niet wilden. Ze hebben u gezegd dat zij niet de dupe wilden worden door verplicht de aanduiding 'traditionele roséwijn' te moeten vermelden om zich te onderscheiden van de roséwijn die natuurlijk niet de aanduiding 'versneden' krijgt. U kunt dus niet zeggen dat u geen voorstellen hebt gekregen.

En vooral, als het gaat om rosé-champagne weten we heel goed dat dit een oenologisch product is dat niets te maken heeft met het versnijden van witte en rode wijn zoals hier wordt voorgesteld. Wees zo moedig, mevrouw de commissaris, om versneden wijn van witte en rode wijn niet rosé te noemen. Dat is wat wij u vragen. Dat is de suggestie die wij u doen. Laat de echte wijnbouwers niet de dupe worden.

Hoe wilt u dat onze burgers begrip opbrengen voor een dergelijk standpunt van de Europese Commissie? U houdt zich doof voor alle argumenten. Dit is volkomen onbegrijpelijk.

Gilles Savary, *auteur.* – (FR) Mevrouw de commissaris, ik neem opnieuw het woord omdat ik u wil zeggen dat ik uw argumenten goed heb gehoord en dat ik er niet aan twijfel dat dit idee niet van u komt. Het komt ongetwijfeld van een aantal belangengroepen.

Ik denk echter niet dat Europa er belang bij heeft om zich voortdurend op goedkopere producten te richten, met name op het gebied van voeding. De landen die zich op industrieel vlak niet op goedkopere producten hebben gericht, behoren nu wereldwijd tot de koplopers op het gebied van de handel. Met name de Duitsers hebben altijd weerstand geboden tegen de verleiding van deze niveauverlaging. Ik denk dat Europa op het gebied van voeding zich moet verzetten tegen deze voortdurende verleiding om het niveau te verlagen, want het zal daardoor ver afdwalen.

Wat wij u daarom voorstellen, is om koste wat kost te voorkomen dat er twee soorten rosé-aanduidingen komen: traditionele rosé en versneden rosé. Er is roséwijn, en er is iets anders. Organiseert u een Europese wedstrijd om dit andere product een naam te geven als u denkt dat het gelegaliseerd moet worden. Ik denk persoonlijk dat Europa er trots op zou zijn als het bij dit soort producten in verzet komt tegen de Wereldhandelsorganisatie. U zegt ons zelf altijd dat wij 'capituleren' tegen alles wat van elders komt.

Patrick Louis, *auteur.* – (FR) Mevrouw de commissaris, de aanduiding 'roséwijn' op de fles is zinloos, want goede roséwijnen, zoals de Bandol die ik voor u heb meegebracht, hebben deze aanduiding niet.

Verder is de aanduiding 'traditionele rosé' onnozel. Rosé is een wijn die populair is onder jongeren, het is een moderne wijn, zelfs al vereist de productie ervan een traditioneel vakmanschap. Het is dus te tegenstrijdig. Er zijn geen 36 oplossingen, er is er slechts één. Zoals zojuist zeer terecht is gezegd, is het een culturele wijn, een product dat door vakmensen wordt gemaakt. Het gaat hier niet om zo maar een willekeurig handeltje. Wat we nodig hebben is puur en alleen een verbod op het versnijden en mengen van wijn op Europees grondgebied, en met name op Frans grondgebied.

Mariann Fischer Boel, *lid van de Commissie.* – (*EN*) Mevrouw de Voorzitter, het was een waar genoegen om vanavond naar u te mogen luisteren. Ik merk dat de passie, de energie en de emotie die u koestert voor de wijnsector, en die ik heb ervaren tijdens onze gesprekken over de hervorming van het wijnbeleid, niets aan kracht hebben ingeboet. Het cultureel erfgoed en de tradities die zijn verbonden aan wijn zijn hier, vandaag in dit Europees Parlement, nog springlevend.

Echter, bepaalde vragen die hier vanavond naar voren zijn gebracht stellen het compromis dat wij hebben gesloten inzake de hervorming van het wijnbeleid opnieuw ter discussie. Ik zal dan ook niet ingaan op deze kwesties, maar mij concentreren op het belangrijkste probleem dat hier vanavond wordt besproken.

Ik ben het volmondig eens met diegenen onder u die hebben aangegeven dat kwaliteit de toekomst van onze Europese landbouwproducten moet zijn. Dat was precies de reden waarom wij tijdens de hervorming van de wijnsector, zoals u zich ongetwijfeld zult herinneren, een enorm bedrag hebben gereserveerd voor de promotie van onze Europese wijn op de derdewereldmarkten: ten tijde van deze discussies werd gesproken over een bedrag van 125 miljoen euro per jaar. Dit was omdat we weten dat het gaat om een product van hoge kwaliteit, dat gewild zal zijn in de opkomende economieën. Dus we zitten wat dit betreft op dezelfde golflengte.

Ik voel evenwel ook een zekere sympathie voor wijnproducenten in Europa die de concurrentie moeten aangaan met wijn die is geproduceerd middels andere oenologische procédés die zijn toegestaan in derdewereldlanden. Een voorbeeld hiervan is het mengen van rode en witte wijn om roséwijn te verkrijgen. Dit is toegestaan, het is een werkwijze die behoort tot de oenologische procedés die worden onderschreven door de OIV, en dus voert de Europese Unie tegenwoordig roséwijn in die op precies deze manier geproduceerd is. Waarom zouden we onze wijnproducenten er dan van weerhouden om binnen de Europese Unie te concurreren met geïmporteerde wijn? Ik ben dan ook van mening dat de door ons gekozen benadering ten aanzien van deze kwestie een evenwichtige is.

Het was belangrijk dat wij een manier vonden om onze wijnen zo te etiketteren dat consumenten weten wat ze kopen, en de BOB's bieden ons tegenwoordig de mogelijkheid om de klant middels informatie op het etiket te laten weten dat zij wijn in handen hebben die op traditionele wijze is geproduceerd. In mijn eerste toespraak vertelde ik dat ik een aantal wijnproducenten uit de Provence heb gesproken. Zij waren geen voorstander van de benaming 'traditionele roséwijn' om precies de reden die u naar voren bracht, namelijk

dat dit wat oubollig klinkt. Naar aanleiding daarvan heb ik gevraagd om suggesties voor een andere manier om aan te geven dat het om de traditionele productiemethode gaat, maar ik heb geen reacties ontvangen. Het idee is nu om lidstaten zelf te laten kiezen of zij producenten binnen hun grondgebied willen verplichten om op het etiket te vermelden of het gaat om een *coupage* of om een traditioneel product..

We zullen dit onderwerp nogmaals bespreken in het regelgevend comité. Zoals ik reeds heb aangegeven zal er waarschijnlijk een stemming plaatsvinden op 19 juni 2009 en dan zullen we kijken naar de uitslag van deze stemming, waarin lidstaten de standpunten van hun regeringen tot uiting zullen brengen. Dat zal zeker interessant worden, maar ik ben er nog steeds van overtuigd dat hetgeen we hebben voorgesteld, wat ook in overeenstemming is met de oenologische procédés van de OIV, de weg is die wij het beste kunnen bewandelen als we willen dat onze wijnproducenten kunnen blijven concurreren op de wereldmarkt.

De Voorzitter. - Het debat is gesloten.

Schriftelijke verklaringen (artikel 142)

Stéphane Le Foll (PSE), *schriftelijk.* – (FR) De Europese producenten van roséwijn zijn bezorgd over het toepassingsproject van de Commissie over de opheffing van het verbod op versnijding van witte en rode tafelwijn voor de vervaardiging van roséwijn.

Dit nieuwe procédé schaadt de productie van kwaliteitswijn en negeert de inspanningen die de producenten jarenlang hebben geleverd voor de ontwikkeling van roséwijn, die lange tijd is ondergewaardeerd, maar nu een plaats heeft verworven op de markt en in de leefgewoonten van de consumenten, des te meer omdat deze praktijk de consumenten zou kunnen misleiden.

Als het plan van de Commissie voor het versnijden van wijn de komende weken door de lidstaten wordt goedgekeurd, hopen wij samen met mijn collega Gilles Savary dat er een verplichting komt voor een etikettering waarmee de echte rosé wordt onderscheiden van een nieuw product van versneden wijnen dat dan niet rosé mag worden genoemd.

Véronique Mathieu (PPE-DE), *schriftelijk.* – (*FR*) Vanwege de woede van de Europese wijnbouwers heeft de Europese Commissie besloten haar haastig genomen besluit om de productie van roséwijn door middel van versnijding van rode en witte wijn toe te staan, uit te stellen tot 19 juni.

Voor dit besluit kan dit uitstel in geen geval bevredigend worden geacht, net zo min als het voorgestelde onderscheid tussen 'traditionele rosé' en 'versneden rosé' op het etiket van producten in de handel, aangezien dit onderscheid niet voldoende is voor de effectieve bestrijding van de oneerlijke concurrentie waarmee de producenten zullen worden geconfronteerd als dit besluit wordt doorgezet.

Terwijl onze wijnbouwers in de Europese Unie aanzienlijke inspanningen hebben geleverd en uitgebreid hebben geïnvesteerd om roséwijn van hoge kwaliteit te kunnen produceren, maakt het besluit van de Commissie deze inspanningen, die toch een zeer positief effect hebben gehad op de economie en de regionale ontwikkeling van onze gebieden, volledig ongedaan.

Door middel van de vraag die ik en mijn collega's vandaag aan de Commissie hebben gesteld eisen wij van de Commissie dat zij haar plannen verantwoordt en zich ervan verzekert dat haar besluit is gegrond op een allesomvattend overleg met de Europese producenten van roséwijn.

Vincent Peillon (PSE), *schriftelijk.* – (FR) Mevrouw de commissaris,

Ik zal niet voor u verbergen dat ik diep ontevreden ben over uw pogingen om een verklaring te geven voor wat betreft het versnijden van 'rosé'.

U geeft in geen enkel opzicht antwoord aan alle wijnbouwers in de regio Provence met wie ik lang in beraad ben geweest en die zich hebben gericht op kwaliteit. Ze vrezen nu dat dertig jaar werk, bekroond met een waar commercieel succes, om voor rosé een reputatie op te bouwen, volledig teniet wordt gedaan.

U geeft in geen enkel opzicht antwoord aan al diegenen die het toestaan van versnijding volkomen tegenstrijdig vinden met het pijnlijke beleid van het massaal rooien van wijnstokken. We zullen niet overwinnen in de internationale concurrentie door tegen elke prijs onze productiekosten te verlagen, maar, integendeel, door de reputatie van onze wijnen steeds verder te verbeteren.

U geeft in geen enkel opzicht antwoord aan al diegenen die zeggen dat etikettering niet volstaat, aangezien die geen effect zal hebben op flessen 'versneden rosé'.

Door het besluit tot goedkeuring op te schuiven naar de dagen na de verkiezingen van 7 juni speelt u bovendien de eurosceptici in de kaart.

Daarom vraag ik u plechtig dit funeste plan, dat een bedreiging vormt voor een economische sector en een cultuur, van tafel te halen.

Dominique Vlasto (PPE-DE), schriftelijk. – (FR) Onder het voorwendsel van de herziening van de toegestane oenologische procédés is de Europese Commissie van plan om het mengen van witte en rode wijn onder de naam 'rosé' toe te staan.

Ik bestrijd dat een mengsel van verschillende wijnen 'rosé' mag worden genoemd. De naam van wijn mag niet enkel door de kleur worden bepaald: de druivensoort, de bodem en het vakmanschap van de wijnbouwers zijn bepalend voor een wijn en niet de uiteindelijke kleur van elke willekeurige vloeistof.

Om door middel van versnijding een rosé te maken, moet worden uitgegaan van een basis van 95 procent witte wijn, die vervolgens met rode wijn wordt gekleurd. Roséwijn wordt echter verkregen door de gisting van voornamelijk rode druiven of most. Dus door het versnijden van wijnen toe te staan zou de Europese Commissie feitelijk vervalsing van roséwijn toestaan en zodoende de consumenten misleiden.

Naast de belediging van de wijnbouwers die een kwaliteitsbeleid nastreven, met name in de regio Provence, is het onaanvaardbaar dat een bijproduct, ontstaan uit het mengen van eindproducten, wordt gelegaliseerd en dat de misleidende verwijzing naar de kleur van rosé wordt toegestaan.

Als er geen andere oplossing is, moet op zijn minst verplicht worden gesteld dat deze dranken een etiket krijgen dat de daadwerkelijke inhoud weergeeft: "versneden wijn" of "mengsel van wijnen".

14. Democratische vooruitgang in Turkije (debat)

De Voorzitter. - Aan de orde is de verklaring van de Commissie over de democratische vooruitgang in Turkije.

Olli Rehn, *lid van de Commissie.* – (EN) Mevrouw de Voorzitter, ik vrees dat deze discussie over democratie in Turkije evenveel passie te beurt zal vallen als het debat over de hervorming van het wijnbeleid tijdens de tweede helft van de wedstrijd Arsenal – Manchester United. Hieruit blijkt wel hoe het er anno 2009 voor staat met Europa.

Dit is des te ernstiger, omdat dit een uiterst serieuze zaak is en voorwaar een essentiële kwestie met betrekking tot de democratische ontwikkeling in Turkije. Allereerst ben ik intens verdrietig en geschokt door het bloedbad van gisteravond in het Turkse Bilge, waarbij 44 mensen de dood vonden. Ik leef oprecht mee met de familie en vrienden van de slachtoffers en vertrouw erop dat de daders zo snel mogelijk zullen worden berecht. Voor een afschuwelijke aanslag als deze is geen morele of ethische rechtvaardiging denkbaar.

Voorts wil ik, ook namens de Commissie, uiting geven aan mijn verdriet over de dood van negen Turkse soldaten en een lid van de marechaussee als gevolg van de terroristische aanslagen van vorige week. In gedachten zijn we bij de familieleden van de slachtoffers.

Wij veroordelen terrorisme en steunen Turkije in zijn strijd tegen het terrorisme. De PKK staat op de door de EU opgestelde lijst van terroristische organisaties. Tussen 14 en 18 april van dit jaar zijn meer dan tweehonderd ambtenaren en leden van de Partij voor een Democratische Samenleving gearresteerd tijdens een landelijke politieactie, die zich voornamelijk concentreerde op het zuidoosten van het land.

Wij hebben begrepen dat deze mensen onder meer lidmaatschap van een terroristische organisatie ten laste worden gelegd, hoewel een formele aanklacht nog uitblijft. Wij verwachten dat de aanklacht wordt afgerond als onderdeel van een transparante en objectieve rechtsgang.

De Commissie mag zich niet mengen in lopende gerechtelijke zaken. Onze benadering is evenwel helder: we ondersteunen weliswaar de strijd tegen het terrorisme, maar hebben telkens benadrukt dat in deze strijd de mensenrechten en fundamentele vrijheden moeten worden gerespecteerd, in het bijzonder de vrijheid van meningsuiting en de vrijheid van vereniging en vergadering.

Politiek pluralisme is een wezenlijk onderdeel van elke democratie. De Turkse Grote Nationale Vergadering vormt vandaag de dag een behoorlijk goede afspiegeling van Turkijes politieke diversiteit. De Partij voor een

Democratische Samenleving draagt bij aan het pluralisme in Turkije, en haar politieke bestaansrecht wordt bevestigd door de uitslag van de recente lokale verkiezingen afgelopen maart.

Tegelijkertijd hebben de mensen in het zuidoosten van het land behoefte aan vrede, aan stabiliteit en aan welvaart, niet aan nog meer geweld en confrontaties. Alle betrokken partijen hebben de plicht het gebruik van dwang en geweld te veroordelen. Allen moeten zich terughoudend opstellen en vasthouden aan het voornemen om uitsluitend vreedzame middelen in te zetten. Ook dit is een wezenlijk onderdeel van elke democratie.

We zullen de ontwikkelingen ten aanzien van deze zaak nauwlettend blijven volgen. Het is essentieel dat de democratische principes en die van de rechtsstaat worden gehandhaafd.

Daarnaast blijft de Commissie ook de zaak betreffende de opheffing van de Partij voor een Democratische Samenleving, die momenteel aanhangig is bij het constitutionele hof, op de voet volgen. In dit kader dient te worden opgemerkt dat de regels die Turkije hanteert inzake de opheffing van politieke partijen niet stroken met het Europees Verdrag voor de rechten van de mens en met Europese werkwijzen, zoals recentelijk werd opgemerkt in een advies van de Europese Commissie voor democratie middels het recht. Wij hebben Turkije verzocht de volledige inhoud van dit advies ter harte te nemen en het Turks grondwettelijk en wetgevend kader dienovereenkomstig aan te passen.

Afsluitend kan ik u verzekeren dat wij de Turkse autoriteiten blijven aansporen om een oplossing te zoeken voor de problemen van het zuidoosten van het land en de bevolking aldaar, opdat de economische, sociale en culturele kansen van alle Turkse burgers worden vergroot, ongeacht hun etnische, religieuze of linguïstische achtergrond.

Op grond van de politieke criteria van Kopenhagen wordt van Turkije verwacht dat het de culturele diversiteit waarborgt en de culturele rechten van al zijn burgers bevordert, zoals vastgesteld in ons toetredingspartnerschap. In deze context is de oprichting van een nieuw TRT-kanaal, dat programma's in de Koerdische taal uitzendt, een stap in de goede richting. Dit getuigt van een verandering van mentaliteit, en ik wil de Turkse autoriteiten aanmoedigen verder te gaan op de ingeslagen weg.

We zullen de situatie in het zuidoosten blijven volgen en hier verslag van uitbrengen in ons volgende voortgangsverslag. Dat is een essentieel onderdeel van het Turkse democratiseringsproces.

Frieda Brepoels, *namens de PPE-DE-Fractie.* – Voorzitter, commissaris, na de gemeenteraadsverkiezingen op 29 maart, waarbij de Koerdische partij, de DTP, een schitterende overwinning behaalde - zij verdubbelde bijna het aantal burgemeesters van 52 naar 98 - is het toch duidelijk dat de Koerdische kwestie niet langer gereduceerd kan worden tot een socio-economisch gegeven, zoals Erdogan en zijn partij, de AKP, tot dusverre hebben gedaan. Er is duidelijk een politieke oplossing nodig en de DTP moet ook als een volwaardige gesprekspartner worden aanvaard.

In die situatie zou men toch denken dat een repressieve aanpak achterhaald is, en tóch zijn de Turkse autoriteiten weer gestart met een grootschalige arrestatiegolf. Meer dan 400 DTP-kaderleden werden aangehouden, omdat ze een oplossing vragen voor het Koerdische vraagstuk. Mijn vraag aan de Commissie is dan ook: dit is nu al de vijfde of zesde partij die de Koerden zijn gestart - op dit ogenblik met de naam DTP - met 21 parlementsleden en 98 burgemeesters - en toch blijven de Koerden buiten spel gezet.

Commissaris, zou de tijd toch niet gekomen zijn voor de Europese Unie om een bemiddeling te starten tussen de Turkse overheid en de DTP, zo niet, dan blijft die situatie muurvast zitten. Met andere woorden, de oorzaken van een aantal zogenaamde terroristische activiteiten moeten worden aangepakt. Ik denk dat de verkiezingszege enkele weken geleden ook bewijst dat het Koerdische natiegevoel wel degelijk leeft en dat structurele hervormingen voor een grote autonomie voor de Koerden ook snel moeten worden doorgevoerd.

Ik had nog graag in de rand van dit debat een ander prangend probleem onder uw aandacht gebracht, en wel dat meer dan 1.500 minderjarigen opgesloten zitten in de gevangenis en voor dezelfde rechtbank als volwassenen worden berecht, totaal in strijd met het Internationaal Verdrag voor de rechten van het kind. Wat zal de Commissie hiertegen ondernemen?

Vural Öger, *namens de PSE-Fractie.* – (*DE*) Mevrouw de Voorzitter, dames en heren, mijnheer Rehn, tijdens deze zesde zittingsperiode was Turkije een van de prioriteiten op onze EU-agenda. Vóór aanvang van de toetredingsonderhandelingen had Turkije enorme stappen in de richting van hervorming gezet en dat heeft de EU ook als zodanig erkend.

Vandaag is de stemming enigszins veranderd. We maken ons steeds meer zorgen over de vooruitgang in het democratiseringsproces in Turkije. Persvrijheid, de bescherming van minderheden, maar ook de hervorming van de rechtspraak moeten voortdurend in de gaten worden gehouden. Met betrekking tot het proces tegen Energekon dat nu in Turkije plaatsvindt, wil ik opmerken dat dit niet mag worden gepolitiseerd. Feit is dat er arrestaties en doorzoekingen plaatsvinden. Voorbarige opmerkingen moeten echter worden vermeden. Daarbij speelt ook een zorgvuldige berichtgeving een belangrijke rol.

Er is belangrijke vooruitgang geboekt in de Koerdische kwestie. Het oplossen van het Koerdische vraagstuk is van doorslaggevend belang voor het democratiseringsproces en de bescherming van minderheden. Ik maak me echter enigszins zorgen over de huidige houding van een aantal EU-regeringsleiders. De dubbelzinnige signalen vanuit de EU zorgen er ook voor dat het democratisch proces in Turkije niet altijd even soepel verloopt. Ik wil er hierbij nogmaals op wijzen dat een ondubbelzinnig engagement van de EU voor een volledig lidmaatschap van Turkije een enorme impuls voor het hervormingsproces zou betekenen. Anders zullen fundamentalisme en nationalisme steeds nieuwe voedingsbodem vinden en zal het Koerdisch probleem verergeren.

Per slot van rekening is het ons gemeenschappelijke doel om van Turkije een moderne, stabiele en welvarende democratie te maken, die is gebaseerd op een seculiere staat en een pluralistische samenleving. Dat is niet alleen in het belang van Turkije, het is tevens een belangrijk strategisch belang van de Europese Unie.

Alexander Graf Lambsdorff, *namens de ALDE-Fractie.* – (*DE*) Mevrouw de Voorzitter, commissaris, dames en heren, dit is de laatste plenaire vergadering van deze zittingsperiode. De heer Öger heeft zojuist opgemerkt dat Turkije prioriteit is. De afgelopen jaren heb ik dit onderwerp als rapporteur van mijn fractie mogen behandelen en ik moet zeggen, dat ik bijzonder blij ben dat wij in deze laatste vergadering weer terugkomen op de kern van dit debat, namelijk het vraagstuk van de democratie in Turkije.

Het is het eerste criterium van Kopenhagen dat ter discussie staat. Er zijn verschillende meningen over de vraag hoe Turkije zich heeft ontwikkeld. Op één punt heerst mijns inziens echter eensgezindheid: de vaart lijkt eruit te zijn in het hervormingsproces in Turkije; het ziet er aan het einde van deze zittingsperiode naar uit dat Turkije zelfs minder in aanmerking komt voor toetreding dan aan het begin van zowel het mandaat van de Commissie als van de zittingsperiode van dit Parlement.

Voor de fractie van de Alliantie van Liberalen en Democraten voor Europa zijn de problemen ten aanzien van de persvrijheid en de vrijheid van meningsuiting uiterst belangrijk. U weet dat het in Turkije niet mogelijk is om YouTube te bekijken. De rechten van journalisten, uitgevers, publicisten, columnisten en auteurs worden door bepaalde wettelijke bepalingen ingeperkt. De Commissie heeft er in haar voortgangsrapport gelukkig op gewezen dat dit een probleem is. Volgens vele waarnemers zijn deze problemen groter geworden. Ik zou het bijzonder op prijs stellen als de Commissie hier iets over zou kunnen zeggen – of de problemen volgens haar ernstiger zijn geworden of dat de situatie er beter op is geworden. Dat zou werkelijk verrassend zijn.

Dan zijn er nog andere belangrijke aangelegenheden, zoals de bescherming van religieuze minderheden en de eerbiediging van de rechten van vrouwen. Het speerpunt op dit moment is echter het vraagstuk van de persvrijheid, het intrekken van persaccreditaties van kritische journalisten door de premier, de deels onterechte arrestaties van kritische journalisten en uitgevers gedurende onderzoeken naar het ongetwijfeld criminele Energekon-netwerk, de overname van de mediagroep ATV-Sabah door de Scharlach-Holding, die in handen is van of gecontroleerd wordt door de schoonzoon van de premier, de publieke oproepen van de premier tot het boycotten van media en de veroordeling van de Doğan-mediagroep tot een geldboete van 380 miljoen euro met als doel om deze mediagroep uit te schakelen, omdat ze over het Vuurtoren-donatieschandaal en de bevoordeling van de AKP had bericht. Dat is niet alleen een kwestie van persvrijheid, het schrikt ook investeerders af die zo hun twijfels over de rechtszekerheid in Turkije hebben.

Turkije is een belangrijk buurland, een belangrijke en gerespecteerde NAVO-partner. Wij willen Turkije blijven ondersteunen; dat is de heersende mening binnen mijn fractie. Wij zijn echter van mening dat er nog veel moet gebeuren, dat de Turkse regering serieus haar bereidheid moet tonen om Europese grondrechten niet langer te minachten, zoals ze dat op dit moment doet. Wij zouden dankbaar zijn als dit in de volgende zittingsperiode op overtuigende wijze zou kunnen worden vastgelegd.

Overigens zouden we dit debat mijns inziens niet in Straatsburg, maar in Brussel moeten voeren.

Joost Lagendijk, *namens de Verts/ALE-Fractie.* – Voorzitter, collega's, als het gaat over democratisering in Turkije, is er in mijn ogen sprake van een gemengd beeld. Vooruitgang op sommige punten en stagnatie en achteruitgang op andere.

Het is vooruitgang, als er op 1 mei op het Taksim-plein in Istanbul geen rellen zijn, maar vakbondsleiders het drama van 1977 herdenken. Het is vooruitgang, als Turkije en Armenië het eens zijn over het verbeteren van hun onderlinge relaties. Mijn oproep aan de Turkse regering zou zijn om daarmee door te gaan en zich niet te laten tegenhouden of afleiden door nationalisten in Ankara of Baku. Het is vooruitgang, als mensen worden gearresteerd die verdacht worden van het voorbereiden van een staatsgreep of van betrokkenheid bij politieke moorden, de ergenekom-kwestie.

Mijn waarschuwing aan de Turkse autoriteiten zou zijn om hun acties binnen de wet te blijven uitvoeren, omdat elke overtreding die wordt gemaakt, gebruikt zal worden om af te leiden van de inhoud en aangegrepen zal worden door degenen die geen oplossing willen van deze zaak, die niet de onderste steen boven willen.

Maar dan de negatieve ontwikkelingen. Het is slecht, als de eerste minister oproept bepaalde kranten niet meer te kopen. Het is héél slecht, als een groot deel van het kader van een partij wordt gearresteerd die democratisch is gekozen in het Turkse parlement. De massale arrestatie van prominente leden van de DTP is even onaanvaardbaar als een formeel verbod van die partij, want het resultaat is namelijk gelijk. De ruimte om een politieke oplossing te vinden voor het Koerdische vraagstuk wordt drastisch ingeperkt. Dat is heel goed nieuws voor de extremisten aan beide kanten, maar heel slecht nieuws voor de meerderheid van Turken en Koerden die al zo lang smachten naar een vreedzame oplossing voor dit probleem.

Aan de situatie van vooruitgang enerzijds, en stagnatie anderzijds, komt mijns inziens alleen een einde als de regering onomwonden kiest voor verdergaande hervormingen, als de oppositie die niet alleen met de mond steunt, maar ook in de praktijk, maar ook, collega's, als de EU zich houdt aan de belofte dat Turkije volwaardig lid kan worden van de Europese Unie, als het voldoet aan ónze democratische normen.

Dat leidt me tot een slotopmerking, Voorzitter. Ik ben heel blij met de partijbrede verontrusting over de democratisering in Turkije, maar ik heb geen enkele sympathie voor collega's die wél kritiek hebben op Turkije, maar níet bereid zijn Turkije volwaardig lid te laten worden als die problemen worden opgelost. Ik zal me ook na het einde van mijn mandaat blijven inzetten voor de hervormingen die nodig zijn om Turkije volwaardig lid te laten worden van de Europese Unie.

VOORZITTER: LUIGI COCILOVO

Ondervoorzitter

Feleknas Uca, *namens de GUE/NGL-Fractie.* – (*DE*) Mijnheer de Voorzitter, commissaris, dames en heren, een veertienjarige jongen is in Hakkari door een politieagent van een arrestatieteam in coma geslagen. Een andere veertienjarige jongen die op de vlucht was voor een gasaanval door de politie, is in een rivier gevallen en verdronken. Op 4 april stierven twee mensen tijdens een demonstratie in de buurt van Urfa door politieoptreden. Op dit moment zitten meer dan 185 minderjarigen vast in de gevangenis van Diyarbakir. Honderden democratisch gekozen politici en activisten van de DTP zijn opgepakt, onder wie drie vicevoorzitters van de partij. Er lopen meer dan 207 processen tegen DTP-afgevaardigden.

Dat is mijn lezing van het huidige democratische proces in Turkije. En deze lijst gaat nog door. Deze repressie is begonnen kort nadat de DTP op 29 maart bij de gemeenteraadsverkiezingen in het zuidoosten van het land grote successen had geboekt en het aantal burgemeestersposten verdubbeld zag, terwijl de regerende AKP daarentegen enorme verliezen leed in de Koerdische regio, die ze voor zich had proberen te winnen. Mijns inziens bestaat er een verband tussen het verkiezingssucces van de DTP en de repressiegolf die tegen haar gericht is.

Uit regeringskringen kwamen dan ook geluiden dat de uitbreiding van het verkiezingssucces van de DTP tot aan de grens met Armenië werd beschouwd als een veiligheidsrisico. In plaats van deze duidelijke verkiezingsuitslag op te vatten als dat wat ze is, namelijk een ondubbelzinnig signaal van de Koerden dat er een oplossing binnen het systeem moet worden gevonden, probeert men dit politieke succes te onderdrukken, desnoods met politiegeweld.

Helaas kan ik ook bij de hooggeprezen AKP niet de wil of de vastberadenheid ontdekken om een adequate strategie te ontwikkelen en door te zetten voor de oplossing van dit conflict, dat nu al decennialang duurt. Zoals u allemaal weet, is er sinds de laatste voortgangsrapporten geen wezenlijke vooruitgang geboekt ten aanzien van de persvrijheid en de vrijheid van meningsuiting, de erkenning van de Koerdische realiteit, de

rechten van religieuze minderheden en civilisering van het leger. De regerende AKP moet eindelijk een echte hervorming van de grondwet doorvoeren en een beweging in gang zetten die het land constitutioneel en democratisch vernieuwt en zijn pluralistische, multi-etnische en multiculturele maatschappelijke realiteit accepteert. Anders kan er van een echte democratisering van Turkije geen sprake zijn. Daar moeten we ons allen bewust van zijn.

Bastiaan Belder, *namens de IND/DEM-Fractie*. – Voorzitter, de Europese Unie heeft in haar relatie met Turkije twee kardinale fouten begaan. Zij bombardeerde in 1999 Turkije tot kandidaat-lidstaat, en vervolgde deze dwaalweg door in 2005 toetredingsonderhandelingen met Ankara te starten. Raad en Commissie menen daarbij de historische erfenis van de Republiek Turkije te kunnen negeren.

Die historische erfenis - beter gezegd belasting - uit zich vandaag in een ware cultuurstrijd tussen het laïcistische-kemalistische kamp en het conservatief-religieuze front rond de regeringspartij AKP over de juiste richting van de Republiek Turkije. Giftig uitvloeisel daarvan is het opzienbarende ergenekom-proces tegen tal van Kemalistische prominenten. Qua nationalistische opstelling tegenover 's lands religieuze en etnische minderheden ontlopen kemalisten en premier Erdogan elkaar ondertussen bitter weinig. De voortdurende ontrechting van die minderheden - een historisch gegeven van de Turkse Republiek - staat natuurlijk haaks op de politieke toetredingsvoorwaarden van de Europese Unie.

Raad en Commissie, een bekend Nederlands spreekwoord luidt: beter ten halve gekeerd, dan ten hele gedwaald. Die wijze les zouden de Europese instellingen én de Turkse autoriteiten eindelijk eens moeten trekken. Dát pas effent de weg naar een realistischere en betere relatie in beider belang.

Roberto Fiore (NI). - (*IT*) Mijnheer de Voorzitter, waarde collega's, op basis van wat ik heb gehoord is duidelijk dat Turkije een land is met enorme problemen op het gebied van democratie.

We hebben gezien en gehoord over 15 000 minderjarigen in de gevangenis, we hebben gehoord over honderden arrestaties op basis van discutabele beschuldigingen, we weten dat het Koerdische vraagstuk nog steeds voortduurt en met name het Armeense vraagstuk, de eeuwenoude kwestie die verre van opgelost is. We zijn in de afgelopen twee jaar getuige geweest van moorden op priesters of missionarissen. Er zijn oneindig veel problemen. Als we deze situatie vergelijken met die van een ander land, zoals Wit-Rusland, dat nog steeds als paria wordt beschouwd in Europa, een land dat blijkbaar zelfs deel uitmaakt van de 'as van het kwaad', begrijp ik niet waarom wij blijven praten over de toetreding van Turkije tot Europa.

Het is duidelijk dat er sterke lobby's zijn die de toetreding van Turkije tot Europa koste wat het kost tot stand willen brengen. Maar we mogen niet vergeten dat er een probleem is, namelijk Cyprus, dat in feite een uniek probleem is: een land dat kandidaat is voor toetreding tot Europa bezet het grondgebied van een ander land en blijft dat bezetten door zijn heerschappij over dat eiland uit te breiden en er een absoluut antiliberale macht uit te oefenen op de bevolking van dat eiland.

Ik denk dat steeds meer Europeanen zich realiseren dat zij niet anders dan tegen de toetreding van Turkije tot Europa kunnen zijn. Denkt u nog maar eens aan het volgende: Turkije heeft negentig miljoen inwoners, een sterke demografische groei en bovendien eisen de Turks sprekende landen van Centraal-Azië het Turkse staatsburgerschap en het lijkt erop dat de Turkse staat hun dit zal geven. Dit zou betekenen dat niet alleen Turkije toetreedt, maar ook andere landen in Europa, andere volkeren. Voorts mogen we ook niet vergeten dat Turkije historisch gezien altijd tegen Europa was en nu als belangrijke schildwacht dient van twee mogendheden die alles behalve Europees zijn: de Verenigde Staten en Israël.

Tenslotte mogen we het religieuze aspect niet vergeten: de komst van miljoenen Turken in Europa zou betekenen dat er duizenden moskees worden geopend, wat zeker een vermindering van de Christelijke identiteit en de burgerlijke identiteit in Europa tot gevolg zou hebben, aangezien moskeeën vaak een plek zijn waar men er ideeën op nahoudt die sterk anti-liberaal, anti-vrouw en anti-Europa zijn.

Richard Seeber (PPE-DE). - (*DE*) Mijnheer de Voorzitter, commissaris, ik wil me aansluiten bij de commissaris en mijn deelneming betuigen aan de families van de slachtoffers van deze afschuwelijke aanslag. Ik wil eveneens vooraf opmerken dat ik alle inspanningen en pogingen van Turkije in de richting van democratisering ondersteun. Deze zijn zonder meer bedoeld om Turkije dichter bij de Europese Unie te brengen – niet "in" maar "dichter bij" de Europese Unie.

Ook ik ben van mening dat we met name ten aanzien van de mensenrechten en de democratisering een zero tolerance-beleid moeten voeren en bijzonder hoge normen moeten hanteren. De voorbeelden die mijn voorgangers hebben gegeven, spreken voor zich en we moeten daaruit concluderen dat Turkije nog een zeer,

zeer lange weg te gaan heeft, voordat het aan de EU-normen voldoet. Daaruit blijkt echter eveneens dat Turkije tot dusver verzuimd heeft om deze fundamentele constitutionele hervormingen door te voeren.

Het systeem in Turkije wordt nog steeds gekenmerkt door het feit dat er geen duidelijke machtenscheiding tussen de verschillende openbare machten bestaat en dat is tevens de oorzaak van de vele problemen die we op dit moment in het politieke leven van Turkije zien. Helaas moeten we eveneens constateren dat de lijst onopgeloste problemen eerder langer dan korter is geworden.

Neem bijvoorbeeld de parlementaire rechten: er is sprake van bijzonder ernstige tekorten op het gebied van parlementaire begrotingscontrole ten aanzien van de militaire uitgaven. Het parlement heeft hierin nauwelijks enige inspraak en dan zijn er bovendien nog speciale fondsen die het parlement niet eens kan controleren.

Ook de immuniteit van de afzonderlijke leden van het parlement is bijzonder onduidelijk geregeld. Wat dat betreft zijn er in Turkije ingrijpende hervormingen nodig. Helaas heeft Turkije ook diverse Europese en internationale overeenkomsten – zoals het Verdrag tegen foltering – niet ondertekend. Mijns inziens is het nu werkelijk aan Turkije om het goede voorbeeld te geven en de Europese en internationale normen in acht te nemen.

Ik zou nog meer punten kunnen noemen, maar ik zal het hierbij laten en ik dring er bij de Commissie op aan om de vooruitgang op deze gebieden nauwlettend in de gaten te houden.

Metin Kazak (ALDE). – (*BG*) Ik deel de zorgen over de democratische vooruitgang in Turkije in het licht van de recente arrestaties die na de gemeenteraadsverkiezingen plaatsvonden. Afgezien daarvan vind ik dat politici die nauwe banden onderhouden met organisaties die hun toevlucht nemen tot geweld om hun doelen te verwezenlijken niet gesteund zouden moeten worden. Geweld is nooit een aanvaardbaar en gerechtvaardigd middel geweest voor het beschermen van rechten en vrijheden.

Ik ben van mening dat Koerden meer culturele en onderwijsrechten zouden moeten genieten en ik waardeer de voortdurende hervormingen zeer, waaronder de lancering van een 24-uurs Koerdisch-gesproken tv-kanaal. Rechten en vrijheden worden echter niet verworven door middel van geweld, collega's, maar door het gebruik van vreedzame, politieke middelen, door dialoog en wederzijds respect.

Daarom zal onze oprechte steun voor de hervormingen in Turkije ook de fundamentele waarden van de EU helpen te handhaven, met als één van de belangrijkste waarden het respect voor etnische en religieuze verschillen en diversiteit. Ik weet zeker dat het mooie vooruitzicht van toetreding tot de Europese Unie zal zorgen voor een versnelde verbetering ten aanzien van het respect voor de mensenrechten en de hervormingen in Turkije.

Vittorio Agnoletto (GUE/NGL). - (*IT*) Mijnheer de Voorzitter, geachte collega's, Voorzitter staat u mij toe allereerst de voorzitter van de partij DTP te groeten, de heer Ahmet Türk, die hier op de eretribune aanwezig is en het debat volgt. Beste Ahmet, weet dat wij solidair zijn met u, dat we de democratische strijd die uw partij voert in Turkije voor de erkenning van de fundamentele rechten van het Koerdische volk steunen.

Wij erkennen dat de DTP een essentieel instrument is voor de bevordering van democratie in Turkije en daarom veroordelen wij met klem het politieoptreden dat premier Erdogan tegen jullie heeft gelast, waarbij de drie vicevoorzitters van de DTP samen met meer dan 300 militanten en sympathisanten gevangen zijn gezet. De overwinning van de DTP bij de laatste gemeenteraadsverkiezingen toont aan dat de DTP een partij is die veel democratische steun krijgt van de bevolking. Het Europees Parlement heeft premier Erdogan middels zijn resoluties verzocht rechtstreeks overleg te plegen met de DTP, maar in plaats daarvan heeft hij gekozen voor meer repressie, meer politie, meer autoritair optreden en meer gevangennemingen.

Iedereen weet dat mijn fractie en de partij van Europees Links het proces van toetreding van Turkije tot de Europese Unie tot op heden altijd hebben gesteund, evenals het hervormingsproces in Turkije. Ik denk echter dat Erdogan de afgelopen twee jaar en met name de laatste maanden een ander gezicht heeft laten zien, namelijk dat van een leider die zich vereenzelvigt met het slechtste deel van het Turkse leger, dat de Koerden slechts wil afslachten.

Het hervormingsproces is op sterven na dood. De gevangenissen vullen zich met Koerden. Het is Erdogan zelf die ieder luik met uitzicht op toetreding dichtslaat. Hij is geheel zelf verantwoordelijk voor hoe de betrekkingen tussen Turkije en Europa zich ontwikkelen en voor de groeiende verbijstering in de Europese publieke opinie over Turkije.

Ik wil Erdogan een hele sterke politieke boodschap sturen: óf u zoekt naar een politieke oplossing voor de Koerdische kwestie op basis van overleg dat, laat dat duidelijk zijn, een proces is waarbij rechtstreeks overleg dient plaats te vinden met de DTP, óf wij zullen u verzoeken de onderhandelingen voor toetreding tot de Europese Unie te staken. De weg naar toetreding tot de Unie loopt via Diyarkabir en via de DTP. Zo niet, dan zullen wij, met andere woorden degenen die het toetredingsproces het meest hebben gesteund, om een denkpauze vragen. En die pauze zou wel eens definitief kunnen worden.

Patrick Louis (IND/DEM). – (FR) Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, Turkije lijkt tegenwoordig als democratie te functioneren, maar het is niet aan de Europese Unie om eindeloos gedragslessen te geven als de EU zelf vrolijk en gewetenloos aan de soevereine wil van haar volkeren voorbijgaat wanneer die zich per referendum uitspreken.

In wezen is Turkije nog ver verwijderd van de waarden van de Europese naties, zoals blijkt uit de situatie van de talrijke nationale en religieuze minderheden in het land. De situatie van de miljoenen Koerden verbetert zeer moeizaam. De betrekkingen met de Armeniërs of zelfs met buurland Griekenland bevinden zich onder voortdurende diplomatieke of militaire druk. Cyprus is nog steeds bezet door Turkse militairen, in weerwil van het internationaal recht. Dat is nu al 35 jaar gaande. De religieuze minderheden hebben het nauwelijks beter. De rechten van gemeenschappen die niet in de verdragen zijn opgenomen, worden regelmatig met voeten getreden, zonder enige bekommering van de Europese Commissie, die er net zoals het Parlement nog steeds voorstander van is dat dit land tot de Europese Unie toetreedt.

Laten we dus consequent zijn. Indien de samenwerking met de Turkse natie van essentieel belang is, moeten toetredingsplannen van Turkije worden gerealiseerd onder eerbiediging van de Europese democratieën, dat wil zeggen via een referendum.

Marios Matsakis (ALDE). - (EN) Mijnheer de Voorzitter, wij hebben onze inspanningen en ons beleid veelal gebaseerd op de hoop dat wij Turkije er middels een vriendelijke benadering toe konden aanzetten zijn kemalistische fascisme om te vormen tot naar democratie neigend gedrag dat balanceert op de grens van het acceptabele. Dat is een grote vergissing geweest en we zijn in korte tijd verschrikkelijk teleurgesteld en gefrustreerd geraakt. Het democratische hervormingsproces in Turkije is zo traag als een schildpad met drie poten.

Commissaris, ons geduld en dat van het overgrote deel van de Europese burgers is op. We hebben er de buik vol van. Het heersende regime in Turkije is duidelijk totaal niet in staat, en ook niet bereid, om het land om te vormen tot een eenentwintigste-eeuwse beschaving. Commissaris, de worteltactiek heeft glorieus gefaald en u kunt niet anders dan dat toegeven. U moet nu de stok gaan hanteren.

Andrew Duff (ALDE). - (EN) Mijnheer de Voorzitter, hier blijkt, vrees ik, wederom dat het Parlement nogal wispelturig is als het gaat om de kwestie Turkije. Ik zou de commissaris erkentelijk zijn als hij ons zijn eerlijke visie op de Ergenekon-affaire zou kunnen geven. Is hij het met mij eens dat dit een zeer welkom signaal is dat er schoon schip wordt gemaakt, en ook een signaal dat het gerechtelijk systeem eindelijk vat begint te krijgen op de vergaande corruptie in delen van de Turkse staat?

Alexander Graf Lambsdorff (ALDE). - (DE) Mijnheer de Voorzitter, ik wil kort reageren op hetgeen de heer Lagendijk heeft gezegd. Natuurlijk zien ook wij de positieve diplomatieke rol van Turkije met betrekking tot Armenië en het Midden-Oosten. Diplomatie is echter één ding, democratie is iets anders. Het beleid van premier Erdogan tegen de mediagroep van Ahmed Doğan baart ons werkelijk grote zorgen. Zelfs Der Spiegel, die niets te maken heeft met Doğan of met Springer, schrijft over een persoonlijke wraakactie van Erdogan tegen Doğan.

Ik heb eerder al het voortgangsrapport van de Commissie genoemd. Ik zou de Commissie nogmaals een specifieke vraag willen stellen. Maakt de Commissie zich meer of minder zorgen over de persvrijheid en de vrijheid van meningsuiting in Turkije dan bij de presentatie van het voortgangsrapport? Als ze zich minder zorgen maakt, waarom? Als ze zich meer zorgen maakt, welke concrete maatregelen denkt de Commissie dan te nemen? Wat betekent het vraagstuk van de persvrijheid en de vrijheid van meningsuiting voor de huidige toetredingsonderhandelingen? Zoals ik al heb opgemerkt, gaat het hier immers om het eerste criterium van Kopenhagen, het politieke criterium.

Olli Rehn, lid van de Commissie. – (EN) Mijnheer de Voorzitter, allereerst wil ik de geachte leden van het Parlement bedanken voor een zeer serieus en inhoudelijk debat over het democratisch proces in Turkije. Verder wil ik vanavond het Europees Parlement bedanken voor zijn bijdrage aan het Europese beleid inzake Turkije. In een uiterst kritieke periode hebt u uw kritische, doch constructieve steun verleend aan onze

afspraak met Turkije. In mijn optiek kan de opstelling van het Parlement ten opzichte van Turkije en zijn toetreding tot de EU, net als die van de Commissie naar ik aanneem, worden omschreven als streng doch rechtvaardig.

Ik ben waarlijk van mening dat wij streng doch rechtvaardig moeten zijn en dat we uitsluitend resultaten kunnen boeken door tegelijkertijd zowel het één als het ander te zijn. Wat ik bedoel is dat we rechtvaardig moeten zijn in die zin dat we het EU-perspectief moeten handhaven als de cruciale drijvende kracht achter de Turkse hervormingen, door ons woord te houden ten aanzien van de kans die we het land hebben geschonken om te bewijzen dat het zal kunnen voldoen aan onze toetredingscriteria. Tegelijkertijd moeten we streng zijn door een rigoureuze voorwaardelijkheid toe te passen, vooral als het gaat om fundamentele vrijheden en democratische principes. Deze twee kernelementen – rechtvaardigheid en strengheid – werken alleen in combinatie en kunnen niet van elkaar worden gescheiden. Naar mijn mening is dat zonder twijfel de beste methode om de democratische transformatie in Turkije te ondersteunen. Wij beogen deze transformatie omdat het Turkije maakt tot een betere partner en een geschikte kandidaat voor het lidmaatschap van de Europese Unie, overeenkomstig het onderhandelingskader dat is aangenomen op de vroege ochtend van 4 oktober 2005.

Als we de huidige stand van zaken in Turkije onder de loep nemen, zien we een gemengd beeld, zo vertelde Joost Lagendijk, de voorzitter van de delegatie van het Europees Parlement in de Gemengde Parlementaire Commissie EU-Turkije. Soms lijkt het wel alsof op elke twee stappen voorwaarts weer een stap achterwaarts volgt. Maar dat is nog altijd beter dan andersom

Nu de heer Duff de kwestie te berde heeft gebracht kan ik u zeggen dat het Ergenekon-onderzoek mijns inziens hiervan een typisch voorbeeld is. Afgaand op het onderzoek tot nu toe lijkt het cruciaal te zijn geweest dat dit netwerk dat verantwoordelijk wordt geacht voor mogelijke politieke of andersoortige aanvallen op de Turkse democratie, aan het licht is gebracht. Turkije moet zeker doorgaan met het onthullen en aan de kaak stellen hiervan in de geest van de rechtsstaat en het democratisch secularisme.

Anderzijds kan men zich de vraag stellen of, in de meest recente fasen van het Ergenekon-onderzoek, alle rechtsstatelijke principes ook daadwerkelijk zijn toegepast of dat er wellicht bepaalde andere politieke motieven ten grondslag hebben gelegen aan deze arrestaties. De jury is er nog niet uit. Wij volgen deze zaak op de voet en zullen er dit najaar zeker verslag over uitbrengen in ons volgende voortgangsrapport.

In mijn optiek zijn drie principes in het bijzonder van belang. Allereerst de democratische principes: het nastreven van een grondwetshervorming, waarbij een hervorming van de regels omtrent politieke partijen cruciaal is gezien de ervaringen van dit jaar, vorig jaar en de jaren daarvoor. Die hebben ons getoond wat de valkuilen zijn in het grondwettelijk kader van Turkije als het gaat om politieke partijen, conform de verklaring van de Europese Commissie voor democratie middels het recht van de Raad van Europa.

Ten tweede de vrijheid van meningsuiting, waaraan de heer Graf Lambsdorff refereerde. Dat is de hoeksteen van de democratie. Kort geleden is dit onderwerp besproken op de vergadering van de Gemengde Parlementaire Commissie met de Turkse Grote Nationale Vergadering. Ik maak mij zorgen over de persvrijheid en de ontwikkelingen daaromtrent in Turkije, en zal hier zeker een speciaal hoofdstuk aan wijden in ons voortgangsrapport van komend najaar.

Ja, er is positieve vooruitgang geboekt met betrekking tot de gevolgen van de wijziging van het beruchte artikel 301 één tot twee jaar geleden. Daar staat evenwel tegenover dat deze relatieve vooruitgang inzake artikel 301 geen rechtvaardiging vormt voor de aanvallen op de persvrijheid elders waarnaar vanavond in diverse verklaringen is verwezen.

Tot slot, de rechtsstaat, die het functioneren van de maatschappij als geheel en de economie schraagt en die de kernwaarde vormt van de Europese Unie: dit wordt geïllustreerd door de strijd tegen het terrorisme, die wij ondersteunen mits deze wordt gevoerd binnen de kaders van de rechtsstaat en conform de rechtvaardigheidsbeginselen die wij onderschrijven in de beste Europese traditie.

Het tempo van de onderhandelingen met Turkije zal in wezen afhangen van de vorderingen en intensiteit van de hervormingen ter bevordering van de fundamentele vrijheden en de rechtsstaat in het land, in alle gelederen van de samenleving en in alle delen van het land. Dat is de basis van het onderhandelingsproces. De voortgang van de technische onderhandelingen zal afhangen van de vorderingen die worden gemaakt met, en de intensiteit en voorspoedige tenuitvoerlegging van, deze hervormingen ten bate van de fundamentele vrijheden, de mensenrechten en het democratisch secularisme. Deze zijn verankerd in het Verdrag van de

Europese Unie en in onze gemeenschappelijke Europese waarden. Dat is de kritische maatstaf waaraan wij de Turkse vorderingen richting het lidmaatschap van de Europese Unie zullen afmeten.

De Voorzitter. – Het debat is gesloten.

15. Bescherming van dieren bij het doden (debat)

De Voorzitter. – Aan de orde is het verslag (A6-0185/2009) van Janusz Wojciechowski, namens de Commissie landbouw en plattelandsontwikkeling, over het voorstel voor een verordening van de Raad inzake de bescherming van dieren bij het doden (COM(2008)0553 - C6-0451/2008 - 2008/0180(CNS)).

Janusz Wojciechowski, *rapporteur.* – (*PL*) Mijnheer de Voorzitter, onze beschaving is een beschaving die dieren gebruikt. We doden miljarden dieren voor vlees, huiden en een groot aantal andere economische behoeften. Soms doden we ze ook zonder enige economische noodzaak - om sportieve redenen zoals bij de jacht, of voor het vertier, zoals bij stierengevechten. Voor mij is het doden van dieren geen sport en evenmin vertier of cultuur, maar daarover willen we het nu niet hebben, het onderwerp van het huidige debat is het doden van dieren om economische redenen.

De bescherming van dieren bij het doden. Is dat mogelijk? Is het mogelijk om een dier te beschermen dat we willen doden? Ja, dat is mogelijk, in de eerste plaats door overbodig lijden te voorkomen. Door dieren te beschermen tegen inhumane behandeling beschermen we onze eigen menselijkheid. De voorgestelde verordening omvat een verscherping van de normen voor de bescherming van dieren bij het doden, behelst hogere en betere technische normen en moedigt een betere controle aan op de toepassing ervan. Verder bevat dit voorstel een grotere persoonlijke verantwoordelijkheid voor de correcte omgang met dieren en voert de eis in dat exploitanten van slachthuizen een functionaris moeten benoemen die verantwoordelijk is voor het welzijn van de dieren. De nieuwe verordening, die in de plaats komt van de oude uit 1973 daterende richtlijn, betekent een aanzienlijke vooruitgang op het gebied van de bescherming van dieren, en om die reden onderschrijf ik deze verordening, als rapporteur.

Er waren enkele omstreden punten. Een opmerkelijk voorbeeld is de kwestie van rituele slachtingen. Het basisvereiste is dat dieren pas gedood mogen worden nadat ze werden bedwelmd en in staat van bewusteloosheid zijn. Een uitzondering wordt gemaakt om redenen van godsdienstige aard - het doden zonder voorafgaande bedwelming, als dit is voorgeschreven door een godsdienst. Dit betreft aanhangers van de islam en het jodendom, die dieren doden zonder ze eerst te bedwelmen. Amendementen die tot doel hadden het rituele slachten in de Europese Unie volledig te verbieden, werden afgewezen door de Commissie landbouw en plattelandsontwikkeling. De leden van de commissie waren van mening dat een dergelijk verbod niet haalbaar zou zijn.

De commissie wees tevens een voorstel van de hand op basis waarvan de lidstaten het recht krijgen het rituele slachten al dan niet te verbieden. Dit voorstel werd gedaan in Amendement 28. Ik wil er graag op wijzen dat steun voor dit amendement betekent dat lidstaten het rituele slachten op hun grondgebied niet kunnen verbieden. Als ertegen wordt gestemd, zou dat leiden tot terugkeer naar het standpunt van de Europese Commissie, op basis waarvan een oplegging van een verbod op het rituele slachten bij nationale wetgeving is toegestaan.

Een andere omstreden kwestie is die van de aanwijzing van nationale referentiecentra, waarvoor elke lidstaat zelf verantwoordelijk is. De Commissie landbouw en plattelandsontwikkeling wees het in Amendement 64 gedane voorstel van de hand. Ik ben van mening dat dergelijke referentiecentra ingevoerd moeten worden en dat deze ook een rol kunnen spelen in de controle op de omgang met dieren bij het doden.

Ik wil ook nog even de aandacht vestigen op de in mijn verslag weergegeven voorstellen van de Commissie landbouw en plattelandsontwikkeling. Ten eerste, maatregelen voor de invoering van de verscherpte eisen voor de bescherming van dieren bij het doden moeten financiële steun van de Europese Unie krijgen. De nobele doelstellingen van de bescherming van dieren zijn niet haalbaar zonder financiële uitrusting en zonder materiële stimulansen voor de invoering van scherpere normen.

Verder stelt het verslag voor dat de scherpere normen niet alleen van toepassing mogen zijn op producenten in de Europese Unie, maar ook op importeurs die vlees op de EU-markt invoeren. We willen er zeker van zijn dat de EU-markt alleen wordt voorzien van producten van dieren die zijn gedood overeenkomstig de EU-wetgeving.

Geachte collega's, de laatste vergadering van het Europees Parlement is in belangrijke mate gewijd aan de bescherming van dieren. We hebben vandaag besloten om de invoer van producten van zeehonden te verbieden die op wrede wijze zijn gedood, we hebben besloten om scherpere normen in te voeren voor de bescherming van dieren die worden gebruikt voor wetenschappelijke doeleinden, en nu voeren we een debat over scherpere normen voor de bescherming van dieren bij het doden. Ik ben blij dat het Parlement zo veel doet voor de bescherming van dieren en ik ben blij dat ik hier een bijdrage aan kan leveren. De geest van de heilige Franciscus van Assisi waart rond in dit Huis. Moge hij ook in de volgende zittingsperiode weer rondwaren.

Androulla Vassiliou, *lid van de Commissie.* – (EN) Mijnheer de Voorzitter, ik wil het Europees Parlement en in het bijzonder de rapporteur, de heer Wojciechowski, bedanken voor de verleende steun aan de hoofdelementen van het voorstel van de Commissie inzake de bescherming van dieren bij het doden.

Ik ben met name ingenomen met het feit dat het Europees Parlement de algehele teneur van het voorstel heeft geaccepteerd, namelijk dat erop moet worden toegezien dat de wetgeving voor dierenwelzijn die van toepassing is op slachthuizen overeenstemt met het hygiënepakket dat is aangenomen in 2004.

De huidige wetgeving betreffende de bescherming van dieren bij de slacht dateert van 1993 en sluit duidelijk niet aan bij de nieuwste ontwikkelingen op het gebied van voedselveiligheid, diergezondheid en dierenwelzijn. Onder het huidige voorstel zullen exploitanten van slachthuizen standaard werkwijzen moeten ontwikkelen en zich bij het bedwelmen van dieren moeten verlaten op standaardindicatoren, en personeel zal een opleiding moeten volgen over dierenwelzijn.

Ten aanzien van religieus slachten zou ik willen onderstrepen dat de Commissie, net als het Europees Parlement, pal voor de vrijheid van godsdienst staat en de intentie heeft de status quo met betrekking tot deze delicate kwestie te handhaven. In het Verdrag wordt expliciet vermeld dat bij de formulering van het Gemeenschapsbeleid rekening dient te worden gehouden met godsdienstgerelateerde praktijken. Het is duidelijk dat er in de verschillende lidstaten van de Unie vele werkwijzen bestaan met betrekking tot religieus slachten.

De Commissie stelt voor de subsidiariteit op dit gebied te behouden. Dit heeft de afgelopen vijftien jaar goed gewerkt en zou ook in de toekomst moeten blijven functioneren. In dit verband kunnen we in principe, mits ze worden geherformuleerd, amendementen goedkeuren die de benadering van de huidige wetgeving weerspiegelen, waarin het recht op vrijheid van godsdienst wordt gehandhaafd en lidstaten tegelijkertijd de mogelijkheid wordt geboden om strengere regels in te voeren of te handhaven. Hierbij wil ik opmerken dat de Raad overeenstemming schijnt te hebben bereikt over een vergelijkbare benadering.

Dan zou ik het nu kort willen hebben over slachten voor eigen consumptie. Op dit moment is het slachten van dieren (met uitzondering van rundvee) voor particulier gebruik buiten slachthuizen toegestaan, maar varkens, schapen en geiten moeten voorafgaand worden bedwelmd. Sommige burgers in de lidstaten slachten traditioneel varkens voor Kerstmis en lammetjes voor Pasen. De Commissie hecht belang aan het voortbestaan van deze tradities, maar ziet geen reden om af te zien van het bedwelmen van dieren aangezien dit een negatief effect heeft op het welbevinden van de dieren. De Commissie is derhalve de mening toegedaan, dat varkens en lammetjes die buiten het slachthuis worden geslacht altijd eerst moeten worden bedwelmd.

Een ander punt uit het voorstel heeft betrekking op de oprichting van een nationaal referentiecentrum. Wij beschouwen dit element als essentieel voor de behoorlijke handhaving van de voorgestelde maatregelen. In slachthuizen voeren officiële inspecteurs voedselveiligheidscontroles uit, hoofdzakelijk op karkassen. Zij hebben maar weinig tijd en zijn slechts beperkt in staat om parameters voor dierenwelzijn te evalueren. De moderne bedwelmingsapparatuur is ingewikkeld en de efficiëntie ervan in verband met het dierenwelzijn is lastig te beoordelen. Nationale referentiecentra zouden tegemoetkomen aan de behoefte aan technische en wetenschappelijke informatie over het welzijn van dieren bij de slacht, en de Commissie is van mening dat deze vereiste in het voorstel moet worden gehandhaafd.

De Commissie vindt ook dat de getuigschriften van vakbekwaamheid waarover personeel van slachthuizen moet beschikken pas mogen worden verstrekt na een onafhankelijk afsluitend examen. Dit systeem is ontwikkeld voor andere gebieden die betrekking hebben op dierenwelzijn, zowel in de publieke als in de particuliere sector en heeft, mits op deugdelijke wijze geïmplementeerd, goede resultaten opgeleverd. Daarom zou dit systeem ook moeten worden geïntroduceerd in alle slachthuizen binnen de EU.

Ook buiten slachthuizen worden enorme aantallen dieren gedood; dit om de verspreiding van ziekten tegen te gaan. Het klopt dat er reeds vereisten bestaan ten aanzien van de diergezondheid, maar de hedendaagse

vereisten hebben geen betrekking op dierenwelzijn. De algemene opinie is dat het massale ruimen van dieren om ziekten onder controle te houden op zo humaan mogelijke wijze dient te gebeuren. Derhalve is transparantie, ofwel deugdelijke rapportage, cruciaal. Verder is uit ervaringen die in dergelijke noodsituaties zijn opgedaan gebleken dat het essentieel is informatie te vergaren over goede werkwijzen en eventuele gemaakte fouten. Voor grootschalige ruimingsoperaties moet deugdelijke monitoring en rapportage inzake dierenwelzijn dan ook verplicht worden gesteld.

Ik zou u zeer erkentelijk zijn indien u uw steun verleent aan het voorstel van de Commissie. Als ons voorstel wordt aangenomen, zou dit de Europese Unie de mogelijkheid bieden om in de wereld een leidende en vernieuwende rol te spelen op het gebied van dierenwelzijn.

Jens Holm, rapporteur voor advies van de Commissie milieu, volksgezondheid en voedselveiligheid. – (SV) Jaarlijks worden honderden miljoenen dieren – varkens, koeien, kippen, paarden en andere dieren – in heel Europa gedood en vervoerd over heel Europa. Daarnaast worden 25 miljoen pelsdieren gedood. Het beste zou natuurlijk zijn als we ze helemaal niet zouden eten en niet in de vorm van bontmantels zouden dragen.

Daar gaat deze verordening echter niet over, het gaat erom hoe we het lijden van de dieren in slachthuizen kunnen verminderen. Het Commissievoorstel is een stap voorwaarts, maar moet op vele punten worden aangescherpt. In de Commissie milieu, volksgezondheid en voedselveiligheid hebben we mijn advies goedgekeurd waarin we onder andere eisen dat transporten en onderbrengingstijden in slachthuizen korter zijn, dat mobiele slachthuizen worden gebruikt, dat pelsdieren in deze verordening worden opgenomen, dat lidstaten verder kunnen gaan en strengere voorschriften toe kunnen passen, alsmede dat de inspecteurs voor de bescherming van het dierenwelzijn en de nationale referentiecentra onafhankelijk zijn en meer bevoegdheden krijgen.

Het is verheugend dat de Commissie landbouw en plattelandsontwikkeling ons voorstel over mobiele slachthuizen en het opnemen van pelsdieren steunt. Ik maak mij echter grote zorgen over verschillende andere amendementen van die commissie en van individuele leden. Het is ongelukkig dat de Commissie landbouw en plattelandsontwikkeling de voorgestelde tijdslimieten voor transport naar het slachthuis en onderbrenging in de slachthuizen volledig heeft geschrapt. Stem alstublieft voor amendement 125 van de Confederale Fractie Europees Unitair Links/Noords Groen Links, zodat we die eisen terugkrijgen. Ik begrijp evenmin waarom de Commissie landbouw en plattelandsontwikkeling het voorstel over nationale referentiecentra voor dierenbescherming wil schrappen. Het is ook ontzettend belangrijk om lidstaten verder te laten gaan en ambitieuzere voorschriften toe te laten passen dan wat hier wordt opgelegd. Stem voor amendement 124. Tot slot baart het mij ook grote zorgen dat de Commissie landbouw en plattelandsontwikkeling niet wil toestaan dat landen waar momenteel een totaalverbod op doding zonder bedwelming geldt, vasthouden aan dat verbod. Dat is bijvoorbeeld het geval in mijn land, Zweden. Wij hebben een evenwicht gevonden tussen religieuze traditie en dierenwelzijn dat door de meesten op prijs wordt gesteld. Stem alstublieft tegen amendement 28, zoals voorgesteld door de rapporteur.

Sebastiano Sanzarello, namens de PPE-DE-Fractie. — (IT) Mijnheer de Voorzitter, geachte collega's, als prettig toeval is het aan mij om deze avond voor de laatste keer het woord te nemen, althans voor dit mandaat, onder uw voorzitterschap, waarvan ik aanneem dat het uw laatste is, aangezien u zich niet opnieuw kandidaat heeft gesteld. Ik wil graag mijn dank uitspreken, mijnheer Cocilovo, voor wat u allemaal binnen dit Parlement heeft gedaan en voor de waardering die alle leden van het Parlement voor u hebben, niet alleen de Italiaanse delegatie. Ik ben in hetzelfde kiesdistrict als u gekozen, we zijn politieke tegenstanders, maar ik wil u graag een vruchtbare politieke carrière toewensen, waarbij u niet alleen de belangen van ons land verdedigt, maar ook die van Europa.

Dan kom ik nu bij het onderwerp. Ik ben van mening dat wij in de Commissie landbouw en plattelandsontwikkeling zeer goed werk hebben geleverd. We hebben geluisterd naar adviseurs en naar verschillende professionals en hebben geprobeerd de ons door de Raad en de Commissie voorgelegde tekst te verbeteren, door deze meer van toepassing en consistenter te maken en daarbij de uiting van en het recht op religieuze praktijken te beschermen, in alle facetten. Er waren enkele tegenstrijdigheden, aangezien de Commissie en de Raad aangaven dat zij rituele slachtingen zouden beschermen, maar diverse verplichtingen dit in de praktijk onmogelijk maakten. Ik heb het hier over het op de kop hangen en het veel besproken onderwerp verdoving.

Vanuit dialectisch oogpunt lijkt het iets wreeds, maar in feite gaat het om het volgende: het strak doorsnijden van de keel levert evenveel pijn op als een schot met een penschiettoestel op het voorhoofd, waarna het dier geen pijn meer voelt en waarna het extra wreed zou zijn om de dieren middels een penschiettoestel te verdoven

als hun keel al is doorgesneden. Ik vind dan ook niet dat dieren wreed worden behandeld als zij na het doorsnijden van hun keel niet worden verdoofd.

Het Handvest tot bescherming van de rechten van de mens stelt dat zodra er sprake is van een tegenstrijdigheid met de rechten van dieren, de mensenrechten prevaleren. Dat betekent dat het recht op religieuze praktijken, niet alleen moslimpraktijken, maar ook joodse en christelijke praktijken – zoals wij in onze commissie uitgebreid hebben besproken – zo goed mogelijk moeten worden beschermd. Aangezien wij wederkerige betrekkingen hebben met derde landen, geldt dit ook omdat mensen die een bepaalde religie belijden anders geen vlees zouden kunnen eten in Europa, omdat het hier niet geproduceerd kan worden en ook niet mag worden geïmporteerd. Dat lijkt me niet juist.

Rosa Miguélez Ramos, *namens de PSE-Fractie*. – (*ES*) Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, zoals al eerder ter sprake is gekomen, debatteren we vandaag over een voorstel om een richtlijn die als gevolg van de technologische ontwikkeling achterhaald is, te vervangen door een nieuwe verordening die in de gehele Europese Unie voor een uniforme toepassing van de communautaire eisen op het gebied van dierenwelzijn moet zorgen.

In de context van de interne markt en aangezien het niet naleven van de regels de mededinging kan verstoren, zal dit voor gelijke voorwaarden voor alle ondernemers in de Gemeenschap zorgen. De Commissie landbouw en plattelandsontwikkeling, die ervoor heeft gekozen kleine ondernemers van bepaalde eisen vrij te stellen, heeft de verantwoordelijkheid bij de resterende grote ondernemers gelegd – dat is het voorstel waarover we vandaag debatteren – en de Commissie heeft bovendien een functionaris voor dierenwelzijn in grote bedrijven in het leven geroepen.

Het verslag waarover we debat voeren, verbetert op essentiële punten het voorstel van de Commissie. Zo wordt er bijvoorbeeld geen poging meer gedaan de huidige regelgeving te veranderen op het gebied van het vervoer van dieren voor wat betreft de duur van het vervoer – wat we buitengewoon schandalig vonden – en wordt het huidige verbod op het vervoer van dieren die vanwege hun toestand daar niet geschikt voor zijn gehandhaafd.

Bovendien verbetert en verduidelijkt het verslag de verantwoordelijkheid van de bedrijven voor wat betreft de naleving van de welzijnsnormen: het zijn niet de werknemers, maar de ondernemers die erop moeten toezien dat de regels worden toegepast.

Tot slot, mevrouw de commissaris, verzoek ik u rekening te houden met het feit dat het rechtsstelsel per regio en per land in geen enkel geval hetzelfde is; het verschilt per geval. Als de nationale referentiecentra die u voorstelt en waarover u zojuist in uw inleiding sprak, moeten worden opgericht zoals de Commissie dat voorstelt, dan zou dat betekenen dat er in Spanje 17 nationale referentiecentra in het leven moeten worden geroepen in plaats van slechts één nationaal referentiecentrum. In Spanje zijn de bevoegdheden van de centrale overheid overgedragen aan de autonome regio's, en om die reden zouden we verplicht zijn 17 van die nationale referentiecentra op te richten. Dat zou te gek voor woorden zijn, een centrum in elke regio. Daarom stellen wij voor dat de autoriteit die daartoe bevoegd is ervoor zorg draagt dat de regels correct worden toegepast.

Zdzisław Zbigniew Podkański, namens de UEN-Fractie. – (PL) Mijnheer de Voorzitter, het verslag-Wojciechowski over het voorstel voor een verordening van de Raad inzake de bescherming van dieren bij het doden gaat over het zeer belangrijke vraagstuk van het dierenwelzijn. Indirect werpt het de vraag op of de huidige mensheid in staat zal zijn te breken met wrede methoden en een nieuwe wereld van waarden kan creëren waarin mensen gevoeliger zijn voor pijn, lijden en angst vóór het sterven, niet alleen ten aanzien van mensen maar ook van dieren.

Ondanks de ontwikkeling van onze beschaving en de technologische vooruitgang worden er helaas elk jaar weer miljarden zoogdieren en vogels afgemaakt, vaak op een wrede manier en zonder enige vorm van bedwelming. Dit werpt nog meer vragen op, zoals de vraag waarom intelligente en goed opgeleide mensen zich jegens dieren vaak gedragen als leden van een primitieve stam die gedoemd zijn om te vechten voor hun bestaan. Wat kunnen we doen om hier verandering in te brengen?

Deze vragen worden in grote trekken beantwoord door dit verslag, dat echter nog steeds geen oplossing vindt voor tal van fundamentele problemen die hiermee verband houden, zoals wetgeving, rituele slacht en bewustmaking van het publiek. Daarom moeten deze problemen worden opgelost door de Raad, de Commissie en het nieuwe Parlement. Ik hoop dat toekomstige activiteiten voor de verbetering van het dierenwelzijn

vergezeld zullen gaan van het besef dat dieren levende wezens zijn die ook pijn en lijden kennen, en dat ze geen levenloze objecten zijn, en dat zij recht hebben op respect, bescherming en verzorging.

Alyn Smith, namens de Verts/ALE-Fractie. – (EN) Mijnheer de Voorzitter, ook ik wil mijn complimenten uitspreken aan onze rapporteur, de heer Janusz Wojciechowski, voor de doortastende wijze waarop hij een zeer ingewikkeld en emotioneel dossier ter hand heeft genomen en een groot aantal tegenstrijdige standpunten heeft behandeld. In deze toespraak, waarschijnlijk mijn laatste tijdens dit mandaat, zou ik de opmerking willen maken dat dit naar mijn idee een typisch dossier van het Europees Parlement is. Het is technisch, het is complex, het staat een beetje van onze burgers af, maar het is goed om voor ogen te houden dat het welzijn van dieren voor onze burgers van cruciaal belang is, en eerlijkheid van cruciaal belang is voor onze producenten, onze consumenten en onze markt.

Ik ben met name ingenomen met de amendementen 45 en 46 die ervoor moeten zorgen dat derde landen die naar ons grondgebied willen exporteren, moeten voldoen aan onze normen. Dat is een belangrijk rechtvaardigheidsbeginsel voor onze producenten en voor het vertrouwen van consumenten in onze markten, dus dat is heel positief.

Ook de evenredigheid van de maatregel in de amendementen 65 tot en met 67 die opleiding op de werkplek mogelijk maakt, is bijzonder welkom voor kleinere slachthuizen en kleinere ondernemingen in de gehele Europese Unie. Ook de uitzonderingsbepalingen op grond waarvan kleine slachthuizen worden vrijgesteld van de verplichting een functionaris voor het dierenwelzijn in dienst te hebben, zijn bijzonder welkom.

Wat betreft het religieus slachten, heeft de commissaris mijns inziens volkomen gelijk. Ik denk niet dat we dat in dit pakket hoeven te reguleren, hetgeen dus goed nieuws is voor de consumenten. Het is goed nieuws voor het vertrouwen in de communautaire vleesmarkt en over de hele linie uitstekend werk. Mijn gelukwensen.

Maria Petre (PPE-DE). – (RO) Ik wil allereerst de rapporteur feliciteren en hem danken voor zijn openheid.

Ik ben het eens met het voorstel van de Commissie waarin staat dat dieren alleen mogen worden gedood wanneer de bij het doden toegepaste methode tot onmiddellijke dood of bedwelming van het dier leidt, waarbij uitzonderingen om godsdienstige redenen worden geaccepteerd. Ik steun dit voorstel voor een verordening ook omdat deze niet van toepassing is op het slachten van dieren voor de eigen consumptie, in lijn met de traditie van de belangrijke religieuze feestdagen zoals Pasen en Kerstmis, gedurende een periode van tien dagen hieraan voorafgaand.

Personeel dat betrokken is bij slachtingen en activiteiten die hiermee verbonden zijn, moet deelnemen aan daartoe bestemde opleidingen die op gebruikelijke wijze plaatsvinden en afsluiten met een getuigschrift.

De Europese wetgeving op het gebied van de bescherming van dieren behoort tot de strengste van de wereld. Ze leidt tot hogere productiekosten en kan concurrentieverstoring met landen met minder strenge wetgeving op dit gebied tot gevolg hebben. Daarom verzoek ik de Commissie om ervoor te zorgen dat vlees en andere dierlijke producten uit derde landen geproduceerd moeten zijn in overeenstemming met de Europese normen. Wat we in dit verband graag zouden zien, is dat de Commissie in staat wordt gesteld inspecties in slachthuizen door te voeren die hun producten naar de EU mogen uitvoeren, om op basis hiervan en de verstrekte gezondheidscertificaten vast te kunnen stellen dat wordt voldaan aan de voorschriften inzake de bescherming van dieren.

Neil Parish (PPE-DE). - (EN) Mijnheer de Voorzitter, ik wil mevrouw Vassiliou graag hartelijk bedanken voor haar werk hier in het Parlement. Ze heeft dit dossier pas de laatste paar jaar onder haar beheer en heeft uitstekend werk geleverd, dus wil ik haar daarmee feliciteren. Ook wil ik Janusz Wojciechowski feliciteren vanwege zijn uitstekende verslag en omdat hij zeer goed werk heeft geleverd als vicevoorzitter van de Commissie landbouw.

Ik ben van mening dat dierenwelzijnsnormen in Europa van cruciaal belang zijn voor onze productie van kwalitatief hoogwaardig vlees. We willen ervoor zorgen dat er zorgvuldig wordt geslacht en dat dit volgens strenge normen geschiedt, zowel wat betreft de hygiëne als op het gebied van dierenwelzijn. Ik ben trouwens erg blij met het idee van mobiele slachthuizen omdat dit naar mijn idee uitstekend zal uitpakken. Ik denk ook dat voorzichtigheid geboden is, omdat er in het verleden veel van de kleinere slachthuizen zijn gesloten – dat is ook in mijn eigen lidstaat gebeurd – dus moeten we ervoor zorgen dat er goede regelgeving is, maar niet te veel regelgeving, wat tot sluiting van deze slachthuizen kan leiden.

Ik ga nu iets heel controversieels zeggen. Ik ben van mening dat dieren in deze wereld worden geboren en dat wij als mensen precies uitmaken hoe ze zullen worden geslacht. Ik denk dat de Commissie nu eens een

beslissing moet nemen. Of je aanvaardt het ritueel slachten en het feit dat dieren niet worden verdoofd, met als consequentie dat men in andere landen de dieren die wij voor de kerst geslacht willen hebben volgens dezelfde procedure kan slachten, of je maakt je sterk voor wat mijns inziens juist is, en dat is dat wij als mensen bepalen hoe een dier moet worden geslacht en dat dieren voorafgaand aan de slacht moeten worden verdoofd. Naar mijn mening is het volkomen duidelijk dat dit moet gebeuren. In sommige landen geldt voor zowel halal als joods slachten dat dieren voor en na het doorsnijden van de keel worden verdoofd. Ik vraag me af waarom dit niet in heel Europa zo kan, omdat we er absoluut zeker van moeten zijn dat we alle dieren op dezelfde wijze behandelen. Ik aanvaard subsidiariteit, maar ik wil ook dat de Commissie druk uitoefent op de lidstaten om ervoor te zorgen dat er in de toekomst op correcte wijze wordt geslacht en verdoofd.

Ook ten aanzien van etiketteren zie ik geen probleem. Waarom zouden we dieren niet van een etiket voorzien waaruit blijkt hoe ze zijn geslacht? Als er geen probleem is ten aanzien van halal en joods slachten, waarom zouden we ons er dan druk over maken dit op een etiket te vermelden? Laten we daarom zorgen voor een goede etikettering, zodat de mensen in de toekomst precies weten wat ze kopen, omdat het van groot belang is voor de Europese landbouw om strenge normen te hanteren.

Marios Matsakis (ALDE). - (EN) Mijnheer de Voorzitter, het recht op godsdienstvrijheid kan mijns inziens niet betekenen dat voorbij wordt gegaan aan de voorschriften en regelgeving van onze landen en dat onze normen ten aanzien van slachthygiëne en dierenwelzijn zo ernstig worden geschonden. Daarom zie ik niet in waarom we in naam van de godsdienst anachronistische, onhygiënische en zelfs sadistische slachtrituelen zouden moeten aanvaarden, die soms in pompeuze ceremoniële omstandigheden, in het bijzijn van zowel volwassenen als kinderen, worden uitgevoerd.

Ik ben daarom van mening dat dieren alleen in gecontroleerde omstandigheden in een goedgekeurd en aan inspectie onderhevig slachthuis mogen worden gedood en dat geen enkel dier zonder voorafgaande verdoving mag worden geslacht. Vrijheid van godsdienst is een ding, het veroorzaken van onnodige pijn bij dieren en het schenden van hygiëneregels is iets heel anders. De regels en wetgeving in de EU dienen voor iedereen gelijk te zijn, ongeacht godsdienst.

Friedrich-Wilhelm Graefe zu Baringdorf (Verts/ALE). - (*DE*) Mijnheer de Voorzitter, commissaris, mijns inziens hebben we de kwestie van het welzijn van dieren in dit debat te zeer beperkt tot de vraag of dieren al dan niet verdoofd moeten worden. Niet dat ik tegen verdoven ben, maar we moeten ons er wel bewust van zijn dat het verdoven van dieren oorspronkelijk niet werd ingevoerd in verband met hun welzijn, maar op grond van economische redenen, om dieren van intensieve veehouderijen te kunnen slachten, wat betekent dat er in slachthuizen massaal dieren worden geslacht, zonder dat de kwaliteit van het vlees ten gevolge van het lijden van de dieren door het slachten hierdoor wordt aangetast en verminderd.

Het gaat bij ritueel slachten dus om de hoge kunst van het slachten zonder dat de dieren extra hoeven te lijden, en bij het vraagstuk van al dan niet verdoven in slachthuizen gaat het niet alleen om de vraag of dieren al dan niet verdoofd moeten worden, maar ook om de wijze waarop de dieren tijdens het transport en tijdens hun verblijf in de slachthuizen worden behandeld. Ik ben het eens met het standpunt van de heer Parish dat ritueel geslacht vlees moet worden geëtiketteerd, zodat consumenten weten wat ze kopen en wat ze daarmee ondersteunen.

Androulla Vassiliou, *lid van de Commissie.* – (EN) Mijnheer de Voorzitter, het debat van vandaag over het verslag-Wojciechowski geeft de zorgen weer van het Parlement, de Commissie en zelfs van het publiek met betrekking tot het welzijn van dieren bij het slachten. In het voorstel van de Commissie wordt een aantal belangrijke vernieuwingen naar voren gebracht en ik hoop dat u die kunt steunen.

De EU-wetgeving vereist momenteel dat exploitanten uit derde landen die naar de EU exporteren gelijkwaardige normen hanteren. Daarnaast moeten vleesinvoercertificaten bevestigen dat de exporterende bedrijven aan de EU-normen hebben voldaan. Daarom zijn wij wat betreft het voorstel van de Commissie van mening dat de toepassing van het gelijkwaardigheidsbeginsel gehandhaafd dient te blijven.

Ik heb zorgvuldig naar al uw opmerkingen geluisterd, en ik denk dat deze inbreng erg nuttig is bij onze inspanningen om dierenwelzijn op werkelijk doeltreffende wijze te waarborgen. Als dit verslag wordt aangenomen, geven we de juiste signalen af aan het publiek dat we aandacht besteden aan hun zorgen, terwijl we tegelijkertijd moderne, wereldwijde normen vaststellen inzake het welzijn van dieren bij het slachten. Ik dank het Parlement en zijn rapporteur voor hun steun.

Omdat dit mijn laatste toespraak tot dit Parlement is, wil ik tot slot nog zeggen hoe prettig ik het heb gevonden om met u allen samen te werken, en ik wens u allen succes met uw toekomstige activiteiten, en ook alle geluk.

Janusz Wojciechowski, *rapporteur.* – (*PL*) Mijnheer de Voorzitter, commissaris, ook ik wil nog iets zeggen over deze wensen, en in ben blij dat de laatste toespraak van de commissaris in dit Parlement ingaat op de vraag wat een goed voorstel en wat een goede verordening is. In ieder geval is de meerderheid van de sprekers in dit debat het met elkaar eens. Ik hoop ten zeerste dat het eindresultaat van dit werk, dit gezamenlijke werk van het Parlement, de Commissie en de Raad, geen afbreuk zal doen aan de voorstellen van de Commissie, want dit waren daadwerkelijk goede voorstellen. Voor wat betreft de aanpak om te komen tot een betere bescherming van dieren en de maatregelen voor een verbetering van het dierenwelzijn, zijn twee vraagstukken van groot belang.

Ten eerste het vraagstuk van de financiering. We hoeven niet op steun van de samenleving te rekenen als we wel de normen verscherpen, maar niet tegelijkertijd voldoende financiële middelen beschikbaar stellen voor de uitvoering ervan. Om de door ons gestelde doelen te halen is communautaire steun van cruciaal belang. We kunnen geen hogere normen zoals deze invoeren zonder hiervoor geld beschikbaar te stellen, want dan zadelen we degenen met alle kosten op die deze normen moeten toepassen.

Het tweede vraagstuk betreft gelijkwaardigheid, zodat de verscherpte normen niet leiden tot verzwakking van het concurrentievermogen van de producenten in de Europese Unie. Ik denk dat we op de goede weg zijn om dit doel te halen. Ik ben blij dat deze voorstellen de goedkeuring kunnen wegdragen van dit Parlement.

Ik wil de commissaris opnieuw bedanken. Verder wil ik ook mijn collega's bedanken die het woord hebben gevoerd in dit debat, en ik ben blij dat dit Parlement akkoord gaat met een verscherping van de normen voor het dierenwelzijn.

De Voorzitter. – Het debat is gesloten.

De stemming vindt woensdag 6 mei 2009 plaats.

16. Algemene herziening van het Reglement (debat)

De Voorzitter. – Aan de orde is het verslag (A6-0273/2009) van Richard Corbett, namens de Commissie constitutionele zaken, tot algemene herziening van het Reglement (2007/2124(REG)).

Richard Corbett, *rapporteur.* – (*EN*) Mijnheer de Voorzitter, ik ben van plan wat minder tijd te besteden aan mijn inleiding dan de vier minuten die mij daarvoor ter beschikking staan en misschien wat meer tijd na afloop aan het beantwoorden van eventuele vragen die opheldering behoeven.

Er is zeer veel werk aan dit verslag voorafgegaan. De hervormingen die wij in het Reglement hopen aan te brengen, zijn deels gebaseerd op het werk van de door de Conferentie van voorzitters ingestelde werkgroep hervorming, onder de bekwame leiding van mijn collega Dagmar Roth-Behrendt. Zij deed een aantal voorstellen die door de Conferentie van voorzitters zijn goedgekeurd en naar ons zijn doorgestuurd met het doel deze zo goed mogelijk in het Reglement om te zetten.

De tweede bron bestaat uit een groot aantal kleine wijzigingen, die eigenlijk al lange tijd op stapel stonden. Maar in plaats van een reeks verslagen in te dienen waardoor de regels steeds op een aantal kleinere punten worden gewijzigd, hebben we deze wijzigingen bijeengevoegd. Soms gaat het om technische wijzigingen; soms om een verduidelijking die ervoor zorgt dat ons Reglement leesbaarder wordt, zoals de wijziging die de artikelen 141, 142 en 143 in één gecodificeerde tekst samenvoegt waarin de organisatie van onze plenaire debatten is vastgelegd. Daarmee in verband staat het innovatieve amendement over de wenselijkheid van de blauwekaartprocedure om elkaar te kunnen interrumperen. Het is bijvoorbeeld mogelijk dat de heer Duff op dit moment een vraag wil stellen over wat ik heb gezegd, en op grond van deze regel, als deze zou worden goedgekeurd, zou ik hem daar dertig seconden de tijd voor geven. Ik ben ervan overtuigd, mijnheer de Voorzitter, dat u hem dat nu ook al zou toestaan als hij zou willen, maar gelukkig, wil hij dat niet.

Er zijn dus enkele innovatieve elementen waardoor onze debatten een beetje levendiger zouden worden. Ik kan me nog herinneren dat toen ik voor het eerst met het voorstel kwam van de "catch the eye"-procedure aan het eind van gewone debatten, iedereen zei: o nee, dat kan niet, het brengt de spreektijd van de fracties in gevaar, enzovoorts. Maar nu werken we ermee en is het een geaccepteerd onderdeel van onze procedures en zijn, denk ik, de meeste leden er blij mee. Ik denk dat het met de blauwekaartprocedure misschien hetzelfde

zal gaan: er bestaat nu enige aarzeling over, maar laten we het eens uitproberen, laten we eens kijken hoe het werkt; ik ben er van overtuigd dat we er ook voor kunnen zorgen dat het werkt.

Er zijn ook enkele amendementen ingediend tijdens de besprekingen, op commissieniveau en ook nu tijdens de plenaire vergadering. Zo was er een voorstel dat alle eindstemmingen over wetgeving automatisch hoofdelijk zouden moeten plaatsvinden – ik geloof dat dit een voorstel was van mevrouw Dahl. Ik ben blij met dit amendement en heb het opgenomen in mijn verslag. Veel leden hebben voorgesteld dat we iets in de regels opnemen over interfractiewerkgroepen, al was het maar om heel duidelijk af te bakenen wat daaronder wordt verstaan en wat niet, en om te laten zien dat het hier om informele werkgroepen gaat en dat ze niet de verantwoordelijkheden van andere parlementaire organen mogen overnemen.

Er staan dus allerlei interessante punten in. Zo is er ook het amendement om iets te doen aan het merkwaardige systeem waarbij onze openingsbijeenkomst door het oudste lid wordt voorgezeten, in plaats van door, bijvoorbeeld, de vertrekkende Voorzitter, zoals in sommige parlementen gebeurt – of misschien zelfs een vertrekkende ondervoorzitter, als de Voorzitter misschien niet herkozen zou zijn. Dat is een heel verstandige verbetering in onze procedures.

Op dit punt wil ik afronden, ik heb niet al mijn tijd gebruikt, maar, indien nodig, zal ik graag aan het eind van het debat terugkomen om vragen te beantwoorden.

József Szájer, *namens de PPE-DE-Fractie*. – (EN) Mijnheer de Voorzitter, ik wil graag mijn waardering uitspreken voor dit voorstel en ook Richard Corbett bedanken voor zijn harde en niet altijd dankbare werk.

Heel vaak is het zo dat wanneer we het Reglement wijzigen, onze collega's zich zorgen gaan maken over wat er gebeurt. De meeste van hen realiseren zich pas wat er is gebeurd en welke veranderingen we hebben doorgevoerd, wanneer deze al een voldongen feit zijn en dan kan er niets meer worden veranderd. De meeste van de ingediende voorstellen hebben mijn volledige steun, met name omdat zij niet alleen blijk geven van uw harde werk, maar ook – zoals u aangaf – van dat van de parlementaire werkgroep hervorming onder voorzitterschap van Dagmar Roth-Behrendt, die dit voorstel bijzonder goed heeft voorbereid.

Gedurende het proces van de parlementaire hervorming heb ik ten aanzien van onze fractie echter ook duidelijk gemaakt toen we onze besprekingen voerden, dat dit verslag over parlementaire hervorming moet worden goedgekeurd door wijzigingen in het Reglement aan te brengen. Dit is een democratische procedure die wordt afgesloten met een stemming. Niets kan zomaar door middel van besprekingen in de fractie worden veranderd, dit is ook de procedure die wij voornamelijk hebben gevolgd.

Voorts wil ik nog zeggen dat ik enigszins kritisch stond tegenover wat er zojuist is gezegd, namelijk dat enkele van de informele procedures zoals we die in het Parlement kennen, worden geïnstitutionaliseerd. Ik ben hierover enigszins ongerust, want als we aan een bepaalde procedure gewend zijn, dan is het beter deze zo te houden dan, in plaats hiervan, de regels te veranderen.

Voor onze fractie is evenredigheid echter het belangrijkste punt. In ons Parlement vervullen de commissies een belangrijke rol. Bij de voorbereiding van de stemmingen hier in het Parlement nemen zij een belangrijk deel van de taak van dit Parlement over door in de commissies zelf te stemmen. Het gaat hier dus niet zozeer om een simpele procedurekwestie, maar om een kwestie van democratie, het gaat erom dat de samenstelling van de commissies een afspiegeling vormt van de verhoudingen binnen de plenaire vergadering wanneer er beslissingen worden genomen over belangrijke kwesties. Naar mijn idee is dit primair een kwestie van democratie. Namens de PPE-DE-Fractie steun ik dit verslag.

Costas Botopoulos, namens de PSE-Fractie. – (EN) Mijnheer de Voorzitter, ik ben een van die merkwaardige constitutionele wezens die denken dat het Reglement een afspiegeling vormt van ons eigen werk hier in ons eigen Parlement. Ik vind daarom dat dit een belangrijk stuk werk is van Richard Corbett, de specialist bij uitstek op dit gebied. Het strekt hem tot eer dat dit de tweede wijziging van het Reglement is. Sommige dingen die nog maar kort geleden waren gewijzigd, worden nu opnieuw gewijzigd, omdat gebleken is dat deze wijzigingen noodzakelijk zijn voor de gang van zaken in ons Parlement.

Ik heb één algemene opmerking en drie specifieke opmerkingen voor u vanavond. De algemene opmerking is dat het mijns inziens ook erg belangrijk is om te praten over het tweede aspect van het verslag van de heer Corbett: de gevolgen van het Verdrag van Lissabon voor ons Reglement. Het is erg belangrijk om daar ook over te praten, omdat een wijziging van het Reglement zonder dat tweede element in beschouwing te nemen onbevredigend zou zijn.

Dan nu mijn drie specifieke opmerkingen: de eerste betreft een wijziging waarin ik zelf een kleine rol heb gespeeld, namelijk het feit dat we het idee van een *agora* in het Reglement proberen op te nemen, waardoor burgers de mogelijkheid wordt geboden zich ook tot het Europees Parlement te richten en deel te nemen aan de debatten in het Europees Parlement. Naar mijn mening is dit symbolisch gezien een belangrijk initiatief waaraan we samen met mijn vriend en collega Gérard Onesta hebben gewerkt, en ik denk dat het een goede zaak zou zijn als het zou worden vastgelegd in het Reglement.

Het tweede aspect dat mijns inziens van belang is, betreft de wijziging die we hebben doorgevoerd met betrekking tot de initiatiefverslagen: nu we hebben gezien hoe het er in de praktijk met de initiatiefverslagen aan toegaat, wordt de mogelijkheid tot het indienen van amendementen weer ingevoerd, zij het door slechts een tiende van de parlementsleden. Het derde aspect betreft de blauwekaartprocedure. Ik ben een voorstander van alles wat onze parlementaire besprekingen hier kan verlevendigen, dus deze mogelijkheid voor de parlementsleden om elkaar op een beschaafde manier te interrumperen en op deze wijze het woord te nemen, is een prima idee.

Andrew Duff, *namens de ALDE-Fractie*. – (EN) Mijnheer de Voorzitter, eerst wil ik de heer Corbett bedanken voor zijn werk. De ALDE-Fractie zal dit pakket steunen. Het is een vernieuwende hervorming van het Parlement, en dat juichen we toe: het zal ervoor zorgen dat we efficiënter en ook pluralistischer worden, en ik hoop dat wij uiteindelijk daardoor ook aantrekkelijker zullen worden voor de publieke opinie en ook voor de pers.

Ik heb echter twee of drie punten van kritiek. Het eerste heeft betrekking op het punt waar de heer Szájer over sprak: de poging om af te dwingen dat de vertegenwoordiging in de commissies strikt in verhouding is met de verdeling van de fracties in het Parlement. Ik denk ook dat het volkomen juist is dat een fractie een voorkeur kan uitspreken om meer van haar leden zitting te laten nemen in een commissie die zij van specifiek belang acht. Ik denk dat als we amendement 42 aannemen, de fracties en de leden dit amendement als frustrerend zullen ervaren en er uiteindelijk meer flexibiliteit nodig zal zijn.

Ik wil ook graag een lans breken voor de wijzigingen van artikel 45, lid 2 die zijn overeengekomen in de Commissie constitutionele zaken, waar Costas Botopoulos het zojuist over had. Mijns inziens moeten we iets hebben om op terug te vallen om de initiatiefverslagen te verbeteren wanneer dat nodig is, en onze ervaring sinds juli, toen die vorige wijziging werd doorgevoerd, leert dat er tijdens de plenaire vergadering dikwijls verbeteringen moeten worden aangebracht.

Ik wil ook graag amendement 68 aanbevelen dat betrekking heeft op de herschikkingsprocedure. Ik denk dat het Parlement zich te veel beperkingen heeft opgelegd en dat we het Interinstitutioneel Akkoord van 2001 beter moeten laten doorklinken in onze procedures. In dat geval kunnen commissies substantiële wijzigingen in delen van richtlijnen of verordeningen behandelen die de Commissie wil herschikken, mits in zeer beperkte vorm.

Tot slot zou ik de toevoeging van stemmingen in onderdelen en aparte stemmingen uit de procedure willen halen zodat de Voorzitter verslag waarop meer dan vijftig substantiële amendementen zijn ingediend, naar een commissie terug kan verwijzen.

Monica Frassoni, *namens de Verts/ALE-Fractie.* – (*IT*) Mijnheer de Voorzitter, waarde collega's, de fracties van De Groenen/Vrije Europese Alliantie zijn nooit grote voorstanders geweest van de grote hervormingen van het Parlement van de heer Corbett – hij is een vriend van mij, wij werken al jaren samen, hij weet dit en hij zal me dit niet kwalijk nemen – omdat die van ons Parlement een bureaucratische machine maken waar de rol van de afzonderlijke parlementen en minderheidsgroeperingen en zelfs van de commissies onderschikt is aan de groeiende, deels arbitraire beslissingsbevoegdheid van de Conferentie van voorzitters en de administratie. Bovendien maken zij de verhouding tussen de ten principale bevoegde commissie en de commissies die mede adviseren over de wetgevingsprocedure verwarrend en mogelijk conflictueus.

Ik moet zeggen dat ik nogal verbaasd ben dat er vanavond, in dit debat, niet wordt gesproken over wat volgens ons de belangrijkste problemen zijn van deze procedurele hervorming. Het eerste is de eerdergenoemde verwarring die onvermijdelijk zal ontstaan tussen de ten principale bevoegde commissie en de medeadviserende commissie, want als de ten principale bevoegde commissie de door de medeadviserende commissie ingediende amendementen afwijst, zouden die amendementen rechtstreeks in de plenaire vergadering kunnen belanden, waardoor het risico op verwarring in het wetgevingsproces heel groot zou zijn, zoals we overigens bij REACH hebben gezien.

Voorts is er in feite geen medeadviserende commissie die werkelijk vrij is om haar werk te doen, vanwege de verwarrende en absoluut onaanvaardbare mogelijkheid om gezamenlijk te stemmen en gezamenlijke rapporteurs te hebben voor vraagstukken die bijzonder belangrijk zijn voor onze wetgevende macht.

Tenslotte, mijnheer de Voorzitter, is er nog iets dat ons veel zorgen baart. Een van de resultaten van de werkgroep over interne hervormingen, waar ik zitting in had, die wij positief vonden was het voorstel om de bevoegdheden en de rol van de Commissie verzoekschriften substantieel te versterken. Welnu, met deze hervorming zou de Commissie verzoekschriften in feite überhaupt geen rol meer spelen, aangezien de Commissie verzoekschriften niet meer rechtstreeks tot de vergadering kan toetreden, behalve na onnoembare complicaties en eventuele conflicten met de bevoegde commissie.

Om al deze redenen is onze fractie van mening dat deze hervorming nog niet klaar is en denken wij dat de meerderheid van het Parlement een fout zou begaan als zij de hervorming zou goedkeuren.

De Voorzitter. – Dank u, mevrouw Frassoni. Uiteraard heeft de heer Corbett het recht te reageren, maar ik kan niet anders dan opmerken dat mevrouw Frassoni in afwachting van de proef met de blauwe kaart een rode kaart gebruikt heeft.

Hanne Dahl, *namens de IND/DEM-Fractie.* – (*DA*) Mijnheer de Voorzitter, een reglement vormt de basis voor al het werk dat binnen een democratisch gekozen afvaardiging wordt verricht. Duidelijke regels garanderen dat alle deelnemers aan het politieke proces gelijk worden behandeld. We kunnen niet de vereisten gaan wijzigen om bepaalde groepen, personen of opvattingen ervan te weerhouden invloed uit te oefenen. We kunnen niet de regels gaan ombuigen, omdat dat een keer goed uitkomt.

Vorige week hebben wij bijvoorbeeld op de Conferentie van voorzitters een verzoek behandeld om de stemming over het verslag-Staes te omzeilen, wat de Juridische Dienst gelukkig heeft afgewezen. Het resultaat van een stemming moet geldend zijn. Om deze reden heeft mijn fractie ook amendementen ingediend om alle stemmingen elektronisch te laten plaatsvinden. Daarmee voorkomen we dat er fouten worden gemaakt en garanderen we tegelijkertijd dat er een quorum is. Ik wil u allen graag oproepen om voor deze amendementen te stemmen.

Jo Leinen (PSE). - (*DE*) Mijnheer de Voorzitter, de hervorming van de Europese Unie is al lastig, maar de hervorming van het Europees Parlement is nog lastiger, zoals we vandaag tijdens het debat over de herziening van het Reglement en aan het werk van de heer Corbett hebben kunnen zien. Ik wil de heer Corbett bedanken voor zijn enorme inzet om de uiteenlopende belangen met elkaar te verenigen en deze herziening van ons Reglement aan het Parlement voor te leggen. De Socialistische Fractie in het Parlement zal dit verslag steunen.

We zijn in afwachting van het Verdrag van Lissabon, want dan heeft het Parlement aanmerkelijk meer wetgevingsbevoegdheid en we moeten ons voorbereiden om wetgeving centraal te stellen in onze werk. Initiatiefverslagen komen pas op de tweede plaats; wetgeving staat voorop.

Ook ons werk over de hele wereld moet meer gedegen zijn. Reizen van parlementaire delegaties naar verschillende landen, naar verschillende delen van de wereld moeten aan de technische commissies van het Parlement worden gekoppeld. Als een delegatie een onderwerp als klimaatbescherming of sociale bescherming behandelt, dan horen deskundigen van de betreffende technische commissies daar eigenlijk ook bij.

Ik ben ingenomen met het feit dat onze debatten aantrekkelijker worden gemaakt: in de toekomst zal niet de rode maar de blauwe kaart meer dynamiek brengen. Dat is prima. Samenwerking tussen de commissies, deze gezamenlijke commissies, is een test, omdat de praktijk tot dusver ook niet naar tevredenheid was. Laten we eerlijk zijn, de adviescommissie had feitelijk geen schijn van kans. In dat opzicht is de proef met gezamenlijke vergaderingen van twee commissies een nieuwe poging om een betere oplossing te vinden.

Deze herziening is absoluut noodzakelijk. Het is ook goed dat we deze nog voor de verkiezingen doorvoeren en niet wachten tot de volgende zittingsperiode. Nogmaals dank aan de heer Corbett en iedereen die hieraan heeft meegewerkt.

Andrzej Wielowieyski (ALDE). – (FR) Mijnheer de Voorzitter, het zeer goede verslag van de heer Corbett bevat helaas een ernstige fout. Ons doel is als Parlement hoogwaardige prestaties te leveren. Daarom moeten we fouten vermijden en in staat zijn teksten te verbeteren.

Alleen amendement 8 over artikel 45 biedt ons de mogelijkheid om met steun van 75 afgevaardigden, die we niet zo eenvoudig zullen krijgen, amendementen in te dienen in de plenaire vergadering. De rapporteur

en de Commissie constitutionele zaken hebben deze procedure verworpen uit vrees om te worden overspoeld met amendementen.

De vernieuwingen die wij namens de ALDE-Fractie en de Verts/ALE-Fractie hebben voorgesteld, waren bedoeld om dit recht toe te kennen aan twee of drie fracties. Wij hebben coördinatoren en schaduwrapporteurs die bevoegd zijn en de wettelijke procedure volgen.

Het verwerpen van deze door de Commissie constitutionele zaken voorgestelde vernieuwing, betekent het weigeren van de mogelijkheid om een tekst in het kader van een normale procedure te verbeteren, en dat is een ernstige fout.

Nils Lundgren (IND/DEM). – (SV) Dank u, mijnheer de Voorzitter. Leedvermaak is de enige echte vreugde, zeggen cynici. Maar zelfs degenen onder ons die geen cynici zijn, geven natuurlijk toe dat leedvermaak een vorm van vreugde is en een dergelijke vreugde voel ik nu. Waarom? Wel, vorig jaar begonnen wij van Junilistan en de Fractie Onafhankelijkheid/Democratie voor elke eindstemming een hoofdelijke stemming te eisen. Ik herinner me hoe de Voorzitter, de heer Pöttering, tegen ons tekeerging, ons belachelijk maakte en beweerde dat het een fortuin kostte. Nu stelt de commissie voor om alle eindstemmingen over wetsvoorstellen hoofdelijk te laten gebeuren. Terecht! Om politieke verantwoordelijkheid van hun vertegenwoordigers in het Europees Parlement te kunnen eisen, moeten de kiezers kunnen controleren hoe ze hebben gestemd. Hoe stemde de heer Hannan, mevrouw Wallis of mevrouw Svensson, om slechts enkele van mijn favoriete collega's te noemen? Dit voorstel is een belangrijke stap in de richting van een democratisch proces, het kan de controle door de kiezers op de jaknikkers in dit plenum versterken. Ik bedank de heer Corbett voor zijn voorstel en de Voorzitter dat mij het woord heeft gegeven.

Bruno Gollnisch (NI). – (*FR*) Mijnheer de Voorzitter, stelt u zich eens voor wat er zou gebeuren als het quorum in de praktijk zou gelden voor onze debatten. Vandaag zijn we met slechts elf personen om deel te nemen aan de vergadering over uiterst belangrijke onderwerpen die van belang zijn voor het volgende Parlement. Daarom vind ik het beginsel dat aan deze wijzigingen ten grondslag ligt, hoogst twijfelachtig.

Wat nog twijfelachtiger is – los van het werk dat de heer Corbett heeft verricht –, is dat een amendement dat door de Commissie constitutionele zaken is verworpen, weer opnieuw wordt ingediend door twee belangrijke fracties in dit Parlement, om een traditionele bepaling, die alle parlementen in de wereld met elkaar gemeen hebben, namelijk dat het oudste lid de openingszitting mag voorzitten, te wijzigen, waarbij we heel goed weten dat het hier om een specifieke persoon gaat.

Dit is een zeer terechte bepaling en het feit dat we deze alleen willen wijzigen omdat het volgende oudste lid de meerderheidsfracties wellicht niet bevalt, is natuurlijk een zeer bedrieglijke maatregel. Dat is trouwens het hele probleem van ons Parlement, waar ik nu al bijna twintig jaar zitting in heb. Ik merk dat telkens als de minderheid gebruik maakt van een recht, het Reglement wordt gewijzigd. In dat geval zou het nog beter zijn om het Reglement te ontbinden en gewoon de wil te volgen van de meerderheidsfracties.

Richard Corbett, *rapporteur.* – (*EN*) Mijnheer de Voorzitter, allereerst wil ik mijn schaduwrapporteurs bedanken, die zich hebben beziggehouden met de details van dit vraagstuk: de heer Szájer, de heer Duff, mevrouw Frassoni en mevrouw Dahl. Zonder hun hulp en werk zou het ons niet gelukt zijn dit werk tot een goed einde te brengen.

In de tweede plaats wil ik bevestigen wat reeds genoemd is. Dit verslag bestond eigenlijk uit twee delen. Er is nog een ander verslag dat we nog niet aan de plenaire vergadering hebben voorgelegd – en waar we in het volgende Parlement nog op terug moeten komen – dat betrekking heeft op hoe we onze procedures aan het Verdrag van Lissabon gaan aanpassen als dat van kracht wordt. We hebben ons daar natuurlijk al op voorbereid, zonder vooruit te lopen op de ratificatie die hopelijk morgen in de Tsjechische senaat plaats zal vinden en later in het jaar ook in Ierland, maar we kunnen daar dan op terugkomen terwijl al het voorbereidende werk al achter de rug is als het Verdrag wordt geratificeerd.

Verder wil ik bevestigen dat er inderdaad regels zijn die, zoals de heer Szájer al aangaf, een herziening zijn van recente hervormingen die voortvloeiden uit het eerste verslag van de werkgroep hervorming van Dagmar Roth-Behrendt. Het betreft de kwestie van de initiatiefverslagen, waarbij we een procedure hebben die naar het gevoel van veel leden nogal star is. We hebben deze iets flexibeler gemaakt. Om te beginnen zal het debat niet alleen meer bestaan uit een korte presentatie van de rapporteur, een antwoord van de Commissie en verder niets. Er zal bij dergelijke gelegenheden ook een "catch-the-eye"-periode mogelijk zijn van hoogstens tien minuten.

Voorts, wat betreft amendementen, die zijn bij initiatiefverslagen momenteel niet toegestaan. In plaats daarvan kunnen fracties een alternatieve ontwerpresolutie indienen. Het recht daartoe blijft gehandhaafd, maar daarnaast zouden we ook amendementen toestaan mits deze zijn ingediend door een tiende van de leden van het Parlement. De heer Wielowieyski, die ons zojuist verlaten heeft, heeft kritiek geleverd op dit punt, maar momenteel bestaat er geen enkel recht om amendementen in te dienen op initiatiefverslagen. Hiermee wordt een beperkt recht hierop mogelijk.

We willen niet de deur wagenwijd openzetten voor honderden amendementen, met als consequentie dat een commissie van zevenhonderd-zoveel leden ellenlange resoluties moet gaan herschrijven, maar aan de andere kant beschouwen we een beperkt recht van amendement wanneer de behoefte daartoe groot is, een redelijk compromis en een goede balans.

Een andere wijziging van een eerdere hervorming van een aantal jaren geleden, is het amendement dat is ingediend door de ALDE-Fractie inzake herschikking. Mijns inziens is dat ook een welkome aanpassing van onze huidige procedures

Ik wil verder nog bevestigen dat er veel ideeën afkomstig zijn van andere leden. Ik heb er al een aantal genoemd. Ik ben vergeten het artikel over de *agora* te noemen, waarvan de heer Botopoulos en de heer Onesta de geestelijke vaders zijn. Er zijn nog andere ideeën bijvoorbeeld over de hoofdelijke stemming over wetgevingsverslagen – dit geldt niet voor alle eindstemmingen maar voor eindstemmingen over wetgevingsverslagen, maar ik denk dat ik dit reeds eerder heb genoemd.

Ten slotte nog de punten waarover ik met sommige leden van mening verschil. Mijnheer Duff, de regel die betrekking heeft op de situatie waarbij er in de plenaire vergadering een groot aantal amendementen wordt ingediend en de Voorzitter aan een commissie kan vragen om daar nog eens naar te kijken: dit is geen terugverwijzing van het verslag naar de commissie. De commissie fungeert slechts als filter voor de eventuele amendementen tijdens de plenaire vergadering zodat we geen uren bezig zijn met stemmen, maar alleen hoeven te stemmen over de amendementen die een zekere mate van steun hebben. Het is geen terugverwijzing.

Ten tweede het punt dat mevrouw Frassoni naar voren bracht over de adviserende commissies die het recht zouden moeten hebben om amendementen in te dienen tijdens de plenaire vergadering. Persoonlijk heb ik er ernstige twijfels over of dat nu wel zo'n goed idee is, maar het is afkomstig van de werkgroep hervorming waarin u zitting had. En het werd door de Conferentie van voorzitters onderschreven. Omdat er een bepaalde mate van consensus over bestond, leggen we het voor aan het Parlement om te worden goedgekeurd of misschien wel verworpen. We zullen wel zien hoe morgen de stemming in het Parlement uitvalt.

Tot slot, ik ga niet in op de kwesties van de Commissie verzoekschriften, omdat we daar zo dadelijk een specifiek debat over zullen voeren en dan zal ik daar op terugkomen. Ik wil ten slotte alleen nog zeggen, in antwoord op hetgeen de heer Gollnisch heeft gezegd, dat hij het op twee punten bij het verkeerde eind heeft. Dit is niet hetzelfde amendement als het amendement dat in de commissie werd verworpen. Dit is een ander amendement, en een andere benadering van de kwestie. Ik had ernstige bedenkingen over het amendement dat in de commissie was ingediend, maar ik sta volkomen achter hetgeen aan de plenaire vergadering is voorgelegd.

Ten tweede het systeem van het oudste lid is niet bij alle parlementen in de wereld gangbaar, zoals hij suggereert. Het komt veelvuldig voor, maar het is zeker niet het enige systeem dat er bestaat, en het is voor ons als Europees Parlement volkomen legitiem om te kijken naar de diverse systemen die er zijn en er een te kiezen die bij onze situatie past. Het is aan het Parlement om hierover te beslissen.

De Voorzitter. – Het debat is gesloten.

De stemming vindt woensdag 6 mei 2009 plaats.

17. Verzoekschriftenprocedure (wijziging van titel VIII van het Reglement) (debat)

De Voorzitter. – Aan de orde is het verslag (A6-0027/2009) van Gérard Onesta, namens de Commissie constitutionele zaken, tot wijziging van het Reglement van het Europees Parlement met betrekking tot de verzoekschriftenprocedure (2006/2209(REG)).

Gérard Onesta, *rapporteur*. – (FR) Mijnheer de Voorzitter, ik weet niet of dit na de grote taart van het verslag-Corbett de kers op de taart is. Het is eerder een klein gebakje dat ze bij de koffie geven als ze u de rekening presenteren.

Ik ga het dus over verzoekschriften hebben. Wij hebben in het verleden geconstateerd dat het Reglement in zijn huidige vorm ons voor een aantal problemen stelt, omdat bepaalde artikelen soms moeilijk te interpreteren waren of zelfs tot politieke blokkeringen leidden voor wat betreft de ontvankelijkheid van bepaalde teksten. Daarom hebben we geprobeerd de artikelen hier en daar op te schonen, te specificeren en samen te voegen, wat het echter nog niet tot een revolutie maakt.

Ten eerste willen we de identiteit van de indiener beter vaststellen, want als we een halve ton verzoekschriften ontvangen, weten we niet zo goed wie de contactpersoon is aan wie we ons moeten richten. We vragen de indieners voortaan aan te geven wie als het ware hun leider is. En anders besluiten wij de eerste naam op de eerste bladzijde te gebruiken.

We hebben indieners ook het recht gegeven zich terug te trekken. We zeggen de burgers: "U kunt verzoekschriften indienen, maar u kunt ook van dit recht afzien en verzoeken dat uw naam uit de lijst van ondertekenaars wordt verwijderd".

Zoals u weet kan ons Parlement post ontvangen in door de lidstaten erkende minderheidstalen, zoals Galicisch, Baskisch, Catalaans, enzovoort. Wij hebben besloten dit recht uit te breiden naar verzoekschriften. Als burgers ons brieven schrijven in talen die het Bureau erkent als talen voor schriftelijke communicatie met de burgers, antwoorden wij in dezelfde talen.

De werkelijke hervorming ligt echter op het gebied van de ontvankelijkheid. Tot nu toe voerden de leden van de Commissie verzoekschriften soms een felle strijd om uit te vinden of een bepaalde tekst daadwerkelijk betrekking had op het Europees recht. Tenslotte kwamen mensen altijd wel via een achterdeur binnen, aangezien Europa op alle gebieden betrekking heeft. We hebben dus geprobeerd de zaken te vereenvoudigen door een soort prikkel te geven voor het ontvankelijk verklaren van verzoekschriften.

Als een kwart van de leden van de Commissie verzoekschriften van mening is dat een document ontvankelijk is, wordt het in behandeling genomen, want wij mogen geen beperkingen opleggen aan een grondrecht, een recht dat tenslotte op het primaire recht is gegrondvest. Indien een verzoekschrift niet-ontvankelijk wordt verklaard, proberen wij zelfs enkele mogelijkheden aan te wijzen om bezwaar aan te tekenen.

Er moet altijd transparantie zijn, aangezien de naam van de indiener en de inhoud van het verzoekschrift altijd in onze registers wordt gepubliceerd, maar als de indiener in verband met privacybescherming anoniem wenst te blijven, kunnen we daarvoor zorgen. Hetzelfde geldt bij een verzoek om geheimhouding bij de debatten.

Het spreekrecht voor indieners, waar de voorzitter van de commissie over beslist, blijft uiteraard bestaan.

Het recht van follow-up hebben wij iets uitgebreid, of eigenlijk verduidelijkt, omdat de Commissie verzoekschriften voorheen een initiatiefverslag over min of meer elk willekeurig onderwerp kon opstellen. Wij zien niet in waarom deze commissie meer rechten moet hebben dan andere commissies. De Commissie verzoekschriften behoudt uiteraard dit recht, mits er geen bezwaar komt van de Conferentie van de voorzitters.

Het elektronisch register blijft behouden. Er zullen verkennende bezoeken worden afgelegd om feiten te controleren of zelfs om een eventuele oplossing te vinden. Hierbij gaat het om een rol van bemiddelaar, een enigszins originele vernieuwing die we hebben ingevoerd en die zeker gunstig kan uitpakken voor ons Parlement.

Als het nodig is, vragen wij de Commissie, die vandaag op het hoogste niveau vertegenwoordigd is, om hulp om de toepassing van het gemeenschapsrecht te verduidelijken en om ons eventueel informatie te verschaffen. De verzamelde informatie wordt uiteraard aan de Commissie, aan de Raad en aan de indiener verstrekt.

Maar wat als het Verdrag van Lissabon wordt geratificeerd? Zoals u weet, voorziet dat verdrag een nieuw soort verzoekschrift naast het huidige verzoekschrift aan het Europees Parlement, dat nu al heel lang bestaat, namelijk een verzoekschrift aan de Europese Commissie met minstens een miljoen handtekeningen.

Wij hebben enkel besloten dat, ingeval het Verdrag van Lissabon wordt geratificeerd, wanneer een verwant onderwerp aan de orde wordt gesteld via een verzoekschrift van een miljoen burgers aan de Commissie, wij als Parlement nagaan of wij een identiek onderwerp aan het behandelen zijn en of het verzoekschrift aan de Commissie ons werk kan beïnvloeden, in welk geval wij de indieners van de verzoekschriften daarover zullen inlichten.

Mijnheer de Voorzitter, ik denk dat ik hiermee de situatie ongeveer heb samengevat. Er is dus geen sprake van een revolutie, maar van verduidelijkingen en het voorkomen van blokkeringen.

Richard Corbett, *namens de PSE-Fractie.* – (*EN*) Mijnheer de Voorzitter, met groot genoegen spreekt mijn fractie haar steun uit voor het verslag van de heer Onesta, die zich op uitstekende wijze in dit onderwerp heeft verdiept; dit is overigens al enige tijd geleden. Het is wel wat merkwaardig dat de Conferentie van voorzitters zo lang heeft gewacht om dit verslag op de plenaire agenda te zetten.

Het feit dat zij zo lang heeft gewacht en het gelijktijdig met mijn verslag op de agenda heeft gezet, betekent echter dat er wat één punt betreft sprake is van een zeker raakvlak tussen onze verslagen, waar mevrouw Frassoni in ons vorige debat op zinspeelde. Dit betreft de kwestie van de samenwerking tussen de Commissie verzoekschriften en de vakcommissie. Iedereen is het erover eens dat ze moeten samenwerken. Er bestaat echter onenigheid over wat je het belangrijkste punt zou kunnen noemen: als ze het met elkaar oneens zijn, wie heeft dan het laatste woord?

Je kunt voor beide kanten begrip opbrengen. Vanuit het perspectief van de leden van de Commissie verzoekschriften hebben zij de verzoekschriften ontvangen, de betreffende zaak onderzocht, ze hebben misschien een hoorzitting georganiseerd en misschien mensen gehoord, ze hebben soms iets gevonden dat misschien onjuist is in de wetgeving die de vakcommissie heeft behandeld, en zijn dan van mening dat zij dat hebben aangepakt en het laatste woord zouden moeten hebben als de vakcommissie het met hen oneens is. Aan de andere kant kun je de vakcommissie ook wel begrijpen. Waarom zou zij opeens een andere commissie bevoegd achten voor het onderwerp alleen omdat iemand een verzoekschrift naar die andere commissie heeft gestuurd? Voor beide kanten valt begrip op te brengen.

In een poging om de twee met elkaar te verzoenen, heb ik gezegd dat er natuurlijk nauw met elkaar samengewerkt zou moeten worden en dat de Commissie verzoekschriften uiteindelijk naar het standpunt van vakcommissie moet luisteren. Eventueel kan er worden afgeweken van het standpunt van de vakcommissie – dat is toegestaan – maar als dit gebeurt dan is de prijs die daarvoor moet worden betaald dat de vakcommissie het recht heeft om amendementen in te dienen in de plenaire vergadering.

Mijns inziens is dat een redelijke compensatie. Ik begrijp niet waarom mevrouw Frassoni eerder heeft gezegd dat dat het einde zou betekenen van de Commissie verzoekschriften. Ik begrijp echt niet hoe ze tot een dergelijke conclusie heeft kunnen komen. De leden van de Commissie verzoekschriften in mijn fractie hebben zelfs tegen mij gezegd dat ze blij zijn met dat compromis en ik denk ook dat het een werkbaar compromis is. Het is een compromis. Als je een extreem standpunt inneemt in deze controverse dan zul je er niet erg gelukkig mee zijn, maar ik denk dat het een werkbaar compromis is. Het gaat mooi samen met het uitstekende verslag van de heer Onesta, en ik denk dat alles bij elkaar genomen dit pakket goed kan werken.

Jo Leinen (PSE). - (*DE*) Mijnheer de Voorzitter, de heer Onesta heeft opgemerkt dat zijn verslag geen revolutie teweeg brengt, maar het gaat hier toch om een belangrijke herziening, die de rechten van zowel de burgers als van de Commissie verzoekschriften versterkt. Het petitierecht is een recht van burgers en dienaangaande worden enkele verbeteringen doorgevoerd waardoor de burgers worden aangemoedigd om vragen aan het Parlement te stellen. Het is mijns inziens ook goed dat niet de voorzitter van een commissie bepaalt of een verzoekschrift toegelaten kan worden. Ik ben weliswaar zelf voorzitter van een commissie, toch ben ik het ermee eens dat als een kwart van de leden van mening is dat een onderwerp behandeld moet worden, het onderwerp ook daadwerkelijk moet worden behandeld.

Dan wil ik een opmerking van de heer Onesta corrigeren: het Europees burgerinitiatief is geen verzoekschrift – dat is een aliud. Het is eigenlijk een Europees volkspetitionnement, een ander soort recht. Het is ook niet aan het Parlement gericht, maar aan de Commissie en dat mogen we niet door elkaar halen. Daar hebben de vertegenwoordigers van het maatschappelijk middenveld veel waarde aan gehecht.

Dit is wellicht het laatste verslag dat de heer Onesta hier in het Parlement heeft opgesteld. Ik wil hem van harte danken voor zijn in velerlei opzicht uitstekende werk, als ondervoorzitter en ook als lid van onze commissie. Tevens wil ik Agora noemen, het forum van het Parlement met het maatschappelijk middenveld, dat geschiedenis schrijft en een bijzonder belangrijk instrument is. Wij ondersteunen daarom het verslag-Onesta en danken u nogmaals voor de uitstekende samenwerking.

(Applaus)

De Voorzitter. – Ik moet de heer Leinen corrigeren: aangezien de heer Onesta zich heeft beziggehouden met het gebouwenbeleid, heeft zijn nalatenschap niet alleen met zijn politieke initiatieven te maken, maar laat hij ook vele permanente werken na.

Costas Botopoulos (PSE). – (FR) Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, ook ik wil de heer Onesta bedanken voor zijn werk en voor zijn aanwezigheid in het Parlement. Ik zou graag enkele opmerkingen willen maken over zijn laatste verslag. Net als mevrouw Frassoni ben ik ervan overtuigd dat het petitierecht een belangrijk recht is, maar ik moet zeggen dat de Commissie verzoekschriften een nogal merkwaardige commissie is: een belangrijke, interessante, maar merkwaardige commissie. Deze minirechtbank waar over alles en niets wordt gesproken, is belangrijk, maar interessant, en verschillend van wat wij doen.

Ik wil graag kort terugkomen op drie punten. Ten eerste de minderheidstalen. Ik ben het ermee eens, maar dit moet niet de deur open zetten voor talen waarvan het gebruik in dit Parlement niet geheel rechtmatig is. Vervolgens de ontvankelijkheid. Ik ben het er helemaal mee eens dat het goed is om zoveel mogelijk te proberen verzoekschriften aan te nemen in plaats van te verwerpen. Tot slot wil ik zeggen dat ik het eens ben met onze voorzitter, Jo Leinen. Het initiatiefrecht voor burgers heeft in wezen niets te maken met het petitierecht, dat een democratisch, grondwettelijk recht is ten aanzien van het Parlement, en deze twee rechten mogen niet met elkaar worden verward.

Als laatste wil ik zeggen dat ik vooral het woord heb genomen om de heer Onesta te bedanken voor zijn werk.

De Voorzitter. – Ik bied mijn geachte collega mijn verontschuldigingen aan, want ik werd meteen berispt voor mijn onjuiste uitspraak van zijn achternaam, die Botòpoulos en niet Botopoùlos is. Nogmaals mijn excuses.

Monica Frassoni (Verts/ALE). - (*IT*) Mijnheer de Voorzitter, geachte collega's, ook ik wil de heer Onesta namens de fractie van De Groenen/Vrije Europese Alliantie bedanken voor zijn werk. Wij waren overigens eerder samen op een feestje en wij zullen daar straks naar terugkeren om de dankwoorden en de feestelijkheden af te ronden.

Ik wil allereerst graag zeggen dat wij dit rapport natuurlijk steunen, maar dat wij ook van mening zijn dat de kwestie over de verhouding met de ten principale bevoegde commissie in de hervorming van Corbett een lastig thema blijft. Hierover wil ik ook graag iets zeggen tegen de heer Botopoulos: het is niet zo dat de Commissie verzoekschriften een vreemde commissie is; het is een commissie met een hele specifieke rol en in de meeste gevallen hebben de verzoekschriften betrekking op de toepassing van het Gemeenschapsrecht, met schendingen van richtlijnen en wetten die uiteraard niet altijd een duidelijk verband hebben met de ten principale bevoegde commissie.

Sterker nog, wie zich maar enigszins verdiept in het werk van de Commissie verzoekschriften, kan zien dat zij een soort Assepoester is in ons Parlement en dat de ten principale bevoegde commissie vaak niet reageert op de verzoeken van de Commissie verzoekschriften. Het Parlement heeft geen enkele zin te reageren op wat de Commissie verzoekschriften zegt, doet of voorstelt.

Dit is waar ik bang voor ben: dat de Commissie verzoekschriften die zich, niet altijd maar wel vaak, op de toepassing van het Gemeenschapsrecht richt, op een bepaalde manier op de goedkeuring moet wachten van de bevoegde commissies die wetgeving opstellen, en dus een andere rol spelen, en ook nog eens toestemming moet vragen aan de Conferentie van voorzitters wanneer het simpelweg gaat om toezicht op tenuitvoerlegging, dat overigens, ik zeg het nog maar eens, niets te maken heeft met de wetgevende functie van de parlementaire commissies.

Dit is waarom ik mijn zorgen uit over de door de heer Corbett voorgestelde hervorming inzake verzoekschriften, ook al ben ik het helemaal eens met wat de heer Onesta heeft gezegd. Nogmaals dank, Voorzitter, dat u zich flexibel heeft getoond met betrekking tot de tijd.

De Voorzitter. – Het was in feite bedoeld als hoffelijk gebaar omdat het de laatste interventie van vanavond was, afgezien van het antwoord van onze rapporteur, de heer Onesta, die ik nu het woord geef.

Gérard Onesta, *rapporteur.* – (*FR*) Mijnheer de Voorzitter, ik zal proberen mijn collega's een antwoord te geven. Mijnheer Leinen, u hebt helemaal gelijk, ik heb me versproken. De procedure voor het indienen van verzoekschriften aan de Commissie volgens de toekomstige bepalingen van het toekomstige verdrag is volkomen verschillend van de procedure voor het indienen van verzoekschriften aan het Parlement.

Maar voor het hypothetische geval waarin deze verzoekschriftenprocedures, die sterk van elkaar verschillen wat betreft plaats en formaat, betrekking hebben op hetzelfde onderwerp, hebben wij besloten dat de indieners moeten worden ingelicht, om te bepalen of wij ons onderzoek wel of niet moeten voortzetten. We hebben

dus enkel besloten de coördinatie in deze situatie te versterken. Ik geef extra duidelijkheid, maar u hebt mij zeer terecht gevraagd op taalkundig vlak een nadere opheldering te geven.

Ik zal meer toelichting geven over het taalkundige aspect, op verzoek van de heer Botopoulos. Het gaat uiteraard niet om het uitbreiden van deze Toren van Babel, die nu al zo complex is. Kijkt u maar naar het aantal tolken dat vanavond nog aanwezig is. We hebben duidelijk vastgelegd dat het Bureau van het Parlement kan bepalen dat verzoekschriften en correspondentie met de indieners worden opgesteld in andere talen die in een lidstaat worden gebruikt. Deze talen moeten daarom in de lidstaat erkend zijn en de lidstaat moet erom vragen. Op dit moment is dat voor niet meer dan vier talen het geval. Als ik morgen in het Volapuk, een denkbeeldige taal, wil schrijven, zullen het Parlement en het Bureau niet in deze taal antwoorden, aangezien deze door geen enkele lidstaat wordt erkend. Dat alles is duidelijk vastgelegd.

Voor wat betreft conflicten tussen de commissies, een punt waar de heer Corbett ons op heeft gewezen, wil ik opmerken dat in mijn verslag duidelijk staat vermeld dat de Commissie verzoekschriften overeenkomstig artikel 46 en Bijlage VI al het advies kan inwinnen van andere commissies "die speciale bevoegdheden op het gebied in kwestie hebben". U zegt dat er in dat geval desondanks een conflict kan ontstaan. We hebben echter een scheidsrechter aangesteld, omdat de Commissie verzoekschriften geen initiatiefverslag kan indienen en zich niet tegen een initiatiefverslag van een bevoegde commissie kan verzetten indien de Conferentie van de voorzitters dat niet toestaat. We hebben een poortwachter, namelijk de Conferentie van voorzitters, die besluit of het aan de Commissie verzoekschriften of aan de ten principale bevoegde commissie is om actie te ondernemen in een geval waarin de commissies het niet eens kunnen worden. We hebben dus wel degelijk aan een voorzorgsmaatregel gedacht.

Ik denk dat we na deze verduidelijkingen het debat kunnen sluiten, mijnheer de Voorzitter. Ik heb bijna twintig jaar gewacht om in de plenaire vergadering zes minuten het woord te mogen voeren. Maar voor zo'n publiek was het werkelijk een genoegen.

De Voorzitter. – Het debat is gesloten.

De stemming vindt woensdag 6 mei 2009 plaats.

18. Agenda van de volgende vergadering: zie notulen

19. Sluiting van de vergadering

(De vergadering wordt om 23.50 uur gesloten)